

Σχέδιο Νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης
«Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 8^{ης} Ιουνίου 2016 σχετικά με την προστασία της τεχνογνωσίας και των επιχειρηματικών πληροφοριών που δεν έχουν αποκαλυφθεί (εμπορικό απόρρητο) από την παράνομη απόκτηση, χρήση και αποκάλυψη τους (ΕΕL 157 της 15.06.2016) – Μέτρα για την επιτάχυνση του έργου του υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης και άλλες διατάξεις».

Μέρος Πρώτο
Ρυθμίσεις αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας

Κεφάλαιο Α'
Προστασία του εμπορικού απορρήτου

Άρθρο 1

Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 8^{ης} Ιουνίου 2016 σχετικά με την προστασία της τεχνογνωσίας και των επιχειρηματικών πληροφοριών που δεν έχουν αποκαλυφθεί (εμπορικό απόρρητο) από την παράνομη απόκτηση, χρήση και αποκάλυψη τους (Ε Ε L 157).

Μετά το άρθρο 22 του ν. 1733/1987 (Α' 171) προστίθενται άρθρα 22Α, 22Β, 22Γ, 22Δ, 22Ε, 22ΣΤ, 22Ζ, 22Η, 22Θ, 22Ι και 22Κ ως εξής :

«Άρθρο 22Α
(άρθρα 1 και 2 της Οδηγίας 2016/943)
Πεδίο Εφαρμογής – Ορισμοί

1. Οι διατάξεις των άρθρων 22Α–22Κ του παρόντος εφαρμόζονται στις τεχνογνωσίες και στις επιχειρηματικές πληροφορίες που δεν έχουν αποκαλυφθεί (εμπορικά απόρρητα) και οι οποίες παράγουν έννομα αποτελέσματα στο έδαφος της ελληνικής επικράτειας.
2. Οι διατάξεις των άρθρων 22Α–22Κ του παρόντος δεν θίγουν:
  - α) την άσκηση του δικαιώματος στην ελευθερία της έκφρασης και της πληροφόρησης, όπως κατοχυρώνεται στο Σύνταγμα και στον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του σεβασμού της ελευθερίας και της πολυφωνίας των μέσων μαζικής ενημέρωσης,
  - β) την εφαρμογή των ενωσιακών ή εθνικών κανόνων που επιβάλλουν στους κατόχους εμπορικού απορρήτου να αποκαλύπτουν, για λόγους δημόσιου συμφέροντος, πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων εμπορικών απορρήτων, στο κοινό ή σε διοικητικές ή δικαστικές αρχές στο πλαίσιο της εκτέλεσης των καθηκόντων των αρχών αυτών,
  - γ) την εφαρμογή των ενωσιακών ή εθνικών κανόνων που επιβάλλουν ή επιτρέπουν στα όργανα και τους οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τις εθνικές δημόσιες αρχές να αποκαλύπτουν πληροφορίες που υποβάλλονται από τις επιχειρήσεις, τις οποίες τα ανωτέρω όργανα, οργανισμοί ή αρχές κατέχουν σύμφωνα με, και σε συμμόρφωση με, τις υποχρεώσεις και τα προνόμια που προβλέπονται στο ενωσιακό ή εθνικό δίκαιο,

δ) την αυτονομία των κοινωνικών εταίρων και το δικαίωμά τους να συνάπτουν συλλογικές συμβάσεις, σύμφωνα με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο και την αντίστοιχη πρακτική.

3. Οι διατάξεις των άρθρων 22Α-22Κ δεν αποτελούν λόγο περιορισμού της κινητικότητας των εργαζομένων. Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά την άσκηση της κινητικότητας, η εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 22Α-22Κ δεν δικαιολογεί:

α) τον περιορισμό της εκ μέρους των εργαζομένων χρήσης των πληροφοριών που δεν συνιστούν εμπορικό απόρρητο σύμφωνα με την περίπτ. α' της παρ. 4,

β) τον περιορισμό της χρήσης εκ μέρους των εργαζομένων της εμπειρίας και των δεξιοτήτων που έχουν νομότυπα αποκτήσει στο σύνηθες πλαίσιο της εργασίας τους,

γ) την επιβολή στους εργαζομένους, μέσω των συμβάσεων εργασίας τους, πρόσθετων περιορισμών εκτάς όσων προβλέπονται από το εθνικό ή ενωσιακό δίκαιο.

4. Για τους σκοπούς του παρόντος, ισχύουν οι εξής ορισμοί:

α) ως «εμπορικό απόρρητο» νοούνται οι πληροφορίες οι οποίες πληρούν σωρευτικά τις εξής προϋποθέσεις:

αα) είναι απόρρητες, με την έννοια ότι, είτε ως σύνολο είτε από την άποψη του ακριβούς περιεχομένου και της διάταξης των συνιστώσων τους, δεν είναι ευρέως γνωστές σε πρόσωπα που ανήκουν στους κύκλους που ασχολούνται συνήθως με αυτό το είδος πληροφοριών ούτε άμεσα προσβάσιμες στα πρόσωπα αυτά,

ββ) έχουν εμπορική αξία που απορρέει από τον απόρρητο χαρακτήρα τους,

γγ) το πρόσωπο, που έχει αποκτήσει νόμιμα τον έλεγχο επί των εν λόγω πληροφοριών, έχει καταβάλει εύλογες προσπάθειες, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων, για την προστασία του απόρρητου χαρακτήρα τους,

β) ως «κάτοχος εμπορικού απορρήτου» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ελέγχει νόμιμα ένα εμπορικό απόρρητο,

γ) ως «παραβάτης» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που παράνομα έχει αποκτήσει, χρησιμοποιήσει ή αποκαλύψει εμπορικό απόρρητο,

δ) ως «παράνομα εμπορεύματα» νοούνται τα εμπορεύματα των οποίων το σχέδιο, τα χαρακτηριστικά, η λειτουργία, η διαδικασία παραγωγής ή η εμπορία αποκτούν σημαντικό πλεονέκτημα από την παράνομη απόκτηση, χρήση ή αποκάλυψη εμπορικών απορρήτων.

Άρθρο 22Β

(άρθρα 3, 4 και 5 της Οδηγίας 2016/943)

Απόκτηση, χρήση και αποκάλυψη εμπορικών απορρήτων

1. Η απόκτηση εμπορικού απορρήτου θεωρείται νόμιμη όταν το εμπορικό απόρρητο προέρχεται από οποιονδήποτε από τους εξής τρόπους:

α) ανεξάρτητη ανακάλυψη ή δημιουργία,

β) παρατήρηση, μελέτη, αποσυναρμολόγηση ή δοκιμή ενός προϊόντος ή αντικειμένου που έχει τεθεί στη διάθεση του κοινού ή που βρίσκεται νόμιμα στην κατοχή του αποδέκτη των πληροφοριών, ο οποίος δεν υπέχει νόμιμη υποχρέωση περιορισμού της απόκτησης του εμπορικού απορρήτου,

γ) άσκηση του δικαιώματος των εργαζομένων ή των εκπροσώπων τους στην ενημέρωση και τη διαβούλευση, σύμφωνα με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο και την αντίστοιχη πρακτική,

- δ) οποιαδήποτε άλλη πρακτική, η οποία, υπό τις περιστάσεις αυτές, είναι σύμφωνη με τα χρηστά συναλλακτικά ήθη.
2. Η απόκτηση, η χρήση ή η αποκάλυψη εμπορικού απορρήτου θεωρείται νόμιμη αν επιβάλλεται ή επιτρέπεται από το ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο.
3. Η απόκτηση εμπορικού απορρήτου χωρίς τη συγκατάθεση του κατόχου του θεωρείται παράνομη όταν διενεργείται με:
- α) μη επιτρεπόμενη πρόσβαση, ιδιοποίηση ή αντιγραφή εγγράφων, αντικειμένων, υλικών, ουσιών ή ηλεκτρονικών αρχείων που νόμιμα βρίσκονται υπό τον έλεγχο του κατόχου του εμπορικού απορρήτου, τα οποία περιέχουν το εμπορικό απόρρητο ή από τα οποία μπορεί να εξαχθεί το εμπορικό απόρρητο, ή
  - β) οποιαδήποτε άλλη συμπεριφορά η οποία, υπό τις περιστάσεις αυτές, θεωρείται αντίθετη στα χρηστά συναλλακτικά ήθη.
4. Η χρήση ή η αποκάλυψη εμπορικού απορρήτου θεωρείται παράνομη όποτε πραγματοποιείται χωρίς τη συγκατάθεση του κατόχου του εμπορικού απορρήτου από πρόσωπο που αποδεδειγμένα πληροί οποιαδήποτε από τις εξής προϋποθέσεις:
- α) έχει αποκτήσει το εμπορικό απόρρητο παράνομα,
  - β) έχει παραβιάσει συμφωνία εμπιστευτικότητας ή άλλη υποχρέωση μη αποκάλυψης του εμπορικού απορρήτου,
  - γ) έχει παραβιάσει συμβατική ή άλλη υποχρέωση να περιορίζει τη χρήση του εμπορικού απορρήτου.
5. Η απόκτηση, η χρήση ή η αποκάλυψη εμπορικού απορρήτου θεωρείται, επίσης, παράνομη όταν ένα πρόσωπο, κατά τη στιγμή της απόκτησης, της χρήσης ή της αποκάλυψης, γνώριζε ή όφειλε, υπό τις περιστάσεις, να γνωρίζει ότι το εμπορικό απόρρητο έχει αποκτηθεί άμεσα ή έμμεσα από άλλο πρόσωπο, το οποίο χρησιμοποιούσε ή αποκάλυπτε το εμπορικό απόρρητο παράνομα, σύμφωνα με την παρ. 4.
6. Η παραγωγή, η προσφορά ή η διάθεση στην αγορά παράνομων εμπορευμάτων, ή η εισαγωγή, η εξαγωγή ή η αποθήκευση παράνομων εμπορευμάτων για τους σκοπούς αυτούς θεωρείται, επίσης, παράνομη χρήση εμπορικού απορρήτου όταν το πρόσωπο που ασκεί αυτές τις δραστηριότητες γνώριζε ή όφειλε, υπό τις περιστάσεις, να γνωρίζει ότι το εμπορικό απόρρητο έχει χρησιμοποιηθεί παράνομα, σύμφωνα με την παρ. 4.
7. Αίτηση παροχής δικαστικής προστασίας με αντικείμενο τη λήψη μέτρων ή την καταβολή αποζημίωσεως, που προβλέπονται στα άρθρα 22Δ–22Ι, απορρίπτεται, όταν η θεωρούμενη απόκτηση, χρήση ή αποκάλυψη του εμπορικού απορρήτου έχει πραγματοποιηθεί:
- α) για την άσκηση του δικαιώματος στην ελευθερία της έκφρασης και της πληροφόρησης, όπως κατοχυρώνεται στο Σύνταγμα και στο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του σεβασμού της ελευθερίας και της πολυφωνίας των μέσων μαζικής ενημέρωσης, ή
  - β) για τη διαπίστωση αδικοπρακτικής συμπεριφοράς ή παράνομης δραστηριότητας, με την προϋπόθεση ότι ο εναγόμενος ενήργησε προς το σκοπό της προστασίας του γενικού δημόσιου συμφέροντος,
  - γ) όταν το εμπορικό απόρρητο αποκαλύφθηκε από τους εργαζομένους στους εκπροσώπους τους, στο πλαίσιο της νόμιμης άσκησης εκ μέρους των αντιπροσώπων αυτών των καθηκόντων τους, σύμφωνα με το ενωσιακό ή εθνικό δίκαιο, εφόσον η αποκάλυψη αυτή ήταν αναγκαία για την άσκηση των συγκεκριμένων καθηκόντων,

δ) χάριν προστασίας έννομου συμφέροντος που αναγνωρίζεται από το ενωσιακό ή εθνικό δίκαιο.

Άρθρο 22Γ

(άρθρα 7 και 8 της Οδηγίας 2016/943)

Αναλογικότητα, αποφυγή καταχρηστικής προσφυγής στη δικαιοσύνη και προθεσμία παραγραφής

1. Τα μέτρα, οι διαδικασίες και τα μέσα ένδικης προστασίας που προβλέπονται στα άρθρα 22Δ-22Ι εφαρμόζονται κατά τρόπο ο οποίος:

α) είναι αναλογικός,

β) αποτρέπει τη δημιουργία εμποδίων για το νόμιμο εμπόριο στην εσωτερική αγορά,

γ) παρέχει διασφαλίσεις κατά της καταχρηστικής τους χρήσης.

2. Το δικαστήριο μπορεί, ύστερα από αίτημα του εναγομένου, όταν η αίτηση που αφορά την παράνομη απόκτηση, χρήση ή αποκάλυψη εμπορικών απορρήτων είναι προδήλως αβάσιμη και διαπιστώνεται ότι ο ενάγων κίνησε τη δικαστική διαδικασία καταχρηστικά ή κακόπιστα, να διατάξει την καταβολή στον εναγόμενο αποζημίωσης ανάλογης προς την ζημία που υπέστη εξαιτίας της προσβολής της προσωπικότητάς του.

3. Οι αξιώσεις για την λήψη μέτρων ή την επιδίκαση αποζημίωσεως, που προβλέπονται στα άρθρα 22Δ-22Ι, παραγράφονται ύστερα από πέντε (5) έτη από τότε που ο κάτοχος του εμπορικού απορρήτου έλαβε γνώση είτε της προσβολής είτε της ζημίας και του προς αποζημίωση υποχρέου.

Άρθρο 22Δ

(άρθρο 9 της Οδηγίας 2016/943)

Προστασία του εμπιστευτικού χαρακτήρα των εμπορικών απορρήτων κατά τις δικαστικές διαδικασίες

1. Οι διάδικοι, οι δικηγόροι ή άλλοι εκπρόσωποί τους, οι μάρτυρες, οι πραγματογνώμονες και κάθε άλλο πρόσωπο που συμμετέχει σε δικαστική διαδικασία που αφορά την παράνομη απόκτηση, χρήση ή αποκάλυψη εμπορικού απορρήτου, ή που έχει πρόσβαση σε έγγραφα τα οποία αποτελούν μέρος των εν λόγω δικαστικών διαδικασιών απαγορεύεται να χρησιμοποιούν ή να αποκαλύπτουν οποιοδήποτε εμπορικό απόρρητο ή θεωρούμενο εμπορικό απόρρητο, που ευρίσκεται εις χείρας των αρμόδιων δικαστικών αρχών, το οποίο έχει χαρακτηριστεί εμπιστευτικό και περιήλθε σε γνώση τους λόγω αυτής της συμμετοχής ή της πρόσβασης. ύστερα από τεκμηριωμένη αίτηση κάποιου ενδιαφερομένου,

Η υποχρέωση του πρώτου εδαφίου παραμένει σε ισχύ και μετά την ολοκλήρωση των δικαστικών διαδικασιών, αλλά λήγει αν:

α) κριθεί με τελεσίδικη -απόφαση ότι το θεωρούμενο εμπορικό απόρρητο δεν πληροί τις απαιτήσεις της παρ. 4 του άρθρου 22Α,

β) με την πάροδο του χρόνου, οι εν λόγω πληροφορίες καθίστανται ευρέως γνωστές σε πρόσωπα που ανήκουν στους κύκλους που ασχολούνται συνήθως με αυτό το είδος πληροφοριών ή καθίστανται άμεσα προσβάσιμες από αυτά.

2. Το δικαστήριο μπορεί, κατόπιν αιτήσεως του διαδίκου, να λαμβάνει ειδικά μέτρα που είναι αναγκαία προκειμένου να προστατευτεί η εμπιστευτικότητα κάθε εμπορικού απορρήτου ή θεωρούμενου εμπορικού απορρήτου, το οποίο χρησιμοποιείται ή αναφέρεται κατά την εξέλιξη της δικαστικής διαδικασίας που αφορά την παράνομη απόκτηση, χρήση ή αποκάλυψη εμπορικού απορρήτου.

Τα μέτρα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο περιλαμβάνουν τη δυνατότητα:

α) να περιορίζεται εν όλω ή εν μέρει η πρόσβαση σε οποιοδήποτε έγγραφο περιέχει εμπορικά απόρρητα ή θεωρούμενα εμπορικά απόρρητα, το οποίο υποβάλλεται από τους διαδίκους ή τρίτους, σε περιορισμένο αριθμό προσώπων,

β), να επιτρέπεται η πρόσβαση στην ακροαματική διαδικασία, καθώς και στα αντίστοιχα πρακτικά ή καταγραφές της διαδικασίας σε περιορισμένο αριθμό προσώπων, όταν ενδέχεται να αποκαλυφθούν εμπορικά απόρρητα ή θεωρούμενα εμπορικά απόρρητα,
γ) να διατίθεται σε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο που δεν περιλαμβάνεται στον περιορισμένο αριθμό προσώπων που αναφέρονται στις περιπτ. α' και β' ένα μη εμπιστευτικό κείμενο της δικαστικής απόφασης, στην οποία τα αποσπάσματα που περιέχουν εμπορικά απόρρητα έχουν αφαιρεθεί ή αναδιατυπωθεί.

Ο αριθμός των προσώπων που αναφέρονται στις περιπτ. α' και β' δεν υπερβαίνει αυτόν που είναι αναγκαίος, για να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με το δικαίωμα των διαδίκων σε άσκηση ενδίκου βοηθήματος ή μέσου και δίκαιη δίκη και περιλαμβάνει ένα τουλάχιστον φυσικό πρόσωπο για κάθε διάδικο και τον πληρεξούσιο δικηγόρο του ή άλλους εκπροσώπους των εν λόγω διαδίκων.

3. Το δικαστήριο, όταν αποφασίζει σχετικά με τα μέτρα της παρ. 2 και αξιολογεί την αναλογικότητά τους, λαμβάνει υπόψη την ανάγκη να διασφαλιστεί το δικαίωμα σε άσκηση ενδίκου βοηθήματος ή μέσου και σε δίκαιη δίκη, τα νόμιμα συμφέροντα των διαδίκων και των, κατά περίπτωση, τρίτων, καθώς και κάθε ενδεχόμενη βλάβη των διαδίκων και των, κατά περίπτωση, τρίτων, που απορρέει από την αποδοχή ή την απόρριψη των σχετικών μέτρων.

4. Κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με τις παρ. 1, 2 ή 3 πραγματοποιείται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 (ΕΕ L 119).

Άρθρο 22Ε

(άρθρο 10 της Οδηγίας 2016/943)

Ασφαλιστικά μέτρα

1. Εφόσον πιθανολογείται προσβολή εμπορικού απορρήτου, το μονομελές πρωτοδικείο, δικάζοντας κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ. Κ.Πολ.Δ., μπορεί, ύστερα από αίτημα του κατόχου του εμπορικού απορρήτου, να διατάξει οποιοδήποτε από τα εξής ασφαλιστικά μέτρα έναντι του φερόμενου ως παραβάτη:

- α) την παύση ή, ανάλογα με την περίπτωση, την απαγόρευση της χρήσης ή της αποκάλυψης του εμπορικού απορρήτου σε προσωρινή βάση,
- β) την απαγόρευση της παραγωγής, της προσφοράς, της διάθεσης στην αγορά ή της χρήσης παράνομων εμπορευμάτων, ή της εισαγωγής, της εξαγωγής ή της αποθήκευσης παράνομων εμπορευμάτων για τους σκοπούς αυτούς,

γ) την κατάσχεση ή την παράδοση των εμπορευμάτων, για τα οποία υπάρχουν υπόνοιες ότι είναι παράνομα, συμπεριλαμβανομένων των εισαγόμενων εμπορευμάτων, ώστε να εμποδιστεί η είσοδος ή η κυκλοφορία τους στην αγορά.

Στις περιπτώσεις της παρούσας, εφαρμόζεται το άρθρο 687 Κ.Πολ.Δ. και, εφόσον απαιτείται, χορηγείται προσωρινή διαταγή σύμφωνα με το άρθρο 691Α Κ.Πολ.Δ.

2. Εναλλακτικά, σε σχέση με τα μέτρα της παρ. 1, το μονομελές πρωτοδικείο μπορεί να εξαρτά τη συνέχιση της θεωρούμενης παράνομης χρήσης του εμπορικού απορρήτου από την κατάθεση εγγυήσεων, με σκοπό να εξασφαλιστεί η αποζημίωση του κατόχου του εμπορικού απορρήτου. Απαγορεύεται η αποκάλυψη εμπορικού απορρήτου έναντι κατάθεσης εγγυήσεων.

Άρθρο 22ΣΤ
(άρθρο 11 της Οδηγίας 2016/943)
Προϋποθέσεις προσφυγής και εγγυήσεις

1. Σε σχέση με τα μέτρα του άρθρου 22Ε, το μονομελές πρωτοδικείο μπορεί να απαιτεί από τον αιτούντα να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία μπορεί να θεωρηθούν διαθέσιμα, προκειμένου να πιθανολογηθεί ότι:

- α) υφίσταται εμπορικό απόρρητο,
  - β) ο αιτών είναι ο κάτοχος του εμπορικού απορρήτου,
  - γ) το εμπορικό απόρρητο έχει αποκτηθεί παράνομα, χρησιμοποιείται ή αποκαλύπτεται παράνομα, ή ότι επίκειται παράνομη απόκτηση, χρήση ή αποκάλυψη του.
2. Το μονομελές πρωτοδικείο, κατά τη λήψη της απόφασης λαμβάνει υποχρεωτικά υπόψη την αρχή της αναλογικότητας και τις ειδικές περιστάσεις της υπόθεσης που περιλαμβάνουν ανάλογα με την περύπτωση:
- α) την αξία και τα λοιπά ειδικά χαρακτηριστικά του εμπορικού απορρήτου,
  - β) τα μέτρα που λαμβάνονται για την προστασία του εμπορικού απορρήτου,
  - γ) τη συμπεριφορά του καθ' ου κατά την απόκτηση, τη χρήση ή την αποκάλυψη του εμπορικού απορρήτου,
  - δ) τις επιπτώσεις της παράνομης χρήσης ή αποκάλυψης του εμπορικού απορρήτου,
  - ε) τα νόμιμα συμφέροντα των διαδίκων, όπως και τις επιπτώσεις που μπορεί να έχει η αποδοχή ή η απόρριψη των μέτρων έναντι των διαδίκων,
  - στ) τα νόμιμα συμφέροντα τρίτων,
  - ζ) το δημόσιο συμφέρον,
  - η) την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

3. α. Τα ασφαλιστικά μέτρα αίρονται αυτοδικαίως αν ο αιτών δεν ασκήσει αγωγή για την κύρια υπόθεση ενώπιον του αρμόδιου πολιτικού δικαστηρίου, μέσα σε εύλογη προθεσμία που προσδιορίζεται στην απόφαση που τα διατάσσει. Αν η απόφαση δεν ορίζει τέτοια προθεσμία, τα ασφαλιστικά μέτρα αίρονται αυτοδικαίως αν ο αιτών δεν ασκήσει αγωγή για την κύρια υπόθεση μέσα σε είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες ή τριάντα μία (31) ημερολογιακές ημέρες, ανάλογα με το ποια περίοδος είναι η μεγαλύτερη, από τη δημοσίευση της απόφασης.

β. Τα ασφαλιστικά μέτρα ανακαλούνται ύστερα από αίτημα του καθ' ου, αν οι επίμαχες πληροφορίες δεν πληρούν πλέον τις προϋποθέσεις της παρ. 4 του άρθρου 22Α για λόγους που δεν μπορεί να καταλογιστούν στον καθ' ου.

4. Το μονομελές πρωτοδικείο μπορεί να εξαρτά τη λήψη των μέτρων του άρθρου 22Ε από την εκ μέρους του αιτούντος χορήγηση κατάλληλης εγγύησης ή την παροχή ισοδύναμης διασφάλισης, με σκοπό να εξασφαλιστεί η αποκατάσταση τυχόν ζημίας του καθ' ου και, όπου ενδείκνυται, κάθε άλλου προσώπου θιγόμενου από τα μέτρα. Αν τα μέτρα του άρθρου 22Ε ανακληθούν σύμφωνα με την περίπτ. α' της παρ.3, αν παύσουν να ισχύουν λόγω πράξης ή παράλειψης του αιτούντος ή αν διαπιστωθεί, εκ των υστέρων, ότι δεν υπήρξε καμία παράνομη απόκτηση, χρήση ή αποκάλυψη του εμπορικού απορρήτου ή απειλή τέτοιας συμπεριφοράς, το μονομελές πρωτοδικείο μπορεί να διατάξει τον αιτούντα, ύστερα από αίτημα του καθ' ου ή του ζημιωθέντος τρίτου, να τους παράσχει εύλογη αποζημίωση για την όποια ζημία προκλήθηκε από τα μέτρα αυτά.

Άρθρο 22Ζ
(άρθρο 12 της Οδηγίας 2016/943)
Δικαστικές διαταγές και μέτρα αποκατάστασης

1. Κατά την έκδοση δικαστικής απόφασης, με την οποία διαπιστώνεται παράνομη απόκτηση, χρήση ή αποκάλυψη εμπορικού απορρήτου, το δικαστήριο μπορεί, ύστερα από αίτημα του ενάγοντος, να διατάξει κατά του παραβάτη ένα ή περισσότερα από τα εξής μέτρα:

- α) την παύση ή, ανάλογα με την περίπτωση, την απαγόρευση της χρήσης ή της αποκάλυψης του εμπορικού απορρήτου,
- β) την απαγόρευση της παραγωγής, της προσφοράς, της διάθεσης στην αγορά ή της χρήσης παράνομων εμπορευμάτων, ή της εισαγωγής, της εξαγωγής ή της αποθήκευσης παράνομων εμπορευμάτων για τους σκοπούς αυτούς,
- γ) τη λήψη των κατάλληλων μέτρων αποκατάστασης σε σχέση με τα παράνομα εμπορεύματα,
- δ) την καταστροφή του συνόλου ή μέρους εγγράφου, αντικειμένου, υλικού, ουσίας ή ηλεκτρονικού αρχείου που περιέχει ή ενσωματώνει το εμπορικό απόρρητο, ή, όπου ενδείκνυται, την παράδοση στον ενάγοντα του συνόλου ή μέρους των εν λόγω εγγράφων, αντικειμένων, υλικών, ουσιών ή ηλεκτρονικών αρχείων.

2. Μεταξύ των μέτρων αποκατάστασης της περίπτ. γ' της παρ. 1 συγκαταλέγονται τα εξής:

- α) ανάκληση των παράνομων εμπορευμάτων από την αγορά και διάθεσή τους σε φιλανθρωπικές οργανώσεις,
- β) αφαίρεση των χαρακτηριστικών που καθιστούν τα εμπορεύματα παράνομα,
- γ) καταστροφή των παράνομων εμπορευμάτων ή, όπου ενδείκνυται, απόσυρσή τους από την αγορά, με την προϋπόθεση ότι η απόσυρση δεν υποσκάπτει την προστασία του επίδικου εμπορικού απορρήτου.

3. Το δικαστήριο διατάσσει την εκτέλεση των μέτρων που αναφέρονται στις περιπτ. γ' και δ' της παρ. 1 με δαπάνη του παραβάτη, εκτός αν συντρέχουν ειδικοί λόγοι για το αντίθετο. Τα εν λόγω μέτρα ισχύουν με την επιφύλαξη ενδεχόμενης αποζημίωσης που μπορεί να οφείλεται στον κάτοχο του εμπορικού απορρήτου λόγω της παράνομης απόκτησης, χρήσης και αποκάλυψής του. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 941 επ. Κ.Πολ.Δ.

1. Το δικαστήριο, κατά την εξέταση αίτησης για έκδοση των διαταγών και των μέτρων αποκατάστασης του άρθρου 22Z, λαμβάνει υποχρεωτικά υπόψη την αρχή της αναλογικότητας και τις ειδικές περιστάσεις της υπόθεσης που περιλαμβάνουν, ανάλογα με την περίπτωση, :

- α) την αξία ή άλλα ειδικά χαρακτηριστικά του εμπορικού απορρήτου,
- β) τα μέτρα που λαμβάνονται για την προστασία του εμπορικού απορρήτου,
- γ) τη συμπεριφορά του εναγομένου κατά την απόκτηση, τη χρήση ή την αποκάλυψη του εμπορικού απορρήτου,
- δ) τις επιπτώσεις της παράνομης χρήσης ή αποκάλυψης του εμπορικού απορρήτου,
- ε) τα νόμιμα συμφέροντα των διαδίκων, όπως και τις επιπτώσεις που θα μπορούσε να έχει η αποδοχή ή η απόρριψη των μέτρων έναντι των διαδίκων,
- στ) τα νόμιμα συμφέροντα τρίτων,
- ζ) το δημόσιο συμφέρον,
- η) την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Όταν το δικαστήριο περιορίζει τη διάρκεια ισχύος των μέτρων των περιπτ. α' και β' της παρ. 1 του άρθρου 22Z, η διάρκεια αυτή πρέπει να είναι επαρκής προκειμένου να εξαλειφθεί κάθε εμπορικό ή οικονομικό πλεονέκτημα που θα μπορούσε να έχει αποκομίσει ο παραβάτης από την παράνομη απόκτηση, χρήση ή αποκάλυψη του εμπορικού απορρήτου.

2. Τα μέτρα των περιπτ. α' και β' της παρ. 1 του 22Z ανακαλούνται ή άλλως παύουν να παράγουν αποτελέσματα, ύστερα από αίτημα του εναγομένου, αν, στο διάστημα που μεσολαβεί, οι επίμαχες πληροφορίες δεν πληρούν πλέον τις απαιτήσεις της παρ. 4 του άρθρου 22A για λόγους που δεν μπορεί να καταλογιστούν άμεσα ή έμμεσα στον εναγόμενο.

3. Υστερα από αίτημα του προσώπου έναντι του οποίου ενδέχεται να ληφθούν τα μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 22Z, το δικαστήριο μπορεί, αντί να επιβάλει τα μέτρα αυτά, να διατάξει την καταβολή χρηματικής αποζημίωσης στο ζημιωθέντα, αν πληρούνται σωρευτικά οι εξής όροι:

- α) το ενδιαφερόμενο πρόσωπο κατά τη χρήση ή την αποκάλυψη δεν γνώριζε ούτε όφειλε, υπό τις συγκεκριμένες περιστάσεις, να γνωρίζει ότι το εμπορικό απόρρητο αποκτήθηκε από τρίτο που χρησιμοποίησε ή αποκάλυψε το εμπορικό απόρρητο παράνομα,
- β) η εκτέλεση των εν λόγω μέτρων θα προκαλούσε δυσανάλογη ζημία στο πρόσωπο αυτό,
- γ) η καταβολή χρηματικής αποζημίωσης στο ζημιωθέντα διάδικτο κρίνεται εύλογη.

Όταν διατάσσεται χρηματική αποζημίωση αντί των μέτρων που αναφέρονται στις περιπτ. α' και β' της παρ. 1 του άρθρου 22Z, αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει το ύψος των δικαιωμάτων ή των λοιπών αμοιβών που θα οφείλονταν, αν το εν λόγω πρόσωπο είχε ζητήσει την άδεια να χρησιμοποιεί το επίμαχο εμπορικό απόρρητο για τη χρονική περίοδο κατά την οποία θα μπορούσε να έχει απαγορευτεί η χρήση του εμπορικού απορρήτου.

Αποζημίωση

1. Αν το ζητήσει ο ζημιωθείς διάδικος, το δικαστήριο διατάσσει τον παραβάτη, ο οποίος γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει ότι προέβαινε σε παράνομη απόκτηση, χρήση ή αποκάλυψη εμπορικού απορρήτου, να καταβάλει στον κάτοχο του εμπορικού απορρήτου αποζημίωση ανάλογη προς την πραγματική ζημία που υπέστη ως αποτέλεσμα της παράνομης απόκτησης, χρήσης ή αποκάλυψης. Η ευθύνη για την καταβολή αποζημίωσης εκ μέρους εργαζομένων προς τους εργοδότες τους για παράνομη απόκτηση, χρήση ή αποκάλυψη εμπορικού απορρήτου του εργοδότη περιορίζεται, αναλόγως, αν οι εργαζόμενοι είχαν ενεργήσει χωρίς δόλο.
2. Κατά τον καθορισμό της αποζημίωσης της παρ. 1, το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη όλους τους σχετικούς παράγοντες, όπως τις αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις, περιλαμβανομένης της απώλειας κερδών, τις οποίες υπέστη ο ζημιωθείς διάδικος, τα αθέμιτα κέρδη που έχει αποκομίσει ο παραβάτης και, κατά περίπτωση, άλλα στοιχεία, πέραν των οικονομικών, όπως την ηθική βλάβη που έχει προκαλέσει στον κάτοχο του εμπορικού απορρήτου η παράνομη απόκτηση, χρήση ή αποκάλυψη του. Εναλλακτικά, το δικαστήριο μπορεί, κατά περίπτωση, να καθορίζει κατ' αποκοπή αποζημίωση βάσει στοιχείων, όπως, τουλάχιστον, το ύψος των δικαιωμάτων ή των λοιπών αμοιβών που θα οφείλονταν, αν ο παραβάτης είχε ζητήσει την άδεια να χρησιμοποιεί το επίδικο εμπορικό απόρρητο.

Άρθρο 22I

(άρθρο 15 της Οδηγίας 2016/943)

Δημοσίευση των δικαστικών αποφάσεων

1. Σε περίπτωση δικαστικής προσφυγής κατά της παράνομης απόκτησης, χρήσης ή αποκάλυψης εμπορικού απορρήτου, το δικαστήριο μπορεί να διατάσσει, ύστερα από αίτημα του ενάγοντος και με δαπάνη του παραβάτη, ενδεδειγμένα μέτρα για τη διάδοση των πληροφοριών σχετικά με την απόφαση, συμπεριλαμβανομένης της πλήρους ή μερικής δημοσίευσής της.
2. Σε οποιοδήποτε μέτρο από όσα αναφέρονται στην παρ. 1 προστατεύεται η εμπιστευτικότητα των εμπορικών απορρήτων όπως προβλέπεται στο άρθρο 22Δ.
3. Όταν αποφασίζει αν θα διατάξει μέτρο της παρ. 1 και αξιολογεί την αναλογικότητά του, το δικαστήριο λαμβάνει, όπου χρειάζεται, υπόψη την αξία του εμπορικού απορρήτου, τη συμπεριφορά του παραβάτη ως προς την απόκτηση, τη χρήση ή την αποκάλυψη του εμπορικού απορρήτου, τις επιπτώσεις της παράνομης χρήσης ή αποκάλυψης του εμπορικού απορρήτου, καθώς και την πιθανότητα περαιτέρω παράνομης χρήσης ή αποκάλυψης του εμπορικού απορρήτου από τον παραβάτη. Το δικαστήριο λαμβάνει, επίσης, υπόψη κατά πόσον οι πληροφορίες για τον παραβάτη θα επιτρέψουν να προσδιοριστεί το φυσικό πρόσωπο και, σε καταφατική περίπτωση, κατά πόσον η δημοσίευση αυτών των πληροφοριών δικαιολογείται, ιδίως υπό το πρίσμα της ενδεχόμενης βλάβης που μπορεί να προκαλέσει το εν λόγω μέτρο στην ιδιωτική ζωή και τη φήμη του παραβάτη.

Άρθρο 22K

(άρθρα 16 και 17 της Οδηγίας 2016/943)

1. Το δικαστήριο μπορεί να επιβάλλει κυρώσεις σε κάθε πρόσωπο που δεν συμμορφώνεται ή αρνείται να συμμορφωθεί με οποιοδήποτε μέτρο λαμβάνεται σύμφωνα με τα άρθρα 22Δ, 22Ε και 22Ζ.
2. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις περιλαμβάνουν τη δυνατότητα να επιβληθούν περιοδικές χρηματικές ποινές, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς μέτρο που λαμβάνεται σύμφωνα με τα άρθρα 22Ε και 22Ζ.
3. Εθνικός ανταποκριτής για κάθε θέμα εφαρμογής των μέτρων που προβλέπονται στα άρθρα 22Δ-22Ι ορίζεται ο Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (ΟΒΙ). Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, μετά από τεκμηριωμένη πρόταση από τον ΟΒΙ, καθορίζονται το είδος των κυρώσεων, τα κριτήρια για την κλιμάκωσή τους, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις επιβολής των κυρώσεων και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

Κεφάλαιο Β'
Ρυθμίσεις για τη διανοητική ιδιοκτησία

Άρθρο 2
Εθνικό Συμβούλιο Διανοητικής Ιδιοκτησίας

1. Συνιστάται στο Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης το Εθνικό Συμβούλιο Διανοητικής Ιδιοκτησίας (ΕΣυΔΙ), στο οποίο συμμετέχουν ως μέλη:
  - α) ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας,
  - β) ο Γενικός Γραμματέας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή,
  - γ) ο Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Τεχνολογίας,
  - δ) ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού,
  - ε) ο Γενικός Γραμματέας Περιβάλλοντος,
  - στ) ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,
  - ζ) ο Ειδικός Γραμματέας του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ),
  - η) ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας και ο Γενικός Διευθυντής του Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας,
  - θ) ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας και ο Γενικός Διευθυντής του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας.
 Πρόεδρος του Συμβουλίου ορίζεται εκ περιτροπής ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας και ο Γενικός Γραμματέας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή.
2. ο ΕΣυΔΙ είναι όργανο συντονιστικό και έχει ως έργο:
  - α) την καταγραφή των πρωτοβουλιών και δράσεων των Υπουργείων και εποπτευόμενων φορέων που είναι αρμόδιοι για τη ρύθμιση, την εποπτεία, την προώθηση και την προστασία της βιομηχανικής και πνευματικής ιδιοκτησίας στην Ελλάδα.
  - β) τη χάραξη μίας ολοκληρωμένης στρατηγικής για τη διανοητική ιδιοκτησία στην Ελλάδα.
  - γ) το συντονισμό των δράσεων και πρωτοβουλιών των αρμοδίων Υπουργείων και φορέων σύμφωνα με την ανωτέρω στρατηγική.
  - δ) την επεξεργασία προτάσεων για την εναρμόνιση των εθνικών ρυθμίσεων διανοητικής ιδιοκτησίας με ευρωπαϊκές και διεθνείς ρυθμίσεις, δράσεις, πολιτικές και πρότυπα και την υιοθέτηση σχετικών βέλτιστων πρακτικών.

ε) την επεξεργασία προτάσεων για δράσεις ενημέρωσης του κοινού για την διανοητική ιδιοκτησία.

στ) την παρακολούθηση και καταγραφή των οικονομικών και κοινωνικών συνεπειών των ρυθμίσεων διανοητικής ιδιοκτησίας στην Ελλάδα, ιδίως με τη δημιουργία σχετικών δεικτών.

3. Με Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται η συγκρότηση του οργάνου με τον ορισμό αναπληρωματικών μελών, η εξειδίκευση του έργου και η λειτουργία του Εθνικού Συμβουλίου Διανοητικής Ιδιοκτησίας (ΕΣυΔΙ) ως προς τη σύγκληση, τη λήψη αποφάσεων, το συντονισμό και τον απολογισμό δράσεων και την διοικητική υποστήριξη του, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 3

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 1733/1987 (Α' 171)

Στο ν. 1733/1987 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 1 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ο ΟΒΙ είναι αυτοχρηματοδοτούμενος τεχνολογικός φορέας σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 45 του άρθρου 2 του ν. 4310/2014 (Α' 258) και εποπτεύεται από το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4512/2018 (Α'5).»

2. η παρ. 1 του άρθρου 7Α αντικαθίσταται ως εξής:

«Από την 15.04.2019 η κατάθεση στον ΟΒΙ των αιτήσεων για χορήγηση κάθε είδους τίτλων και πιστοποιητικών βιομηχανικής ιδιοκτησίας, κατ' εφαρμογή των διατάξεων για τη βιομηχανική ιδιοκτησία, γίνεται αποκλειστικά με ηλεκτρονικό τρόπο. Οι αιτήσεις υπογράφονται ηλεκτρονικά είτε με την ηλεκτρονική υπογραφή του στοιχείου 10 του άρθρου 3 του Κανονισμού 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23^{ης} Ιουλίου 2014 (ΕΕ L 257), η οποία έχει νομική ισχύ και είναι παραδεκτή σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 25 του εν λόγω Κανονισμού, είτε με την εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή του στοιχείου 12 του άρθρου 3, σε συνδυασμό με το άρθρο 26 του Κανονισμού 910/2014, η οποία έχει νομική ισχύ ισοδύναμη με την ιδιόχειρη υπογραφή σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 25 του εν λόγω Κανονισμού. Τα σχετικά τέλη καταβάλλονται αποκλειστικά μέσω ηλεκτρονικών πληρωμών. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του ΟΒΙ, που εγκρίνεται από τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, οι διαδικασίες, οι τεχνικές προδιαγραφές και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας, καθώς και οι τρόποι καταβολής των σχετικών τελών και οι ημερομηνίες των πληρωμών.»

3. Στο άρθρο 7Α προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 1 εφαρμόζεται η απόφαση 12625/1/2014 του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (Β' 3258), με ανάλογη εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 (ΕΕ L 257)».»

4. Οι διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 7Α του ν.1733/1987 ισχύουν αναδρομικά από 17.1.2018.

5. Στο άρθρο 8 του ν. 1733/1987 μετά την παρ. 6 προστίθεται παρ. 6^α ως εξής:

«6^ο. Ο καταθέτης μπορεί, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) μηνών από την κοινοποίηση της τελικής έκθεσης έρευνας του ΟΒΙ, να επαναδιατυπώσει τις αξιώσεις της αίτησης, περιορίζοντας την έκταση και το περιεχόμενο της αιτούμενης προστασίας. Η περιγραφή, ο τίτλος, η περίληψη και τα σχέδια επαναδιατυπώνονται, αντιστοίχως, σε περίπτωση προφανούς ανακολουθίας τους με το περιεχόμενο των αξιώσεων. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι παρ. 6 έως 15 του άρθρου 8».

Άρθρο 4

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 1733/1987 για τις άδειες εκμετάλλευσης

Στο ν. 1733/1987 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Στην παρ. 3 του άρθρου 12 προστίθεται τρίτο εδάφιο ως εξής : «Η συμφωνία για την παραχώρηση συμβατικής άδειας εκμετάλλευσης δημοσιεύεται στο Ειδικό Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας και αρχίζει να ισχύει από την ημερομηνία καταχώρισής της στο μητρώο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.»
2. Μετά το άρθρο 12 προστίθεται άρθρο 12Α ως εξής:

«Άρθρο 12Α

Δημόσια προσφορά αδειών εκμετάλλευσης

1. Ο δικαιούχος διπλώματος ευρεσιτεχνίας μπορεί να προβεί σε δημόσια προσφορά συμβατικών μη αποκλειστικών αδειών εκμετάλλευσης του διπλώματός του, με ή χωρίς αποζημίωση, υποβάλλοντας έγγραφη δήλωση στον ΟΒΙ ότι διατίθεται να επιτρέψει τη χρήση της ευρεσιτεχνίας, που προστατεύεται με το εν λόγω δίπλωμα, από οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο με την ιδιότητα του δικαιοδόχου. Η δήλωση καταχωρίζεται στο μητρώο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας στο Τεύχος Δ' με τίτλο «Μητρώο ανοικτών αδειών εκμετάλλευσης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας», το οποίο αναρτάται σε ξεχωριστή ιστοσελίδα στο διαδικτυακό τόπο του ΟΒΙ και δημοσιεύεται στο Ειδικό Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας.

2. Στην περίπτωση της παρ. 1, στο δικαιούχο του διπλώματος ευρεσιτεχνίας παρέχεται έκπτωση από το ποσό των οφειλόμενων ετήσιων τελών προστασίας του διπλώματος ευρεσιτεχνίας, το ύψος της οποίας καθορίζεται γενικά ή κατά κατηγορία περιπτώσεων από το διοικητικό συμβούλιο του ΟΒΙ και η οποία παρέχεται από την ημερομηνία καταχώρισης της δήλωσης στο μητρώο ανοικτών αδειών εκμετάλλευσης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και μόνο για το χρονικό διάστημα που ισχύει η δημόσια προσφορά. Στο δικαιούχο του διπλώματος ευρεσιτεχνίας, ο οποίος προβαίνει σε προσφορά αδειών εκμετάλλευσης χωρίς αποζημίωση σε φορείς κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας του ν. 4430/2016 (Α' 205) ή σε δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς του ν. 3429/2005 (Α' 314), που παρέχουν υπηρεσίες κοινής ωφέλειας και δεν υπάγονται στο Κεφάλαιο Β' του νόμου αυτού, παρέχεται απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής των οφειλόμενων ετήσιων τελών προστασίας του διπλώματος ευρεσιτεχνίας για το χρονικό διάστημα που ισχύει η δημόσια προσφορά.

3. Η προσφορά μπορεί να αποσυρθεί, οποτεδήποτε, με έγγραφη κοινοποίηση στον ΟΒΙ, εφόσον κανείς δεν έχει εκδηλώσει στο δικαιούχο του διπλώματος ευρεσιτεχνίας πρόθεση να κάνει χρήση της ευρεσιτεχνίας που προστατεύεται με το εν λόγω δίπλωμα. Η απόσυρση της προσφοράς αρχίζει να ισχύει από την ημερομηνία παραλαβής της κοινοποίησης.

4. Δεν είναι δυνατή η προσφορά των αδειών των παρ. 1, 2 και 3 όταν υπάρχει αποκλειστική άδεια εκμετάλλευσης του διπλώματος, η οποία έχει καταχωρηθεί στο μητρώο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, ή εφόσον έχει υποβληθεί αίτηση καταχώρισης τέτοιας άδειας. Με την υποβολή της δημόσιας προσφοράς δεν μπορεί να γίνει δεκτή αίτηση καταχώρισης αποκλειστικής άδειας στο μητρώο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας παρά μόνον αν αποσυρθεί η προσφορά.

5. Η αποδοχή της δημόσιας προσφοράς νομιμοποιεί οποιοδήποτε πρόσωπο να κάνει χρήση της ευρεσιτεχνίας που προστατεύεται με το δίπλωμα ως μη αποκλειστικός δικαιοδόχος.

6. Όποιος επιθυμεί να κάνει χρήση της ευρεσιτεχνίας που προστατεύεται με το δίπλωμα επί τη βάσει της δημόσιας προσφοράς πρέπει να το δηλώσει στον ΟΒΙ, υποδεικνύοντας τη χρήση της ευρεσιτεχνίας, στην οποία πρόκειται να προβεί. Ο ΟΒΙ κοινοποιεί τη δήλωση στο δικαιούχο του διπλώματος ευρεσιτεχνίας και στον αιτούντα. Ο αιτών νομιμοποιείται να χρησιμοποιήσει την ευρεσιτεχνία με τον τρόπο που έχει υποδείξει μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από την ημερομηνία της δήλωσης, την οποία έχει υποβάλει στον ΟΒΙ.

7. Σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ των μερών και ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε μέρους και ακρόασης αμφοτέρων, ο ΟΒΙ καθορίζει το χρηματικό ποσό της αποζημίωσης που πρέπει να πληρώσει ο δικαιοδόχος. Ο ΟΒΙ μπορεί να τροποποιήσει την οφειλόμενη αποζημίωση αν έχουν προκύψει στοιχεία τα οποία καθιστούν την αποζημίωση, που έχει καθοριστεί, προδήλως ακατάλληλη. Η αίτηση για τροποποίηση της αποζημίωσης δεν μπορεί να υποβληθεί πριν παρέλθει ένα (1) έτος από την έκδοση της απόφασης καθορισμού της. Οι αποφάσεις του ΟΒΙ για καθορισμό ή τροποποίηση της οφειλόμενης αποζημίωσης υπόκεινται στον ακυρωτικό έλεγχο του Συμβουλίου της Επικρατείας.

8. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών καθορίζεται ο τρόπος καταχώρισης των δημόσιων προσφορών αδειών εκμετάλλευσης, καθώς και οι διαδικασίες συναινετικής επίλυσης των διαφορών που ανακύπτουν.»

Άρθρο 5

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 1733/1987 για τη μη συμβατική άδεια εκμετάλλευσης

Το άρθρο 13 του ν. 1733/1987 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 13

Μη συμβατική άδεια εκμετάλλευσης

1. Ο ΟΒΙ μπορεί να παραχωρεί σε τρίτους, χωρίς τη συναίνεση του δικαιούχου, μη συμβατική άδεια εκμετάλλευσης διπλώματος ευρεσιτεχνίας, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α. έχει παρέλθει τριετία από τη χορήγηση του διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή τετραετία από την κατάθεση της αίτησης για χορήγηση του διπλώματος ευρεσιτεχνίας,

β. η σχετική εφεύρεση δεν υπήρξε αντικείμενο εκμετάλλευσης στην Ελλάδα ή, εφόσον υπήρξε, η εν λόγω εκμετάλλευση δεν αρκεί για την κάλυψη της εγχώριας ζήτησης.

Για τους σκοπούς του παρόντος, ως εκμετάλλευση νοείται και η εισαγωγή προϊόντων που κατασκευάστηκαν σε οποιοδήποτε κράτος-μέλος του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου.

2. Η μη συμβατική άδεια εκμετάλλευσης δεν παρέχεται αν ο δικαιούχος του διπλώματος ευρεσιτεχνίας δικαιολογήσει τη μη εκμετάλλευση ή τη μη επαρκή εκμετάλλευση στη χώρα.

3. Η μη συμβατική άδεια εκμετάλλευσης:

- α) δεν έχει αποκλειστικό χαρακτήρα,
- β) δεν μπορεί να μεταβιβαστεί παρά μόνον από κοινού με το τμήμα της επιχείρησης ή πελατείας το οποίο εκμεταλλεύεται την εφεύρεση,
- γ) περιορίζεται στο μέτρο που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του σκοπού για τον οποίο έχει παρασχεθεί η άδεια,
- δ) η χρήση της επιτρέπεται κατά κύριο λόγο για την κάλυψη της ζήτησης στην εγχώρια αγορά,
- ζ) εφόσον έχει χορηγηθεί για κύριο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, η άδεια εκτείνεται και στο συμπληρωματικό πιστοποιητικό προστασίας,
- ε) όταν το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας αφορά τεχνολογία στον τομέα των ημιαγωγών, επιτρέπεται μόνον η χρήση της άδειας από κρατικές αρχές για μη εμπορικούς σκοπούς ή για την άρση των συνεπειών μιας πρακτικής που έχει κριθεί ως αντιβαίνουσα στον ανταγωνισμό ύστερα από σχετική δικαστική ή διοικητική διαδικασία.

4. Ο κάτοχος διπλώματος ευρεσιτεχνίας μπορεί να ζητήσει από τον ΟΒΙ τη χορήγηση μη συμβατικής άδειας εκμετάλλευσης προγενέστερου διπλώματος ευρεσιτεχνίας, εφόσον η εφεύρεσή του σχετίζεται με την εφεύρεση του προγενέστερου διπλώματος και δεν είναι δυνατή η εκμετάλλευση αυτής της εφεύρεσης χωρίς να θιγούν τα δικαιώματα των κατόχων του προγενέστερου διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Η άδεια χορηγείται μόνο αν η εφεύρεση του μεταγενέστερου διπλώματος ευρεσιτεχνίας στηρίζεται σε σημαντική τεχνική πρόσδοτο μεγάλης οικονομικής σπουδαιότητας σε σχέση με την εφεύρεση του προγενέστερου διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Εφόσον χορηγηθεί η άδεια, ο δικαιούχος του πρώτου διπλώματος ευρεσιτεχνίας δικαιούται να λάβει παράλληλη άδεια με εύλογους όρους για τη χρήση της εφεύρεσης που κατοχυρώνεται με το δεύτερο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Η άδεια υποχρεωτικής εκμετάλλευσης του πρώτου διπλώματος ευρεσιτεχνίας δεν μπορεί να εκχωρηθεί παρά μόνον από κοινού με το δεύτερο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

5. Η μη συμβατική άδεια εκμετάλλευσης χορηγείται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου στον ΟΒΙ. Η αίτηση συνοδεύεται από στοιχεία τα οποία αποδεικνύουν ότι ο ενδιαφερόμενος έχει καταβάλει προσπάθειες να εξασφαλίσει την άδεια του δικαιούχου με εύλογους οικονομικούς όρους και προϋποθέσεις, και οι προσπάθειες αυτές δεν έχουν ευδωθεί μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την έναρξη των διαπραγματεύσεων. Ο ΟΒΙ εκδίδει απόφαση επί της αίτησης μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης. Αντίγραφο της αίτησης για χορήγηση μη συμβατικής άδειας εκμετάλλευσης κοινοποιείται στον κάτοχο του διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Ο τελευταίος μπορεί να υποβάλει εγγράφως τις παρατηρήσεις του ενώπιον του ΟΒΙ μέσα σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της αίτησης.

6. Αν η αίτηση γίνει αποδεκτή, ο ΟΒΙ χορηγεί τη μη συμβατική άδεια εκμετάλλευσης. Η άδεια περιέχει την έκταση του δικαιώματος εκμετάλλευσης της εφεύρεσης, τη διάρκεια ισχύος της, την προθεσμία έναρξης της εκμετάλλευσης της εφεύρεσης στην Ελλάδα, καθώς και το ύψος και τους όρους αποζημίωσης του δικαιούχου του διπλώματος ευρεσιτεχνίας

από το δικαιούχο της άδειας. Το ύψος και οι όροι της αποζημίωσης καθορίζονται ανάλογα με την έκταση της βιομηχανικής εκμετάλλευσης της προστατευόμενης εφεύρεσης.

7. Η απόφαση της παρ. 6 καταχωρίζεται στο μητρώο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, δημοσιεύεται στο Ειδικό Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας και κοινοποιείται στα πρόσωπα της παρ. 5. Η απόφαση τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία δημοσίευσής της στο Ειδικό Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας.

8. Ύστερα από αίτηση του κατόχου του διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή της μη συμβατικής άδειας εκμετάλλευσης, ο ΟΒΙ μπορεί να τροποποιεί τους όρους χορήγησης της άδειας, εφόσον υπάρχουν νέα στοιχεία που δικαιολογούν την τροποποίηση, ή να ανακαλεί τη μη συμβατική άδεια εκμετάλλευσης, εφόσον ο δικαιούχος της δεν εφαρμόζει τους όρους της άδειας ή εφόσον οι προϋποθέσεις για την παροχή της έπαυσαν να υπάρχουν. Η απόφαση του ΟΒΙ επί της αίτησης για ανάκληση ή τροποποίηση της άδειας εκδίδεται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης. Αν η άμεση ανάκληση προκαλεί σημαντική βλάβη στο δικαιούχο της μη συμβατικής άδειας, ο ΟΒΙ μπορεί να επιτρέπει τη συνέχιση της εκμετάλλευσης για εύλογο χρονικό διάστημα, το οποίο πρέπει να καθορίζεται με σαφήνεια. Η παρ. 7 εφαρμόζεται αναλόγως.

9. Ο δικαιούχος μιας μη συμβατικής άδειας εκμετάλλευσης έχει τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις με τους κατόχους διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.

10. Οι αποφάσεις του ΟΒΙ για χορήγηση, τροποποίηση ή ανάκληση των μη συμβατικών άδειών εκμετάλλευσης υπόκεινται στον ακυρωτικό έλεγχο του Συμβουλίου της Επικρατείας.»

Άρθρο 6

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 1733/1987 για την υποχρεωτική αδειοδότηση

Το άρθρο 14 του ν. 1733/1987 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 14

Υπαγωγή σε καθεστώς υποχρεωτικής αδειοδότησης

1. Για επιτακτικούς λόγους δημόσιου συμφέροντος δίπλωμα ευρεσιτεχνίας μπορεί να υπάγεται σε καθεστώς υποχρεωτικής αδειοδότησης, ύστερα από γνωμοδότηση του ΟΒΙ, με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών.

2. Λόγοι δημόσιου συμφέροντος συντρέχουν όταν:

- α) τα προϊόντα ή οι μέθοδοι παραγωγής που προστατεύονται με το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας διατίθενται στο κοινό σε ανεπαρκή ποσότητα, ποιότητα, ή σε ασυνήθιστα υψηλές τιμές σε σχέση με τις τιμές ομοειδών προϊόντων σε ομοειδείς αγορές.
- β) η εκμετάλλευση του εν λόγω διπλώματος ευρεσιτεχνίας επιβάλλεται για λόγους δημόσιας υγείας,
- γ) η εκμετάλλευση του διπλώματος ευρεσιτεχνίας συνιστά πράξη αθέμιτου ανταγωνισμού,
- δ) η εκμετάλλευση του διπλώματος ευρεσιτεχνίας είναι απαραίτητη για τη συμμόρφωση με πρότυπο το οποίο εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον,
- ε) η έλλειψη εκμετάλλευσης του διπλώματος ευρεσιτεχνίας πλήγτει την οικονομική και τεχνολογική ανάπτυξη της χώρας.

3. Πριν από την έκδοση της απόφασης της παρ. 1 καλείται ο κάτοχος του διπλώματος ευρεσιτεχνίας και κάθε άλλο πρόσωπο, που είναι σε θέση να παράσχει χρήσιμες συμβουλές, να εκθέσει τις απόψεις του.

4. Με την απόφαση της παρ. 1, ύστερα από γνωμοδότηση του ΟΒΙ, καθορίζεται το ύψος και οι όροι καταβολής αποζημίωσης στον κάτοχο του διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Το ύψος της αποζημίωσης καθορίζεται ανάλογα με την έκταση της βιομηχανικής εκμετάλλευσης της εφεύρεσης. Σε περίπτωση διαφωνίας του δικαιούχου του διπλώματος ευρεσιτεχνίας για το ύψος της αποζημίωσης, η αποζημίωση καθορίζεται από το κατά τόπο μονομελές πρωτοδικείο, κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων.

5. Μετά την υπαγωγή ενός διπλώματος ευρεσιτεχνίας σε καθεστώς υποχρεωτικής αδειοδότησης, κάθε ενδιαφερόμενο μέρος μπορεί να υποβάλλει αίτηση ενώπιον του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης για τη χορήγηση άδειας εκμετάλλευσης του εν λόγω διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Η άδεια εκμετάλλευσης εκδίδεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, με την οποία προσδιορίζεται σαφώς η χρονική διάρκεια και το πεδίο εφαρμογής της. Η παρ. 3 του άρθρου 13 εφαρμόζεται αναλόγως.

6. Για λόγους που αφορούν την εθνική άμυνα της χώρας, μπορεί να παρέχεται άδεια εκμετάλλευσης μιας εφεύρεσης εντός της επικράτειας σε φορείς του δημόσιου τομέα με αιτιολογημένη κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Εθνικής Άμυνας. Σε αυτή την περίπτωση, ο δικαιούχος του διπλώματος ευρεσιτεχνίας ενημερώνεται για την παραχωρηθείσα άδεια το αργότερο μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης. Οι παρ. 2 έως 5 εφαρμόζονται αναλόγως.»

Άρθρο 7 **Υποχρεωτική άδεια εκμετάλλευσης**

Μετά το άρθρο 14 του ν. 1733/1987 (προστίθεται άρθρο 14Α ως εξής:

«Άρθρο 14Α

Υποχρεωτική άδεια εκμετάλλευσης του Κανονισμού (ΕΚ) 816/2006

1. Οι αιτήσεις για χορήγηση υποχρεωτικών αδειών εκμετάλλευσης του Κανονισμού (ΕΚ) 816/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 17ης Μαΐου 2006 (ΕΕ L 157) υποβάλλονται στον ΟΒΙ. Η άδεια χορηγείται με την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι όροι που καθορίζονται στα άρθρα 6 έως 10 του Κανονισμού και πρέπει να είναι σαφώς ορισμένη ως προς τη διάρκεια, το αντικείμενο και την αποζημίωση που καταβάλλεται στο δικαιούχο του διπλώματος ευρεσιτεχνίας, για το οποίο έχει χορηγηθεί η υποχρεωτική άδεια εκμετάλλευσης.

2. Η υποχρεωτική άδεια εκμετάλλευσης τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης του ΟΒΙ περί αποδοχής της αίτησης στον αιτούντα και το δικαιούχο του διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

3. Ο ΟΒΙ μπορεί να ανακαλέσει την υποχρεωτική άδεια εκμετάλλευσης σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κανονισμού (ΕΚ) 816/2006, αν ο κάτοχος της άδειας δεν τηρεί τους όρους της.

4. Οποιαδήποτε παραβίαση του άρθρου 13 του Κανονισμού (ΕΚ) 816/2006 και του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΚ) 793/2016 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 11ης Μαΐου 2016 (ΕΕ L 135) λογίζεται ως προσβολή του διπλώματος ευρεσιτεχνίας, για το οποίο έχει χορηγηθεί η υποχρεωτική άδεια εκμετάλλευσης.

5. Η απόφαση του ΟΒΙ για τη χορήγηση υποχρεωτικής άδειας εκμετάλλευσης του Κανονισμού (ΕΚ) 816/2006 υπόκειται στον ακυρωτικό έλεγχο του Συμβουλίου της Επικρατείας.»

Άρθρο 8

Ρυθμίσεις για τις κοινοπραξίες εκμετάλλευσης τεχνολογίας

Μετά το άρθρο 22Κ του ν. 1733/1987 προστίθεται άρθρο 22Λ ως εξής:

«Άρθρο 22Λ

Κοινοπραξίες εκμετάλλευσης τεχνολογίας

1. Ως κοινοπραξίες εκμετάλλευσης τεχνολογίας νοούνται συμφωνίες βάσει των οποίων δύο ή περισσότερα μέρη δημιουργούν ένα ενιαίο τεχνολογικό έργο, για το οποίο παραχωρείται άδεια εκμετάλλευσης. Οι συμφωνίες για τη σύσταση κοινοπραξίας εκμετάλλευσης τεχνολογίας καταχωρίζονται στο μητρώο μεταφοράς τεχνολογίας και δημοσιεύονται στο Ειδικό Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας.
2. Η σύσταση και η λειτουργία των κοινοπραξιών εκμετάλλευσης τεχνολογίας, οι οποίες έχουν ως αντικείμενο βασικές τεχνολογίες, συμπεριλαμβανομένης της παραχώρησης άδειών εκμετάλλευσης από αυτές, πρέπει να πληροί σωρευτικά τους εξής όρους:
  - α) η συμμετοχή στη δημιουργία της κοινοπραξίας είναι ανοικτή σε όλους τους ενδιαφερόμενους κατόχους δικαιωμάτων τεχνολογίας,
  - β) προβλέπονται επαρκείς διασφαλίσεις, ώστε να εξασφαλίζεται ότι αντικείμενο της κοινοπραξίας γίνονται μόνο βασικές τεχνολογίες, οι οποίες είναι κατ' ανάγκη και συμπληρωματικές,
  - γ) προβλέπονται επαρκείς διασφαλίσεις, ώστε η ανταλλαγή ευαίσθητων πληροφοριών να περιορίζεται σ' αυτές που είναι αναγκαίες για τη σύσταση και τη λειτουργία της κοινοπραξίας,
  - δ) οι άδειες εκμετάλλευσης των τεχνολογιών που αποτελούν αντικείμενο της κοινοπραξίας παραχωρούνται στην κοινοπραξία σε μη αποκλειστική βάση,
  - ε) οι άδειες εκμετάλλευσης των τεχνολογιών που αποτελούν αντικείμενο της κοινοπραξίας παραχωρούνται σε όλους τους δυνητικούς δικαιοδόχους και με όρους δίκαιους και εύλογους, οι οποίοι δεν προκαλούν διακρίσεις,
  - στ) οι συμβαλλόμενοι που συνεισφέρουν τεχνολογία στην κοινοπραξία και οι δικαιοδόχοι είναι ελεύθεροι να αμφισβητήσουν την ισχύ και το βασικό χαρακτήρα των τεχνολογιών που αποτελούν αντικείμενο της κοινοπραξίας,
  - ζ) οι συμβαλλόμενοι που συνεισφέρουν τεχνολογία στην κοινοπραξία και οι δικαιοδόχοι παραμένουν ελεύθεροι να αναπτύσσουν ανταγωνιστικά προϊόντα και τεχνολογίες.
3. Οι κοινοπραξίες εκμετάλλευσης τεχνολογίας, οι οποίες έχουν ως αντικείμενο μη βασικές τεχνολογίες, πρέπει να εξετάζονται κατά περίπτωση για συμμόρφωση με το δίκαιο ανταγωνισμού.
4. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών είναι δυνατή η σύσταση κοινοπραξίας εκμετάλλευσης τεχνολογίας ειδικού σκοπού για την αντιμετώπιση κοινωνικών αναγκών, καθώς και η

δημιουργία χρηματοδοτικών κεφαλαίων με σκοπό την προώθηση της τεχνολογικής ανάπτυξης σε συγκεκριμένα πεδία.»

Κεφάλαιο Γ' Ρυθμίσεις για τα επιχειρηματικά πάρκα

Άρθρο 9

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3982/2011 (Α'143) για το μετοχικό κεφάλαιο

1. Η παρ. 4 του άρθρο 45 του ν. 3982/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η ΕΑΝΕΠ είναι εταιρεία ειδικού σκοπού για την οποία ισχύουν τα εξής:

α) Το μετοχικό της κεφάλαιο δεν μπορεί να είναι κατώτερο του δέκα τοις εκατό (10%) του εγκεκριμένου προϋπολογισμού των έργων υποδομής, όπως περιγράφονται στα σχέδια που περιλαμβάνονται στο Επιχειρηματικό Σχέδιο, προβλέπονται στην υποτερύπτωση ββ' της περίπτωσης γ' και στις περιπτώσεις δ' και ε' της παρ. 5 του άρθρου 46 και εγκρίνονται με την KYA του άρθ. 47 παρ. 1. Το 50% τουλάχιστον του παραπάνω μετοχικού κεφαλαίου καταβάλλεται σε μετρητά. Η πιστοποίηση του ελάχιστου μετοχικού κεφαλαίου του 10% δεν αποτελεί προϋπόθεση για την υποβολή αίτησης ίδρυσης ΕΠ, ενώ η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου πιστοποιείται μόνο μετά την έκδοση της KYA του άρθρου 47 παρ.1 σύμφωνα με οριζόμενα στο παρόν.

Αν ο προϋπολογισμός των έργων υποδομής αυξηθεί με τροποποίηση της απόφασης του άρθρου 47 παρ. 1, η εταιρεία υποχρεούται σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου για την κάλυψη του ανωτέρω ποσοστού.

β) Μέσα σε έξι μήνες από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης του άρθρου 47 παρ. 1, η ΕΑΝΕΠ υποχρεούται να υποβάλλει στην αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας, τα έγγραφα πιστοποίησης του μετοχικού κεφαλαίου της σύμφωνα με την παρ.6 του άρθρου 20 του ν.4548/2018 (Α'104), όπως δημοσιεύονται στο ΓΕΜΗ.

Παράταση αυτής της προθεσμίας χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας Διεύθυνσης της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας.

γ) Αν η ΕΑΝΕΠ είναι ιδιοκτήτης μέρους ή ολόκληρης της εδαφικής έκτασης του Επιχειρηματικού Πάρκου, η αξία της έκτασης αυτής μπορεί να αποτελέσει τμήμα του ως άνω μετοχικού κεφαλαίου, σε ποσοστό 50% αυτού κατ' ανώτατο όριο. Στην περίπτωση αυτή, η αξία της έκτασης υπολογίζεται από ορκωτό εκτιμητή και το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας που πρέπει να πιστοποιηθεί, κατά τα ανωτέρω, σε μετρητά, και εντός της οριζόμενης προθεσμίας των 6 μηνών, ανέρχεται στο 5% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού των έργων υποδομής. Αν η αξία της έκτασης υπολείπεται του 50% του ζητούμενου ποσού, αναλόγως αναπροσαρμόζεται και το μετοχικό κεφάλαιο που καταβάλλεται σε μετρητά, ώστε, το σύνολο του ποσού που συγκεντρώνεται, και αποτελείται από το αντίστοιχο της αξίας της έκτασης ποσό και το μετοχικό κεφάλαιο σε μετρητά, να ισούται με το 10% του προϋπολογισμού των έργων υποδομής, κατ' ελάχιστον.

δ) σε περίπτωση τμηματοποιημένης υλοποίησης και ανάπτυξης του επιχειρηματικού πάρκου σε δύο φάσεις σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 53, το ποσοστό των ανωτέρω εδαφίων υπολογίζεται επί του συνολικού προϋπολογισμού των έργων υποδομής.»

2. Στο άρθρο 45 του Ν.3982/2011 προστίθεται παρ. 5 ως εξής:

«5. Η πρωτοβουλία ανάπτυξης επιχειρηματικού πάρκου μπορεί να αναληφθεί και από Εταιρία Ανάπτυξης Επιχειρηματικού Πάρκου (ΕΑΝΕΠ) υπό σύσταση. Στην περίπτωση αυτή, η σύσταση της ΕΑΝΕΠ πρέπει να ολοκληρωθεί μέσα σε έξι (6) μήνες από την δημοσίευση της απόφασης της παρ. 1 του άρθ. 47, χρονικό διάστημα εντός του οποίου πρέπει να εκπληρωθούν και οι απαιτήσεις της παρ. 4. Στην περίπτωση αυτή η πλήρωση των οικονομικών προϋποθέσεων αποδεικνύεται από τα παρακάτω προσκομιζόμενα έγγραφα και στοιχεία που κατατίθενται πριν την έκδοση της παραπάνω απόφασης :

α) σύντομη παρουσίαση των φυσικών και νομικών προσώπων που αποτελούν τους μετόχους της υπό σύσταση ΕΑΝΕΠ.

β) απόφαση του διοικητικού συμβουλίου των νομικών προσώπων, μετόχων της υπό σύσταση ΕΑΝΕΠ, στο πλαίσιο των καταστατικών τους υποχρεώσεων, για την καταβολή του ποσού ιδίας συμμετοχής σε μετρητά, καθώς και την πηγή προέλευσης των χρημάτων.

γ) υπεύθυνη δήλωση των φυσικών προσώπων - μετόχων της υπό σύσταση ΕΑΝΕΠ, με την οποία ο κάθε μέτοχος ξεχωριστά δηλώνει ότι θα συμμετέχει στον Φορέα ΒΕΠΕ, ότι θα καταβάλει το ποσό της ιδίας του συμμετοχής σε μετρητά που αναφέρεται σ' αυτόν, καθώς και την πηγή εξεύρεσης των χρημάτων

δ) δημοσιευμένους Ισολογισμούς των τριών (3) τελευταίων χρόνων, εφόσον λειτουργούν επί τριετία, για τα νομικά πρόσωπα, μετόχους της υπό σύσταση ΕΑΝΕΠ, που εκ του νόμου υποχρεούνται να δημοσιεύσουν Ισολογισμό ή οικονομικές καταστάσεις για τους μη υπόχρεους δημοσίευσης Ισολογισμού.

ε) τραπεζικά έγγραφα ή λοιπά έγγραφα για το ύψος των διαθεσίμων του κάθε μετόχου, φυσικού ή νομικού προσώπου, της υπό σύσταση ΕΑΝΕΠ

στ) υπεύθυνη δήλωση για την κατάσταση των περιουσιακών στοιχείων του κάθε μετόχου, φυσικού ή νομικού προσώπου, της υπό σύσταση ΕΑΝΕΠ».

Άρθρο 10

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3982/2011 (Α' 143)

1. Η περίπτ. δ' της παρ. 2 του άρθρου 52 του ν. 3982/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«δ. Όταν στην πολεοδομική μελέτη που εγκρίνεται, προβλέπεται η δημιουργία υπαίθριων ή στεγασμένων χώρων στάθμευσης σε κοινόχρηστους ή κοινωφελείς χώρους στάθμευσης του επιχειρηματικού πάρκου, η χωρητικότητα τους υπολογίζεται με βάση τις προβλεπόμενες διαστάσεις και μεγέθη των υπαίθριων ή στεγασμένων σταθμών αυτοκινήτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 455/76 (Α' 169). Στα κτήρια που ανεγείρονται σε επιχειρηματικό πάρκο, όπου προβλέπεται η ύπαρξη κοινοχρήστων χώρων στάθμευσης, ο αριθμός των θέσεων στάθμευσης που επιβάλλεται να κατασκευαστεί για τις ανάγκες του κάθε κτηρίου, υπολογίζεται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, αφού προηγουμένως αφαιρεθεί ο αναλογούν αριθμός κοινόχρηστων θέσεων στάθμευσης. Η αναλογία αυτή αντιστοιχεί στο κλάσμα της επιφάνειας του οικοπέδου που κατασκευάζεται το κτήριο, δια της συνολικής επιφάνειας των οικοπέδων που προκύπτει από την πολεοδομική μελέτη, μετά την αφαίρεση των κοινόχρηστων και κοινωφελών επιφανειών. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και

για ΒΙΠΕ του Ν.4458/1965, ΒΕΠΕ του Ν. 2545/1997 και ΕΠ του Ν.3982/2011 που κατασκευάστηκαν με βάση προϊσχύουσες διατάξεις».

2. Η παρ. 3 του άρθρου 53 του ν. 3982/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, ύστερα από επιτόπιο έλεγχο οργάνου και σύνταξη της έκθεσης ελέγχου της προηγούμενης παρ., διαπιστώνεται η ολοκλήρωση των έργων υποδομής. Η απόφαση αυτή αποτελεί την άδεια λειτουργίας του επιχειρηματικού πάρκου. Επιτρέπεται η διαπίστωση τμηματικής ολοκλήρωσης των έργων υποδομής, εφόσον αυτό είναι δυνατό από τεχνική άποψη. Στην περίπτωση αυτή, η υλοποίηση της υλοποίησης και λειτουργίας του επιχειρηματικού πάρκου μπορεί να γίνεται σε δύο φάσεις και σε δύο διακριτά τμήματα αυτού, σύμφωνα με το επιχειρηματικό σχέδιο. Η υλοποίηση της πρώτης φάσης του επιχειρηματικού σχεδίου λαμβάνει χώρα στις προθεσμίες της παρ. 4. Η διαπίστωση τμηματικής ολοκλήρωσης των έργων υποδομής, εφόσον αυτό είναι δυνατό από τεχνική άποψη, εφαρμόζεται και στους Οργανωμένους Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων, εφόσον έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 2545/1997 (Α' 254) οι κοινές υπουργικές αποφάσεις, και δεν έχει εκδοθεί η διαπιστωτική απόφαση της παρ. 4 του άρθρου 5 του ιδίου νόμου για την ανάκλησή τους».

3. Η παρ. 3 του άρθρου 54 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητες του δεύτερου μέρους του παρόντος, καθώς και οι επιχειρήσεις του άρθρου 1 του ν. 4302/2014, οι οποίες εγκαθίστανται σε επιχειρηματικά πάρκα, δεν υποχρεούνται στη διαδικασία προκαταρτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και αξιολόγησης, με την επιφύλαξη των παρ. 3 και 4 του άρθρου 43, ούτε στην έκδοση άδειας εγκατάστασης».

4. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 56 του ν. 3982/2011 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Για την εκπλήρωση της προϋπόθεσης της περίπτ. (ε) της παρ. 2, προσμετρώνται οι επιφάνειες όλων των υφισταμένων κτηριακών υποδομών που εξυπηρετούν δραστηριότητες του άρθρου 43 ».

5. Η παρ. 3 του άρθρου 58 του ν. 3982/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Ο Ο.Τ.Α. Α' βαθμού, στα διοικητικά όρια του οποίου είναι εγκαταστημένη η ΕΑΝΕΠ ή η ΕΔΕΠ ή υφίσταται άτυπη βιομηχανική συγκέντρωση για την οποία έχει εκδοθεί η απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 56, παρέχει στις εγκατεστημένες επιχειρήσεις στο χώρο του επιχειρηματικού πάρκου ή την Άτυπη Βιομηχανική Συγκέντρωση, τις ίδιες υπηρεσίες που παρέχει και στις λοιπές περιοχές που βρίσκονται στα διοικητικά του όρια, όπως υπηρεσίες καθαριότητας, φωτισμού κοινοχρήστων χώρων, συλλογής απορριμμάτων, ανταποδοτικά, με τα εισπραττόμενα, δημοτικά τέλη. Κατ' εξαίρεση, η ΕΑΝΕΠ ή η ΕΔΕΠ μπορεί να συνάπτει συμβάσεις με τον οικείο Ο.Τ.Α. Α' βαθμού για την ανάθεση σ' αυτήν μέρους ή του συνόλου των ως άνω υπηρεσιών, με ανάλογη μεταβίβαση των δημοτικών τελών. Το ύψος των ανταποδοτικών τελών προσδιορίζεται επί συγκεκριμένου πλαισίου παρεχομένων υπηρεσιών που συμφωνείται μεταξύ ΕΑΝΕΠ ή ΕΔΕΠ και Ο.Τ.Α., με ανοικτή ανταγωνιστική διαδικασία την οποία μπορεί να διενεργεί και η ΕΑΝΕΠ ή η ΕΔΕΠ. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών καθορίζεται ο τύπος των ανωτέρω συμβάσεων, η διαδικασία απόδοσης των τελών καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Οι συμβάσεις κοινοποιούνται στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης. Σε κάθε περίπτωση, η χρέωση δημοτικών τελών ανά τ.μ. στεγασμένης επιφανείας για τις επιχειρήσεις που έχουν εγκατασταθεί εντός

επιχειρηματικού πάρκου ή άτυπης βιομηχανικής συγκέντρωσης (ΑΒΣ) για την οποία έχει εκδοθεί η απόφαση, της παρ. 1 του άρθρου 56, δεν πρέπει να υπερβαίνει τη μέση χρέωση για την αντίστοιχη δραστηριότητα εκτός του επιχειρηματικού πάρκου.

Αν, μετά από πρόταση προς τον αρμόδιο Ο.Τ.Α για την υπογραφή της σύμβασης, αυτή δεν συναφθεί, τότε μέσα σε προθεσμία 3 μηνών ο Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης εκδίδει διαπιστωτική απόφαση με την οποία το 80% των καταβαλλομένων τελών από τις επιχειρήσεις εντός του οργανωμένου υποδοχέα που εισπράττονται από τη Δ.Ε.Η αποδίδεται στην ΕΑΝΕΠ ή ΕΔΕΠ και κατατίθεται σε ειδικό τραπεζικό λογαριασμό για κάλυψη κοινοχρήστων δαπανών.

Στην περίπτωση αυτή, η ΕΑΝΕΠ/ΕΔΕΠ αναλαμβάνει να παρέχει, στις εγκατεστημένες επιχειρήσεις στον χώρο του επιχειρηματικού πάρκου ή την ΑΒΣ, τις ως άνω ανταποδοτικές υπηρεσίες σύμφωνα με τις προβλέψεις του οικείου Κανονισμού Λειτουργίας.

Το εναπομείναν 20% των καταβαλλομένων τελών που αποδίδεται στον ΟΤΑ, θεωρείται ανταποδοτικό τέλος για την λειτουργία του επιχειρηματικού πάρκου ή της ΑΒΣ εντός των διοικητικών του ορίων».

6. Στο άρθρο 59 του ν. 3982/2011 προστίθενται παρ. 3 και 4 ως εξής:

«3. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Βιομηχανίας, μετά από αίτημα που υποβάλλεται από τον Φορέα Διαχείρισης ή από επιχειρήσεις ή σωματείο αυτών που εκπροσωπεί τουλάχιστον το 20% των εγκατεστημένων σε ΒΙΠΕ του Ν.4458/1965, ΒΕΠΕ του ν. 2545/1997 και ΕΠ του ν. 3982/2011, συστήνεται Επιτροπή Διαβούλευσης για την εξέταση των προτάσεων τροποποίησης υφιστάμενου κανονισμού λειτουργίας. Στην Επιτροπή συμμετέχουν εκπρόσωποι της αρμόδιας Δ/νσης της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, του Φορέα Διαχείρισης, του πλέον αντιπροσωπευτικού Σωματείου με μέλη τις εγκατεστημένες επιχειρήσεις ή ελλείψει αυτού εκπρόσωπου τους, καθώς και του αρμόδιου Επιμελητηρίου. Των εργασιών της επιτροπής προεδρεύει ο εκπρόσωπος της αρμόδιας Δ/νσης της ΓΓΒ. Έργο της Επιτροπής Διαβούλευσης είναι η διατύπωση έκθεσης, η οποία διαβιβάζεται στον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης, με απόφαση του οποίου συντελείται η τροποποίηση του κανονισμού λειτουργίας.

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, καθορίζεται πλαίσιο κοινών κανόνων και κατευθύνσεων οργάνωσης και λειτουργίας των επιχειρηματικών πάρκων για τις αρμοδιότητες και υποχρεώσεις της ΕΔΕΠ, τους όρους και προϋποθέσεις εγκατάστασης και λειτουργίας των επιχειρήσεων εντός του επιχειρηματικού πάρκου, τις παρεχόμενες υπηρεσίες και οικονομικές υποχρεώσεις ιδιοκτητών ακινήτων και επιχειρήσεων, τα δικαιώματα και υποχρεώσεις ιδιοκτητών ακινήτων και επιχειρήσεων, τις ρυθμίσεις οργάνωσης και διαχείρισης κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων, πραγμάτων και εγκαταστάσεων, τα θέματα περιβαλλοντικής διαχείρισης και ελέγχων, τα θέματα που διασφαλίζουν την διοικητική αποτελεσματικότητα της ΕΔΕΠ και εξασφαλίζουν τον ανταποδοτικό χαρακτήρα των επενδύσεων ανάπτυξης επιχειρηματικών πάρκων καθώς και κάθε άλλο τεχνικό και ειδικό θέμα αναγκαίο για τη λειτουργία των επιχειρηματικών πάρκων και τίθεται προθεσμία για την εναρμόνιση όλων των εγκεκριμένων Κανονισμών Λειτουργίας σε αυτό.»

7. Η παρ. 3 του άρθρου 62 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι επιχειρήσεις του δεύτερου μέρους του παρόντος καθώς και οι επιχειρήσεις του άρθρου 1 του ν. 4302/2014 που μετεγκαθίστανται σε επιχειρηματικά πάρκα, απαλλάσσονται από την καταβολή φόρου εισοδήματος για την υπεραξία που προκύπτει

από την εκποίηση των ακινήτων και των λοιπών εγκαταστάσεών τους, κατά το μέρος που αντιστοιχεί στο κόστος μετεγκατάστασής τους. Αν, μέσα σε πέντε έτη από τη μετεγκατάσταση, η επιχείρηση παύσει να ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα μέσα στο επιχειρηματικό πάρκο, υποχρεούται σε επιστροφή του ποσού της φοροαπαλλαγής με τις νόμιμες προσαυξήσεις. Το ποσό που αποτελεί αντικείμενο απαλλαγής συνυπολογίζεται στο ποσό της δημόσιας επιχορήγησης, εφόσον η επιχορηγούμενη επιχείρηση ενταχθεί σε χρηματοδοτικό πρόγραμμα που αντιστοιχεί σε ποσοστό μέχρι το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο, που προβλέπεται από τον εκάστοτε ισχύοντα Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων για κάθε περιφέρεια της Χώρας.»

Κεφάλαιο Δ'

Ρυθμίσεις για την Περιβαλλοντική και Λειτουργική Εξυγίανση της άτυπης βιομηχανικής συγκέντρωσης στην περιοχή των Οινοφύτων του Ν. Βιοιωτίας

Άρθρο 11

1. Μετά το άρθρο 56 του ν. 3982/2011 (Α' 443) προστίθενται άρθρα 56Α και 56Β ως εξής:

«Άρθρο 56Α

Οργάνωση και εξυγίανση της Άτυπης Βιομηχανικής Συγκέντρωσης στην περιοχή Οινοφύτων του νομού Βοιωτίας

- Η περιοχή άτυπης βιομηχανικής συγκέντρωσης του Ασωπού ποταμού, που εκτείνεται εκατέρωθεν της Εθνικής Οδού Αθηνών – Λαμίας και πέριξ της Δημοτικής Ενότητας Οινοφύτων του Δήμου Τανάγρας του νομού Βοιωτίας, χαρακτηρίζεται ως περιοχή που χρήζει περιβαλλοντικής και λειτουργικής εξυγίανσης κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 56. Τα ακριβή όρια της περιοχής αυτής καθορίζονται στον από Ιουνίου 2017 χάρτη κλίμακας 1:10.000 και το τεύχος συντεταγμένων, που προσαρτώνται σε σμίκρυνση ως παράρτημα Α' και αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος.
- Η χαρακτηριζόμενη με την προηγούμενη παράγραφο περιοχή είναι Οργανωμένος Υποδοχέας Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων της παρ. 4 του άρθ. 41, στα πλαίσια του Ολοκληρωμένου Σχεδίου Στρατηγικών Επεμβάσεων (ΟΣΣΠ) της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, για την αστική, κοινωνική, περιβαλλοντική και επιχειρηματική εξυγίανση της ευρύτερης περιοχής της Λεκάνης Απορροής Ασωπού (ΛΑΠ), για το οποίο έχει εκδοθεί η ΚΥΑ των Αναπληρωτών Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας 16784/9.2.2018 (ΦΕΚ Β/609/22.2.2018) και σ' αυτήν μπορεί να ιδρυθεί αποκλειστικά και μόνο Επιχειρηματικό Πάρκο Εξυγίανσης (ΕΠΕ), τα όρια του οποίου θα καταλαμβάνουν κατά παρέκκλιση της διατάξεως της περίπτ. ε' της παρ. 2 του άρθρου 56 μέρος ή το σύνολο της έκτασης που οριθετείται με το τοπογραφικό διάγραμμα της προηγούμενης παρ., εξαιρουμένων τυχόν εκτάσεων, δασικών, γαιών υψηλής παραγωγικότητας, αρχαιολογικών χώρων, ζωνών απαλλοτρίωσης αιδηροδρομικών γραμμών και οδών, συμπεριλαμβανομένου του πλάτους αυτών ή άλλων εκτάσεων που βάσει κείμενων διατάξεων απαγορεύεται να ενταχθούν σε επιχειρηματικό πάρκο. Εκτάσεις για τις οποίες έχει υποβληθεί αίτηση ανάπτυξης επιχειρηματικού πάρκου, , στην αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας και

Ανάπτυξης, εξαιρούνται από την περιοχή της παρ. 1 του παρόντος άρθρου και η KYA του άρθ. 47 παρ. 1 του παρόντος νόμου, για τις εκτάσεις αυτές, εκδίδεται κατά τις οικείες διατάξεις.

Τα όρια του Επιχειρηματικού Πάρκου Εξυγίανσης (ΕΠΕ) της παρούσης παρ. μπορούν να επεκταθούν και πέραν της άνω οριοθετημένης εκτάσεως αποκλειστικά προς τις όμορες περιοχές που καθορίζονται στο εγκεκριμένο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ) του πρώην Δήμου Σχηματαρίου Βοιωτίας (ΦΕΚ ΤΑΑΠΘ 607/31.12.2010) ως Ζώνες Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων (ΒΙΠΑ, Ζώνη Ανάπτυξης Βιομηχανικών Δραστηριοτήτων χαμηλής όχλησης, Ζώνη Χονδρεμπορίου), στις οποίες υφίσταται Άτυπη Βιομηχανική Συγκέντρωση (ΑΒΣ) και χρήζουν εξυγίανσης. Η επέκταση αυτή που δεν μπορεί να υπερβεί το 30% του εμβαδού της έκτασης της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, εγκρίνεται με την KYA της παρ. 1 του άρθρου 47 του παρόντος νόμου.

3. Για την ίδρυση, τον καθορισμό και τη λειτουργία του ΕΠΕ εφαρμόζονται οι διατάξεις του Τρίτου Μέρους (άρθρα 41 έως 64), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο επόμενο άρθρο.

Άρθρο 56B

Ρυθμίσεις για την ίδρυση και ανάπτυξη Επιχειρηματικού Πάρκου Εξυγίανσης στην περιοχή Οινοφύτων του νομού Βοιωτίας

1. Στο μετοχικό κεφάλαιο της ΕΑΝΕΠ του ΕΠΕ του προηγούμενου άρθρου συμμετέχει υποχρεωτικά ένας τουλάχιστον από τους εξής φορείς: α) Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, β) Δήμος Τανάγρας, γ) ν.π.ι.δ με την επωνυμία «Σύνδεσμος Βιομηχανιών Στερεάς Ελλάδας» και δ) ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΕΤΒΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ Α.Ε.».
  2. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 53 η ανάπτυξη και λειτουργία του ΕΠΕ του άρθρου 56Α μπορεί να υλοποιείται τμηματοποιημένα και σταδιακά, κατά μέγιστο σε τέσσερα (4) διακριτά τμήματα της έκτασης του ΕΠΕ και αντίστοιχα σε έως τέσσερις (4) φάσεις. Στην περίπτωση αυτή η τμηματοποίηση, οι φάσεις, τα τμήματα και ο προϋπολογισμός των έργων υποδομής κάθε φάσης περιγράφονται αναλυτικά στο επιχειρηματικό σχέδιο της παρ. 5 του άρθρου 46. Αν η ανάπτυξη και λειτουργία του ΕΠΕ υλοποιείται τμηματοποιημένα, η υλοποίηση της πρώτης φάσης πραγματοποιείται εντός των προθεσμιών της παρ. 4 του άρθρου 53. Η υλοποίηση κάθε επόμενης φάσης πραγματοποιείται εντός των προθεσμιών της παρ. 4 του άρθ. 53, με ημερομηνία έναρξης της υλοποίησης την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Διαπίστωσης της ολοκλήρωσης των έργων Υποδομής της παρ. 3 του άρθ. 53, για κάθε προηγούμενη φάση. Ο αναλυτικός χρονικός προγραμματισμός καθορίζεται στο εγκεκριμένο επιχειρηματικό σχέδιο της παρ. 5 του άρθρου 46. Η κατασκευή κεντρικής μονάδας καθαρισμού αποβλήτων περιλαμβάνεται υποχρεωτικά στην πρώτη φάση.
  3. Στην περίπτωση τμηματοποιημένης υλοποίησης και λειτουργίας του ΕΠΕ, ως προς το μετοχικό κεφάλαιο ισχύουν τα εξής:
- Η ΕΑΝΕΠ υποχρεούται να αυξάνει το μετοχικό της Κεφάλαιο:
- α) με την υποβολή της αίτησης της παρ. 5 του άρθρου 46 το καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο της ΕΑΝΕΠ δεν μπορεί να είναι μικρότερο του ένα τοις εκατό (1%) του απαιτούμενου συνολικού προϋπολογισμού των έργων υποδομής (μη

συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ), όπως αυτά περιγράφονται στο επιχειρηματικό σχέδιο της παρ. 5 του άρθρου 46.

β) Τμηματικά σε δύο (2) φάσεις στους κατωτέρω χρόνους κατά το υπόλοιπο ποσό ώστε το σύνολο του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της ΕΑΝΕΠ να μην είναι μικρότερο του δέκα τοις εκατό (10%) του προϋπολογισμού των έργων υποδομής (μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ), του πρώτου τμήματος και φάσης ανάπτυξης όπως περιγράφονται στο επιχειρηματικό σχέδιο της παρ. 5 του άρθρου 46, εκ του οποίου ποσοστό 5% καταβάλλεται σε μετρητά:

(1) εντός δύο (2) μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 46 στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κατά ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%).

(2) εντός δύο (2) μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης της έγκρισης της πράξεως εφαρμογής της πολεοδομικής μελέτης (παρ. 3β του άρθρου 52 του παρόντος νόμου) στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κατά ποσοστό τέσσερα τοις εκατό (4%).

(γ) Η προθεσμία για την κάλυψη του προβλεπόμενου μετοχικού κεφαλαίου κάθε επόμενου τμήματος και φάσης ανάπτυξης υπολογίζεται από την έναρξη υλοποίησης κάθε αντίστοιχου τμήματος και φάσης ανάπτυξης.

4. Η πολεοδομική μελέτη καταρτίζεται από την ΕΑΝΕΠ για το σύνολο της έκτασης του ΕΠΕ, με την επισήμανση των τμημάτων ανά φάση ανάπτυξης σε περίπτωση τμηματοποιημένης υλοποίησης, και υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή εντός έτους από τη δημοσίευση της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 47. Η πράξη εφαρμογής καταρτίζεται από την ΕΑΝΕΠ και υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή εντός ενός έτους από την δημοσίευση της απόφασης έγκρισης της πολεοδομικής μελέτης. Στην περίπτωση τμηματοποιημένης ανάπτυξης και λειτουργίας του ΕΠΕ, η ΕΑΝΕΠ μπορεί να καταρτίζει την πράξη εφαρμογής και να την καταθέτει στην αρμόδια υπηρεσία ανά τμήμα και φάση ανάπτυξης, οπότε η προθεσμία της περίπτ. γ της παρ. 3 του άρθρου 52 υπολογίζεται από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης της παρ. 3 του άρθρου 53 της προηγούμενης φάσης.

5. Η εισφορά σε γη αποτελείται από ποσοστό επιφάνειας της κάθε ιδιοκτησίας πριν από την πολεοδόμησή της, το οποίο ανέρχεται σε είκοσι τοις εκατό (20%) της αρχικής έκτασης της ιδιοκτησίας, μη εφαρμοζόμενου του πέμπτου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 52. Σε ειδικές περιπτώσεις συγκεκριμένων ακινήτων και αν αυτό επιβάλλεται για πολεοδομικούς λόγους, η εισφορά σε γη μπορεί να περιορίζεται και σε χαμηλότερο ποσοστό κατά περίπτωση, με αντίστοιχη αύξηση της εισφοράς σε χρήμα των συγκεκριμένων ακινήτων. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται γνώμη του αρμόδιου Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

6. Η εισφορά σε χρήμα καταβάλλεται σε έξι (6) ισόποσες τριμηνιαίες δόσεις και μπορεί να μετατραπεί, εν όλω ή εν μέρει, σε αντίστοιχη εισφορά σε γη μετά από αίτημα του ιδιοκτήτη γηπέδου. Στο Επιχειρηματικό Σχέδιο της παρ. 5 του άρθρου 46 προβλέπεται υποχρεωτικά ο τρόπος χρησιμοποίησης ακινήτων που τυχόν προκύπτουν από την εν λόγω μετατροπή της εισφοράς σε χρήμα σε εισφορά σε γη, για τους σκοπούς της ΕΑΝΕΠ.

7. Εφόσον επιβάλλεται από ειδικές αντικειμενικές ανάγκες πολεοδομικής φύσης, κατά το στάδιο έγκρισης της πολεοδομικής μελέτης, μπορεί να περιορίζονται οι κοινόχρηστοι και κοινωφελείς χώροι, κατά παρέκκλιση των διατάξεων της περίπτ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 52, με εξαίρεση τις διατάξεις για την υποχρέωση δημιουργίας χώρων υψηλού πρασίνου περιμετρικά του ΕΠΕ που διατηρούνται σε ισχύ. Το ελάχιστο ποσοστό των κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων στην περίπτωση αυτή μπορεί να καθορισθεί συνολικά

χαμηλότερο του 20% της συνολικής επιφάνειας του ΕΠΕ, και συμπεριλαμβάνει χώρους εντός αυτού με ήδη διαμορφωμένη τέτοια χρήση, εξαιρουμένων των οδών του εθνικού οδικού δικτύου, η μείωση όμως του ποσοστού των κοινοχρήστων δεν μπορεί να υπερβαίνει την ποσοστιαία μείωση που επέρχεται συνολικά στην εισφορά σε γη, με βάση την ανωτέρω περίπτωση της παρ. 5 του παρόντος.

8. Με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 47 και κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 53 και της παρ. 2 του άρθρου 58 ανατίθεται αποκλειστικά στην ΕΔΕΠ η διοίκηση και διαχείριση του ΕΠΕ και καθορίζονται οι αρμοδιότητές της.

9. Στο μετοχικό κεφάλαιο της ΕΔΕΠ συμμετέχουν υποχρεωτικά κύριοι ή μισθωτές εκτάσεων που αντιπροσωπεύουν ποσοστό τουλάχιστον 10% της συνολικής έκτασης της παρ. 1 του άρθρου 56Α. Στη διοίκηση της ΕΔΕΠ μπορεί να συμμετέχουν ένας ή περισσότεροι από τους φορείς της παρ. 1.

10. Η λειτουργία, συντήρηση και διαχείριση των έργων υποδομής και η κυριότητα των κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων και εγκαταστάσεων κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 48, περιέρχονται στην ΕΔΕΠ με την έκδοση της απόφασης της παρ. 3 του άρθρου 53 για το σύνολο του ΕΠΕ και στην περίπτωση διαπίστωσης τμηματικής ολοκλήρωσης για το αντίστοιχο τμήμα ή φάση που η απόφαση αυτή αφορά».

11. Σε αποκλειστική προθεσμία τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος ιδρύεται ανώνυμη εταιρεία ειδικού σκοπού (ΕΑΝΕΠ) κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 45 του ν. 3982/2011 (Α' 143), για την ανάπτυξη επιχειρηματικού πάρκου των άρθρων 56Α και 56Β του ίδιου νόμου, με τη συμμετοχή τουλάχιστον ενός από τους φορείς της παρ. 1 του άρθρου 56Β του ν. 3982/2011 (Α' 143). Αν η προθεσμία παρέλθει άπρακτη η εταιρεία μπορεί να ιδρυθεί από κάθε ενδιαφερόμενο φυσικό ή νομικό πρόσωπο και χωρίς τη συμμετοχή των φορέων αυτών.

12. Η Εταιρεία Διαχείρισης (ΕΔΕΠ) του Επιχειρηματικού Πάρκου των άρθρων 56Α και 56Β του ν. 3982/2011 (Α' 143) ιδρύεται σε αποκλειστική προθεσμία τριών (3) μηνών από την ίδρυση της ΕΑΝΕΠ και μέχρι εξη (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, σύμφωνα με το άρθρο 58 και τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 56Β του ν. 3982/2011 (Α' 143).

13. Σε αποκλειστική προθεσμία δώδεκα (12) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος η ανώνυμη εταιρεία της παρ. 11 υποβάλλει στην αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης αίτηση για την έγκριση ανάπτυξης του ΕΠΕ σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 46 και στο άρθρο 47 με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 56Α και 56Β του ν. 3982/2011 (Α' 143). Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών.

14. Εάν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία της παρ. 13, λύεται και παύει να έχει αρμοδιότητες η Εταιρεία Διαχείρισης (ΕΔΕΠ) του Επιχειρηματικού Πάρκου, εφόσον έχει ιδρυθεί κατά τα οριζόμενα στην παρ. 12 του παρόντος.

15. Εάν παρέλθει άπρακτη οιαδήποτε από τις προθεσμίες των παρ. 11 και 13 του παρόντος, το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης μπορεί να δημοσιεύσει πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την ίδρυση, οργάνωση, λειτουργία και εκτέλεση των έργων υποδομής Επιχειρηματικού Πάρκου Εξυγίανσης κατά τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 56 του ν. 3982/2011, εντός της περιοχής της παρ. 1 του άρθ. 56Α του παρόντος νόμου.

Ρυθμίσεις για τα τεχνικά επαγγέλματα

Άρθρο 12

Τροποποίηση διατάξεων του π.δ. 112/2012 (Α' 197)

Στο π.δ. 112/2012 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. οι περιπτ. (II) και (III) της παρ. 1 του άρθρου 5 αντικαθίστανται ως εξής:
«(II) πτυχίου ή τίτλου σπουδών σχολών με ισότιμο τίτλο και αντίστοιχη ειδικότητα, οι οποίες αναφέρονται στο παράρτημα Α, καθώς και άλλων σχολών ή άλλων εκπαιδευτικών φορέων ή φορέων απονομής τίτλων, οι οποίες καθίστανται ισότιμες των σχολών της περίπτ.
(I) ή των σχολών του παραρτήματος Α, αντίστοιχης ειδικότητας, ή
(III) τίτλου σπουδών της αλλοδαπής που έχει αναγνωριστεί ως ισότιμος και αντίστοιχης ειδικότητας με τίτλους των περιπτ. (I) και (II),
αναγγέλλουν την έναρξη άσκησης της δραστηριότητας του τεχνίτη υδραυλικού με αίτηση/υπεύθυνη δήλωση, σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος Δ, και αποκτούν το δικαίωμα άσκησης των επαγγελματικών δραστηριοτήτων του τεχνίτη υδραυλικού,
σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 5 παρ. 11 του ν. 3982/2011.»
2. στο άρθρο 6 προστίθεται παρ. 13 ως εξής:
«13. Αν δεν συγκροτηθεί η αρμόδια εξεταστική επιτροπή στην Περιφέρεια του ενδιαφερομένου, η αίτηση εξετάζεται από συλλογικό όργανο που συγκροτείται για το σκοπό αυτό από τον Περιφερειάρχη, σύμφωνα με την περίπτ. ιβ της παρ. 1 του άρθρου 159 του ν. 3852/2010 (Α'87), το οποίο και συντάσσει αντίστοιχο πρακτικό προϋπηρεσίας».

Άρθρο 13

Τροποποίηση διατάξεων του π.δ. 113/2012 (Α' 198)

Στο π.δ. 113/2012 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. οι περιπτ. (II) και (III) της παρ. 1 του άρθρου 5 αντικαθίστανται ως εξής:
«(II) οι κάτοχοι πτυχίου ή τίτλου σπουδών σχολών με ισότιμο τίτλο και αντίστοιχη ειδικότητα, οι οποίες αναφέρονται στο παράρτημα Β, καθώς και άλλων σχολών ή άλλων εκπαιδευτικών φορέων ή φορέων απονομής τίτλων, οι οποίες καθίστανται ισότιμες των σχολών της περίπτ.
(I) ή των σχολών του παραρτήματος Β, αντίστοιχης ειδικότητας, ή
(III) οι κάτοχοι τίτλου σπουδών της αλλοδαπής που έχει αναγνωριστεί ως ισότιμος και αντίστοιχης ειδικότητας με τίτλους των περιπτ. (I) και (II),
μετά την κτήση του τίτλου σπουδών τους αναγγέλλουν την έναρξη άσκησης της δραστηριότητας του βοηθού χειριστή μηχανημάτων έργου με σχετική αίτηση/υπεύθυνη δήλωση, σύμφωνα με το υπόδειγμα του παραρτήματος Ε, και αποκτούν το δικαίωμα άσκησης των επαγγελματικών δραστηριοτήτων του βοηθού χειριστή μηχανημάτων έργου,
σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 5 παρ. 11 του ν. 3982/2011.»
2. στο άρθρο 6 προστίθεται παρ. 12 ως εξής:
«12. Αν δεν συγκροτηθεί η αρμόδια εξεταστική επιτροπή στην Περιφέρεια του ενδιαφερομένου, η αίτηση εξετάζεται από συλλογικό όργανο που συγκροτείται για το σκοπό αυτό από τον Περιφερειάρχη, σύμφωνα με την περίπτ. ιβ της παρ. 1 του άρθρου 159 του ν. 3852/2010 (Α'87), το οποίο και συντάσσει αντίστοιχο πρακτικό προϋπηρεσίας».

194

Άρθρο 14
Τροποποίηση διατάξεων του π.δ. 114/2012 (Α' 199)

Στο π.δ. 114/2012 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. οι περιπτ. (II) και (III) της παρ. 1 του άρθρου 5 αντικαθίστανται ως εξής:
«(II) πτυχίου ή τίτλου σπουδών σχολών με ισότιμο τίτλο και αντίστοιχη ειδικότητα, οι οποίες αναφέρονται στο παράρτημα Α, καθώς και άλλων σχολών ή άλλων εκπαιδευτικών φορέων ή φορέων απονομής τίτλων, οι οποίες καθίστανται ισότιμες των σχολών της περίπτ.
(I) ή των σχολών του παραρτήματος Α, αντίστοιχης ειδικότητας, ή
(III) τίτλου σπουδών της αλλοδαπής που έχει αναγνωριστεί ως ισότιμος και αντίστοιχης ειδικότητας με τίτλους των περιπτ. (I) και (II),
αναγγέλλουν την έναρξη άσκησης της δραστηριότητας του τεχνίτη εγκαταστάσεων καύσης με αίτηση/υπεύθυνη δήλωση, σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος Δ, και αποκτούν το δικαίωμα άσκησης των επαγγελματικών δραστηριοτήτων του τεχνίτη εγκαταστάσεων καύσης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 5 παρ. 11 του ν. 3982/2011.»
2. στο άρθρο 6 προστίθεται παρ. 13 ως εξής:
«13. Αν δεν συγκροτθεί η αρμόδια εξεταστική επιτροπή στην Περιφέρεια του ενδιαφερομένου, η αίτηση εξετάζεται από συλλογικό όργανο που συγκροτείται για το σκοπό αυτό από τον Περιφερειάρχη, σύμφωνα με την περίπτ. ιβ της παρ. 1 του άρθρου 159 του ν. 3852/2010 (Α'87), το οποίο και συντάσσει αντίστοιχο πρακτικό προϋπηρεσίας».
3. μετά την παρ. 2 του άρθρου 9 προστίθενται παρ. 2A και 2B ως εξής:
«2A. Άδειες που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με το π.δ. 511/1977 (Α' 162) και για τις οποίες δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις των παρ. 1 ή 2, θεωρούνται, εφόσον ο ενδιαφερόμενος προσκομίσει αίτηση έως τις 30.6.2020, συνοδευόμενη από αποδεικτικό καταβολής παραβόλου τετραπλάσιου από το προβλεπόμενο στην παρ. 3 του άρθρου 8 και από στοιχεία που τεκμηριώνουν προϋπηρεσία δύο (2) ετών ως εξής:
α) βεβαίωση υπηρεσίας από αντίστοιχο εργοδότη,
β) εφόσον πρόκειται για ελεύθερο επαγγελματία, αντίγραφα εκκαθαριστικών φορολογικών δηλώσεων ή κατάσταση τιμολογίων, η οποία για κάθε τιμολόγιο αναφέρει την ημερομηνία έκδοσης και τον αριθμό του τιμολογίου,
για την παροχή υπηρεσιών εγκατάστασης-συντήρησης καυστήρων υγρών καυσίμων.
Στη συνέχεια οι άδειες αυτές θεωρούνται κάθε οκτώ (8) έτη, σύμφωνα με το άρθρο 8. Οι κάτοχοι των αδειών αυτών έχουν το δικαίωμα εκτέλεσης των εργασιών του παρόντος που αφορούν αποκλειστικά τα υγρά καύσιμα.
- 2B. Αν ο ενδιαφερόμενος αδυνατεί να προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά ή αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία της παρ. 2A, η άδεια ανακαλείται και, προκειμένου ο ενδιαφερόμενος να έχει το δικαίωμα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας του παρόντος, οφείλει να εφοδιαστεί με τη νέα άδεια του εγκαταστάτη εγκαταστάσεων καύσης, η οποία εκδίδεται μετά την υποβολή σχετικής αίτησης και ύστερα από επιτυχή εξέταση σύμφωνα με όσα ορίζονται στην περίπτ. στ' της παρ. 7. Για τον σκοπό αυτό, ο ενδιαφερόμενος καταβάλλει το παράβολο που καθορίζεται σύμφωνα με τις παρ. 13 και 15 του άρθρου 5 του ν. 3982/2011 (Α' 143).»
4. Η περίπτ. στ' της παρ. 7 του άρθρου 9 αντικαθίσταται ως εξής:

«(στ) Ο αδειούχος εγκαταστάτης – συντηρητής καυστήρων υγρών καυσίμων, καθώς και όσοι εμπύπτουν στην παρ. 2Β, με προϋπηρεσία έξι (6) τουλάχιστον μηνών στις εγκαταστάσεις καύσης αερίων καυσίμων, αποκτά την άδεια του εγκαταστάτη εγκαταστάσεων καύσης, ύστερα από εξετάσεις».

Άρθρο 15
Τροποποίηση διατάξεων του π.δ. 115/2012 (Α' 200)

1. Στο π.δ. 115/2012 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

α. στο άρθρο 6 προστίθεται παρ. 12 ως εξής:

«12. Αν δεν συγκροτηθεί η αρμόδια εξεταστική επιτροπή στην Περιφέρεια του ενδιαφερομένου, η αίτηση εξετάζεται από συλλογικό όργανο που συγκροτείται για το σκοπό αυτό από τον Περιφερειάρχη, σύμφωνα με την περίπτ. ιβ της παρ. 1 του άρθρου 159 του ν. 3852/2010 (Α'87), το οποίο και συντάσσει αντίστοιχο πρακτικό προϋπηρεσίας».

β. Οι περιπτ. (II) και (III) της παρ. 1 του άρθρου 12 αντικαθίστανται ως εξής:

«(II) πτυχίου ή τίτλου σπουδών σχολών με ισότιμο τίτλο και αντίστοιχη ειδικότητα, οι οποίες αναφέρονται στο παράρτημα Β, καθώς και άλλων σχολών ή άλλων εκπαιδευτικών φορέων ή φορέων απονομής τίτλων, οι οποίες καθίστανται ισότιμες των σχολών της περίπτ. (I) ή των σχολών του παραρτήματος Β, αντίστοιχης ειδικότητας, ή
 (III) τίτλου σπουδών της αλλοδαπής που έχει αναγνωριστεί ως ισότιμος και αντίστοιχης ειδικότητας με τίτλους των περιπτ. (I) ή (II),

μετά την κτήση του τίτλου σπουδών τους αναγγέλλουν την έναρξη άσκησης της δραστηριότητας του τεχνίτη μηχανικού εγκαταστάσεων με σχετική αίτηση/υπεύθυνη δήλωση, σύμφωνα με το υπόδειγμα του παρατήματος Α, και αποκτούν το δικαίωμα άσκησης των επαγγελματικών δραστηριοτήτων του τεχνίτη μηχανικού εγκαταστάσεων για όλες τις ειδικότητες, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 5 παρ. 11 του ν. 3982/2011.»

γ. Οι περιπτ. (II) και (III) της παρ. 1 του άρθρου 18 αντικαθίστανται ως εξής:

«(II) πτυχίου ή τίτλου σπουδών σχολών με ισότιμο τίτλο και αντίστοιχη ειδικότητα, οι οποίες καθίστανται ισότιμες των σχολών της περίπτ. (I), αντίστοιχης ειδικότητας, ή
 (III) τίτλου σπουδών της αλλοδαπής που έχει αναγνωριστεί ως ισότιμος και αντίστοιχης ειδικότητας με τίτλους των περιπτ. (I) ή (II),

μετά την κτήση του τίτλου σπουδών τους αναγγέλλουν την έναρξη άσκησης της δραστηριότητας του τεχνίτη οξυγονοκολλητή ή/ και ηλεκτροσυγκολλητή με σχετική αίτηση/ υπεύθυνη δήλωση, σύμφωνα με το υπόδειγμα του παρατήματος Α, και αποκτούν το δικαίωμα άσκησης των επαγγελματικών δραστηριοτήτων του τεχνίτη οξυγονοκολλητή ή/και ηλεκτροσυγκολλητή, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 5 παρ. 11 του ν. 3982/2011.»

2. Όπου στις διατάξεις του π.δ. 115/2012 αναφέρονται οι λέξεις «απολυτηρίου γυμνασίου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «απολυτηρίου υποχρεωτικής εκπαίδευσης».

Άρθρο 16
Τροποποίηση διατάξεων του π.δ. 1/2013 (Α'3)

Στο π.δ. 1/2013 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. οι περιπτ. (II) και (III) της παρ. 1 του άρθρου 5 αντικαθίστανται ως εξής:

«(II) πτυχίου ή τίτλου σπουδών σχολών με ισότιμο τίτλο και αντίστοιχη ειδικότητα, οι οποίες σήμερα δεν λειτουργούν και οι οποίες αναφέρονται στο παράρτημα Α, καθώς και άλλων σχολών ή άλλων εκπαιδευτικών φορέων ή φορέων απονομής τίτλων, οι οποίες καθίστανται ισότιμες των σχολών της περίπτ. (I) ή των σχολών του παραρτήματος Α, αντίστοιχης ειδικότητας, ή

(III) τίτλου σπουδών της αλλοδαπής που έχει αναγνωριστεί ως ισότιμος και αντίστοιχης ειδικότητας με τίτλους των περιπτ. (I) ή (II),

αναγγέλλουν την έναρξη άσκησης της δραστηριότητας του τεχνίτη ψυκτικού με αίτηση/υπεύθυνη δήλωση, σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος Δ, και αποκτούν το δικαίωμα άσκησης των επαγγελματικών δραστηριοτήτων του τεχνίτη ψυκτικού, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 5 παρ. 11 του ν. 3982/2011.»

2. στο άρθρο 6 προστίθεται παρ. 13 ως εξής:

«13. Αν δεν συγκροτηθεί η αρμόδια εξεταστική επιτροπή στην Περιφέρεια του ενδιαφερομένου, η αίτηση εξετάζεται από συλλογικό όργανο που συγκροτείται για το σκοπό αυτό από τον Περιφερειάρχη, σύμφωνα με την περίπτ. ιβ της παρ. 1 του άρθρου 159 του ν. 3852/2010 (Α'87), το οποίο και συντάσσει αντίστοιχο πρακτικό προϋπηρεσίας.»

Άρθρο 17

Τροποποίηση διατάξεων του π.δ. 108/2013 (Α' 141)

Στο π.δ. 108/2013 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. οι περιπτ. (II) και (III) της παρ. 1 του άρθρου 5 αντικαθίστανται ως εξής:

«(II) πτυχίου ή τίτλου σπουδών σχολών, οι οποίες αναφέρονται στο παράρτημα Δ, καθώς και άλλων σχολών ή άλλων εκπαιδευτικών φορέων ή φορέων απονομής τίτλων, οι οποίες καθίστανται ισότιμες των σχολών της περίπτ. (I) ή των σχολών του παραρτήματος Δ, αντίστοιχης ειδικότητας, ή

(III) τίτλου σπουδών της αλλοδαπής που έχει αναγνωριστεί ως ισότιμος και αντίστοιχης ειδικότητας με τίτλους των περιπτ. (I) ή (II),

αναγγέλλουν την έναρξη άσκησης της δραστηριότητας του τεχνίτη ηλεκτρολόγου με αίτηση/υπεύθυνη δήλωση, σύμφωνα με το υπόδειγμα του παραρτήματος Α, και αποκτούν το δικαίωμα άσκησης των επαγγελματικών δραστηριοτήτων του τεχνίτη ηλεκτρολόγου Α' Ειδικότητας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 11 του άρθρου 5 του ν. 3982/2011.»

2. η περίπτ. (δ) της παρ. 2. του άρθρου 5 αντικαθίσταται ως εξής:

«(δ) Κάτοχοι πτυχίου ή τίτλου σπουδών σχολών, οι οποίες αναφέρονται στο παράρτημα Δ, καθώς και άλλων σχολών ή άλλων εκπαιδευτικών φορέων ή φορέων απονομής τίτλων, οι οποίες καθίστανται ισότιμες των σχολών της του παραρτήματος Δ, αντίστοιχης ειδικότητας, αφού αποκτήσουν, κατά περίπτωση, την απαίτουμενη προϋπηρεσία.»

3. οι περιπτ. (II) και (III) της παρ. 1 του άρθρου 7 αντικαθίστανται ως εξής:

«(II) πτυχίου ή τίτλου σπουδών σχολών, οι οποίες αναφέρονται στο παράρτημα Δ, καθώς και άλλων σχολών ή άλλων εκπαιδευτικών φορέων ή φορέων απονομής τίτλων, οι οποίες καθίστανται ισότιμες των σχολών της περίπτ. (I) ή των σχολών του παραρτήματος Δ, αντίστοιχης ειδικότητας, ή

(III) τίτλου σπουδών της αλλοδαπής που έχει αναγνωριστεί ως ισότιμος και αντίστοιχης ειδικότητας με τίτλους των περιπτ. (I) ή (II),

αναγγέλλουν την έναρξη άσκησης της δραστηριότητας του τεχνίτη ηλεκτρολόγου φωτοβόλων σωλήνων και επιγραφών με αίτηση/υπεύθυνη δήλωση, υπόδειγμα της οποίας παρέχεται στο παράρτημα Α, και αποκτούν το δικαίωμα άσκησης των επαγγελματικών δραστηριοτήτων του τεχνίτη ηλεκτρολόγου φωτοβόλων σωλήνων και επιγραφών, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 11 του άρθρου 5 του ν. 3982/2011.»

4. η περιπτ. (δ) της παρ. 2. του άρθρου 7 αντικαθίσταται ως εξής:

«(δ) Κάτοχοι πτυχίου ή τίτλου σπουδών σχολών, οι οποίες αναφέρονται στο παράρτημα Δ, καθώς και άλλων σχολών ή άλλων εκπαιδευτικών φορέων ή φορέων απονομής τίτλων, οι οποίες καθίστανται ισότιμες των σχολών της του παραρτήματος Δ, αντίστοιχης ειδικότητας, αφού αποκτήσουν, κατά περίπτωση, την απαιτούμενη προϋπηρεσία.»

5. οι περιπτ. (II) και (III) της παρ. 1 του άρθρου 9 αντικαθίστανται ως εξής:

«(II) πτυχίου ή τίτλου σπουδών σχολών, οι οποίες αναφέρονται στο παράρτημα Δ, καθώς και άλλων σχολών ή άλλων εκπαιδευτικών φορέων ή φορέων απονομής τίτλων, οι οποίες καθίστανται ισότιμες των σχολών της περίπτ. (I) ή των σχολών του παραρτήματος Δ, αντίστοιχης ειδικότητας, ή

(III) τίτλου σπουδών της αλλοδαπής που έχει αναγνωριστεί ως ισότιμος και αντίστοιχης ειδικότητας με τίτλους των περιπτ. (I) ή (II), αναγγέλλουν την έναρξη άσκησης της δραστηριότητας του τεχνίτη ηλεκτρολόγου Δ' Ειδικότητας, με αίτηση/υπεύθυνη δήλωση, υπόδειγμα της οποίας παρέχεται στο παράρτημα Α, και αποκτούν το δικαίωμα άσκησης των επαγγελματικών δραστηριοτήτων του τεχνίτη ηλεκτρολόγου Δ' Ειδικότητας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 11 του άρθρου 5 του ν. 3982/2011.»

6. η περιπτ. (δ) της παρ. 2Α του άρθρου 9 αντικαθίσταται ως εξής:

«(δ) Κάτοχοι πτυχίου ή τίτλου σπουδών σχολών, οι οποίες αναφέρονται στο παράρτημα Δ, καθώς και άλλων σχολών ή άλλων εκπαιδευτικών φορέων ή φορέων απονομής τίτλων, οι οποίες καθίστανται ισότιμες των σχολών της του παραρτήματος Δ, αντίστοιχης ειδικότητας, αφού αποκτήσουν, κατά περίπτωση, την απαιτούμενη προϋπηρεσία.»

7. στο άρθρο 11 προστίθεται παρ. 13 ως εξής:

«13. Αν δεν συγκροτηθεί η αρμόδια εξεταστική επιτροπή στην Περιφέρεια του ενδιαφερομένου, η αίτηση εξετάζεται από συλλογικό όργανο που συγκροτείται για το σκοπό αυτό από τον Περιφερειάρχη, σύμφωνα με την περίπτ. ιβ' της παρ. 1 του άρθρου 159 του ν. 3852/2010 (Α' 87), το οποίο και συντάσσει αντίστοιχο πρακτικό προϋπηρεσίας.»

Άρθρο 18 Θητεία μελών εξεταστικών επιτροπών

1. Η παρ. 2 του άρθρου 2 της 411/14/Φ.Γ.9.6.4./2013 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης, Πολιτισμού και Αθλητισμού και του Υφυπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (Β'21), η παρ. 2 του άρθρου 2 της 10574/661/Φ9.6.4/2013 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων και του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (Β'2190) και η παρ. 2 του άρθρου 2 της 10169/639/Φ.Γ.9.6.4(ΣΤ)/2013

κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων και του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (Β'1983) αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής διορίζονται για θητεία δύο (2) ετών, η οποία μπορεί να παραταθεί μία φορά, για ίσο χρόνο. Η ιδιότητα του μέλους της εξεταστικής επιτροπής μπορεί να αποκτηθεί ξανά με την πάροδο δύο (2) ετών. Ο περιορισμός του προηγούμενου εδαφίου δεν ισχύει σε περίπτωση αδυναμίας εξεύρεσης νέων μελών με τα κατάλληλα σχετικά προσόντα και ο εκ νέου διορισμός των μελών πρέπει να είναι προς τούτο ειδικά αιτιολογημένος. Η αντικατάσταση μέλους πριν από τη λήξη της θητείας του είναι δυνατή αν αυτό αποβιώσει, παραιτηθεί, χάσει την ιδιότητα βάσει της οποίας ορίστηκε ως μέλος της εξεταστικής επιτροπής, καθώς και για λόγο αναγόμενο στην πλημμελή άσκηση των καθηκόντων του. Στην τελευταία περίπτωση, η πράξη αντικατάστασης πρέπει να είναι προς τούτο ειδικά αιτιολογημένη.»

2. Η παρ. 2 του άρθρου 2 της 7667/520/Φ.Γ.9.6.4.(Γ)/2013 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού και του Υφυπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (Β'1447) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής διορίζονται για θητεία δύο (2) ετών, η οποία μπορεί να παραταθεί μία φορά για ίσο χρόνο. Η ιδιότητα του μέλους της εξεταστικής επιτροπής μπορεί να αποκτηθεί ξανά με την πάροδο δύο (2) ετών. Ο τελευταίος περιορισμός, δηλαδή η απαιτούμενη πάροδος των δύο (2) ετών, δεν ισχύει σε περίπτωση αδυναμίας εξεύρεσης νέων μελών με τα κατάλληλα σχετικά προσόντα και ο εκ νέου διορισμός των μελών πρέπει να είναι προς τούτο ειδικά αιτιολογημένος. Η αντικατάσταση μέλους πριν από τη λήξη της θητείας του είναι δυνατή αν αυτό αποβιώσει, παραιτηθεί, χάσει την ιδιότητα βάσει της οποίας ορίστηκε ως μέλος της εξεταστικής επιτροπής, καθώς και για λόγο αναγόμενο στην πλημμελή άσκηση των καθηκόντων του. Στην τελευταία περίπτωση, η πράξη αντικατάστασης πρέπει να είναι προς τούτο ειδικά αιτιολογημένη. Κατ' εξαίρεση, η αντικατάσταση μέλους πριν από τη λήξη της θητείας του είναι δυνατή, αν το νέο μέλος είναι κάτοχος του πιστοποιητικού κατηγορίας I του Κανονισμού (ΕΚ) 303/2008 ή του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2067 και αντικαθιστά μέλος που δεν διαθέτει το εν λόγω πιστοποιητικό.»

Κεφάλαιο ΣΤ'
Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας

Άρθρο 19
Τροποποίηση άρθρου 36 ν. 2459/1997 (Α' 17)

Στο άρθρο 36 του ν. 2459/1997 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Στην παρ. 1 οι λέξεις «εκτός σεισμών.» διαγράφονται.
2. Στην παρ. 3 η λέξη «ολοσχερώς» διαγράφεται.

Άρθρο 20
Τροποποίηση άρθρου 16 ν. 3325/2005 (Α' 68)

Το τρίτο εδάφιο της περίπτ. β' της παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 3325/2005, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 43 του ν. 4155/2013 (Α' 120), αντικαθίσταται ως εξής:

«Συμπλήρωση δραστηριότητας επιτρέπεται, εφόσον χρησιμοποιείται ο ίδιος μηχανολογικός εξοπλισμός ή ίδιου τύπου και ίσης ή μικρότερης ισχύος μηχανολογικός εξοπλισμός και δεν μεταβάλλεται ο βαθμός όχλησης της μονάδας ή εφόσον πρόκειται για καθετοποίηση της μονάδας, χωρίς να αλλάζει ο βαθμός όχλησης της προκύπτουσας εγκατάστασης αθροιστικά».

Άρθρο 21
**Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4177/2013 (Α' 173) για τη διακίνηση
 και αγορά προϊόντων**

Στο ν. 4177/2013 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Η παρ. 4 του άρθρου 20, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 2 του άρθρου 83 του ν. 4413/2016 (Α' 148), αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Για τη διαπίστωση των παραβάσεων της παρ. 3 ο έλεγχος διενεργείται και με ειδικά μετασκευασμένο για το σκοπό αυτόν αυτοκινούμενο όχημα με συμβατικές πινακίδες κυκλοφορίας, χωρίς προηγούμενη γνωστοποίηση στον ελεγχόμενο.

Κατά την αναζήτηση στοιχείων από τον ενδιαφερόμενο για το διενεργηθέντα έλεγχο, δεν παρέχονται ο αριθμός κυκλοφορίας και τα λοιπά στοιχεία ταυτοποίησης του οχήματος, τα στοιχεία ταυτότητας των ελεγκτών, η ημερομηνία και η ώρα ελέγχου που αποτυπώνονται στην εκτύπωση των αποτελεσμάτων της μέτρησης, καθώς και ο αριθμός και η ημερομηνία της σχετικής απόδειξης εσόδου, στοιχεία τα οποία διατίθενται μόνο στις εισαγγελικές και δικαστικές αρχές, κατά την εξέταση των υποθέσεων, για τη διασφάλιση της εμπιστευτικότητας των στοιχείων του εν λόγω ελέγχου.

Τα αποτελέσματα των ελέγχων και ο προσδιορισμός της ταυτότητας του ελεγχόμενου πρατηρίου υγρών καυσίμων, μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος εντοπισμού θέσης (GPS), δεν αμφισβητούνται για οποιονδήποτε λόγο και προσβάλλονται μόνο για λόγους πλαστότητας.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Εσωτερικών και Οικονομικών καθορίζονται οι προδιαγραφές του ειδικού οχήματος, του συστήματος μέτρησης του όγκου του παραλαμβανόμενου καυσίμου και του ηλεκτρονικού συστήματος εντοπισμού θέσης (GPS) για την απόδειξη της ακριβούς θέσης και την ταυτοποίηση του ελεγχόμενου πρατηρίου, καθώς και οι διαδικασίες ελέγχου, τα οποία πρέπει να αποτελούνται από την έλεγχο, την αξιολόγηση των επίσημων έντυπων στοιχείων που δημιουργούνται κατά τον έλεγχο, το μέγιστο ανεκτό σφάλμα του μετρητικού συστήματος που χρησιμοποιείται, τα προγράμματα εκπαίδευσης των ελεγκτών, η έγκριση της τεχνικής τους επάρκειας, η αποζημίωσή τους και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

2. Η παρ. 2 του άρθρου 26 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η ενδικοφανής προσφυγή ασκείται ενώπιον του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, εφόσον οι διοικητικές κυρώσεις έχουν επιβληθεί από τις κεντρικές υπηρεσίες του Υπουργείου, ενώπιον του Υπουργού Οικονομικών, εφόσον οι διοικητικές κυρώσεις έχουν επιβληθεί από το ΣΔΟΕ, και ενώπιον του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης,

200

στην περιφέρεια του οποίου διαπιστώθηκε η παράβαση, σε όλες τις άλλες περιπτώσεις. Η απόφαση επί της προσφυγής εκδίδεται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κατάθεση της προσφυγής.».

Άρθρο 22
Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4302/2014 (Α' 225)

Στο ν. 4302/2014 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Η περίπτ. β' της παρ. 1 του άρθρου 6 αντικαθίσταται ως εξής:
«β) Το τμήμα Υποστήριξης Περιφερειών, Μητρώων Επιθεωρητών και Βιομηχανικών και Επιχειρηματικών Μητρώων».
2. Η παρ. 2 του άρθρου 9 αντικαθίσταται ως εξής:
«2. Τα Κέντρα Αποθήκευσης και Διανομής (κύριες και δευτερεύουσες δραστηριότητες) μπορεί να εγκαθίστανται σε περιοχές εκτός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων ή εκτός ορίων οικισμών προϋφιστάμενων του έτους 1923 ή οριοθετημένων σύμφωνα με τους όρους του από 24/4/1985 π.δ/γματος, εφόσον δεν υφίσταται ειδικός όρος προστασίας της αντίστοιχης περιοχής κατά τις κείμενες διατάξεις. Για τα Κέντρα Αποθήκευσης και Διανομής ισχύουν οι όροι δόμησης των βιομηχανικών κτηρίων. Σε περιοχές που επιτρέπονται οι εμπορικές αποθήκες και όχι βιομηχανικά κτίρια, επιτρέπεται η εγκατάσταση των Κέντρων Αποθήκευσης και Διανομής με τους όρους δόμησης που ισχύουν για τις εμπορικές αποθήκες. Στα Κέντρα Αποθήκευσης και Διανομής του προηγούμενου εδαφίου επιτρέπονται α) οι κύριες δραστηριότητες της περίπτ. β' του άρθρου 1, β) οι δευτερεύουσες – συμπληρωματικές δραστηριότητες της περίπτ. β' του άρθρου 1, εξαιρουμένων των μεταποιητικών δραστηριοτήτων, γ) η αποθήκευση προϊόντων ελεγχόμενης θερμοκρασίας σε ψυγεία».

Μέρος Δεύτερο
Ρυθμίσεις αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ

Άρθρο 23
Τροποποίηση Καταστατικού της Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης ΑΕ (ΜΟΔ ΑΕ)

Το καταστατικό της ΜΟΔ ΑΕ, που κωδικοποιήθηκε σε ενιαίο κείμενο με το άρθρο 33 του ν. 3614/2007 (Α' 267), τροποποιείται ως εξής:

1. Στο τέλος της περίπτ. δ' του άρθρου 1 του Καταστατικού προστίθεται εδάφιο ως εξής:
«Μπορεί, επίσης, να καλύπτει τις ανάγκες στέγασης των γραφείων των γενικών και ειδικών γραμματέων, υφυπουργών, αναπληρωτών υπουργών και υπουργών, στους οποίους υπάγονται οι φορείς αυτοί, καθώς και τις ανάγκες στέγασης του εποπτεύοντος την Μ.Ο.Δ. Α.Ε. Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης και των εποπτεύομενων φορέων του».
2. Στο άρθρο 1 του Καταστατικού προστίθενται περιπτώσεις ιζ' και ιη' ως εξής:
«ιζ) Μπορεί να υποστηρίζει φορείς του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα και ιδίως ΟΤΑ α' βαθμού και τα νομικά τους πρόσωπα κατά την υλοποίηση έργων που χρηματοδοτούνται από το συγχρηματοδοτούμενο ή εθνικό σκέλος του Προγράμματος

201

Δημόσιων Επενδύσεων ή από άλλα εθνικά, ενωσιακά ή διεθνή αναπτυξιακά προγράμματα ή από άλλους πόρους,

ιη) Συγκροτεί και στελεχώνει τεχνική υπηρεσία, η οποία μπορεί να αναλαμβάνει και τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 44 του ν. 4412/2016».

3.Το τέταρτο εδάφιο της περίπτ. α' του άρθρου 8 του Καταστατικού αντικαθίσταται ως εξής:

«Για το προσωπικό που αποσπάται από το δημόσιο ή ευρύτερο δημόσιο τομέα εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 34 και 37 του ν. 4314/2014 (Α' 265)».

4. Η περίπτ. ζ' του άρθρου 8 του Καταστατικού αντικαθίσταται ως εξής:

«ζ) Επιτρέπεται η απόσπαση προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου της ΜΟΔ Α.Ε. σε φορείς εκτός των Ειδικών Υπηρεσιών και των Κοινών Γραμματειών των ΕΠ Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας του ν. 4314/2014 καθώς και των υπηρεσιών συντονισμού, εφαρμογής ή διαχείρισης άλλων συγχρηματοδοτούμενων ενωσιακών και διεθνών προγραμμάτων ως εξής:

αα) σε φορείς ή υπηρεσίες του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, εφόσον ανήκουν στη Γενική Κυβέρνηση, όπως εκάστοτε οριοθετείται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, σύμφωνα με το ενιαίο σύστημα κινητικότητας του ν. 4440/2016 (Α' 224)

ββ) σε οργανισμούς της τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού και στα νομικά τους πρόσωπα για την υποστήριξη στο σχεδιασμό, τη διαχείριση και την υλοποίηση έργων που χρηματοδοτούνται από το συγχρηματοδοτούμενο ή το εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Η απόσπαση γίνεται κατά παρέκκλιση των διατάξεων για το ενιαίο σύστημα κινητικότητας του ν. 4440/2016 και έχει διάρκεια έως πέντε (5) έτη, με δυνατότητα ανανέωσης σε περίπτωση συνέχισης της υποστήριξης έως πέντε (5) έτη. Η απόσπαση πραγματοποιείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Εσωτερικών, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου και του φορέα υποδοχής, η οποία υποβάλλεται προς το δ.σ. της ΜΟΔ ΑΕ για τη σύμφωνη γνώμη του. Αν απαιτείται άρση υφιστάμενης απόσπασης, αυτή περιλαμβάνεται στην απόφαση απόσπασης του προηγούμενου εδαφίου. Η δαπάνη μισθοδοσίας του αποσπώμενου προσωπικού βαρύνει το φορέα υποδοχής,

γγ) σε φορείς ή υπηρεσίες ή ανεξάρτητες αρχές που εξαιρούνται από το ενιαίο σύστημα κινητικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 19 του ν. 4440/2016, μέχρι ποσοστού τρία τοις εκατό (3 %) του συνόλου του προσωπικού ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου της Εταιρείας. Η απόσπαση έχει διάρκεια έως πέντε (5) έτη, με δυνατότητα ανανέωσης έως πέντε (5) έτη και πραγματοποιείται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και του αρμόδιου για τον φορέα υποδοχής Υπουργού, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου και του φορέα υποδοχής, η οποία υποβάλλεται προς το δ.σ. της ΜΟΔ ΑΕ για τη σύμφωνη γνώμη του, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε ειδικές διατάξεις. Αν απαιτείται άρση υφιστάμενης απόσπασης, αυτή περιλαμβάνεται στην απόφαση απόσπασης του προηγούμενου εδαφίου. Η δαπάνη μισθοδοσίας του αποσπώμενου προσωπικού βαρύνει το φορέα υποδοχής, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε ειδικές διατάξεις».

5. Η περίπτ. η' του άρθρου 8 του Καταστατικού αντικαθίσταται ως εξής:

«η. Για τη στήριξη των αστικών αρχών που υλοποιούν Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ), οι οποίες ανήκουν σε ΟΤΑ α' βαθμού της Περιφέρειας Αττικής, επιτρέπεται η

απόσπαση έως δύο (2) υπαλλήλων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αφρίστου χρόνου ανά αστική αρχή, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του ενιαίου συστήματος κινητικότητας του ν. 4440/2016, ύστερα από δημόσια πρόσκληση της αστικής αρχής ή του αντίστοιχου δήμου, με την οποία καθορίζονται τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα. Η απόσπαση των επιλεγέντων υπαλλήλων γίνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, ύστερα από αίτηση της αστικής αρχής ή του αντίστοιχου δήμου στο δ.σ. της ΜΟΔ ΑΕ για τη σύμφωνη γνώμη του. Οι υπάλληλοι που αποσπώνται μπορούν να καταλάβουν θέση ευθύνης Προϊσταμένου Διεύθυνσης ή Τμήματος ανάλογα με τα τυπικά τους προσόντα και σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται από τις οικείες διατάξεις που διέπουν το φορέα που αποσπώνται. Η απόσπαση διαρκεί μέχρι τη λήξη της υλοποιούμενης ΟΧΕ και η δαπάνη μισθοδοσίας και τυχόν επιδόματος θέσης ευθύνης βαρύνει τη ΜΟΔ ΑΕ».

Άρθρο 24

Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας

Στο ν. 4314/2014 (Α' 265) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Η παρ. 31 του άρθρου 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«31. Πληροφοριακό Σύστημα Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος σημασίας: το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, όπου καταχωρίζονται τα δεδομένα που αφορούν τον έλεγχο σώρευσης, όπως αυτή περιγράφεται στους Κανονισμούς κρατικών ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (ΕΕ) 1407/2013, 1408/2013 και 717/2014 και 360/2012 της Επιτροπής».

2. Μετά το άρθρο 57 προστίθεται άρθρο 57Α ως εξής:

«Άρθρο 57Α

Πληροφοριακό Σύστημα Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΚΗΣ)

1. Η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ τηρεί Πληροφοριακό Σύστημα Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας, στο οποίο καταχωρίζονται τα δεδομένα που αφορούν τον έλεγχο σώρευσης για την παρακολούθηση της τήρησης των Κανονισμών κρατικών ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (ΕΕ) 1407/2013, 1408/2013 και 717/2014 και 360/2012 της Επιτροπής.

2. Η χρήση του πληροφοριακού συστήματος της παρ. 1 για την καταχώριση και τον έλεγχο σώρευσης των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας είναι υποχρεωτική για το σύνολο των φορέων που τις χορηγούν, ανεξαρτήτως της πηγής χρηματοδότησης.

3. Η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ διασφαλίζει τη δυνατότητα διασύνδεσης του εν λόγω συστήματος με το Κεντρικό Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων της υποπαρ. Β. 8 του ν. 4152/2013 (Α' 107).

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας και Ανάπτυξης μπορεί να καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη λειτουργία του».

Άρθρο 25

Δημοσιονομικές διορθώσεις

1. Στο άρθρο 33 του ν. 4314/2014 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

α) Μετά το πέμπτο εδάφιο της υποπαρ. β.3 της παρ. 3 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Μέχρι τη δημιουργία του λογαριασμού παρακατάθεσης στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, για τους ΟΤΑ α' βαθμού και τα εποπτευόμενα από αυτούς νομικά πρόσωπα εφαρμόζονται οι υποπαρ. β.1 και β.2 της παρ. 3. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται και για τις εντοπισθείσες πριν από την έναρξη ισχύος αυτής μη επιλέξιμες δαπάνες».

β) Μετά την παρ. 4 προστίθενται παρ. 5, 6 και 7 ως εξής:

«5. Αν οι αρμόδιες αρχές της παρ. 1 του άρθρου 4 διαπιστώσουν παρατυπία κατά την υλοποίηση δράσεων ή πράξεων που οφείλεται σε πράξη ή παράλειψη του λήπτη επιχορήγησης ή χρηματοδότησης, από την οποία προκύπτει αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσα δαπάνη, αυτή καταλογίζεται σε βάρος του λήπτη της επιχορήγησης ή της χρηματοδότησης, όταν αυτός διαφέρει από το δικαιούχο της δράσης ή της πράξης. Η πράξη καταλογισμού εκδίδεται με απόφαση του αρμόδιου, κατά περίπτωση, οργάνου.

6. Αν οι αρμόδιες αρχές της παρ. 1 του άρθρου 4 διαπιστώσουν παρατυπία που οφείλεται σε πράξη ή παράλειψη των δομών παροχής υπηρεσιών φροντίδας και φυλοξενίας παιδιών στο πλαίσιο υλοποίησης της δράσης «Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής» της προγραμματικής περιόδου 2014-2020, από την οποία προκύπτει αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσα δαπάνη, αυτή καταλογίζεται σε βάρος των ανωτέρω δομών, με απόφαση του αρμόδιου, κατά περίπτωση, οργάνου. Η ρύθμιση του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται και αν έχει διαπιστωθεί παρατυπία του προηγούμενου εδαφίου και δεν έχει εκδοθεί απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης με ανάκτηση.

7. Δημοσιονομικές διορθώσεις που επιβάλλονται σε δαπάνες συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων της προγραμματικής περιόδου 2007-2013 σε συνέχεια διαπίστωσης παρατυπιών στο πλαίσιο ελέγχων της Αρχής Ελέγχου, οι οποίες, όπως αποτυπώνονται στις σχετικές εκθέσεις ελέγχου της, αφορούν ελλείψεις ή εσφαλμένη εφαρμογή του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου από τους αρμόδιους φορείς διαχείρισης και όχι παρατυπία εκ μέρους του δικαιούχου της κρατικής ενίσχυσης, δεν οδηγούν σε ανάκτηση των σχετικών ποσών από το δικαιούχο της ενίσχυσης.

Η ρύθμιση της παρούσας εφαρμόζεται αν:

- α. έχει διαπιστωθεί παρατυπία του προηγούμενου εδαφίου και δεν έχει εκδοθεί, πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης με ανάκτηση,
- β. έχουν εκδοθεί, πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, αποφάσεις δημοσιονομικής διόρθωσης με ανάκτηση.

Ο αρμόδιος φορέας διαχείρισης μπορεί, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, να ζητήσει από την Αρχή Ελέγχου την εξέταση της σχετικής σύστασης επιβολής δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτησης που αναφέρεται στην έκθεση οριστικών αποτελεσμάτων και την ανάκληση του σκέλους της απόφασης που αφορά την ανάκτηση, αν αυτή επιβλήθηκε για τους λόγους που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.

Η Αρχή Ελέγχου εξετάζει τη συνδρομή των προϋποθέσεων του πρώτου εδαφίου και σε θετική περίπτωση δέχεται το αίτημα και είτε εκδίδει απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης, χωρίς ανάκτηση, είτε ανακαλεί το σκέλος της απόφασης που αφορά την ανάκτηση, διαφορετικά απορρίπτει το αίτημα. Τα ποσά των ανωτέρω δημοσιονομικών διορθώσεων μειώνουν το συνολικό όριο πληρωμών από εθνικούς πόρους του φορέα χρηματοδότησης του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του επόμενου έτους. Από την υποβολή εμπρόθεσμου αιτήματος, σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια, μέχρι την έκδοση

απόφασης της Αρχής Ελέγχου επ' αυτού, αναστέλλεται η εκτέλεση της απόφασης ανάκτησης την οποία αφορά το αίτημα».

2. Από την έναρξη ισχύος της παρ. 6 του άρθρου 33 του ν. 4314/2014, οι αποφάσεις δημοσιονομικής διόρθωσης με ανάκτηση, που έχουν εκδοθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, σε βάρος της δικαιούχου ΕΕΤΑΑ ΑΕ, στο πλαίσιο της ανωτέρω δράσης, ανακαλούνται αυτοδίκαια και παύει η διαδικασία είσπραξης των σχετικών ποσών. Στη συνέχεια, το αρμόδιο όργανο εκδίδει νέες αποφάσεις σε βάρος των δομών σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 33 του ν. 4314/2014.

Άρθρο 26

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4314/2014

Στο ν. 4314/2014 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Μετά το πρώτο εδάφιο της περίπτ. ε' της παρ. 7 του άρθρου 13 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η απόφαση του προηγούμενου εδαφίου εκδίδεται χωρίς να απαιτείται η προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ της παρ. 5 του παρόντος»

2. Η παρ. 3 του άρθρου 39 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. α) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης τοποθετείται ο προϊστάμενος της ΕΑΣ και οι προϊστάμενοι των Ειδικών Υπηρεσιών και των μονάδων τους, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της παραπάνω διαδικασίας. Αντίστοιχα, με απόφαση του Προέδρου της ΜΟΔ ΑΕ τοποθετούνται οι προϊστάμενοι της Κεντρικής Υπηρεσίας (ΚΥ) της Μ.Ο.Δ. Α.Ε. Οι ανωτέρω προϊστάμενοι τοποθετούνται στις θέσεις αυτές για θητεία πέντε (5) ετών, στη λήξη της οποίας οι θέσεις επαναπροκηρύσσονται σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην παρ.

2.

β) Οι προϊστάμενοι της περίπτ. α' που είχαν επιλεγεί σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3614/2007 ή του παρόντος νόμου ή με ειδικές διατάξεις και δεν τοποθετηθούν ως προϊστάμενοι κατ' εφαρμογή της διαδικασίας της παρ. 2, τοποθετούνται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης ή του δ.σ. της ΜΟΔ ΑΕ, αντίστοιχα, που εκδίδεται συνεκτιμώντας τη σχετική αίτησή τους και τις υπηρεσιακές ανάγκες, σε θέση στελέχους στην υπηρεσία όπου υπηρετούσαν ως προϊστάμενοι ή σε άλλη Ειδική Υπηρεσία του άρθρου 4 ή στην Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ ΑΕ, εφαρμοζομένων των διατάξεων των παρ. 1 και 2 του άρθρου 36 του παρόντος, εξαιρουμένου του επιδόματος ευθύνης του α.16 του ν. 4354/2015. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται μετά από κάθε προκήρυξη της παρ. 2 για τους υπαλλήλους που δεν επιλέγονται εκ νέου ως προϊστάμενοι».

3. Στο άρθρο 41 του ν. 4314/2014 προστίθεται παρ. 6 ως εξής:

«6. Για το σύνολο του προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου των Κοινών Γραμματειών των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ευρωπαϊκής Συνεργασίας της περιόδου 2014 – 2020, αναγνωρίζεται ως προϋπηρεσία η με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή με σύμβαση έργου προηγούμενη απασχόληση».

4. Η παρ. 6 του άρθρου 41 αναριθμείται σε παρ. 7.

5. Η παρ. 1 του άρθρου 47 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στις περιπτώσεις δράσεων και πράξεων κρατικών ενισχύσεων που συγχρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία, με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή

του αρμόδιου Περιφερειάρχη που εποπτεύει το φορέα διαχείρισης εγκρίνονται οι προκηρύξεις και προσκλήσεις προς τους δικαιούχους ενισχύσεων, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ, με την επιφύλαξη της παρ.

10 του άρθρου 13. Η σύμφωνη γνώμη αφορά στην τήρηση των κανόνων κρατικών ενισχύσεων και στη χρήση του ΠΣΚΕ. Στις προκηρύξεις και προσκλήσεις ορίζονται οι δικαιούχοι των ενισχύσεων, οι επιλέξιμες δαπάνες, οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια υπαγωγής, οι προθεσμίες και κάθε άλλο σχετικό θέμα».

6. Στην παρ. 4 του άρθρου 48 πριν από τη φράση «Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων» προστίθεται η λέξη «Γενική».

7. Στο άρθρο 53Α προστίθεται παρ. 6 ως εξής:

«6. Η υπερωριακή απασχόληση του προσωπικού της ΕΥ - ΧΜ ΕΟΧ εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, στην οποία αναφέρονται σαφή και συγκεκριμένα στοιχεία που δικαιολογούν την ανωτέρω υπερωριακή εργασία. Στην απόφαση αυτή καθορίζεται ο αριθμός των υπαλλήλων, το χρονικό διάστημα και οι ώρες υπερωριακής απασχόλησής τους. Οι πιστώσεις για την υπερωριακή απασχόληση των παραπάνω υπαλλήλων εγγράφονται σε συλλογική απόφαση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης. Η αποζημίωση για το σύνολο του προσωπικού δύναται να καταβάλλεται από τη ΜΟΔ ΑΕ και να καλύπτεται από την Τεχνική Βοήθεια του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού ΕΟΧ ή από εθνικούς πόρους. Ειδικότερα ζητήματα εφαρμογής του προηγούμενου εδαφίου δύναται να ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης».

8. Η παρ. 6 του άρθρου 58 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης για τα ΤΕΠ ή του αρμόδιου Περιφερειάρχη για τα ΠΕΠ και ύστερα από εισήγηση των αρμόδιων διαχειριστικών αρχών συγκροτείται η επιτροπή παρακολούθησης για κάθε ΕΠ και ορίζονται ο πρόεδρος, τα μέλη και οι αναπληρωτές τους».

Άρθρο 27

Πληρωμές του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων

1. Για την πραγματοποίηση των πληρωμών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων σύμφωνα με το άρθρο 79 του ν.4270/2014 (Α' 143) μπορεί να ορίζεται υπεύθυνος λογαριασμού ή εισηγητής για την εκκαθάριση υπάλληλος άλλης, εκτός της αρμόδιας για την πληρωμή, υπηρεσίας ή υπάλληλος του ευρύτερου δημόσιου τομέα που απασχολείται με σχέση εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου. Η ανάθεση των καθηκόντων γίνεται παράλληλα με τα κύρια καθήκοντα του υπαλλήλου με εντολή του προϊσταμένου του, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του άρθρου 30 του ν. 3528/2007 (Α' 26) και δεν δημιουργεί οποιαδήποτε άλλη ιεραρχική σχέση.

2. Η διάταξη της παρ. 1 ισχύει από την 1η.1.2018.

Μέρος Τρίτο

Ρυθμίσεις αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων

Κεφάλαιο Η'

Άρθρο 28

Τροποποίηση διατάξεων των άρθρων 5, 6, 8, 11, 18 και 20 του ν. 4399/2016

Στο ν. 4399/2016 (Α' 117) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Η περίπτ. δ' της παρ. 3 του άρθρου 5 αντικαθίσταται ως εξής:

«δ. Θεμελιώδη αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας μεγάλης επιχείρησης με τον όρο ότι οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τις αποσβέσεις των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με τη δραστηριότητα που πρόκειται να εκσυγχρονιστεί κατά τη διάρκεια των τριών (3) προηγούμενων οικονομικών ετών.».

2. Η περίπτ. β' της παρ. 3 του άρθρου 6 αντικαθίσταται ως εξής: «β) επιχειρήσεις που κατά τα δύο (2) έτη πριν από την υποβολή της αίτησης για ενίσχυση έχουν προβεί σε μετεγκατάσταση στην επιχειρηματική εγκατάσταση στην οποία θα πραγματοποιηθεί η αρχική επένδυση και για την οποία ζητείται η ενίσχυση ή δεν δεσμεύονται ότι δεν θα το πράξουν μέσα σε περίοδο δύο (2) ετών μετά την ολοκλήρωση της αρχικής επένδυσης για την οποία ζητείται η ενίσχυση. Ως «μετεγκατάσταση» ορίζεται η μεταφορά της ίδιας ή παρεμφερούς δραστηριότητας ή μέρους αυτής από επιχειρηματική εγκατάσταση στο έδαφος συμβαλλόμενου μέρους της συμφωνίας ΕΟΧ (αρχική εγκατάσταση) σε επιχειρηματική εγκατάσταση στην οποία πραγματοποιείται η ενισχυόμενη επένδυση στο έδαφος άλλου συμβαλλόμενου μέρους της συμφωνίας ΕΟΧ (ενισχυόμενη εγκατάσταση).».

Μεταφορά υπάρχει όταν το προϊόν ή η υπηρεσία στην αρχική και στην ενισχυόμενη εγκατάσταση εξυπηρετεί, τουλάχιστον εν μέρει, τον ίδιο σκοπό και καλύπτει τις απαιτήσεις ή τις ανάγκες του ίδιου τύπου πελατών και χάνονται θέσεις εργασίας στην ίδια ή παρεμφερή δραστηριότητα σε μία από τις αρχικές εγκαταστάσεις του δικαιούχου στον ΕΟΧ».

3. Η περίπτ. στ' της παρ. 6 του άρθρου 8 αντικαθίσταται ως εξής:

«στ. η ανέγερση ή επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων επί γηπέδου που δεν ανήκει κατά κυριότητα στο φορέα της επένδυσης, εκτός αν τούτο έχει παραχωρηθεί από το Δημόσιο ή φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή έχει μισθωθεί για το σκοπό αυτόν για δεκαπέντε (15) τουλάχιστον έτη από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης υπαγωγής.

Οι μισθώσεις αυτές μπορεί να καταρτίζονται και με ιδιωτικό έγγραφο εφόσον τα στοιχεία τους υποβάλλονται ηλεκτρονικά στην αντίστοιχη πλατφόρμα της Γ.Γ.Π.Σ (taxis) και το συμφωνητικό της μίσθωσης μεταγράφεται στο αρμόδιο Υποθηκοφυλακείο ή καταχωρείται στο Κτηματολόγιο αρμοδίως. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας μεταγραφής, η μίσθωση αποκτά την ισχύ που προβλέπεται στο άρθρο 618 του Αστικού Κώδικα».

4. Η παρ. 3 του άρθρου 11 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Το συνολικό ποσό ενίσχυσης ανά υποβάλλομένο επενδυτικό σχέδιο δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) ευρώ με την επιφύλαξη του άρθρου 67. Οι ενισχύσεις που παρέχονται σε κάθε φορέα δεν μπορεί να υπερβαίνουν σωρευτικά τα δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ για μεμονωμένη επιχείρηση και τα είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) ευρώ για το σύνολο των συνεργαζόμενων κατά το ποσοστό συμμετοχής τους ή συνδεδεμένων επιχειρήσεων, με την επιφύλαξη των περιορισμών του άρθρου 4 του Γ.Α.Κ. Οι περιορισμοί αυτοί ισχύουν για τα επενδυτικά

207

σχέδια που υπάγονται στις διατάξεις τους παρόντος και για χρονική περίοδο τριών (3) ετών από την έκδοση της απόφασης υπαγωγής. Το υπερβάλλον ποσό ενίσχυσης περικόπτεται αναλογικά κατά είδος ενίσχυσης και ομάδα δαπανών».

5. α. Η περίπτ. β' της παρ. 2 του άρθρου 18 αντικαθίσταται ως εξής:

«β. Η προθεσμία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου που προβλέπεται στην απόφαση υπαγωγής ή, ύστερα από έγκριση, παράτασης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην περίπτ. α', μπορεί επίσης να παραταθεί για λόγους ανωτέρας βίας για χρονικό διάστημα ίσο με εκείνο της διακοπής ή της καθυστέρησης, με την προϋπόθεση ότι τεκμηριώνεται η δυνατότητα ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου μέσα στη νέα προθεσμία. Το αίτημα παράτασης για λόγους ανωτέρας βίας υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣΚΕ μέσα στην αρχική ή την παραταθείσα προθεσμία ολοκλήρωσης».

β. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 18 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο επενδυτής υποβάλλει αίτηση ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣΚΕ για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και της έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης το αργότερο μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης της επένδυσης σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 19».

6. Οι υποπεριπτ. αα' και ββ' της περίπτ. α' της παρ. 1 του άρθρου 20 αντικαθίστανται ως εξής:

«αα. η ενίσχυση που δικαιούται ο ενδιαφερόμενος να μην υπερβαίνει, κατ' έτος, το 1/3 του συνολικού εγκεκριμένου ποσού της φορολογικής απαλλαγής, με εξαίρεση την περίπτωση της μη πλήρους αξιοποίησής του κατά τα προηγούμενα φορολογικά έτη λόγω έλλειψης επαρκών κερδών. Στην περίπτωση αυτή, εναπομείναν ποσό ενίσχυσης από προηγούμενα φορολογικά έτη προστίθεται στο ανωτέρω υπολογιζόμενο μέγιστο ετήσιο ποσό δικαιούμενης ενίσχυσης,

ββ. η ενίσχυση που δικαιούται ο ενδιαφερόμενος να μην υπερβαίνει το 1/3 του συνολικού εγκεκριμένου ποσού της φορολογικής απαλλαγής, μέχρι το φορολογικό έτος της έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.».

Άρθρο 29

Προσθήκη άρθρου 27Α στο ν. 4399/2016

1. Μετά το άρθρο 27 του ν. 4399/2016 προστίθεται άρθρο 27Α, ως εξής:

«Άρθρο 27Α

Δεν απαιτείται δημοσίευση των αποφάσεων συγκρότησης των συλλογικών οργάνων του παρόντος, όπως των επιτροπών αξιολόγησης επενδυτικών σχεδίων, των επιτροπών εξέτασης των ενστάσεων, των οργάνων ελέγχου επενδύσεων, της Επιτροπής Διαχείρισης Μητρώων και Ελέγχου Διαδικασιών και των γνωμοδοτικών επιτροπών».

2. Η ρύθμιση της παρ. 1 αφορά και τις αποφάσεις συγκρότησης των συλλογικών οργάνων που έχουν εκδοθεί ή εκδίδονται στο πλαίσιο εφαρμογής των νόμων 3908/2011 (Α' 8) και 3299/2004 (Α' 261). Η ισχύς της παρ. 1 αρχίζει από την ημερομηνία έναρξης του ν. 4399/2016 (Α' 117).

Άρθρο 30

Τροποποίηση διατάξεων των άρθρων 65 και 67 του ν. 4399/2016

Στο ν. 4399/2016 (Α' 117) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Οι περιπτ. α' και β' της παρ. 2 του άρθρου 65 αντικαθίστανται ως εξής:
«α) το συνολικό επιλέξιμο κόστος της επένδυσης υπερβαίνει τα δεκαπέντε εκατομμύρια (15.000.000) ευρώ
β) το επενδυτικό σχέδιο δημιουργεί μία (1) τουλάχιστον θέση εργασίας ανά ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ επιλέξιμου κόστους επένδυσης.»
2. Η παρ. 2 του άρθρου 67 αντικαθίσταται ως εξής:
«2. Εναλλακτικά, ο φορέας της επένδυσης μπορεί να κάνει χρήση της φορολογικής απαλλαγής της περίπτ. α' της παρ. 1 του άρθρου 10 και να του χορηγηθεί ενίσχυση έως του ποσού των επτά εκατομμυρίων (7.000.000) ευρώ:
α. με βάση τα ποσοστά του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων, για το σύνολο των δαπανών της παρ. 1 του άρθρου 66,
β. με βάση τα ποσοστά και ποσά ενίσχυσης, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 11, για τις δαπάνες της παρ. 2 του άρθρου 66. Το δικαίωμα έναρξης χρήσης της αφέλειας του κινήτρου της φορολογικής απαλλαγής θεμελιώνεται με την πιστοποίηση της υλοποίησης του πενήντα τοις εκατό (50%) του κόστους του επενδυτικού σχεδίου από το αρμόδιο όργανο ελέγχου και η δικαιούμενη ενίσχυση χορηγείται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 20».»

Άρθρο 31

Κατάργηση διάταξης του άρθρου 71 του ν. 4399/2016

Η περίπτ. ιγ' της παρ. 2 του άρθρου 71 του ν. 4399/2016 καταργείται.

Άρθρο 32

Τροποποίηση διατάξεων των άρθρων 78 και 82 του ν. 4399/2016

1. Η περίπτ. β' της παρ. 4 του άρθρου 78 αντικαθίσταται ως εξής:
«β. Για τα επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί στο ν. 3908/2011 ανεξάρτητα από το χρόνο υπαγωγής τους και εφόσον κάνουν χρήση του κινήτρου της φορολογικής απαλλαγής αυτοτελώς ή συνδυαστικά με άλλο κίνητρο, έχουν εφαρμογή αναλόγως οι υποπεριπτ. αα' και ββ' της περίπτ. α' της παρ. 1 του άρθρου 20».»
2. Η παρ. 2 του άρθρου 82 αντικαθίσταται ως εξής:
«2. Στα μέλη του Μητρώου Αξιολογητών του άρθρου 7 του π.δ. 33/2011 (Α' 83), που πραγματοποίησαν αξιολογήσεις επενδυτικών σχεδίων του ν. 3908/2011 (Α' 8) από τις 30 Ιουνίου 2011 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2011, καταβάλλονται οι αποζημιώσεις που προβλέπονται στην 2/88585/0022/21.12.2012 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (Υ.Ο.Δ.Δ. 592).».

Άρθρο 33

Τροποποίηση διατάξεων του άρθρου 85 του ν. 4399/2016

Στο ν. 4399/2016 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

209

1. Το τρίτο εδάφιο της περύπτ. α' της παρ. 10 του άρθρου 85 αντικαθίσταται ως εξής:
«Για τις αποφάσεις ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας των επενδύσεων που έχουν εκδοθεί μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2017 ο φορέας της επένδυσης υποχρεούται στην υποβολή των στοιχείων για τη δήλωση τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων μέσα σε τρεις (3) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Σε κάθε περίπτωση, ο φορέας της επένδυσης υποχρεούται στην υποβολή των στοιχείων πριν από την εκταμίευση της εγκριθείσας ενίσχυσης που πραγματοποιείται μετά την ημερομηνία αυτή».
2. Η παρ. 11 του άρθρου 85 αντικαθίσταται ως εξής:
«11. Οι λέξεις «εντός διετίας» της παρ. 2 του άρθρου 3 της 41766/26.9.2013 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (Β' 2589) αντικαθίστανται από τις λέξεις «εντός εξαετίας». Για τη διενέργεια των διοικητικών ελέγχων της απόφασης αυτής μπορεί να εφαρμόζεται αναλόγως η 20283/3-5-2012 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (Β' 1518) πλην της παραγράφου 5 αυτής.»
3. Η παρ. 17 του άρθρου 85 αντικαθίσταται ως εξής: Οι αποζημιώσεις που προβλέπονται στην 26226/3-3-2017 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών (ΥΟΔΔ' 117) αφορούν ποσά πλέον ΦΠΑ και έχουν εφαρμογή από την έναρξη ισχύος της ανωτέρω απόφασης.

Άρθρο 34

Τροποποίηση διάταξης του άρθρου 14Β του ν. 3908/2011

Στο τέλος της παρ. Δ του άρθρου 14Β του ν. 3908/2011 (Α' 8) προστίθεται εδάφιο ως εξής:
«Με την ίδια απόφαση ορίζονται δικαιολογητικά, όροι και προϋποθέσεις για την υποβολή αιτημάτων τροποποίησης μετά την έκδοση απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας των επενδυτικών σχεδίων».

Άρθρο 35

Ρυθμίσεις για τα επενδυτικά σχέδια των ν. 2601/1998, 3299/2004 και 3908/2011

1. Φορείς επενδυτικών σχεδίων που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 2601/1998 (Α' 81) και για τα οποία δεν έχουν εκδοθεί αποφάσεις ολοκλήρωσης ή ανάκλησης, οφείλουν, εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος να υποβάλουν αίτηση στις αρμόδιες υπηρεσίες εφαρμογής του νόμου αυτού με γνωστοποίηση του βαθμού υλοποίησης του επενδυτικού έργου τους.
2. Για τα επενδυτικά σχέδια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και ΣΗΘΥΑ που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις των ν. 3299/2004 (Α' 261) και 3908/2011 (Α' 8), το ενισχυόμενο ποσό που αφορά έργα σύνδεσης με το Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας μειώνεται στην περίπτωση και κατά το ποσοστό συμμετοχής έτερου παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας στο κόστος κοινών έργων σύνδεσης στη βάση της εγκεκριμένης ισχύος, με αντίστοιχη αναμόρφωση του συνολικού ενισχυόμενου ποσού, ύστερα από αίτηση του φορέα της επένδυσης.
3. Ποσό ενίσχυσης που έχει καταβληθεί για τα επενδυτικά σχέδια της προηγούμενης παρ. επιστρέφεται κατά το ανωτέρω ποσοστό ή συμψηφίζεται με υπολειπόμενο προς καταβολή ποσό ενίσχυσης στο φορέα, εντόκως, ύστερα από αίτησή του. Το ποσό των αναλογούντων

τόκων υπολογίζεται από την ημερομηνία υπογραφής της συμφωνίας επιμερισμού του κόστους μεταξύ του φορέα της επένδυσης και του έτερου παραγωγού μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.

Το ύψος του επιτοκίου καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 9 του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 794/2004, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 1 του Κανονισμού 271/2008 της Επιτροπής της 30^{ης} Ιανουαρίου 2008.

4. Η περίπτ. ε' της παρ. 2 του άρθρου 1 του π.δ. 35/2011 (Α' 88) αντικαθίσταται ως εξής:

«ε. Αν έχει προκαταβληθεί ποσό επιχορήγησης που είναι μεγαλύτερο από αυτό που οριστικοποιείται με την απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, επιστρέφεται άτοκα το υπερβάλλον ποσό, μέσα σε ένα (1) μήνα από την κοινοποίηση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης στο φορέα της επένδυσης.

Με την κατάθεση στην αρμόδια υπηρεσία των σχετικών παραστατικών πληρωμής του επιστρεφόμενου ποσού αποδεσμεύεται η υποβληθείσα εγγυητική επιστολή.

Σε περίπτωση μη επιστροφής του υπερβάλλοντος ποσού, μέσα στην προθεσμία του ενός (1) μήνα, καταπίπτει μερικώς και κατά το οφειλόμενο ποσό η εγγυητική επιστολή».

5. Οι διατάξεις του π.δ. 35/2011 έχουν ανάλογη εφαρμογή και για επενδυτικά σχέδια του ν. 3299/2004.

Άρθρο 36

Ταμεία Χαρτοφυλακίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών (ΤΧΕΣ)

1. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και του εκάστοτε αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ιδρύονται Ταμεία Χαρτοφυλακίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών (ΤΧΕΣ). Η χρηματοδότηση των ΤΧΕΣ πραγματοποιείται από το εθνικό ή το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημόσιων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Τα κεφάλαια των ΤΧΕΣ τοποθετούνται σε νεοϊδρυθέντα Ταμεία Επιχειρηματικών Συμμετοχών εφεξής «Ταμεία» (funds). Τα «Ταμεία» αυτά αποτελούν είτε Οργανισμούς Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΟΕΕ) του ν. 4209/2013 (Α' 253) είτε Αμοιβαία Κεφάλαια Επιχειρηματικών Συμμετοχών (Α.Κ.Ε.Σ.) του άρθρου 7 του ν. 2992/2002 (Α' 54) είτε Εταιρίες Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών (Ε.Κ.Ε.Σ.) του ν. 2367/1999 (Α' 261) ή αντίστοιχα σχήματα παροχής επιχειρηματικών κεφαλαίων κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και του εκάστοτε αρμόδιου Υπουργού: α) ορίζεται η επενδυτική στρατηγική του Ταμείου Χαρτοφυλακίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών (ΤΧΕΣ), β) καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής του ΤΧΕΣ στα «Ταμεία» για την επίτευξη της επενδυτικής στρατηγικής του ΤΧΕΣ, γ) ορίζεται Διαχειριστής Οργανισμού Εναλλακτικών Επενδύσεων του ν. 4209/2013 (Α' 253) ως ανάδοχος φορέας εφαρμογής του ΤΧΕΣ, ύστερα από σχετική συμφωνία χρηματοδότησης, δ) συγκροτείται η Επενδυτική Επιτροπή του ΤΧΕΣ με σκοπό την παρακολούθηση της εφαρμογής της επενδυτικής στρατηγικής του ΤΧΕΣ, το συντονισμό της υλοποίησής της και τη σύννομη και αποτελεσματική λειτουργία του, και ε) ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα.

3. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και Οικονομίας και Ανάπτυξης καθορίζονται οι αποζημιώσεις των μελών της Επενδυτικής Επιτροπής για τη συμμετοχή τους σε αυτή.

4. Τα άρθρα 59-61 του ν. 4399/2016 καταργούνται.

Άρθρο 37

Τροποποίηση διατάξεων του άρθρου 19 του ν. 2579/1998

Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 2579/1998 (Α' 31) η τελεία αντικαθίσταται με κόμμα και προστίθεται η φράση «- την σύσταση και τη συγκρότηση του ελληνικού συμβουλίου ανταγωνιστικότητας (national productivity board) και τη συνεργασία με τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά εθνικά συμβούλια ανταγωνιστικότητας.».

Κεφάλαιο Θ'

Τροποποίηση διατάξεων του α.ν. 89/1967

Άρθρο 38

Η παρ. 1 του άρθρου 1 του α.ν. 89/1967 (Α' 132) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Άλλοδαπές εταιρείες μπορούν να εγκαθίστανται στην Ελλάδα, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, με αποκλειστικό σκοπό να παρέχουν στα κεντρικά τους καταστήματα ή σε συνδεδεμένες με αυτές, κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 4172/2013 (Α' 167), και μη εγκατεστημένες στην Ελλάδα επιχειρήσεις, υπηρεσίες (α) συμβουλευτικού χαρακτήρα, (β) κεντρικής λογιστικής υποστήριξης, (γ) ελέγχου ποιότητας παραγωγής, προϊόντων διαδικασιών και υπηρεσιών, (δ) κατάρτισης μελετών, σχεδίων και συμβάσεων, (ε) διαφήμισης και μάρκετινγκ, (στ) επεξεργασίας στοιχείων, (ζ) λήψης και παροχής πληροφοριών, (η) έρευνας και ανάπτυξης, (θ) ανάπτυξης λογισμικού, προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών και υποστήριξης συστημάτων πληροφορικής, (ι) αποθήκευσης και διαχείρισης αρχείων και πληροφοριών, (ια) διαχείρισης προμηθευτών, πελατών και εφοδιαστικής αλυσίδας μη συμπεριλαμβανομένης της εκτέλεσης μεταφορών με ίδια μέσα, (ιβ) διαχείρισης και εκπαίδευσης ανθρώπινου δυναμικού, και (ιγ) δραστηριοτήτων τηλεφωνικού κέντρου και τηλεφωνικής πληροφόρησης που βασίζεται σε ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Οι εγκαθιστάμενες εταιρείες υποχρεούνται: α) εντός δώδεκα (12) μήνών από την έναρξη ισχύος της απόφασης της παρ. 2 και εφεξής να απασχολούν στην Ελλάδα προσωπικό, τουλάχιστον τεσσάρων (4) ατόμων, εκ των οποίων ένα (1) δύναται να είναι μερικής απασχόλησης και β) να έχουν δαπάνες λειτουργίας στην Ελλάδα τουλάχιστον εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ ετησίως. Τα ως άνω μεγέθη μπορεί να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Για παραβάσεις της νομοθεσίας περί εισόδου και διαμονής άλλοδαπών ευθύνεται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον με την εταιρεία και ο νόμιμος εκπρόσωπός της στην Ελλάδα, ανεξαρτήτως της τυχόν ποινικής ευθύνης του.

Η παροχή των υπηρεσιών του πρώτου εδαφίου, δεν συνιστά άσκηση πραγματικής διοίκησης στην Ελλάδα κατά το άρθρο 4 παρ. 4 του ν. 4172/2013, από την εγκαθιστάμενη άλλοδαπή εταιρεία ή τις συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις ».

Άρθρο 39

1. Το άρθρο 6 του α.ν. 89/1967 αναριθμείται σε άρθρο 8 και προστίθενται νέα άρθρα 6 και 7 ως εξής:

«Άρθρο 6

1. Άλλοδαπές εταιρείες που εγκαθίστανται στην Ελλάδα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 και ημεδαπές εταιρείες που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος σύμφωνα με το άρθρο 4, μπορούν να λάβουν τις ενισχύσεις της παρ. 2, εφόσον α) αναπτύσσουν νέα δραστηριότητα είτε ως προς το αντικείμενο των παρεχόμενων υπηρεσιών είτε ως προς τις επιχειρήσεις στις οποίες παρέχονται οι υπηρεσίες, η οποία δεν ασκείται στην Ελλάδα τα τελευταία δύο έτη μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χορήγησης της ενίσχυσης από τις ίδιες ή άλλες εταιρείες του ομίλου στον οποίο ανήκουν και β) από τη νέα δραστηριότητα δημιουργείται ελάχιστος αριθμός νέων θέσεων απασχόλησης, οι οποίες διατηρούνται τουλάχιστον για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, όπως ορίζεται ανά κατηγορία παρεχόμενων υπηρεσιών και χορηγούμενων ενισχύσεων στην απόφαση της παρ. 6 του παρόντος άρθρου.

Τα οριζόμενα στα προηγούμενα εδάφια ισχύουν και για τις άλλοδαπές εταιρείες που έχουν εγκατασταθεί στην Ελλάδα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 καθώς και ημεδαπές εταιρείες που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος νόμου κατά το άρθρο 4, εφόσον αυτές αναπτύσσουν νέα δραστηριότητα από την οποία δημιουργούνται νέες θέσεις απασχόλησης, κατά τα οριζόμενα στα προηγούμενα εδάφια της παρούσας παρ..

Οι ενισχύσεις χορηγούνται με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 1 ή την τροποποίηση αυτής κατόπιν υποβολής συμπληρωματικού αιτήματος στη Διεύθυνση Κεφαλαίων Εξωτερικού του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.

2. Στις εταιρείες της παρ. 1 μπορεί να χορηγούνται, σωρευτικά ή διαζευκτικά, ενισχύσεις των παρακάτω κατηγοριών:

α) Ενισχύσεις για την πρόσληψη εργαζομένων σε μειονεκτική θέση και ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα άρθρα 32 και 33 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.

Επιλέξιμες για ενίσχυση δαπάνες είναι οι μισθολογικές δαπάνες για μέγιστη περίοδο δώδεκα (12) μηνών από την πρόσληψη εργαζομένου, ο οποίος

αα) δεν είχε κανονική αμειβόμενη εργασία κατά τους προηγούμενους έξι (6) μήνες ή

ββ) δεν έχει συμπληρώσει δύο (2) έτη από την ολοκλήρωση εκπαίδευσης με πλήρες ωράριο και δεν είχε προηγουμένη κανονική αμειβομένη απασχόληση ή

γγ) είναι ηλικίας άνω των 50 ετών ή

δδ) ζει μόνος έχοντας τη φροντίδα ενός η περισσότερων μελών ή

εε) έχει αναγνωρισθεί ως εργαζόμενος με αναπηρία βάσει της εθνικής νομοθεσίας.

Η πρόσληψη πρέπει να εξυπηρετεί τη νέα δραστηριότητα και να συνεπάγεται αύξηση του αριθμού των εργαζομένων της οικείας επιχείρησης, σε σχέση με το μέσο όρο του δωδεκαμήνου. Όταν η πρόσληψη δεν αντιπροσωπεύει καθαρή αύξηση του αριθμού των εργαζομένων της οικείας επιχείρησης σε σχέση με το μέσο όρο του δωδεκαμήνου που προηγήθηκε, η θέση ή οι θέσεις πρέπει να έχουν μείνει κενές από αποχώρηση

εργαζόμενων για λόγους που δεν εξαρτώνται από την επιχείρηση ή λόγω απόλυτης για πειθαρχικούς λόγους και όχι λόγω προηγούμενης κατάργησης θέσεων εργασίας.

Η ένταση ενίσχυσης ανέρχεται σε ποσοστό έως 50 % επί των επιλέξιμων δαπανών. εταιρεία δεν μπορεί να λαμβάνει για τους ίδιους εργαζομένους άλλη ενίσχυση επί των μισθολογικών δαπανών της περιόδου των πρώτων δώδεκα (12) μηνών από την πρόσληψη εκάστου.

Με την απόφαση της περίπτ. α' της παρ. 6 καθορίζεται ο ανώτατος αριθμός προσλήψεων και το ανώτατο ποσό μισθολογικού κόστους ανά εργαζόμενο, για τα οποία η εταιρεία μπορεί να λαμβάνει την ανωτέρω ενίσχυση, καθώς και η ένταση ενίσχυσης ανά κατηγορία παρεχομένων υπηρεσιών.

Η ενίσχυση της παρούσας κατηγορίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ ετησίως, αθροιζόμενη με άλλες κρατικές ενισχύσεις που λαμβάνει η επιχείρηση όπως αυτή νοείται στον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014, για πρόσληψη εργαζομένων σε μειονεκτική θέση.

β) Ενισχύσεις για προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης σύμφωνα με το άρθρο 31 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.

Η ενίσχυση χορηγείται για προγράμματα που διοργανώνονται από το νομικό πρόσωπο για την εκπαίδευση του προσωπικού σε σχέση με τη νέα δραστηριότητα. Δεν χορηγούνται ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση που πραγματοποιείται από επιχειρήσεις προκειμένου να συμμορφωθούν με τα εθνικά υποχρεωτικά πρότυπα επαγγελματικής κατάρτισης.

Επιλέξιμες για ενίσχυση δαπάνες είναι:

αα) οι δαπάνες προσωπικού των εκπαιδευτών, για τις ώρες κατά τις οποίες οι εκπαιδευτές συμμετέχουν στην επαγγελματική κατάρτιση,

ββ) τα έξοδα μετακίνησης των εκπαιδευτών και των εκπαιδευομένων

γγ) υλικά και εφόδια που σχετίζονται άμεσα με το έργο

δδ) οι δαπάνες συμβουλευτικών υπηρεσιών σε σχέση με το έργο επαγγελματικής κατάρτισης

εε) οι δαπάνες προσωπικού των εκπαιδευομένων και γενικές έμμεσες δαπάνες (διοικητικές δαπάνες, μισθώματα, γενικά έξοδα) για τις ώρες κατά τις οποίες οι εκπαιδευόμενοι συμμετέχουν στην επαγγελματική κατάρτιση.

Η ένταση της ενίσχυσης ανέρχεται σε ποσοστό έως 50 % επί των επιλέξιμων δαπανών, και η εταιρεία δεν μπορεί να λαμβάνει άλλη ενίσχυση για το ίδιο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης.

Με την απόφαση της περίπτ. α' της παρ. 6 καθορίζεται το ανώτατο ποσό δαπανών για τις οποίες η επιχείρηση μπορεί να λαμβάνει την παραπάνω ενίσχυση συνολικά ή και κατά κατηγορία δαπάνης. Η χορηγούμενη ενίσχυση ανά έργο επαγγελματικής κατάρτισης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ.

γ) Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης, σύμφωνα με το άρθρο 25 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.

Η παρούσα κατηγορία ενισχύσεων παρέχεται σε εταιρείες που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος με σκοπό την παροχή υπηρεσιών έρευνας και ανάπτυξης. Το ενισχυόμενο μέρος του έργου έρευνας και ανάπτυξης πρέπει να εμπίπτει πλήρως σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες όπως αυτές ορίζονται στον ανωτέρω Κανονισμό: βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη, μελέτες σκοπιμότητας.

Οι επιλέξιμες για ενίσχυση δαπάνες του έργου έρευνας και ανάπτυξης αφορούν συγκεκριμένη κατηγορία έρευνας και ανάπτυξης και είναι οι εξής:

αα) δαπάνες προσωπικού: ερευνητές, τεχνικοί και λουπό υποστηρικτικό προσωπικό, εφόσον απασχολούνται αποκλειστικά στο έργο,

ββ) δαπάνες κτιρίων, οργάνων και εξοπλισμού, εφόσον και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Για τα κτίρια, τα όργανα και τον εξοπλισμό που δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για το έργο, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές,

γγ) δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει, καθώς και δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το έργο,

δδ) πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες, συμπεριλαμβανομένου του κόστους υλικών, εφοδίων και συναφών προϊόντων, που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου,

εε) δαπάνες για τη διεξαγωγή μελετών σκοπιμότητας.

Η ένταση της ενίσχυσης επί των επιλέξιμων δαπανών ανέρχεται σε ποσοστό έως 50% για βιομηχανική έρευνα, 25% για πειραματική ανάπτυξη και 50% για μελέτες σκοπιμότητας. Η εταιρεία δεν μπορεί να λαμβάνει άλλη ενίσχυση για το ίδιο έργο έρευνας και ανάπτυξης.

Με την απόφαση της περίπτ. β της παρ. 6, καθορίζεται το ανώτατο ποσό δαπανών για τις οποίες η εταιρεία μπορεί να λαμβάνει την παραπάνω ενίσχυση συνολικά ή και κατά κατηγορία έρευνας και κατηγορία δαπάνης, καθώς και η ένταση ενίσχυσης κατά κατηγορία έρευνας.

Η χορηγούμενη ενίσχυση της κατηγορίας αυτής, αθροιζόμενη με άλλες κρατικές ενισχύσεις έρευνας και ανάπτυξης που λαμβάνει η επιχείρηση όπως αυτή νοείται στον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014, δεν μπορεί να υπερβαίνει, για έργα που αφορούν κυρίως βιομηχανική έρευνα τα είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) ευρώ ανά έργο, για έργα που αφορούν κυρίως πειραματική ανάπτυξη τα δεκαπέντε εκατομμύρια (15.000.000) ευρώ ανά έργο και για μελέτες σκοπιμότητας και προετοιμασίας ερευνητικών δραστηριοτήτων τα επτά εκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες (7.500.000) ευρώ ανά μελέτη.

δ) Ενίσχυση δαπανών μισθολογικού κόστους και δαπανών εγκατάστασης συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1407/2013.

Ενισχυόμενες δαπάνες είναι:

αα) Οι μισθολογικές δαπάνες για μέγιστη περίοδο δώδεκα (12) μηνών από την πρόσληψη οποιουδήποτε εργαζομένου. Η πρόσληψη πρέπει να ξεπηρετεί τη νέα δραστηριότητα και να αντιπροσωπεύει αύξηση του αριθμού των εργαζομένων της οικείας επιχείρησης, σε σχέση με το μέσο όρο του δωδεκαμήνου. Όταν η πρόσληψη δεν αντιπροσωπεύει καθαρή αύξηση του αριθμού των εργαζομένων της οικείας επιχείρησης σε σχέση με το μέσο όρο του δωδεκαμήνου που προηγήθηκε, η θέση ή οι θέσεις πρέπει να έχουν μείνει κενές από αποχώρηση εργαζόμενων για λόγους που δεν εξαρτώνται από την επιχείρηση ή λόγω νόμιμης απόλυσης για πειθαρχικούς λόγους και όχι λόγω προηγούμενης κατάργησης θέσεων εργασίας.

ββ) Οι δαπάνες για αγορά εξοπλισμού και λογισμικού συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών που σχετίζονται άμεσα με τη νέα δραστηριότητα.

Η ένταση ενίσχυσης ανέρχεται σε ποσοστό έως 50 % επί των επιλέξιμων δαπανών. Το νομικό πρόσωπο δεν μπορεί να λαμβάνει άλλη ενίσχυση για τους ίδιους εργαζομένους επί

των μισθολογικών δαπανών της περιόδου των δώδεκα (12) πρώτων μηνών από την πρόσληψη εκάστου καθώς και για τις ίδιες δαπάνες αγοράς εξοπλισμού και λογισμικού.

Με την απόφαση της περίπτ. α' της παρ. 6, καθορίζεται το ανώτατο ποσό δαπανών για τις οποίες χορηγείται η παραπάνω ενίσχυση, καθώς και η ένταση ενίσχυσης ανά κατηγορία παρεχόμενων υπηρεσιών.

Η χορηγούμενη ενίσχυση στην κατηγορία αυτή, αθροιζόμενη με άλλες ενισχύσεις που έχουν χορηγηθεί από το κράτος, βάσει του προαναφερόμενου Κανονισμού, στην ενιαία επιχείρηση, όπως ορίζεται στον ίδιο Κανονισμό, δεν μπορεί να υπερβαίνει τις διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ σε περίοδο τριών (3) οικονομικών ετών.

3. Οι παραπάνω ενισχύσεις παρέχονται με τη μορφή επιχορήγησης, που συνίσταται σε παροχή χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος των ενισχυόμενων δαπανών και προσδιορίζεται ως ποσοστό επ' αυτών.

Οι ενισχύσεις του παρόντος άρθρου χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης καθορίζεται κατ' έτος το ποσό ενισχύσεων του άρθρου 6 συνολικά ή και κατά κατηγορία ενισχύσεων που μπορεί να χορηγηθούν κατά το έτος αυτό. Το ποσό αυτό συνιστά αυτοδίκαια τον προϋπολογισμό του έργου που εγγράφεται στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

4. Οι ενισχύσεις χορηγούνται για επιλέξιμες δαπάνες που πραγματοποιούνται και εξοφλούνται εντός του χρονικού διαστήματος από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης χορήγησης της ενίσχυσης και μέχρι τη συμπλήρωση πέντε (5) πλήρων διαχειριστικών περιόδων. Οι ενισχύσεις καταβάλλονται στην εταιρεία σε ετήσια βάση μετά το πέρας κάθε διαχειριστικής περιόδου, με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, ύστερα από διενέργεια διοικητικού ή και επιτόπιου ελέγχου.

Ο διοικητικός έλεγχος διενεργείται από τη Διεύθυνση Κεφαλαίων Εξωτερικού του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, βάσει ετήσιας αναφοράς που υποβάλλει η εταιρεία με τα στοιχεία της δραστηριότητάς αυτής η οποία συνοδεύεται από έκθεση ορκωτού λογιστή για τις επιλέξιμες προς ενίσχυση δαπάνες και τα δικαιολογητικά όπως που καθορίζονται κατά περίπτωση στις αποφάσεις της παρ. 6 του παρόντος άρθρου.

Ο επιτόπιος έλεγχος διενεργείται από όργανα ελέγχου που συστήνονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, ύστερα από εισήγηση της Διεύθυνσης Κεφαλαίων Εξωτερικού. Με την ίδια απόφαση ορίζεται το αντικείμενο του ελέγχου, τα μέλη που δεν μπορεί να είναι λιγότερα από δύο (2), το χρονικό διάστημα εντός του οποίου αυτά υποχρεούνται να διενεργήσουν τον έλεγχο και να παραδώσουν την έκθεσή τους, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Η εταιρεία υποχρεούται να παρακολουθεί τις ενισχυόμενες δαπάνες διακριτά στα λογιστικά της βιβλία και να τηρεί τα στοιχεία των ενισχυόμενων δαπανών έως ότου ενημερωθεί από το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης ότι απαλλάσσεται από την υποχρέωση αυτή. Κατά το χρονικό αυτό διάστημα δύναται να διενεργηθεί από το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης ή άλλο αρμόδιο φορέα διοικητικός ή και επιτόπιος έλεγχος στην επιχείρηση σε σχέση με τη χορηγηθείσα ενίσχυση.

5. Αν διαπιστωθεί ότι υποβλήθηκαν ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία ή αποσιωπήθηκαν στοιχεία που επηρεάζουν τη χορήγηση ή την καταβολή της ενίσχυσης, ανακαλείται η απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 1 κατά το μέρος που αφορά τη συγκεκριμένη ενίσχυση και επιστρέφεται έντοκα και με τις νόμιμες επιβαρύνσεις τυχόν καταβληθέν ποσό. Με

218

απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης μπορεί να μην καταβληθεί ή να αναζητηθεί τμήμα ή το σύνολο της ενίσχυσης, αν διαπιστωθεί η μη τήρηση των υποχρεώσεων που τίθενται για τη χορήγηση της ενίσχυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις αποφάσεις της παρ. 6 του παρόντος άρθρου.

6. α) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης ορίζονται για τις κατηγορίες ενισχύσεων των περιπτ. α', β' και δ' της παρ. 2, ο απαιτούμενος ελάχιστος αριθμός δημιουργούμενων νέων θέσεων απασχόλησης συνολικά ή κατ' έτος, το χρονικό διάστημα εντός του οποίου πρέπει να δημιουργηθούν και το μετέπειτα χρονικό διάστημα για το οποίο υπάρχει υποχρέωση διατήρησης αυτών, τα ανώτατα όρια ενισχυόμενων δαπανών και τα ποσοστά ενίσχυσης για κάθε κατηγορία ενισχύσεων καθώς και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και η διαδικασία για τη χορήγηση των ενισχύσεων, τη διενέργεια των διοικητικών και επιτόπιων ελέγχων και την εκταμίευση των ποσών της ενίσχυσης, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια. Με την ίδια απόφαση ορίζεται η διαδικασία ανάκλησης της απόφασης της παρ. 2 του άρθρου 1 κατά το μέρος που αφορά τη χορήγηση της ενίσχυσης και επιστροφής τυχόν καταβληθέντων ποσών καθώς και οι κυρώσεις που μπορεί να φθάνουν έως την ολική ανάκτηση της επιχορήγησης και η διαδικασία επιβολής αυτών, σε περίπτωση που συντρέχουν οι αντίστοιχες προϋποθέσεις των δύο τελευταίων εδαφίων της παρ. 5 του παρόντος άρθρου.

β) Για την κατηγορία ενισχύσεων της περίπτ. γ' της παρ. 2, τα αναφερόμενα στην περίπτ. α' της παρούσας παρ. ορίζονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 7

1. Οι ενισχύσεις του άρθρου 6 χορηγούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 2, 3, 4, 5 και 6 του άρθρου αυτού και σε εγκατεστημένα στην Ελλάδα υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιρειών καθώς και ημεδαπές εταιρείες, που παρέχουν υπηρεσίες αποκλειστικά των περιπτ. α' έως ιγ' του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 1 σε μη εγκατεστημένες στην Ελλάδα επιχειρήσεις οι οποίες δεν είναι απαραίτητα τα κεντρικά τους καταστήματα ή συνδεδεμένες με αυτές κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 4172/2013. Οι εταιρείες του προηγούμενου εδαφίου δύνανται παράλληλα να παρέχουν τις ίδιες υπηρεσίες και σε επιχειρήσεις εγκατεστημένες στην Ελλάδα, εφόσον αυτό προβλέπεται στην απόφαση της παρ. 3.

Προϋπόθεση για τη χορήγηση των ενισχύσεων αποτελεί η ανάπτυξη από την ωφελούμενη εταιρεία νέας δραστηριότητας στην Ελλάδα αναφορικά με το αντικείμενο των παρεχόμενων υπηρεσιών, η οποία δεν ασκείται στην Ελλάδα τα τελευταία δύο έτη μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χορήγησης της ενίσχυσης, από την ίδια ή άλλες εταιρείες του ομίλου στον οποίο ανήκει.

Ο ελάχιστος αριθμός νέων θέσεων πλήρους απασχόλησης που δημιουργούνται εκ της νέας δραστηριότητας, για την οποία χορηγείται η ενίσχυση, όπως αυτός ορίζεται με τις αποφάσεις της παρ. 6 του άρθρου 6, δεν μπορεί να είναι μικρότερος των εκατόν πενήντα (150), για το πρώτο έτος μετά τη χορήγηση της ενίσχυσης.

2. Για τις εταιρείες στις οποίες χορηγούνται ενισχύσεις σύμφωνα με το παρόν άρθρο, δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 4.

3. Οι ενισχύσεις του παρόντος άρθρου χορηγούνται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εντός 50 ημερών από την υποβολή σχετικής αίτησης στη Διεύθυνση Κεφαλαίων Εξωτερικού του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.

4. Με τις αποφάσεις της παρ. 6 του άρθρου 6 ορίζονται αναλόγως τα αναφερόμενα σε αυτές στοιχεία και λεπτομέρειες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου».

Μέρος Τέταρτο Λοιπές διατάξεις

Άρθρο 40

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3310/2005 (Α'30)

1. Το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο της περίπτ. α' της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 3310/2005 (Α'30) αντικαθίστανται ως εξής:

«4 α) Απαγορεύεται η σύναψη δημοσίων συμβάσεων με εξωχώριες εταιρείες από φορολογικά «μη συνεργάσιμα» κράτη κατά την έννοια των παρ. 3 και 4 του άρθρου 65 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167). Οι εξωχώριες εταιρείες από φορολογικά «μη συνεργάσιμα» κράτη απαγορεύεται επίσης, να συμμετέχουν με ποσοστό μεγαλύτερο του ένα τοις εκατό (1%) επί του μετοχικού κεφαλαίου ή να κατέχουν εταιρικά μερίδια ή να είναι εταίροι των εταίρων σε επιχειρήσεις που συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις. Για τον έλεγχο και την επιβολή της απαγόρευσης αυτής η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας εφαρμόζει την υπουργική απόφαση που εκδίδεται κατά την παρ. 4 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος. Απαγορεύεται η σύναψη δημοσίων συμβάσεων με εξωχώριες εταιρείες από κράτη που έχουν προνομιακό φορολογικό καθεστώς όπως αυτά ορίζονται από τον κατάλογο της απόφασης της παρ. 7 του άρθρου 65 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος με εξαίρεση τα κράτη που αποτελούν:

αα. κράτος – μέλος της Ένωσης ή

ββ. κράτος – μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.) ή

γγ. τρίτες χώρες που έχουν υπογράψει και κυρώσει τη ΣΔΣ, στο βαθμό που η υπό ανάθεση σύμβαση καλύπτεται από τα Παραρτήματα 1, 2, 4 και 5 και τις γενικές σημειώσεις του σχετικού με την Ένωση Προσαρτήματος ή της ως άνω ΣΔΣ ή

δδ. σε τρίτες χώρες που δεν εμπίπτουν στις ανωτέρω περιπτώσεις και έχουν συνάψει διμερή ή πολυμερή συμφωνία με την Ένωση».

2. Η παρ. 1 καταλαμβάνει και τις διαγωνιστικές διαδικασίες που βρίσκονται σε εξέλιξη, εφόσον κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου δεν έχουν ανοιχθεί οι οικονομικές προσφορές.

Άρθρο 41

Δυνατότητα παράτασης εμπορικών μισθώσεων σε ακίνητα του Δημοσίου.

1. Οι παρ. 12 και 13 του άρθρου 15 του ν. 4013/2011 (Α' 204) αντικαθίστανται ως εξής:

«12. Μισθώσεις ακινήτων, που υπάγονται στο π.δ. 34/1995 (Α' 30), οι οποίες αφορούν σε ακίνητα στα οποία στεγάζονται επιχειρήσεις με εκμισθωτή το Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ., Ο.Τ.Α. ή φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα πλην της ΕΤΑΔ, συμπεριλαμβανομένων αυτών που έχουν παραταθεί ή ανανεωθεί, εφόσον δεν υπάρχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές μισθωμάτων ή άλλες οφειλές προς τον οικείο φορέα και υποβληθεί βιώσιμο επιχειρηματικό πλάνο για εκσυγχρονισμό και ανακαίνιση του ακινήτου που εγκρίνεται από την αρμόδια υπηρεσία του εκμισθωτή, μπορούν να παρατείνονται μέχρι δώδεκα (12) χρόνια από τη λήξη τους με απόφαση του αρμόδιου οργάνου και με απευθείας σύναψη σύμβασης παράτασης της μίσθισης με τον εγκατεστημένο στο μίσθιο μισθωτή. Το ίδιο ισχύει και για μισθώσεις των παραπάνω ακινήτων που έχουν λήξει, εφόσον το μίσθιο δεν έχει αποδοθεί και δεν υφίσταται αντισυμβατική διακράτηση.»

13. Για τον καθορισμό του μισθώματος του χρόνου της παράτασης της μίσθισης σύμφωνα με την παρ. 12, προηγείται εκτίμηση της μισθωτικής αξίας του μισθίου από πιστοποιημένο εκτιμητή που έχει εγγραφεί στο μητρώο της παρ. Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107). Το μίσθισμα δεν μπορεί να συμφωνηθεί κατώτερο από την ανωτέρω εκτιμώμενη μισθωτική αξία. Αν το ήδη καταβαλλόμενο μίσθισμα υπερβαίνει την εκτιμώμενη μισθωτική αξία, το μίσθισμα δεν μπορεί να συμφωνηθεί κατώτερο από το ήδη καταβαλλόμενο.»

2. Η παρ. 3 του άρθρου 56 του ν. 4144/2013 (Α' 88) καταργείται.

Άρθρο 42

Τροποποίηση του ν. 4251/2014 (Α' 80)

1. Στο άρθρο 16 του ν. 4251/2014 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

α) Η περιπτ. 1 της παρ. Α αντικαθίσταται ως εξής:

«Α.1. Επιτρέπεται η είσοδος και η διαμονή πολιτών τρίτων χωρών στην Ελλάδα, ως επενδυτών, για να πραγματοποιήσουν επένδυση που θα έχει θετικές επιπτώσεις στην εθνική ανάπτυξη και οικονομία. Αν η επένδυση πραγματοποιείται από αλλοδαπό νομικό πρόσωπο, επιτρέπεται η είσοδος και διαμονή στην Ελλάδα μέχρι τριών (3), αναλόγως του ύψους της επένδυσης, πολιτών τρίτων χωρών, οι οποίοι είναι μέτοχοι ή στελέχη του αλλοδαπού νομικού προσώπου.

Για την υλοποίηση και τη λειτουργία του επενδυτικού σχεδίου επιτρέπεται να εισέλθουν και να διαμείνουν στη χώρα μέχρι δέκα (10), αναλόγως του συνολικού ύψους της επένδυσης, πολίτες τρίτων χωρών, επιπλέον εκείνων που έχουν λάβει άδεια εισόδου και διαμονής για το ίδιο επενδυτικό σχέδιο, σύμφωνα με το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παρούσας περίπτωσης.»

β) Στην παρ. Α προστίθεται περιπτ. 9 ως εξής:

«9. Με την απόφαση του πρώτου εδαφίου της παρ. 12 του άρθρου 136 καθορίζονται το απαιτούμενο ελάχιστο ύψος επένδυσης για την υπαγωγή στις διατάξεις της παρούσας παρ., καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της. Με την ίδια απόφαση μπορεί να ορίζονται πρόσθετα χαρακτηριστικά της επένδυσης ως προϋπόθεση για την υπαγωγή στις διατάξεις της παρούσας παρ.».»

γ) Μετά την παρ. Β προστίθεται παρ. Γ, ως εξής:

«Γ.1. Επιτρέπεται η είσοδος και διαμονή στην Ελλάδα πολίτη τρίτης χώρας που έχει πραγματοποιήσει επένδυση σε μία από τις εξής κατηγορίες:

α. εισφορά κεφαλαίου, ποσού τετρακοσίων χιλιάδων (400.000) ευρώ, τουλάχιστον, σε εταιρεία η οποία έχει έδρα ή εγκατάσταση στην Ελλάδα, εξαιρουμένων των Εταιρειών Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου και, με την επιφύλαξη της υποπερίπτ. β', των Εταιρειών Επενδύσεων Ακίνητης Περιουσίας, για την απόκτηση μετοχών σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ή ομολόγων κατά την έκδοση ομολογιακού δανείου, τα οποία εισάγονται για διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενες αγορές ή πολυμερείς μηχανισμούς διαπραγμάτευσης, που λειτουργούν στην Ελλάδα.

Η πραγματοποίηση της επένδυσης γίνεται με διαμεσολαβητή επιχείρηση επενδύσεων του άρθρου 4 του ν. 4514/2018 (Α' 14), η οποία παρέχει την επενδυτική υπηρεσία της περίπτ. 4 του Παραρτήματος Ι του Τμήματος Α του ίδιου νόμου, ή πιστωτικό ίδρυμα, με έδρα ή υποκατάστημα στην Ελλάδα, με τη δημιουργία προσωπικής μερίδας του επενδυτή στο Σύστημα Άυλων Τίτλων (ΣΑΤ) της «Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων ΑΕ».

Η πραγματοποίηση της επένδυσης πιστοποιείται με βεβαίωση η οποία εκδίδεται από τον ανωτέρω διαμεσολαβητή και η διακράτησή της με βεβαίωση που εκδίδεται από την επιχείρηση επενδύσεων του άρθρου 4 του ν. 4514/2018, η οποία παρέχει την επενδυτική υπηρεσία της περίπτ. 4 του Παραρτήματος Ι του Τμήματος Α του ίδιου νόμου, ή το πιστωτικό ίδρυμα, με έδρα ή υποκατάστημα στην Ελλάδα, που τηρεί το σχετικό λογαριασμό χειριστή,

β. εισφορά κεφαλαίου, ποσού τετρακοσίων χιλιάδων (400.000) ευρώ τουλάχιστον, σε Ανώνυμη Εταιρεία Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία (ΑΕΕΑΠ) του άρθρου 21 του ν. 2778/1999 (Α' 295), που έχει ως σκοπό να επενδύει αποκλειστικά στην Ελλάδα, για την απόκτηση μετοχών σε αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου.

Κατά το αρχικό στάδιο και μέχρι την εισαγωγή της ΑΕΕΑΠ σε ρυθμιζόμενη αγορά, η πραγματοποίηση της επένδυσης και η διακράτησή της πιστοποιείται με βεβαιώσεις που εκδίδονται από την εταιρεία. Μετά την εισαγωγή της ΑΕΕΑΠ σε ρυθμιζόμενη αγορά που λειτουργεί στην Ελλάδα, ισχύουν όσα ορίζονται στην υποπερίπτ. α',

γ. εισφορά κεφαλαίου, ποσού τετρακοσίων χιλιάδων (400.000) ευρώ τουλάχιστον, σε Εταιρεία Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών (ΕΚΕΣ) του άρθρου 5 του ν. 2367/1995 (Α' 261) για απόκτηση μετοχών ή σε Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών (ΑΚΕΣ) του άρθρου 7 του ν. 2992/2002 (Α' 54) για απόκτηση μεριδών, εφόσον οι παραπάνω Οργανισμοί Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΟΕΕ) έχουν ως σκοπό να επενδύουν αποκλειστικά σε επιχειρήσεις με έδρα ή και εγκατάσταση στην Ελλάδα.

Σε περίπτωση τμηματικής καταβολής της συμμετοχής, σύμφωνα με τους όρους λειτουργίας του Οργανισμού Εναλλακτικών Επενδύσεων, ο επενδυτής υποχρεούται να τοποθετήσει το υπολειπόμενο ποσό της συμμετοχής του, σε δεσμευμένο λογαριασμό (escrow account), στο πιστωτικό ίδρυμα που αποτελεί το θεματοφύλακα του Οργανισμού Εναλλακτικών Επενδύσεων.

Για την επένδυση με εισφορά κεφαλαίου σε ΑΚΕΣ, ο επενδυτής υποχρεούται να δημιουργήσει στο ανωτέρω πιστωτικό ίδρυμα μοναδικό τραπεζικό λογαριασμό με αποκλειστική χρήση την κατάθεση των κεφαλαίων που επιστρέφονται σε αυτόν από τον Οργανισμό Εναλλακτικών Επενδύσεων. Ο επενδυτής μπορεί να προβαίνει σε πράξεις εκταμίευσης από τον εν λόγω λογαριασμό, με την προϋπόθεση ότι το άθροισμα του παραμένοντος υπολοίπου του, της ονομαστικής αξίας της παραμένουσας επένδυσης στον Οργανισμό Εναλλακτικών Επενδύσεων και του παραμένοντος υπολοίπου στο δεσμευμένο λογαριασμό του δεύτερου εδαφίου ισούται τουλάχιστον με το αρχικά επενδυθέν ποσό για

το οποίο έχει χορηγηθεί η άδεια διαμονής. Η πραγματοποίηση και η διακράτηση της επένδυσης πιστοποιείται με βεβαιώσεις που εκδίδονται από το διαχειριστή του Οργανισμού Εναλλακτικών Επενδύσεων για τη συμμετοχή του επενδυτή και το πιστωτικό ίδρυμα για τις κινήσεις των προαναφερόμενων λογαριασμών. Για την επένδυση με εισφορά κεφαλαίου σε ΕΚΕΣ, κατά το αρχικό σάδιο και μέχρι την εισαγωγή της ΕΚΕΣ σε ρυθμιζόμενη αγορά, η πραγματοποίηση της επένδυσης και η διακράτησή της πιστοποιούνται με βεβαιώσεις που εκδίδονται από την εταιρεία. Μετά την εισαγωγή της ΕΚΕΣ σε ρυθμιζόμενη αγορά που λειτουργεί στην Ελλάδα, ισχύουν όσα ορίζονται στην υποπερίπτ. α',

δ. αγορά ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, με αξία κτήσης τετρακοσίων χιλιάδων (400.000) ευρώ τουλάχιστον, και υπολειπόμενη διάρκεια, κατά το χρόνο αγοράς, τρία (3) τουλάχιστον έτη, μέσω πιστωτικού ίδρυματος εγκατεστημένου στην Ελλάδα, το οποίο αποτελεί και το θεματοφύλακά τους.

Η πραγματοποίηση και η διακράτηση της επένδυσης πιστοποιείται με βεβαιώσεις που εκδίδονται από το πιστωτικό ίδρυμα.

ε. προθεσμιακή κατάθεση ύψους τετρακοσίων χιλιάδων (400.000) ευρώ τουλάχιστον, σε ημεδαπό πιστωτικό ίδρυμα, ετήσιας τουλάχιστον διάρκειας, με πάγια εντολή ανανέωσης.

Η πραγματοποίηση και η διακράτηση της επένδυσης πιστοποιείται με βεβαιώσεις που εκδίδονται από το πιστωτικό ίδρυμα,

στ. αγορά μετοχών, εταιρικών ομόλογων ή και ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, τα οποία εισάγονται για διαπραγμάτευση ή διαπραγματεύονται σε ρυθμιζόμενες αγορές ή πολυμερείς μηχανισμούς διαπραγμάτευσης, που λειτουργούν στην Ελλάδα, αξίας κτήσης οκτακοσίων χιλιάδων (800.000) ευρώ τουλάχιστον.

Η πραγματοποίηση της επένδυσης γίνεται με διαμεσολαβητή επιχείρηση επενδύσεων του άρθρου 4 του ν. 4514/2018, η οποία παρέχει την επενδυτική υπηρεσία της περίπτ. 4 του Παραρτήματος Ι του Τμήματος Α του ίδιου νόμου, ή πιστωτικό ίδρυμα, με έδρα ή υποκατάστημα στην Ελλάδα, με τη δημιουργία προσωπικής μερίδας του επενδυτή στο Σύστημα Άυλων Τίτλων (ΣΑΤ) της «Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων ΑΕ».

Ο επενδυτής υποχρεούται να τηρεί σε πιστωτικό ίδρυμα εγκατεστημένο στην Ελλάδα μοναδικό και αποκλειστικής χρήσης λογαριασμό για τις πράξεις πραγματοποίησης της επένδυσης και των μετέπειτα συναλλαγών διαχείρισης του χαρτοφυλακίου του και να μην εκταμιεύει οποιδήποτε ποσό από ρευστοποίηση των κινητών αξιών, παρά μόνο για την επανεπένδυσή του σε κινητές αξίες του πρώτου εδαφίου, ώστε το μέσο ετήσιο υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού να μην υπερβαίνει το είκοσι τοις εκατό (20%) του ποσού της αρχικής επένδυσης.

Η πραγματοποίηση και η διακράτηση της επένδυσης πιστοποιείται με βεβαιώσεις που εκδίδονται από την επιχείρηση επενδύσεων του άρθρου 4 του ν. 4514/2018, η οποία παρέχει την επενδυτική υπηρεσία της περίπτ. 4 του Παραρτήματος Ι του Τμήματος Α του ίδιου νόμου, ή το πιστωτικό ίδρυμα, με έδρα ή υποκατάστημα στην Ελλάδα, που τηρεί το λογαριασμό χειριστή, για την κίνηση του χαρτοφυλακίου του επενδυτή, και από το πιστωτικό ίδρυμα του τρίτου εδαφίου, για την κίνηση του λογαριασμού που τηρείται από τον επενδυτή.

ζ. αγορά μεριδίων αξίας κτήσης τετρακοσίων χιλιάδων (400.000) ευρώ τουλάχιστον, σε αμοιβαίο κεφάλαιο το οποίο έχει συσταθεί στην Ελλάδα ή άλλη χώρα και έχει ως σκοπό να επενδύει αποκλειστικά σε μετοχές, εταιρικά ομόλογα ή και ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου, τα οποία εισάγονται για διαπραγμάτευση ή διαπραγματεύονται σε

ρυθμιζόμενες αγορές ή πολυμερείς μηχανισμούς διαπραγμάτευσης, που λειτουργούν στην Ελλάδα, εφόσον (αα) το ύψος του ενεργητικού του αμοιβαίου κεφαλαίου ανέρχεται στο ποσό των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ τουλάχιστον και (ββ) το αμοιβαίο κεφάλαιο και ο διαχειριστής του είναι αδειοδοτημένοι από την αρχή που εποπτεύει την κεφαλαιαγορά της χώρας στην οποία εδρεύει, η οποία για χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτείται να είναι μέλος της Διεθνούς Ένωσης Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (IOSCO) και να έχει συνάψει διμερή συμφωνία ανταλλαγής πληροφοριών με την Ελληνική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Η πραγματοποίηση των επενδύσεων του αμοιβαίου κεφαλαίου γίνεται με διαμεσολαβητή επιχείρηση επενδύσεων του άρθρου 4 του ν. 4514/2018, η οποία παρέχει την επενδυτική υπηρεσία της περίπτ. 4 του Παραρτήματος Ι του Τμήματος Α του ίδιου νόμου, ή πιστωτικό ίδρυμα, με έδρα ή υποκατάστημα στην Ελλάδα, με τη δημιουργία μερίδας αυτού στο Σύστημα Άυλων Τίτλων (ΣΑΤ) της «Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων ΑΕ».

Για το αμοιβαίο κεφάλαιο τηρείται σε πιστωτικό ίδρυμα εγκατεστημένο στην Ελλάδα μοναδικός και αποκλειστικής χρήσης λογαριασμός για τις πράξεις πραγματοποίησης των επενδύσεών του και των μετέπειτα συναλλαγών διαχείρισης του χαρτοφυλακίου του και την είσπραξη μερισμάτων. Κατά τη μεταφορά των προς επένδυση ποσών στον ανωτέρω λογαριασμό, ο διαχειριστής του αμοιβαίου κεφαλαίου δηλώνει στο πιστωτικό ίδρυμα τα στοιχεία των μεριδιούχων και των μεριδίων που σχετίζονται με αυτά.

Με την επιφύλαξη των περιπτώσεων του πέμπτου εδαφίου, από τον παραπάνω λογαριασμό δεν εκταμιεύεται οποιοδήποτε ποσό και ο διαχειριστής υποχρεούται να επενδύει τα κεφάλαια σε κινητές αξίες του πρώτου εδαφίου, ώστε το μέσο ετήσιο υπόλοιπο του λογαριασμού του τρίτου εδαφίου να μην υπερβαίνει το είκοσι τοις εκατό (20%) της ονομαστικής αξίας των μεριδίων του αμοιβαίου κεφαλαίου. Εκταμίευση ποσού από τον παραπάνω λογαριασμό επιτρέπεται αποκλειστικά και μόνο για πραγματοποίηση επένδυσης σύμφωνα με το σκοπό του αμοιβαίου κεφαλαίου, κάλυψη εξόδων διαχείρισης και διανομή μερισμάτων στους μεριδιούχους ή εξόφληση μεριδίων, με την προϋπόθεση ότι για πολίτες τρίτης χώρας ο μεριδιούχος έχει προσκομίσει στο διαχειριστή έγγραφο της αρμόδιας υπηρεσίας της περίπτ. 6, στο οποίο αυτή βεβαιώνει ότι έχει λάβει γνώση για την επικείμενη ρευστοποίηση της επένδυσης.

Η πραγματοποίηση και η διακράτηση της επένδυσης από τους μεριδιούχους και το αμοιβαίο κεφάλαιο πιστοποιούνται με την ετήσια έκθεση του αμοιβαίου κεφαλαίου, καθώς και με βεβαιώσεις που εκδίδονται από το διαχειριστή του αμοιβαίου κεφαλαίου για τη συμμετοχή του πολίτη τρίτης χώρας σε αυτό, από την επιχείρηση επενδύσεων του άρθρου 4 του ν. 4514/2018, η οποία παρέχει την επενδυτική υπηρεσία της περίπτ. 4 του Παραρτήματος Ι του Τμήματος Α του ιδίου νόμου ή το πιστωτικό ίδρυμα, με έδρα ή υποκατάστημα στην Ελλάδα, που τηρεί το λογαριασμό χειριστή για την κίνηση του χαρτοφυλακίου του αμοιβαίου κεφαλαίου και από το πιστωτικό ίδρυμα του τρίτου εδαφίου για την κίνηση του λογαριασμού του αμοιβαίου κεφαλαίου,

η. αγορά μεριδίων ή μετοχών αξίας κτήσης τετρακοσίων χιλιάδων (400.000) τουλάχιστον ευρώ σε Οργανισμό Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΟΕΕ), ο οποίος έχει συσταθεί στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχει ως σκοπό να επενδύει αποκλειστικά σε ακίνητη περιουσία στην Ελλάδα, εφόσον (αα) το ύψος του ενεργητικού του ΟΕΕ ανέρχεται στο ποσό των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) τουλάχιστον ευρώ και

(ββ) ο ΟΕΕ και ο διαχειριστής του είναι αδειοδοτημένοι από την αρχή που εποπτεύει την κεφαλαιαγορά της χώρας στην οποία εδρεύει.

Για τον ΟΕΕ τηρείται σε πιστωτικό ίδρυμα εγκατεστημένο στην Ελλάδα μοναδικός και αποκλειστικής χρήσης λογαριασμός για την κίνηση των κεφαλαίων που αφορούν την πραγματοποίηση των επενδύσεων και την είσπραξη των ποσών από την εκμετάλλευση ή ρευστοποίησή τους. Κατά τη μεταφορά των προς επένδυση ποσών στον ανωτέρω λογαριασμό, ο διαχειριστής του ΟΕΕ δηλώνει στο πιστωτικό ίδρυμα τα στοιχεία των μεριδιούχων και των μεριδίων που σχετίζονται με αυτά.

Με την επιφύλαξη των περιπτώσεων του τέταρτου εδαφίου, από τον παραπάνω λογαριασμό δεν εκταμιεύεται οποιοδήποτε ποσό και ο διαχειριστής υποχρεούται να επενδύει τα κεφάλαια σε ακίνητη περιουσία στην Ελλάδα, ώστε το μέσο ετήσιο υπόλοιπο του λογαριασμού του δεύτερου εδαφίου να μην υπερβαίνει το είκοσι τοις εκατό (20%) της συνομαστικής αξίας των μεριδίων του ΟΕΕ. Εκταμίευση ποσού από τον παραπάνω λογαριασμό επιτρέπεται αποκλειστικά και μόνο για πραγματοποίηση επένδυσης σύμφωνα με το σκοπό του ΟΕΕ, κάλυψη εξόδων διαχείρισης και διανομή μερισμάτων στους μεριδιούχους ή εξόφληση μεριδίων, με την προϋπόθεση ότι για πολίτες τρίτης χώρας ο μεριδιούχος έχει προσκομίσει στο διαχειριστή έγγραφο της αρμόδιας υπηρεσίας της περίπτ. 6, στο οποίο αυτή βεβαιώνει ότι έχει λάβει γνώση για την επικείμενη ρευστοποίηση της επένδυσης.

Η πραγματοποίηση και η διακράτηση της επένδυσης από τους μεριδιούχους και τον ΟΕΕ πιστοποιείται με έκθεση του διαχειριστή του, που συνοδεύεται από έκθεση ορκωτών λογιστών για τη δραστηριότητα του ΟΕΕ, καθώς και βεβαιώσεις που εκδίδονται από το διαχειριστή του ΟΕΕ για τη συμμετοχή του πολίτη τρίτης χώρας σε αυτόν και από το πιστωτικό ίδρυμα του δεύτερου εδαφίου της για την κίνηση του λογαριασμού του ΟΕΕ.

2. Με την απόφαση του τρίτου εδαφίου της παρ. 12 του άρθρου 136 μπορεί να προστίθενται στις κατηγορίες επενδύσεων της περίπτ. 1 περιπτώσεις που αφορούν τη συμμετοχή σε άλλες μορφές Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων. Ο Οργανισμός Εναλλακτικών Επενδύσεων πρέπει να έχει ως σκοπό να επενδύει αποκλειστικά στην Ελλάδα και τόσο αυτός, όσο και ο διαχειριστής του να είναι αδειοδοτημένοι από την αρχή που εποπτεύει την κεφαλαιαγορά της χώρας στην οποία εδρεύει, η οποία για χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτείται να είναι μέλος της Διεθνούς Ένωσης Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (IOSCO) και να έχει συνάψει διμερή συμφωνία ανταλλαγής πληροφοριών με την Ελληνική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

3. Στην περίπτωση πραγματοποίησης επένδυσης των υποπεριπτ. α' έως στ' της περίπτ. 1 από νομικό πρόσωπο, επιτρέπεται η είσοδος και διαμονή στην Ελλάδα πολιτών τρίτης χώρας ως εξής:

α) για επένδυση ύψους ποσού τουλάχιστον ίσου με αυτό που ορίζεται κατά υποπερίπτωση στην περίπτ. 1, η οποία πραγματοποιείται από ημεδαπό νομικό πρόσωπο, επιτρέπεται η είσοδος και διαμονή στην Ελλάδα σε πολίτη τρίτης χώρας εφόσον κατέχει το σύνολο των εταιρικών του μεριδίων,

β) για επένδυση που πραγματοποιείται από αλλοδαπό νομικό πρόσωπο, επιτρέπεται η είσοδος και διαμονή στην Ελλάδα μέχρι τριών (3), αναλόγως του ύψους της επένδυσης, πολιτών τρίτων χωρών, οι οποίοι είναι μέτοχοι ή στελέχη του αλλοδαπού νομικού προσώπου.

Με την απόφαση του δευτέρου εδαφίου της παρ. 12 του άρθρου 136 καθορίζεται ο αριθμός των πολιτών τρίτων χωρών του προηγούμενου εδαφίου, αναλόγως του ύψους της επένδυσης, το οποίο δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το διπλάσιο του ελάχιστου ποσού που ορίζεται κατά υποπερίπτωση στην περίπτ. 1.

4. Με μέριμνα της Διεύθυνσης Κεφαλαίων Εξωτερικού του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, σε συνεργασία με την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, καταρτίζονται κατάλογοι στους οποίους περιλαμβάνονται, ύστερα από αίτησή τους, οι ΑΕΕΑΠ της υποπερίπτ. β', οι Οργανισμοί Εναλλακτικών Επενδύσεων της υποπερίπτ. γ', τα Αμοιβαία Κεφάλαια της υποπερίπτ. ζ' και οι Οργανισμοί Εναλλακτικών Επενδύσεων της υποπερίπτ. η' της περίπτ. 1, που πληρούν τις κατά υποπερίπτωση προϋποθέσεις. Οι ανωτέρω κατάλογοι αναρτώνται σε ιστοσελίδα που ορίζεται με την απόφαση του δευτέρου εδαφίου της παρ. 12 του άρθρου 136.

Αρμόδια υπηρεσία για την πιστοποίηση της πραγματοποίησης και της διακράτησης των επενδύσεων της παρούσας παρ. είναι η Διεύθυνση Κεφαλαίων Εξωτερικού του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.

5. Η αίτηση εισόδου στην Ελλάδα και τα δικαιολογητικά που καθορίζονται με την απόφαση του δεύτερου εδαφίου της παρ. 12 του άρθρου 136, υποβάλλονται στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή του τόπου διαμονής του επενδυτή, μέσα στο επόμενο από την πραγματοποίηση της επένδυσης έτος. Η προξενική αρχή, μέσα σε ένα (1) μήνα από την παραλαβή τους, διαβιβάζει αυτά στην αρμόδια υπηρεσία του τελευταίου εδαφίου της περίπτ. 4, για την πιστοποίηση της πραγματοποίησης και της διακράτησης της επένδυσης. Η ανωτέρω υπηρεσία, εξετάζει τα δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί και διαβιβάζει, μέσα σε ένα μήνα από την παραλαβή τους, στην προξενική αρχή σχετική πιστοποίηση προκειμένου να χορηγηθεί η εθνική θεώρηση εισόδου για «επένδυση σε τίτλους ή τραπεζική κατάθεση».

6. Στον πολίτη τρίτης χώρας, που έχει λάβει εθνική θεώρηση εισόδου ως επενδυτής της παρούσας παρ., εφόσον προσκομίσει πρόσφατη πιστοποίηση της αρμόδιας υπηρεσίας για τη διακράτηση της επένδυσης και τα λοιπά απαιτούμενα δικαιολογητικά της παρ. 1 του άρθρου 136, χορηγείται, με απόφαση του Υπουργού Μεταναστευτικής Πολιτικής, άδεια διαμονής, πενταετούς διάρκειας. η οποία ανανεώνεται για ίσο χρονικό διάστημα κάθε φορά, εφόσον πιστοποιείται η διακράτηση της συγκεκριμένης επένδυσης και πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις χορήγησης της άδειας.

Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης και την έκδοση απόφασης χορήγησης ή ανανέωσης της άδειας διαμονής σε πολίτες τρίτων χωρών, που έχουν πραγματοποίησει επένδυση της παρούσας παρ., είναι η Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής.

Η άδεια διαμονής ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται εφόσον δεν πληρούνται πλέον οι προϋποθέσεις χορήγησής της.

7. Στην άδεια διαμονής των πολιτών τρίτων χωρών ως επενδυτών της παρούσας παρ. αναγράφεται «Άδεια διαμονής για επένδυση σε τίτλους ή τραπεζική κατάθεση» και στο πεδίο «Παρατηρήσεις» η συγκεκριμένη κατηγορία επένδυσης της περίπτ. 1.

8. Οι πολίτες τρίτων χωρών που υπάγονται στις διατάξεις του παρούσας παρ. μπορούν, κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 70, να συνοδεύονται και από τα μέλη της οικογένειάς τους, σύμφωνα με την περίπτ. 5 της παρ. A.

9. Οι άδειες διαμονής που χορηγούνται σύμφωνα με την παρούσα παρ. δεν καθιερώνουν δικαίωμα πρόσβασης σε οποιαδήποτε μορφή εργασίας.»

δ) Η παρ. Γ αναριθμείται σε παρ. Δ και αντικαθίσταται ως εξής:

«Δ.1. Πολίτες τρίτων χωρών, που έχουν εισέλθει νόμιμα στη χώρα με οποιαδήποτε θεώρηση εισόδου ή διαμένουν νόμιμα στη χώρα, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις των παρ. Α ή Β ή Γ, δεν υποχρεούνται να εγκαταλείψουν την ελληνική επικράτεια προκειμένου να υποβάλουν αίτηση για άδεια διαμονής, σύμφωνα με τις παρ.ς αυτές.

2. Πολίτες τρίτων χωρών, που έχουν εισέλθει νόμιμα στη χώρα με οποιαδήποτε θεώρηση εισόδου ή διαμένουν νόμιμα στη χώρα, μπορούν να υποβάλουν στη Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής αίτηση για χαρακτηρισμό επένδυσης της παρ. Α ή για πιστοποίηση πραγματοποίησης και διακράτησης επένδυσης της παρ. Γ, που συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά που ορίζονται, κατά περίπτωση, στην απόφαση του πρώτου ή δεύτερου εδαφίου της παρ. 12 του άρθρου 136. Η αίτηση διαβιβάζεται στην αρμόδια υπηρεσία προκειμένου να εισηγηθεί, κατά περίπτωση, για το χαρακτηρισμό ή την πραγματοποίηση και διακράτηση της επένδυσης όπως προβλέπεται στις περιπτ. 2 της παρ. Α και 4 της παρ. Γ.

3. Η υπηρεσία που εισηγείται για την επένδυση, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στις παρ. Α και Γ, είναι αρμόδια για την παρακολούθησή της μετά τη χορήγηση της άδειας διαμονής και ενημερώνει το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής για κάθε μεταβολή. Για το σκοπό αυτό, οι επενδυτές των παρ. Α και Γ υποχρεούνται να υποβάλλουν, κατά το πρώτο δίμηνο κάθε έτους ή όποτε άλλοτε ζητηθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες, τα σχετικά δικαιολογητικά που καθορίζονται, κατά περίπτωση, στην απόφαση του πρώτου ή δευτέρου εδαφίου της παρ. 12 του άρθρου 136.»

2. Η παρ. 12 του άρθρου 136 αντικαθίσταται ως εξής:

«12. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μεταναστευτικής Πολιτικής, Οικονομίας και Ανάπτυξης και Εξωτερικών, καθορίζεται το απαιτούμενο ελάχιστο ύψος επένδυσης και λοιπά χαρακτηριστικά της επένδυσης για την υπαγωγή στις διατάξεις της παρ. Α του άρθρου 16, όπως ορίζεται στην περίπτ. 9 της ίδιας παρ., ο αριθμός αδειών αναλόγως του ύψους της επένδυσης που πραγματοποιείται από αλλοδαπό νομικό πρόσωπο και ο ανώτατος αριθμός αδειών διαμονής σε πολίτες τρίτων χωρών για την υλοποίηση και τη λειτουργία της επένδυσης, αναλόγως του ύψους της, κατ' εφαρμογή του δεύτερου και τρίτου εδαφίου της υποπερίπτ. α της περίπτ. 1 του της παρ. Α του άρθρου 16, τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση της περίπτ. 3 της παρ. Α του άρθρου 16, ο τρόπος παρακολούθησης της τήρησης των όρων και των προϋποθέσεων όσον αφορά την επενδυτική δραστηριότητα, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρ. Α του άρθρου 16.

Με όμοια απόφαση καθορίζονται τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση της περίπτ. 5 της παρ. Γ του άρθρου 16, ο αριθμός αδειών αναλόγως του ύψους της επένδυσης που πραγματοποιείται από αλλοδαπό νομικό πρόσωπο, κατ' εφαρμογή της υποπερίπτ. β της περίπτ. 3 της παρ. Γ του άρθρου 16, τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση, η διαδικασία κατάρτισης των καταλόγων και η ιστοσελίδα ενημέρωσης των ενδιαφερομένων της περίπτ. 4 της παρ. Γ του ίδιου άρθρου, τα δικαιολογητικά και ο τρόπος παρακολούθησης της τήρησης των όρων και των προϋποθέσεων αναφορικά με την επένδυση, κατ' εφαρμογή της περίπτ. 3 της παρ. Δ του άρθρου 16, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρ. Γ του άρθρου 16.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μεταναστευτικής Πολιτικής και Οικονομίας και Ανάπτυξης μπορεί να προστίθενται στις κατηγορίες επενδύσεων της περίπτ. 1 της παρ. Γ του άρθρου 16 περιπτώσεις που αφορούν τη συμμετοχή σε άλλες μορφές Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων, όπως ορίζεται στην περίπτ. 2 της παρ. Γ του ίδιου άρθρου, και να τίθενται οι, κατά περίπτωση, όροι και οι προϋποθέσεις.»

3. Η ισχύς των διατάξεων των παρ. 1 και 2 αρχίζει τρεις (3) μήνες μετά από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
4. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4375/2016 καταργείται.

Άρθρο 43

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4412/2016 (Α' 147)

1. Μετά το άρθρο 32 προστίθεται άρθρο 32Α ως εξής:

Άρθρο 32Α

«Εξαιρούνται της υποχρεωτικής εφαρμογής των άρθρων 22 παρ. 1, 36, 72 παρ. 1 περίπτ. α, 79 παρ. 1 έως 4, και 221 παρ. 8 και 9, οι ακόλουθες περιπτώσεις του άρθρου 32:

α) όπου η δυνατότητα ανάθεσης περιορίζεται σε έναν προκαθορισμένο συμμετέχοντα, σύμφωνα με την περίπτ. β της παρ. 2, με την παρ. 3, με την περίπτ. β της παρ. 4 και την παρ. 6,

β) λόγω του επείγοντος χαρακτήρα της ανάθεσης σύμφωνα με την περίπτ. γ' της παρ. 2, ή γ) λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της συναλλαγής στην περίπτωση προμηθειών που είναι εισηγμένες και αγοράζονται σε χρηματιστήριο εμπορευμάτων σύμφωνα με την περίπτ. γ' της παρ. 4.

Στις περιπτ. α' και β' η διαδικασία διεξάγεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στους όρους της πρόσκλησης, όπου υπάρχει, και η αξιολόγηση των προσφορών μπορεί να γίνεται σε ενιαίο στάδιο με την ανάθεση της σύμβασης. Στην περίπτ. γ' δεν απαιτείται προηγούμενη πρόσκληση και η διαδικασία διεξάγεται με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της συναλλαγής. Η διαδικασία της διαπραγμάτευσης γίνεται από τριμελές όργανο, το οποίο συγκροτείται από την Αναθέτουσα Αρχή και εισηγείται προς το αποφαινόμενο όργανο για κάθε θέμα που ανακύπτει κατά την ανάθεση της σύμβασης».

2. α. Στο τέλος του άρθρου 33 προστίθεται παρ. 11 ως εξής:

«11. Σε προληπτικό έλεγχο νομιμότητας, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες για το Ελεγκτικό Συνέδριο διατάξεις, υπόκεινται η πρώτη σύμβαση ανεξαρτήτως αξίας αυτής, εφόσον η συνολική εκτιμώμενη αξία του Δυναμικού Συστήματος Αγορών υπερβαίνει τα εκάστοτε ισχύοντα όρια, καθώς και κάθε επιμέρους σύμβαση εφόσον υπερβαίνει αυτοτελώς τα εκάστοτε ισχύοντα όρια.»

β. Η περίπτ. α' ισχύει και για τα δυναμικά συστήματα που είναι σε εξέλιξη κατά τη δημοσίευση του παρόντος.

3. α. Η περίπτ. ε' της παρ. 3 του άρθρου 38 αντικαθίσταται ως εξής:

«ε. το χρηματικό ένταλμα ή κάθε άλλο παραστατικό που αντιστοιχεί σε αυτό για τους φορείς που δεν εμπύπουν στο ν. 4270/2014 (Α' 143).».

β. Δαπάνες συμβάσεων που είχαν γίνει μέχρι την ισχύ του παρόντος με αναρτήσεις χρηματικών ενταλμάτων ή άλλων παραστατικών θεωρούνται έγκυρες.

4. Η παρ. 9 του άρθρου 39 αναδιατυπώνεται ως εξής:

«9. Οι συμφωνίες πλαίσιο αποστέλλονται για προληπτικό έλεγχο στο Ελεγκτικό Συνέδριο, κατά τις οικείες διατάξεις, ενώ οι εκτελεστικές αυτών συμβάσεις μόνο εφόσον η αξία τους υπερβαίνει αυτοτελώς τα εκάστοτε ισχύοντα όρια.»

5. Στην περίπτ. α' της παρ. 1 του άρθρου 72 γίνονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

α. στο πρώτο εδάφιο μετά τη φράση «της προεκτιμώμενης αξίας της σύμβασης» προστίθεται η φράση «μη συνυπολογιζόμενων των δικαιωμάτων προαιρεσης και παράτασης της σύμβασης»,

β. στην υποπερίπτ. αα' οι λέξεις «άσκησης προσφυγής» αντικαθίστανται από τις λέξεις «άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής»,

γ. στην υποπερίπτ. ββ' οι λέξεις «ασφαλιστικών μέτρων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ενδίκων βοηθημάτων προσωρινής δικαστικής Προστασίας»,

δ. στο τελευταίο εδάφιο η φράση «στην περίπτωση» αντικαθίσταται από τη φράση «στις κάτωθι περιπτώσεις: α) λήξης του χρόνου ισχύος της προσφοράς και μη ανανέωσης αυτής και β)».

6. Μετά την παρ. 3 του άρθρου 79Α προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Το ΕΕΕΣ ή το ΤΕΥΔ κατά περίπτωση μπορεί να υπογράφεται έως δέκα (10) ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών.»

7. α. Στο άρθρο 80 γίνονται οι εξής τροποποιήσεις:

αα. Η παρ. 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Οι αναθέτουσες αρχές δέχονται ως επαρκή απόδειξη του ότι ο οικονομικός φορέας δεν εμπύπτει σε καμία από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 73:

α) για την παρ. 1 του εν λόγω άρθρου, την προσκόμιση αποσπάσματος του σχετικού μητρώου, όπως του ποινικού μητρώου ή, ελλείψει αυτού, ισοδύναμου εγγράφου που εκδίδεται από αρμόδια δικαστική ή διοικητική αρχή του κράτους-μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο εν λόγω οικονομικός φορέας, από το οποίο προκύπτει ότι πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις. Η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω αποσπάσματος αφορά και τα πρόσωπα του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 73,

β) για τις παρ. 2 και 4 περίπτ. β' του άρθρου 73, πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους - μέλους ή χώρας,

γ) για την περίπτ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 73, πιστοποιητικό από τη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Συντονισμού της Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων, από το οποίο να προκύπτουν οι πράξεις επιβολής προστίμου που έχουν εκδοθεί σε βάρος του οικονομικού φορέα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής.

Αν το κράτος-μέλος ή η εν λόγω χώρα δεν εκδίδει τέτοιους είδους έγγραφο ή πιστοποιητικό ή όπου το έγγραφο ή το πιστοποιητικό αυτό δεν καλύπτει όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παρ. 1, στις περιπτ. α' και β' της παρ. 2 και στην περίπτ. β' της παρ. 4 του άρθρου 73, το έγγραφο ή το πιστοποιητικό μπορεί να αντικαθίσταται από ένορκη βεβαίωση ή, στα κράτη - μέλη ή στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού του κράτους - μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας.

Οι αρμόδιες δημόσιες αρχές παρέχουν, όπου κρίνεται αναγκαίο, επίσημη δήλωση στην οποία αναφέρεται ότι δεν εκδίδονται τα έγγραφα ή τα πιστοποιητικά της παρούσας παρ. ή ότι τα έγγραφα αυτά δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παρ. 1, στις περιπτ. α' και β' της παρ. 2 και στην περίπτ. β' της παρ. 4 του άρθρου 73. Οι επίσημες δηλώσεις καθίστανται διαθέσιμες μέσω του επιγραμμικού αποθετηρίου πιστοποιητικών (e-Certis) του άρθρου 81.».

αβ. Στην παρ. 10 η φράση «μπορούν να συνοδεύονται από μετάφρασή τους» αντικαθίσταται από τη φράση «συνοδεύονται από μετάφρασή τους».

αγ. Στην παρ. 9 προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Σε δημόσιες συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία μεγαλύτερη των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. και έως είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., οι αναθέτουσες αρχές δύνανται να απαιτούν ως απόδειξη για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παρ. 1 του άρθρου 73 του παρόντος, την υποβολή υπεύθυνης δήλωσης εκ μέρους του οικονομικού φορέα, σε περίπτωση φυσικού προσώπου, ή σε περίπτωση νομικού προσώπου την υποβολή αυτής εκ μέρους του νομίμου εκπροσώπου, όπως αυτός ορίζεται στην περίπτ. 79Α του παρόντος».

αδ. Προστίθεται νέα παρ. 12 που έχει ως εξής:

«12. Τα αποδεικτικά μέσα γίνονται αποδεκτά κατά τον ακόλουθο τρόπο: α) τα δικαιολογητικά που αφορούν την παρ. 1 του άρθρου 73, την περίπτ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 73 και την περίπτ. β' της παρ. 4 του άρθρου 73 εφόσον έχουν εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους, β) τα λοιπά δικαιολογητικά που αφορούν την παρ. 2 του άρθρου 73 εφόσον είναι εν ισχύ κατά το χρόνο υποβολής τους, άλλως, στην περίπτωση που δεν αναφέρεται χρόνος ισχύος, να έχουν εκδοθεί κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη περίπτωση, γ) τα δικαιολογητικά που αφορούν την παρ. 2 του άρθρου 75, τα αποδεικτικά ισχύουσας εκπροσώπησης σε περίπτωση νομικών προσώπων, και τα πιστοποιητικά αρμόδιας αρχής σχετικά με την ονομαστικοποίηση των μετοχών σε περίπτωση ανωνύμων εταιρειών, εφόσον έχουν εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή τους, δ) οι ένορκες βεβαιώσεις εφόσον έχουν συνταχθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους και ε) οι υπεύθυνες δηλώσεις εφόσον έχουν συνταχθεί μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης για την υποβολή των δικαιολογητικών».

αε. Προστίθεται νέα παρ. 13 η οποία έχει ως εξής: «Τα έγγραφα του παρόντος υποβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4250/2014 (Α' 94). Ειδικά τα αποδεικτικά τα οποία αποτελούν ιδιωτικά έγγραφα, μπορεί να γίνονται αποδεκτά και σε απλή φωτοτυπία, εφόσον συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση στην οποία βεβαιώνεται η ακρίβειά τους».

β. Η υποπερίπτ. (αδ) ισχύει και για τις διαδικασίες ανάθεσης σύμβασης που κατά τη δημοσίευση του παρόντος είναι εκκρεμείς, εφόσον στα έγγραφα της σύμβασης δεν προβλέπεται ειδικός όρος ως προς το χρόνο έκδοσης και ισχύος των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Ως εκκρεμείς διαδικασίες για την εφαρμογή του παρόντος νοούνται οι διαδικασίες στο πλαίσιο των οποίων δεν έχει παρέλθει η προθεσμία προσκόμισης των δικαιολογητικών κατακύρωσης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 103.

8. Στο άρθρο 92 γίνονται οι εξής τροποποιήσεις:

α. Στην παρ. 4 η φράση «μπορούν να συνοδεύονται από μετάφρασή τους» αντικαθίσταται από τη φράση «συνοδεύονται από μετάφρασή τους».

β. Προστίθενται παρ. 7 και 8 ως εξής:

«7. Στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων που διενεργούνται με ηλεκτρονικά μέσα, σύμφωνα με τα άρθρα 22 και 36, οι αλλοδαποί οικονομικοί φορείς δεν έχουν την υποχρέωση να υπογράφουν τα δικαιολογητικά του παρόντος με χρήση προηγμένης ηλεκτρονικής υπογραφής, αλλά μπορεί να τα αιθεντικοποιούν με οποιονδήποτε άλλο πρόσφορο τρόπο, εφόσον στη χώρα προέλευσής τους δεν είναι υποχρεωτική η χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων. Στις περιπτώσεις αυτές η προσφορά συνοδεύεται με υπεύθυνη δήλωση στην οποία δηλώνεται ότι στην χώρα προέλευσης δεν προβλέπεται η χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής ή ότι στην χώρα προέλευσης δεν είναι υποχρεωτική η χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής για την συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων.

8. Στις περιπτώσεις που με την αίτηση συμμετοχής ή την προσφορά υποβάλλονται ιδιωτικά έγγραφα, αυτά γίνονται αποδεκτά είτε κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του ν. 4250/2014 (Α' 94) είτε και σε απλή φωτοτυπία, εφόσον συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση στην οποία βεβαιώνεται η ακρίβειά τους και η οποία φέρει υπογραφή έως και δέκα (10) ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών.»

9. Στο άρθρο 94 προστίθεται παρ. 5 ως εξής:

«5. α. Ειδικά στις συμβάσεις προμηθειών οι αναθέτουσες αρχές δύνανται να ζητούν από τους προσφέροντες να δηλώνουν στην τεχνική τους προσφορά την χώρα καταγωγής του τελικού προϊόντος που προσφέρουν.

β. Στην περίπτωση που ζητείται στην τεχνική προσφορά η ανωτέρω δήλωση, ο προσφέρων, εφόσον κατασκευάζει ο ίδιος το τελικό προϊόν, πρέπει να δηλώνει στην προσφορά του, την επιχειρηματική μονάδα στην οποία θα κατασκευάσει το προσφερόμενο προϊόν, καθώς και τον τόπο εγκατάστασης της. Προσφορά στην οποία δεν θα υπάρχει η ανωτέρω δήλωση, θα απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Όταν οι προσφέροντες δεν θα κατασκευάσουν οι ίδιοι το τελικό προϊόν, σε δική τους επιχειρηματική μονάδα, στην προσφορά τους δηλώνουν την επιχειρηματική μονάδα, στην οποία θα κατασκευαστεί το προσφερόμενο προϊόν και τον τόπο εγκατάστασης της. Επίσης, στην προσφορά τους πρέπει να επισυνάψουν και υπεύθυνη δήλωση τους προς την Αναθέτουσα Αρχή ότι η κατασκευή του τελικού προϊόντος θα γίνει από την επιχείρηση στην οποία ανήκει ή η οποία εκμεταλλεύεται ολικά ή μερικά τη μονάδα κατασκευής του τελικού προϊόντος και ότι ο νόμιμος εκπρόσωπος της επιχείρησης αυτής ή ο επίσημος αντιπρόσωπός της έχει αποδεχθεί έναντι τους την εκτέλεση της συγκεκριμένης προμήθειας, σε περίπτωση κατακύρωσης στον προμηθευτή υπέρ του οποίου έγινε η αποδοχή. Προσφορά στην οποία δεν θα υπάρχουν οι ανωτέρω δηλώσεις θα απορρίπτεται ως απαράδεκτη.»

10. Στο άρθρο 100 γίνονται οι εξής τροποποιήσεις:

α. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 100 αντικαθίσταται ως εξής:

«Για τις συμβάσεις που διενεργούνται με ηλεκτρονικό τρόπο με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, μόνο βάσει τιμής ανεξαρτήτως ποσού και ανεξαρτήτως διαδικασίας, αποσφραγίζονται οι φάκελοι δικαιολογητικών, τεχνικής και οικονομικής προσφοράς όλων των διαγωνιζόμενων για όλα τα στάδια και εκδίδεται μια απόφαση, με την οποία επικυρώνονται τα αποτελέσματα: α) όλων των σταδίων της παρ. 2 στην περίπτωση ανοικτής διαδικασίας και β) του δεύτερου σταδίου, ήτοι της υποβολής προσφορών, στην περίπτωση κλειστής διαδικασίας και ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση.»

β. Στην παρ. 6 του άρθρου 100 προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Ειδικά στις διαδικασίες που διενεργούνται μέσω Δυναμικού Συστήματος Αγορών, οι αιτήσεις συμμετοχής των οικονομικών φορέων για την εγγραφή τους στο σύστημα υποβάλλονται ηλεκτρονικά, χωρίς να ακολουθείται η διαδικασία ηλεκτρονικής αποσφράγισης».

11. Η περύπτ. (β) της παρ. 2 του άρθρου 101 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, εκτός από την περίπτωση που κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής και».

12. Στο άρθρο 103 γίνονται οι εξής τροποποιήσεις:

α. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 η φράση «, που καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης και δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα (10) ούτε μεγαλύτερη των είκοσι (20) ημερών» αντικαθίσταται με την φράση «εντός δέκα (10) ημερών».

β. Η παρ. 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν, και ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλει εντός της προθεσμίας της παρ. 1 αίτημα προς το αρμόδιο όργανο αξιολόγησης για την παράταση της προθεσμίας υποβολής, το οποίο συνοδεύεται με αποδεικτικά έγγραφα από τα οποία να αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί την χορήγηση των δικαιολογητικών, η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών για όσο χρόνο απαιτηθεί για την χορήγηση των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες αρχές. Το παρόν εφαρμόζεται αναλόγως και στις περιπτώσεις που η αναθέτουσα αρχή ζητήσει την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής και πριν το στάδιο κατακύρωσης, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 79 παρ. 5 εδ. α', τηρουμένων των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας.»

γ. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 6 μετά τη φράση «από το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο» προστίθεται η φράση «, στο οποίο αναγράφεται η τυχόν συμπλήρωση δικαιολογητικών κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2.».

δ. Στην παρ. 7 η φράση «υπέβαλαν παραδεκτές προσφορές» αντικαθίσταται με τη φράση «δεν έχουν αποκλειστεί οριστικά».

13. Στο άρθρο 105 γίνονται οι εξής τροποποιήσεις:

α. στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 μετά τη λέξη «άρθρα» προστίθενται οι λέξεις «127 και».

β. στην παρ. 2 μετά τη φράση «σε κάθε προσφέροντα» προστίθεται η φράση «που δεν έχει αποκλειστεί οριστικά».

γ. Η παρ. 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η απόφαση κατακύρωσης δεν παράγει τα έννομα αποτελέσματά της, εφόσον η αναθέτουσα αρχή δεν την κοινοποίησε σε όλους τους προσφέροντες που δεν έχουν αποκλειστεί οριστικά. Τα έννομα αποτελέσματα της απόφασης κατακύρωσης και ιδίως η σύναψη της σύμβασης επέρχονται εφόσον και όταν συντρέξουν σωρευτικά τα εξής:

α) αα) σε συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία άνω των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης προδικαστικής προσφυγής ή σε περίπτωση άσκησης, παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης αίτησης αναστολής κατά της απόφασης της Α.Ε.Π.Π. και σε περίπτωση άσκησης αίτησης αναστολής κατά της απόφασης της Α.Ε.Π.Π., εκδοθεί απόφαση επί της αίτησης, με την επιφύλαξη της χορήγησης προσωρινής διαταγής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 372 και ββ) σε συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία έως εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ, παρέλθει άπρακτη η

προθεσμία άσκησης της ένστασης του άρθρου 127 και σε περίπτωση άσκησης, η έκδοση απόφασης επί αυτής ή η πάροδος άπρακτης της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 127,

β) ολοκληρωθεί επιτυχώς ο προσυμβατικός έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τα άρθρα 35 και 36 του ν. 4129/2013, εφόσον απαιτείται και

γ) κοινοποιηθεί η απόφαση κατακύρωσης στον προσωρινό ανάδοχο, εφόσον ο τελευταίος υποβάλει, έπειτα από σχετική πρόσκληση, υπεύθυνη δήλωση, που υπογράφεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 79Α, στην οποία θα δηλώνεται ότι δεν έχουν επέλθει στο πρόσωπό του οψιγενείς μεταβολές κατά την έννοια του άρθρου 104 και μόνον στην περίπτωση του προσυμβατικού ελέγχου ή της άσκησης προδικαστικής προσφυγής κατά της απόφασης κατακύρωσης. Η υπεύθυνη δήλωση ελέγχεται από το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο, το οποίο συντάσσει πρακτικό που συνοδεύει τη σύμβαση.»

δ. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 η φράση «η κατακύρωση γίνεται στον» αντικαθίσταται από τη φράση «ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 103 για τον».

14. Στο άρθρο 107 γίνονται οι εξής τροποποιήσεις:

α. στην παρ. 1 μετά την λέξη «109» προστίθεται κόμμα και η λέξη «109 Α».

β. Στην παρ. 2 μετά την λέξη «109» προστίθεται κόμμα και η λέξη «109 Α».

15. Μετά το άρθρο 109 προστίθεται άρθρο 109 Α ως εξής:

«Άρθρο 109Α

Διαδικασία ανάθεσης

1. Οι συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία έως και εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ ανατίθενται σύμφωνα με όσα αναφέρονται στις παρ. 1 έως 4 του άρθρου 118. Οι συμβάσεις άνω του ποσού των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, ανατίθενται με μία από τις διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 26 του παρόντος.

2. Ιδίως για συμβάσεις του δευτέρου εδαφίου της προηγούμενης παρ. ισχύουν τα κάτωθι:

α) αα) για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία κάτω του ορίου της περίπτωσης δ' του άρθρου 5 η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής προσφορών στις ανοιχτές διαδικασίες ανέρχεται σε δέκα (10) ημέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης της διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ. Στην κλειστή διαδικασία, στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση, στον ανταγωνιστικό διάλογο και στη σύμπραξη καινοτομίας η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής ανέρχεται σε οχτώ (8) ημέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης της σύμβασης στο ΚΗΜΔΗΣ. Στην κλειστή διαδικασία και στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών των οικονομικών φορέων που έχουν προεπιλεγεί για την υποβολή προσφοράς ανέρχεται σε οχτώ (8) ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφοράς προς τους προεπιλεγέντες. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον συντρέχουν επείγοντες λόγοι για την ανάθεση, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής μπορεί να καθορίζονται μικρότερες προθεσμίες για την παραλαβή των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής.

ββ) Για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία άνω του ορίου της περίπτ. δ' του άρθρου 5 η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής προσφορών στις ανοιχτές διαδικασίες ανέρχεται σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την ημερομηνία αποστολής στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης της προκήρυξης της σύμβασης ή, εάν ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού χρησιμοποιείται η προκαταρκτική προκήρυξη από την ημερομηνία αποστολής στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης της πρόσκλησης επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος. Στην

κλειστή διαδικασία, στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση, στον ανταγωνιστικό διάλογο και στη σύμπραξη καινοτομίας η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής ανέρχεται σε οχτώ (8) ημέρες από την ημερομηνία αποστολής στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης της προκήρυξης της σύμβασης ή, εάν ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού χρησιμοποιείται η προκαταρκτική προκήρυξη από την ημερομηνία αποστολής στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης της πρόσκλησης επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος. Στην κλειστή διαδικασία και στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών των οικονομικών φορέων που έχουν προεπιλεγεί για την υποβολή προσφοράς ανέρχεται σε οχτώ (8) ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφοράς προς τους προεπιλεγέντες. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον συντρέχουν επείγοντες λόγοι για την ανάθεση, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής μπορεί να καθορίζονται μικρότερες προθεσμίες για την παραλαβή των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής.

β) Οι λόγοι αποκλεισμού των παρ. 1 και 2 του άρθρου 73 εφαρμόζονται υποχρεωτικά, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 73.

γ) Τα κριτήρια επιλογής καθορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης και μπορούν να περιλαμβάνουν αυτά που παρατίθενται στο άρθρο 75, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται σε αυτό.

δ) Για την απόδειξη των περιπτ. β' και γ' εφαρμόζονται αναλογικά τα άρθρα 79, 79Α και 80 του παρόντος.

ε) οι αναθέτουσες αρχές υποχρεούνται να χρησιμοποιούν το Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. σύμφωνα με το άρθρο 36 του παρόντος 6.

στ) Για τις εγγυήσεις, ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 72 του παρόντος.

3. Οι συμβάσεις ποσού άνω των χιλίων (1.000) ευρώ αναφέρονται στο ΚΗΜΔΗΣ.»

16. Στο τέλος του άρθρου 111 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Για την εφαρμογή της περίπτ. β', με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εξειδικεύονται οι μελέτες ιδιαίτερης κοινωνικής, αρχιτεκτονικής, πολεοδομικής και περιβαλλοντικής σημασίας για τις οποίες διενεργείται αρχιτεκτονικός διαγωνισμός και καθορίζονται οι λεπτομέρειες που αφορούν στη διαδικασία προκήρυξης και διενέργειας του διαγωνισμού.»

17. Στην παρ. 3 του άρθρου 117 μετά το πρώτο εδάφιο προστίθενται νέα εδάφια ως εξής:
 «Στα έγγραφα της σύμβασης μπορεί να προβλέπεται η υποχρεωτική συνυποβολή των εγγράφων και σε ηλεκτρονική μορφή, με τη χρήση οπτικού δίσκου. Σε περίπτωση απόκλισης μεταξύ των έντυπων και ηλεκτρονικών στοιχείων, κατισχύουν αυτά που υποβάλλονται σε έντυπη μορφή. Οι αναθέτουσες αρχές δύνανται να χρησιμοποιούν το Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. σε όλα τα στάδια της διαγωνιστικής διαδικασίας, εφόσον αυτό προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης.».

18. Στο άρθρο 119 προστίθενται παρ. 7 και 8 ως εξής:

α. «7. Η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για σύναψη σύμβασης σύμφωνα με την παρ. 2 του παρόντος άρθρου δεν απαιτείται να αναρτηθεί στο ΚΗΜΔΗΣ. Η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για σύναψη σύμβασης σύμφωνα με την παρ. 3 του παρόντος άρθρου αναρτάται στο ΚΗΜΔΗΣ.

8. Σε περίπτωση συμβάσεων υπηρεσιών, οι οποίες αφορούν σε ενέργειες ωρίμανσης των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων του ΕΣΠΑ, του ΕΟΧ ή άλλων ενωσιακών ή διεθνών

προγραμμάτων ή/και ταμείων, και των οποίων η εκτιμώμενη αξία δεν υπερβαίνει τα όρια της παρ. 1 του άρθρου 118 του παρόντος, η διαδικασία ανάθεσης γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 1 έως 4 του άρθρου 118 του παρόντος».

β. Η μη ανάρτηση στο ΚΗΜΔΗΣ, μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος Νόμου, των προσκλήσεων της παρ. 3 του άρθρου 119 δεν επηρεάζει την κανονικότητα της δαπάνης ούτε το κύρος της σύμβασης.

19. Η παρ. 1 του άρθρου 121 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στις διαδικασίες σύναψης Δημοσίων συμβάσεων κάτω των ορίων τηρούνται οι ακόλουθες προθεσμίες:

α) Στην ανοικτή διαδικασία, η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής προσφορών ανέρχεται σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης της σύμβασης στο ΚΗΜΔΗΣ. Σε περίπτωση που επείγουσα κατάσταση δεόντως τεκμηριωμένη από την αναθέτουσα αρχή καθιστά αδύνατη την τήρηση της ελάχιστης προθεσμίας που προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ορίζουν ελάχιστη προθεσμία που δεν είναι μικρότερη των δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης της σύμβασης στο ΚΗΜΔΗΣ.

β) Στην κλειστή διαδικασία και στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση, η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής ανέρχεται σε δέκα (10) ημέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης της σύμβασης στο ΚΗΜΔΗΣ και η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών των οικονομικών φορέων που έχουν προεπιλεγεί για την υποβολή προσφοράς ανέρχεται σε επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφοράς προς τους προεπιλεγέντες.

γ) Στο συνοπτικό διαγωνισμό, η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής προσφορών ανέρχεται σε δέκα (10) ημέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης της διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ.»

20. Στο άρθρο 127 γίνονται οι εξής τροποποιήσεις:

α. Στο τέλος του τίτλου του άρθρου 127 προστίθεται παύλα και οι λέξεις «Δικαστική Προστασία».

β. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 αντικαθίσταται ως εξής «Για δημόσιες συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία κατώτερη ή ίση των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ» (χωρίς Φ.Π.Α.), σε περίπτωση ένστασης κατά πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, η προθεσμία άσκησής της είναι πέντε (5) ημέρες από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης πράξης στον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα ή από τη συντέλεση της παράλειψης».

γ. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 αντικαθίσταται ως εξής: «Η ένσταση κατά της διακήρυξης ή της πρόσκλησης υποβάλλεται σε προθεσμία που εκτείνεται μέχρι το ήμισυ του χρονικού διαστήματος από τη δημοσίευση της διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ ή την αποστολή της πρόσκλησης, κατά περίπτωση, μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών.».

δ. στο τέλος του άρθρου 127 προστίθενται παρ. 4 και 5, ως εξής:

«4. Η προθεσμία για την άσκηση ένστασης της παρ. 1 και η άσκησή της κωλύουν τη σύναψη της σύμβασης. Κατά τα λοιπά, η άσκηση της ένστασης δεν κωλύει την πρόοδο της διαγωνιστικής διαδικασίας.

5. Όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ζητήσει την αναστολή εκτέλεσης και την ακύρωση της πράξης ή της παράλειψης της Αναθέτουσας Αρχής που εκδίδεται ή συντελείται επί της ένστασης της προηγούμενης παρ., ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου της έδρας της αναθέτουσας αρχής, κατά τα οριζόμενα στο π.δ. 18/1989 (Α' 8).

Η άσκηση της ένστασης της παρ. 1 αποτελεί προϋπόθεση για την άσκηση των ενδίκων βιοηθημάτων του παρόντος. Πέραν από την ενδικοφανή αυτή προσφυγή δεν χωρεί καμία άλλη τυχόν προβλεπόμενη από γενική διάταξη ενδικοφανής προσφυγή ή ειδική προσφυγή νομιμότητας.

Το παράβολο για την άσκηση της αίτησης ακύρωσης και της αίτησης αναστολής υπολογίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 36 του π.δ. 18/1989 (Α' 8).»

21. Στο τέλος του άρθρου 132 προστίθεται παρ. 6 ως εξής:

«6. Στον έλεγχο νομιμότητας υπάγονται οι τροποποιητικές συμβάσεις, εφόσον η κύρια σύμβαση διήλθε από τον προληπτικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εκτός από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν οι τροποποιήσεις δεν έχουν οικονομικό αντικείμενο και δεν είναι ουσιώδεις κατά την έννοια της παρ. 4,

β) όταν οι τροποποιήσεις γίνονται κατ' εφαρμογή της περίπτ. α' της παρ. 1 και της παρ. 2 του παρόντος και

γ) όταν μετά τον έλεγχο νομιμότητας της αρχικής σύμβασης αυτή εντάχθηκε σε πρόγραμμα χρηματοδότησης και το συνολικό ποσό της αρχικής σύμβασης δεν υπερβαίνει το εκάστοτε ισχύον όριο ελέγχου για τις συγχρηματοδοτούμενες συμβάσεις.

Στον έλεγχο νομιμότητας υπάγονται και τροποποιητικές συμβάσεις, δυνάμει των οποίων τροποποιείται σύμβαση της οποίας η αρχική αξία υπολειπόταν του εκάστοτε ορίου του ελέγχου, εφόσον με την τροποποίηση αυτή προσαυξάνεται το οικονομικό αντικείμενο τόσο, ώστε η συνολική αξία της σύμβασης να υπερβαίνει το εκάστοτε όριο ελέγχου.»

22. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 200 μετά τις λέξεις «στον ανάδοχο» προστίθεται η φράση «αν δεν προβλέπεται άλλος τρόπος στα έγγραφα της σύμβασης».

23. Το άρθρο 205 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 205

Διοικητικές προσφυγές κατά τη διαδικασία εκτέλεσης των συμβάσεων

Ο ανάδοχος μπορεί κατά των αποφάσεων που επιβάλλουν σε βάρος του κυρώσεις κατ' εφαρμογή των άρθρων 203, 206, 208, 207, 213, 218, 219 και 220 καθώς και κατ' εφαρμογή των συμβατικών όρων να ασκήσει προσφυγή για λόγους νομιμότητας και ουσίας ενώπιον του φορέα που εκτελεί τη σύμβαση, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία (30) ημερών, από την ημερομηνία της κοινοποίησης ή της πλήρους γνώσης της σχετικής απόφασης. Η εμπρόθεσμη άσκηση της προσφυγής αναστέλλει τις επιβαλλόμενες κυρώσεις. Επί της προσφυγής αποφασίζει το αρμοδίως αποφαινόμενο όργανο, ύστερα από γνωμοδότηση του προβλεπόμενου στις περιπτ. β' και δ' της παρ. 11 του άρθρου 221 οργάνου, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την άσκησή της, άλλως θεωρείται ως σιωπηρώς απορριφθείσα. Κατά της απόφασης αυτής δεν χωρεί η άσκηση άλλης οποιασδήποτε φύσης διοικητικής προσφυγής. Αν κατά της απόφασης που επιβάλλει κυρώσεις δεν ασκηθεί εμπρόθεσμα η προσφυγή ή αν απορριφθεί αυτή από το αποφαινόμενο αρμοδίως όργανο, η απόφαση καθίσταται οριστική. Αν ασκηθεί εμπρόθεσμα προσφυγή, αναστέλλονται οι συνέπειες της απόφασης μέχρι αυτή να οριστικοποιηθεί.».

24. α. Μετά το άρθρο 205 προστίθεται άρθρο 205Α ως εξής:

«Άρθρο 205Α

Δικαστική Επίλυση Διαφορών

1. Κάθε διαφορά μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών που προκύπτει από τη σύμβαση προμήθειας ή παροχής υπηρεσιών, ανεξάρτητα από τον χαρακτήρα της σύμβασης ως διοικητικής ή ως ιδιωτικού δικαίου, επιλύεται με την άσκηση προσφυγής ή αγωγής στο διοικητικό εφετείο της περιφέρειας, στην οποία εκτελείται η σύμβαση. Παρέκταση αρμοδιότητας δεν επιτρέπεται. Αν η σύμβαση εκτελείται στην περιφέρεια δύο ή περισσότερων διοικητικών εφετείων, αρμόδιο καθίσταται αυτό που θα επιλέξει ο προσφεύγων ή ο ενάγων.
  2. Πριν από την άσκηση της προσφυγής στο διοικητικό εφετείο προηγείται υποχρεωτικά η τήρηση της προβλεπόμενης στο άρθρο 205 ενδικοφανούς διαδικασίας, διαφορετικά η προσφυγή απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Δεν απαιτείται η τήρηση ενδικοφανούς διαδικασίας αν ασκείται από τον ενδιαφερόμενο αγωγή, στο δικόγραφο της οποίας δεν σωρεύεται αίτημα ακύρωσης ή τροποποίησης διοικητικής πράξης ή παράλειψης.
  3. Η υπόθεση συζητείται σε δικάσιμο που ορίζεται όσο το δυνατόν συντομότερα. Αν ο φάκελος της υπόθεσης δεν αποσταλεί στο διοικητικό εφετείο από τη Διοίκηση, η συζήτηση αναβάλλεται σε νέα δικάσιμο, κατά την οποία η υπόθεση συζητείται με βάση τα στοιχεία που προσκομίζει ο προσφεύγων ή ο ενάγων, αν το ζητήσει ο ίδιος.
  4. Η συζήτηση και η διεξαγωγή της απόδειξης ολοκληρώνονται σε μια δικάσιμο. Ένορκες βεβαιώσεις ενώπιον ειρηνοδίκη ή συμβολαιογράφου ή προξένου λαμβάνονται υπόψη μόνο αν έχουν δοθεί ύστερα από κλήτευση του αντιδίκου τρεις (3) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από τη βεβαίωση και, αν πρόκειται να δοθούν στην αλλοδαπή, οκτώ (8) τουλάχιστον ημέρες πριν από αυτή. Η απόφαση εκδίδεται το ταχύτερο. Οι αποφάσεις του διοικητικού εφετείου είναι αμέσως εκτελεστές.
  5. Κατά των αποφάσεων των διοικητικών εφετείων που εκδίδονται σύμφωνα με την παρ. 1 μπορεί να ασκηθεί αίτηση αναιρέσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, κατά τις ισχύουσες διατάξεις. Αν από την εκτέλεση της απόφασης πιθανολογείται κίνδυνος βλάβης δυσχερώς επανορθώσιμης, μπορεί να διαταχθεί με αίτηση κάποιου από τους διαδίκους η ολική ή η εν μέρει αναστολή της εκτέλεσης της προσβαλλόμενης απόφασης, με τον όρο παροχής ανάλογης εγγύησης ή και χωρίς εγγύηση ή να εξαρτηθεί η εκτέλεση της απόφασης από την παροχή εγγύησης από τον διάδικο που έχει νικήσει. Για την αίτηση αποφαίνεται, συνεδριάζοντας ως συμβούλιο, χωρίς υποχρεωτική κλήτευση των διαδίκων, το αρμόδιο τμήμα του Συμβουλίου της Επικρατείας, το οποίο συγκροτείται από τρία (3) μέλη, στα οποία περιλαμβάνεται υποχρεωτικά ο εισηγητής της υπόθεσης. Η απόφαση της αναστολής μπορεί κατά τον ίδιο τρόπο να ανακληθεί, με αίτηση κάποιου από τους διαδίκους έως και κατά την πρώτη συζήτηση της αναίρεσης.
  6. Αν ο ανάδοχος του έργου είναι κοινοπραξία, η προσφυγή ασκείται είτε από την ίδια είτε από όλα τα μέλη της, που μεταξύ τους στην περίπτωση αυτή υπάρχει αναγκαστική ομοδικία.»
  - β. Η ισχύς του παρόντος άρθρου αρχίζει τρεις (3) μήνες μετά τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.
- 25. Στο άρθρο 218 γίνονται οι εξής τροποποιήσεις:**
- α. Στην παρ. 1 προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής: «Ποινικές ρήτρες δύναται να επιβάλλονται και για πλημμελή εκτέλεση των όρων της σύμβασης».
  - β. Στην παρ. 2 προστίθεται περίπτ. δ' ως εξής:
- «δ) τυχόν άλλες ποινικές ρήτρες που επιβάλλονται για πλημμελή εκτέλεση των συμβατικών υποχρεώσεων, εφόσον προβλέπονται στα συμβατικά τεύχη. Το σύνολο των ποινικών

ρητρών αυτής της περίπτωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% της αξίας της σύμβασης, εκτός αν αιτιολογημένα η αναθέτουσα αρχή αποφασίσει άλλως.»

26. Το άρθρο 219 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η παραλαβή των παρεχόμενων υπηρεσιών ή παραδοτέων γίνεται από επιτροπή παραλαβής που συγκροτείται, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 221.

2. Κατά τη διαδικασία παραλαβής διενεργείται ο απαιτούμενος έλεγχος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη σύμβαση, μπορεί δε να καλείται να παραστεί και ο ανάδοχος. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας α) είτε παραλαμβάνει τις σχετικές υπηρεσίες ή παραδοτέα εφόσον καλύπτονται οι απαιτήσεις της σύμβασης χωρίς έγκριση ή απόφαση του αποφαινομένου οργάνου, β) είτε εισηγείται για την παραλαβή με παρατηρήσεις ή την απόρριψη των παρεχομένων υπηρεσιών ή παραδοτέων σύμφωνα με τα τις παρ. 3 και 4. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται και σε τμηματικές παραλαβές.

3. Αν η επιτροπή παραλαβής κρίνει ότι οι παρεχόμενες υπηρεσίες ή τα παραδοτέα δεν ανταποκρίνονται πλήρως στους όρους της σύμβασης, συντάσσεται πρωτόκολλο προσωρινής παραλαβής, που αναφέρει τις παρεκκλίσεις που διαπιστώθηκαν από τους όρους της σύμβασης και γνωμοδοτεί αν οι αναφερόμενες παρεκκλίσεις επηρεάζουν την καταλληλότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών ή παραδοτέων και συνεπώς αν μπορούν οι τελευταίες να καλύψουν τις σχετικές ανάγκες.

4. Για την εφαρμογή της παρ. 3 ορίζονται τα ακόλουθα: α) Στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι δεν επηρεάζεται η καταλληλότητα, με αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου αποφαινόμενου οργάνου, μπορεί να εγκριθεί η παραλαβή των εν λόγω παρεχόμενων υπηρεσιών ή παραδοτέων, με έκπτωση επί της συμβατικής αξίας, η οποία θα πρέπει να είναι ανάλογη προς τις διαπιστωθείσες παρεκκλίσεις. Μετά την έκδοση της ως άνω απόφασης, η επιτροπή παραλαβής υποχρεούται να προβεί στην οριστική παραλαβή των παρεχόμενων υπηρεσιών ή παραδοτέων της σύμβασης και να συντάξει σχετικό πρωτόκολλο οριστικής παραλαβής, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην απόφαση. β) Αν διαπιστωθεί ότι επηρεάζεται η καταλληλότητα, με αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου αποφαινόμενου οργάνου απορρίπτονται οι παρεχόμενες υπηρεσίες ή τα παραδοτέα, με την επιφύλαξη των οριζομένων στο άρθρο 220.

5. Αν παρέλθει χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία υποβολής του παραδοτέου από τον οικονομικό φορέα και δεν έχει εκδοθεί πρωτόκολλο παραλαβής της παρ. 2 ή πρωτόκολλο με παρατηρήσεις της παρ. 3, θεωρείται ότι η παραλαβή έχει συντελεσθεί αυτοδίκαια.

6. Ανεξάρτητα από την, κατά τα ανωτέρω, αυτοδίκαιη παραλαβή και την πληρωμή του αναδόχου, πραγματοποιούνται οι προβλεπόμενοι από τη σύμβαση έλεγχοι από επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του αρμοδίου αποφαινόμενου οργάνου, στην οποία δεν μπορεί να συμμετέχουν ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής της παρ. 1. Η παραπάνω επιτροπή παραλαβής προβαίνει σε όλες τις διαδικασίες παραλαβής που προβλέπονται από την σύμβαση και συντάσσει τα σχετικά πρωτόκολλα. Οι εγγυητικές επιστολές προκαταβολής και καλής εκτέλεσης δεν επιστρέφονται πριν την ολοκλήρωση όλων των προβλεπομένων από τη σύμβαση ελέγχων και τη σύνταξη των σχετικών πρωτοκόλλων. Οποιαδήποτε ενέργεια που έγινε από την αρχική επιτροπή παραλαβής, δεν λαμβάνεται υπόψη.»

27. Το άρθρο 221 τροποποιείται ως εξής:

α. Στο τέλος της παρ. 6 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Τα συλλογικά όργανα είναι δυνατόν να συνεδριάζουν και με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων (τηλεδιάσκεψη), σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 13 του άρθρου 14 του ν. 2690/1999 (Α' 45). Ειδικά στις περιπτώσεις που δεν διενεργούνται με ηλεκτρονικά μέσα, η αποσφράγιση και μονογραφή των φακέλων γίνεται από το μέλος ή τα μέλη που βρίσκονται στην έδρα της αναθέτουσας αρχής, στην οποία έχουν κατατεθεί οι προσφορές ή αιτήσεις συμμετοχής, κατά τη διάρκεια της τηλεδιάσκεψης.»

β. Η παρ. 11 τροποποιείται ως εξής:

αα) Στην περίπτ. α' διαγράφονται στο δεύτερο εδάφιο οι λέξεις «και προσφυγών»

ββ) στο τέλος της περίπτ. α' προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Σε περίπτωση αποδοχής, ολικής ή μερικής, ένστασης με την οποία ζητείται η αναβαθμολόγηση τεχνικών προσφορών, η επιτροπή αξιολόγησης ενστάσεων προβαίνει κατά την κρίση της σε αναβαθμολόγηση.»

γγ) Μετά τις λέξεις «αποφαινομένου οργάνου» του πρώτου εδαφίου των περιπτ. β' και δ' προστίθεται η φράση «της αναθέτουσας αρχής ή του φορέα εκτέλεσης της σύμβασης».

δδ) Στο τέλος της περίπτ. δ' της παρ. 11 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ως μέλη της Επιτροπής του παρόντος δύναται να συμμετέχουν και ορίζονται και υπάλληλοι στους οποίους έχουν ανατεθεί καθήκοντα, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 216».

εε) Στο τέλος της παρ. 11 μετά την περίπτ. ζ' προστίθεται περίπτ. η' ως εξής:

«η) Για την παρακολούθηση ή παραλαβή συμβάσεων προμηθειών ή συμβάσεων υπηρεσιών με εκτιμώμενη αξία ίση ή κατώτερη από το ποσό των δύο χιλιάδων πεντακοσίων ευρώ (2.500,00) δεν απαιτείται συγκρότηση Επιτροπής Παρακολούθησης ή Παραλαβής και το σχετικό πρωτόκολλο εκδίδεται από τον Προϊστάμενο της αρμόδιας Υπηρεσίας».

28. Μετά το άρθρο 221 προστίθεται άρθρο 221Α ως εξής:

«Άρθρο 221Α

Προθεσμίες για την ολοκλήρωση των επιμέρους σταδίων»

- Οι Επιτροπές που έχουν αναλάβει τη διεξαγωγή των διαγωνιστικών διαδικασιών ολοκληρώνουν το έργο τους εντός των κάτωθι προθεσμιών: α) Όταν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά βάσει μόνο της τιμής η αξιολόγηση των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών ολοκληρώνεται εντός επτά (7) εργασίμων ημερών από την αποσφράγιση. β) Όταν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά βάσει μόνο της τιμής και δεν προβλέπεται η υποβολή τεχνικής προσφοράς η αξιολόγηση των δικαιολογητικών συμμετοχής ολοκληρώνεται αυθημερόν με την αποσφράγιση. Αν η ολοκλήρωση του ελέγχου δεν είναι δυνατή την ίδια μέρα, λόγω του μεγάλου αριθμού των προσφορών, ελέγχονται τουλάχιστον οι δέκα (10) πρώτες κατά σειρά υποβολής. Στην περίπτωση αυτή η διαδικασία συνεχίζεται τις επόμενες εργάσιμες ημέρες. γ) Όταν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής, η αξιολόγηση των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών ολοκληρώνεται εντός τριάντα (30) εργασίμων ημερών από την αποσφράγιση. δ) Η αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών ολοκληρώνεται εντός δύο (2) εργάσιμων ημέρες. ε) Η αξιολόγηση των δικαιολογητικών κατακύρωσης ολοκληρώνεται σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες. στ) Η αξιολόγηση των ενστάσεων από την αρμόδια Επιτροπή ολοκληρώνεται εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την κοινοποίηση σε αυτήν της ένστασης και την πλήρη πρόσβαση στα αρχεία του διαγωνισμού. Ειδικά στις περιπτώσεις ενστάσεων κατά

διακήρυξης, η αξιολόγηση των ενστάσεων ολοκληρώνεται πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών.

2. Η Αναθέτουσα Αρχή αποφαίνεται επί των Πρακτικών εντός προθεσμίας δέκα (10) εργασίμων ημερών από την κοινοποίηση των σχετικών Πρακτικών.

3. Οι ως άνω προθεσμίες παρατείνονται αναλόγως σε περίπτωση που ζητηθούν διευκρινήσεις ή συμπληρώσεις ή απαιτείται επιβεβαίωση στοιχείων κατά τις κείμενες διατάξεις. Σε συμβάσεις προϋπολογισμού άνω των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ ή σύνθετες συμβάσεις που ο όγκος των δικαιολογητικών ή των τεχνικών προσφορών είναι μεγάλος οι ως άνω προθεσμίες δύνανται να παρατείνονται έως και το εξαπλάσιο των παραπάνω προθεσμιών.

4. Τυχόν υπέρβαση των ως άνω προθεσμιών της παρ. 1 και 2 δεν συνεπάγεται ακυρότητα της διαδικασίας.»

29. Στην παρ. 7 του άρθρου 222 διαγράφεται η φράση «που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ενέργειας, σύμφωνα με τα άρθρα 228, 229 και 234».»

30. Μετά το άρθρο 269 προστίθεται άρθρο 269Α ως εξής:

«Άρθρο 269Α

Εξαιρούνται της υποχρεωτικής εφαρμογής των άρθρων 79 παρ. 1 έως 4, 258 παρ. 1 και 302 παρ. 1 περίπτ. α', οι ακόλουθες περιπτώσεις του άρθρου 269:

α) όπου η δυνατότητα ανάθεσης περιορίζεται σε έναν προκαθορισμένο συμμετέχοντα σύμφωνα με τις περιπτ. γ', ε', σ' και θ' της παρ. 1,

β) λόγω του επείγοντος χαρακτήρα της ανάθεσης σύμφωνα με τις περιπτ. δ' και η' της παρ. 1 και

γ) λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της συναλλαγής στην περίπτωση προμηθειών που είναι εισηγμένες και αγοράζονται σε χρηματιστήριο εμπορευμάτων σύμφωνα με τη περίπτ. ζ' της παρ. 1.

Στις περιπτ. α' και β' η διαδικασία διεξάγεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στους όρους της πρόσκλησης και η αξιολόγηση των προσφορών μπορεί να γίνεται σε ενιαίο στάδιο με την ανάθεση της σύμβασης. Στην περίπτ. γ' δεν απαιτείται προηγούμενη πρόσκληση και η διαδικασία διεξάγεται με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της συναλλαγής.»

31. α. Στο τέλος του άρθρου 270 προστίθεται παρ. 11 ως εξής:

«11. Σε προληπτικό έλεγχο νομιμότητας, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες για το Ελεγκτικό Συνέδριο διατάξεις, υπόκεινται η πρώτη σύμβαση ανεξαρτήτως αξίας αυτής, εφόσον η συνολική εκτιμώμενη αξία του Δυναμικού Συστήματος Αγορών υπερβαίνει τα εκάστοτε ισχύοντα όρια, καθώς και κάθε επιμέρους σύμβαση εφόσον υπερβαίνει αυτοτελώς τα εκάστοτε ισχύοντα όρια.»

β. Η περίπτ. α' ισχύει και για τα δυναμικά συστήματα που είναι σε εξέλιξη κατά τη δημοσίευση του παρόντος.

32. Στο τέλος του άρθρου 273 προστίθεται παρ. 3 ως εξής:

«3. Οι συμφωνίες πλαίσιο αποστέλλονται για προληπτικό έλεγχο στο Ελεγκτικό Συνέδριο, κατά τις οικείες διατάξεις, ενώ οι εκτελεστικές αυτών συμβάσεις μόνο εφόσον η αξία τους υπερβαίνει αυτοτελώς τα εκάστοτε ισχύοντα όρια.»

33. Στην παρ. 1 του άρθρου 302 γίνονται οι εξής τροποποιήσεις:

α. στο πρώτο εδάφιο της περίπτ. α' πριν τη φράση «συνυπολογιζομένων των δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης της σύμβασης» προστίθεται η λέξη «μη».

β. στην υποπερίπτ. αα' της περίπτ. α' οι λέξεις «άσκησης προσφυγής» αντικαθίστανται από τις λέξεις «άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής»,

γ. το τελευταίο εδάφιο αντικαθίσταται ως εξής:

«Για τα προηγούμενα στάδια της κατακύρωσης η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στους συμμετέχοντες στις κάτωθι περιπτώσεις: α) λήξης του χρόνου ισχύος της προσφοράς και μη ανανέωσης αυτής και β) απόρριψης της προσφοράς τους και εφόσον δεν έχει ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή ή ένδικο βοήθημα ή έχει εκπνεύσει άπρακτη η προθεσμία άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής ή ένδικων βοηθημάτων ή έχει λάβει χώρα παραίτησης από το δικαίωμα άσκησης αυτών ή αυτά έχουν απορριφθεί αμετακλήτως.»

34. Στο τέλος του άρθρου 315 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Σε περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 304, εφόσον στα έγγραφα της σύμβασης δεν προβλέπεται υποβολή ΕΕΕΣ ή ΤΕΥΔ κατά περίπτωση, και ζητείται να προσκομιστούν όλα τα δικαιολογητικά κατά την υποβολή της προσφοράς, δύναται να μην εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 103, εφόσον δεν παρέλθει χρονικό διάστημα άνω των τριών (3) μηνών από την αποσφράγιση των προσφορών μέχρι την έκδοση της απόφασης κατακύρωσης. Στις περιπτώσεις αυτές, μετά την αξιολόγηση των προσφορών, εκδίδεται η απόφαση κατακύρωσης.».

35. Το άρθρο 316 τροποποιείται ως εξής:

α. στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 μετά τη λέξη «άρθρα» προστίθενται οι λέξεις «333Α και».

β. στην παρ. 2 μετά τη φράση «σε κάθε προσφέροντα» προστίθεται η φράση «που δεν έχει αποκλειστεί οριστικά».

γ. Η παρ. 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η απόφαση κατακύρωσης δεν παράγει τα έννομα αποτελέσματά της, εφόσον ο αναθέτων φορέας δεν την κοινοποίησε σε όλους τους προσφέροντες που δεν έχουν αποκλειστεί οριστικά. Τα έννομα αποτελέσματα της απόφασης κατακύρωσης και ιδίως η σύναψη της σύμβασης επέρχονται εφόσον και όταν συντρέξουν σωρευτικά τα εξής:

α) αα) σε συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία άνω των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης προδικαστικής προσφυγής ή σε περίπτωση άσκησης, παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης αίτησης αναστολής κατά της απόφασης της Α.Ε.Π.Π. και σε περίπτωση άσκησης αίτησης αναστολής κατά της απόφασης της Α.Ε.Π.Π., εκδοθεί απόφαση επί της αίτησης, με την επιφύλαξη της χορήγησης προσωρινής διαταγής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 372 και ββ) σε συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία έως εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ, παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης της ένστασης του άρθρου 333Α και σε περίπτωση άσκησης, η έκδοση απόφασης επί αυτής ή η πάροδος άπρακτης της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 127,

β) ολοκληρωθεί επιτυχώς ο προσυμβατικός έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τα άρθρα 35 και 36 του ν. 4129/2013, εφόσον απαιτείται και

γ) κοινοποιηθεί η απόφαση κατακύρωσης στον προσωρινό ανάδοχο, εφόσον ο τελευταίος υποβάλει, έπειτα από σχετική πρόσκληση, υπεύθυνη δήλωση, που υπογράφεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 79Α, στην οποία θα δηλώνεται ότι δεν έχουν επέλθει στο πρόσωπό του οιφιγενείς μεταβολές κατά την έννοια του άρθρου 104 και μόνον στην περίπτωση του προσυμβατικού ελέγχου ή της άσκησης προδικαστικής προσφυγής κατά της απόφασης κατακύρωσης. Η υπεύθυνη δήλωση ελέγχεται από το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο, το οποίο συντάσσει πρακτικό που συνοδεύει τη σύμβαση.».

δ. Στην παρ. 4 οι λέξεις «εντός είκοσι (20) ημερών» αντικαθίστανται από τη φράση «Θέτοντάς του προθεσμία που δε μπορεί να υπερβαίνει τις είκοσι (20) ημέρες».

ε. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 η φράση «η κατακύρωση γίνεται στον» αντικαθίσταται από τη φράση «ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 103 για τον».

36. Στην παρ. 2 του άρθρου 318 μετά τον αριθμό «320» προστίθενται οι λέξεις «, 109 Α».

37. Μετά το άρθρο 320 προστίθεται άρθρο 320Α ως εξής:

«Άρθρο 320Α

Διαδικασία ανάθεσης

1. Οι συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία έως και εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ ανατίθενται σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο άρθρο 328. Οι συμβάσεις άνω του ποσού των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, ανατίθενται με μία από τις διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 263.

2. Ιδίως για συμβάσεις του δευτέρου εδαφίου της παρ. 1 ισχύουν τα κάτωθι:

α) αα) για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία κάτω του ορίου της περίπτ. γ' του άρθρου 235 η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής προσφορών στις ανοιχτές διαδικασίες ανέρχεται σε δέκα (10) ημέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης της διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ. Στην κλειστή διαδικασία, στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση, στον ανταγωνιστικό διάλογο και στη σύμπραξη καινοτομίας η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής ανέρχεται σε οχτώ (8) ημέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης της σύμβασης στο ΚΗΜΔΗΣ. Στην κλειστή διαδικασία και στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών των οικονομικών φορέων που έχουν προεπιλεγεί για την υποβολή προσφοράς ανέρχεται σε οχτώ (8) ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφοράς προς τους προεπιλεγέντες. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον συντρέχουν επείγοντες λόγοι για την ανάθεση, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του Αναθέτοντα Φορέα μπορεί να καθορίζονται μικρότερες προθεσμίες για την παραλαβή των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής.

ββ) Για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία άνω του ορίου της περίπτ. γ' του άρθρου 235 η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής προσφορών στις ανοιχτές διαδικασίες ανέρχεται σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την ημερομηνία αποστολής στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης της προκήρυξης της σύμβασης ή, εάν ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού χρησιμοποιείται η προκαταρκτική προκήρυξη από την ημερομηνία αποστολής στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης της πρόσκλησης επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος. Στην κλειστή διαδικασία, στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση, στον ανταγωνιστικό διάλογο και στη σύμπραξη καινοτομίας η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής ανέρχεται σε οχτώ (8) ημέρες από την ημερομηνία αποστολής στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης της προκήρυξης της σύμβασης ή, εάν ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού χρησιμοποιείται η προκαταρκτική προκήρυξη από την ημερομηνία αποστολής στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης της πρόσκλησης επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος. Στην κλειστή διαδικασία και στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών των οικονομικών φορέων που έχουν προεπιλεγεί για την υποβολή προσφοράς ανέρχεται σε οχτώ (8) ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφοράς προς τους προεπιλεγέντες. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον συντρέχουν επείγοντες λόγοι για την ανάθεση, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του Αναθέτοντα Φορέα μπορεί να

καθορίζονται μικρότερες προθεσμίες για την παραλαβή των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής.

β) Οι λόγοι αποκλεισμού των παρ. 1 και 2 του άρθρου 73 εφαρμόζονται υποχρεωτικά μόνο από τους Αναθέτοντες Φορείς που είναι Αναθέτουσες Αρχές, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 73.

γ) Τα κριτήρια επιλογής καθορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης και μπορούν να περιλαμβάνουν αυτά που παρατίθενται στο άρθρο 75, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται σε αυτό.

δ) όλες οι επικοινωνίες, καθώς και όλες οι ανταλλαγές πληροφοριών εκτελούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 258.

ε) Για τις εγγυήσεις, ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 302.

3. Οι συμβάσεις ποσού άνω των χιλίων (1.000) ευρώ αναρτώνται στο ΚΗΜΔΗΣ.»

38. Η παρ. 1 του άρθρου 331 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων κάτω των ορίων τηρούνται οι ακόλουθες προθεσμίες:

α) στην ανοικτή διαδικασία, η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής προσφορών ανέρχεται δεκαπέντε (15) ημέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης της σύμβασης στο ΚΗΜΔΗΣ. Αν επείγουσα κατάσταση, δεόντως τεκμηριωμένη από τον αναθέτοντα φορέα, καθιστά αδύνατη την τήρηση της ελάχιστης προθεσμίας του πρώτου εδαφίου, οι αναθέτοντες φορείς μπορεί να ορίζουν ελάχιστη προθεσμία που δεν είναι μικρότερη των δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης της σύμβασης στο ΚΗΜΔΗΣ.

β) στην κλειστή διαδικασία και στη διαδικασία με διαπραγμάτευση με δημοσίευση προκήρυξης, η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής ορίζεται σε δέκα (10) ημέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης της σύμβασης στο ΚΗΜΔΗΣ και η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών των οικονομικών φορέων που έχουν προεπιλεγεί για την υποβολή προσφοράς ορίζεται σε επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφοράς προς τους προεπιλεγέντες.

γ) Στο συνοπτικό διαγωνισμό, η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής προσφορών ορίζεται σε δέκα (10) ημέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης της διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ.»

39. Μετά το άρθρο 333 προστίθεται άρθρο 333Α ως εξής:

«Άρθρο 333Α

Ενστάσεις που ασκούνται κατά τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων με εκτιμώμενη αξία κατώτερη ή ίση των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ (χωρίς Φ.Π.Α.) – Δικαστική Προστασία Για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία κατώτερη ή ίση των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ (χωρίς Φ.Π.Α.), αναφορικά με τις ενστάσεις και τα ένδικα βοηθήματα, εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις του άρθρου 127. Σε περίπτωση Αναθέτοντα Φορέα που δεν είναι Αναθέτουσα Αρχή δεν απαιτείται η κατάθεση παραβόλου για το παραδεκτό της ένστασης.».

40. Στο άρθρο 337 προστίθεται παρ. 6 ως εξής:

«6. Στον έλεγχο νομιμότητας υπάγονται οι τροποποιητικές συμβάσεις, εφόσον η κύρια σύμβαση διήλθε από τον προληπτικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εκτός από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν οι τροποποιήσεις δεν έχουν οικονομικό αντικείμενο και δεν είναι ουσιώδεις κατά την έννοια της παρ. 4,

β) όταν οι τροποποιήσεις γίνονται κατ' εφαρμογή της περίπτ. α' της παρ. 1 και της παρ. 2 του παρόντος και

γ) όταν μετά τον έλεγχο νομιμότητας της αρχικής σύμβασης αυτή εντάχθηκε σε πρόγραμμα χρηματοδότησης και το συνολικό ποσό της αρχικής σύμβασης δεν υπερβαίνει το εκάστοτε ισχύον όριο ελέγχου για τις συγχρηματοδοτούμενες συμβάσεις.

Στον έλεγχο νομιμότητας υπάγονται και τροποποιητικές συμβάσεις που εμπύπτουν στον προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όταν τροποποιείται σύμβαση της οποίας η αρχική αξία υπολειπόταν του εκάστοτε ορίου του ελέγχου, εφόσον με την τροποποίηση προσαυξάνεται το οικονομικό αντικείμενο τόσο, ώστε η συνολική αξία της σύμβασης να υπερβαίνει το εκάστοτε όριο ελέγχου»

41. Στο άρθρο 364 αριθμείται η υφιστάμενη παρ. ως παρ. 1 και προστίθεται νέα παρ. 2 ως εξής:

«2. Η παρ. 1 δεν εφαρμόζεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν δεν απαιτείται προηγούμενη δημοσίευση της προκήρυξης,

β) αν υποβλήθηκε μόνο μία προσφορά και δεν υπάρχουν ενδιαφερόμενοι υποψήφιοι και

γ) εφόσον πρόκειται για εκτελεστική σύμβαση συμφωνίας – πλαίσιο σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 39, ή για σύμβαση που συνάπτεται στο πλαίσιο Δυναμικού Συστήματος Αγορών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 33 και 270».

42. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 365 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Σε περύπτωση συμπληρωματικής αιτιολογίας επί της προσβαλλόμενης πράξης, αυτή υποβάλλεται έως και δέκα (10) ημέρες πριν την συζήτηση της προσφυγής και κοινοποιείται αυθημερόν στον προσφεύγοντα μέσω της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ ή αν αυτό δεν είναι εφικτό με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο. Υπομνήματα επί των απόψεων και της συμπληρωματικής αιτιολογίας της Αναθέτουσας Αρχής κατατίθενται μέσω της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ έως πέντε (5) ημέρες πριν από τη συζήτηση της προσφυγής».

43. Στο τέλος του άρθρου 367 προστίθεται παρ. 5 ως εξής:

«5. Η Α.Ε.Π.Π. επιλαμβάνεται αποκλειστικά επί θεμάτων που θίγονται με την προσφυγή και δεν μπορεί να ελέγχει παρεμπιπόντως όρους της διακήρυξης ή ζητήματα που αφορούν τη διενέργεια της διαδικασίας.»

44. Στο τελευταίο εδάφιο της περίπτ. γ' του άρθρου 368 μετά τη φράση «την περύπτωση α' της παρ. 4» προστίθεται η λέξη «και» και διαγράφεται η φράση «και την παρ. 2 του άρθρου 273».

45. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 372 η λέξη «έκδοση» αντικαθίσταται με τις λέξεις: «κοινοποίηση ή την πλήρη γνώση»

46. α. Στο άρθρο 376 προστίθεται παρ. 17 ως εξής:

«17. Μέχρι να καταστεί εφικτή η έκδοση του πιστοποιητικού που προβλέπεται στην περίπτ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 80, αυτό αντικαθίσταται από υπεύθυνη δήλωση του οικονομικού φορέα, χωρίς να απαιτείται επίσημη δήλωση του ΣΕΠΕ σχετικά με την έκδοση του πιστοποιητικού.»

β. Η περύπτ. α' καταλαμβάνει και τις εκκρεμείς διαγωνιστικές διαδικασίες για τις οποίες, κατά το χρόνο έναρξης ισχύος του παρόντος δεν έχει εκδοθεί πράξη κατακύρωσης.

47. Η περύπτ. 43 της παρ. 1 του άρθρου 377 αντικαθίσταται ως εξής:

«(43) των παρ. 3 και 33 του άρθρου 19 του ν. 2947/2001 (Α' 228),»

48. α. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 379 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η ισχύς του τελευταίου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 38 αρχίζει από 1.6.2019.».

242

β. Η περίπτ. α' ισχύει αναδρομικώς από 1.6.2018 και οι συναφθείσες συμβάσεις θεωρούνται έγκυρες.

Άρθρο 44

Το έβδομο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4013/2011 (Α' 204) αντικαθίσταται ως εξής: «Για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών της Αρχής στις συμβάσεις άνω των 2.500,00€ που υπάγονται στον παρόντα νόμο, και ανεξαρτήτως πηγής προέλευσης χρηματοδότησης, οι οποίες συνάπτονται μετά την έναρξη ισχύος του, επιβάλλεται κράτηση ύψους 0,07%, η οποία υπολογίζεται επί της αξίας κάθε πληρωμής προ φόρων και κρατήσεων της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης»

Άρθρο 45

Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παρ. 18 του άρθρου 12 του ν. 4109/2013 (Α' 16) προστίθεται εδάφιο ως εξής: «και από τις διατάξεις περί δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, και σε κάθε περίπτωση από τις διατάξεις του ν. 4412/2016, (Α' 147).»

Άρθρο 46

Τροποποίηση διατάξεων του ν.4497/2017 (Α'171)

Στο ν. 4497/2017 επέρχονται οι εξής τροποποίησεις:

- 1) Στην παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 4497/2017 προστίθεται τρίτο εδάφιο ως εξής:
«Ο πωλητής ενημερώνει τις Καταστάσεις Διακινούμενων Προϊόντων μηνιαίως. Η ενημέρωση για κάθε μήνα γίνεται συγκεντρωτικά για κάθε προϊόν εντός των πρώτων πέντε ημερών του επομένου σύμφωνα με τα παραστατικά στοιχεία που τηρεί ο πωλητής.»
- 2) Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4497/2017 μετά τη φράση «τέκνα τους» προστίθενται οι λέξεις «ή από τους γονείς ή από τα αδέρφια τους»
- 3) Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 9 προστίθεται εδάφιο ως εξής:
«Οι αγρότες που υπάγονται στο ειδικό καθεστώς Φ.Π.Α. του άρθρου 41 του Κώδικα Φ.Π.Α. και δραστηριοποιούνται στο στάσιμο ή πλανόδιο εμπόριο δεν υποχρεούνται στην προσκόμιση βεβαίωσης έναρξης δραστηριότητας από το TAXIS, καθώς και βεβαίωσης ταμειακής μηχανής από το TAXIS».
- 4) Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 13 μετά τη λέξη «συνταξιοδότησης» προστίθενται οι λέξεις «θανάτου ή παραίτησης ή αναπτηρίας 67% τουλάχιστον».
- 5) Στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 13 προστίθενται εδάφια ως εξής:
«Σε περίπτωση θανάτου του κατόχου της άδειας, ένα από τα ενήλικα τέκνα ή ο σύζυγός του κατόχου που απεβίωσε δύναται μέσα σε έξι (6) μήνες από την ημερομηνία του θανάτου, να υποβάλλει αίτηση για την απόκτηση της θέσης με τα εξής δικαιολογητικά: α) ληξιαρχική πράξη θανάτου, β) πιστοποιητικό εγγυτέρων συγγενών, γ) έγγραφες παραίτησεις από κάθε δικαίωμα απόκτησης θέσης στο μέλλον, από τα όλα τα ανωτέρω πρόσωπα με θεώρηση του γνησίου της υπογραφής τους από αρμόδια αρχή. Σε περίπτωση παραίτησης ή αναπτηρίας, ο κάτοχος της άδειας και μέσα σε έξι (6) μήνες από την

ημερομηνία πιστοποίησης αυτής υποβάλλει στις αρμόδιες αρχές του άρθρου 8 αίτηση, στην οποία δηλώνει το πρόσωπο στο οποίο θα παραχωρηθεί η θέση με συνημμένη βεβαίωση που εκδίδεται από τις υγειονομικές επιτροπές των Κ.Ε.Π.Α.»

6) Στο τέλος του άρθρου 19 προστίθεται παρ. 6 ως εξής:

«6. Η μείωση των τελών λόγω ένταξης στο ΚΕΑ ισχύει για όλους τους πωλητές που δραστηριοποιούνται στο υπαίθριο εμπόριο σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.»

7) Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 4497/2017 αντικαθίσταται ως εξής :

«Στην περίπτωση αυτή, διενεργείται η διαδικασία για την προκήρυξη θέσης της παρ. 3 του άρθρου 59, εκτός και αν, με υπεύθυνη δήλωσή του, ο αδειούχος πωλητής δηλώσει ότι δεν επιθυμεί να δραστηριοποιηθεί για περισσότερες ημέρες.»

8) Στο τέλος της περίπτ. στ' της παρ. 5 του άρθρου 28 προστίθενται οι λέξεις «εφόσον υπάρχει»

9) Στο τέλος της περίπτ. ζ' της παρ. 5 του άρθρου 28 προστίθενται οι λέξεις «εφόσον υπάρχει»

10) Στο τέλος του άρθρου 28 του ν. 4497/2017 προστίθεται παρ. 9 ως εξής:

«9. Η Επιτροπή Λαϊκών Αγορών συνεδριάζει δύο τουλάχιστον φορές τον μήνα.»

11) Μετά το στοιχείο β' της παρ. 5 του άρθρου 36 του ν. 4497/2017 προστίθεται στοιχείο γ' ως εξής:

«γ. Από το ημερήσιο τέλος απαλλάσσονται οι παραγωγοί οι οποίοι δεν προσέρχονται στις λαϊκές αγορές, λόγω εξάντλησης των αποθεμάτων των προϊόντων τους που οφείλεται στην πώληση αυτών. Για το σκοπό αυτό, ο παραγωγός υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση στον φορέα λειτουργίας της λαϊκής αγοράς όπου δηλώνει την εξάντληση των αποθεμάτων του λόγω πώλησης και δεν έχει δικαίωμα προσέλευσης στη λαϊκή αγορά καθ όλο το χρονικό διάστημα που αναγράφεται στην διάρκεια ισχύος της άδειάς του για τα προϊόντα που έχουν εξαντληθεί.»

12) Στην περιπτ. γ της παρ. 3 του άρθρου 65 του ν. 4497/2017 (Α' 171) προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Τα Επιμελητήρια που μετέχουν σε Εταιρίες Ανάπτυξης Επιχειρηματικού Πάρκου (ΕΑΝΕΠ) του άρθρου 45 του ν. 3982/2011 (Α' 143), δεν υπόκεινται στους περιορισμούς του άρθρου 14 του ν. 2042/1992 (Α' 75). Για τη συμμετοχή σε ΕΑΝΕΠ, επιτρέπεται η αξιοποίηση μέρους του αποθεματικού τους μετά από έγκριση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης. Για την έκδοση της σχετικής απόφασης, το οικείο Επιμελητήριο καταθέτει αίτηση η οποία περιλαμβάνει:

αα. αναφορά στο ύψος του ποσού που ενδιαφέρεται να επενδύσει και

ββ. Έκθεση Τεκμηρίωσης της Σκοπιμότητας σχετικά με τις προβλεπόμενες επιπτώσεις ανάπτυξης του Επιχειρηματικού Πάρκου σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 42 του ν. 3982/2011».

13) Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 69 του ν. 4497/2017 όπως ισχύει απαλείφεται η λέξη «έκτακτων».

14) Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 88 του ν. 4497/2017 όπως ισχύει απαλείφεται η λέξη «έκτακτων».

15) Το τελευταίο εδάφιο της περιπτ. β της παρ. 3 του άρθρου 100 του ν. 4497/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

« Οι υπηρεσίες στις οποίες ανήκουν οργανικά οι αποσπασμένοι στο ΣΥΚΕΑΑΠ, προβαίνουν στην επιβολή των κυρώσεων των υποθέσεων που τους αποστέλλονται αρμοδίως και ενεργούν για τη διεκπεραίωση των υποθέσεων αυτών. Στην περίπτωση της επιβολής κυρώσεων από τους ελεγκτές που αποσπώνται στο ΣΥΚΕΑΑΠ από τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή, αρμόδια για τη διεκπεραίωση καθίσταται η Διεύθυνση Ελέγχων και Παρατηρητηρίων της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης»

16) Το εδάφιο μετά την περιπτ. ιε' της παρ. 6 του άρθρου 100 του ν. 4497/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα μέλη του ΣΥΚΕΑΑΠ υποδεικνύονται, για μεν την περίπτ. γ' από τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης, για δε τις περιπτ. δ' έως ιε' από τους αντίστοιχους φορείς. Τα μέλη των περίπτ. δ', ε', στ', ζ', ια', και ιβ' αποσπώνται, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης και διατίθενται στο ΣΥΚΕΑΑΠ για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η θητεία τους. Τα μέλη των περίπτ. γ' και ι' διατίθενται για αποκλειστική απασχόληση στο ΣΥΚΕΑΑΠ.

17) Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 100 του ν. 4497/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«Στο ΣΥΚΕΑΑΠ διατίθενται για αποκλειστική απασχόληση, με διετή θητεία, δύο (2) υπάλληλοι της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή με προϋπηρεσία σε οργανική μονάδα με κυρωτικές αρμοδιότητες και δύο (2) ελεγκτές της Διεύθυνσης Πολιτικής Ποιότητας (Μετρολογία) της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας οι οποίοι εντέλλονται για κατ' αρμοδιότητα ελέγχους από το Συντονιστικό Κέντρο.»

18) Στο Παράρτημα ΙΓ' του ν. 4497/2017 το στοιχείο «Έλλειψη άδειας σε πλανόδιο ή στάσιμο εμπόριο, για την άσκηση του οποίου δεν χρησιμοποιήθηκε αυτοκινούμενο όχημα, έλλειψη άδειας του άρθρου 44 και παραμονή πλανόδιου πωλητή σε χώρο πέραν του χρονικού διαστήματος που διαρκεί η συναλλαγή. : 200 ευρώ » αντικαθίσταται ως εξής:

«Έλλειψη άδειας σε πλανόδιο ή στάσιμο εμπόριο, για την άσκηση του οποίου δεν χρησιμοποιήθηκε αυτοκινούμενο όχημα, έλλειψη άδειας του άρθρου 45 και παραμονή πλανόδιου πωλητή σε χώρο πέραν του χρονικού διαστήματος που διαρκεί η συναλλαγή. : 200 ευρώ »

Άρθρο 47

- Η Γενική Διεύθυνση Εφαρμογής Κανονισμών, Υποδομών και Ελέγχου της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, που έχει συσταθεί με το άρθρο 2 του π.δ. 147/2017 (Α' 192), μετονομάζεται σε Γενική Διεύθυνση Βιομηχανίας και Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος.
- Όπου στην κείμενη νομοθεσία και στις διοικητικές πράξεις αναφέρεται η Γενική Διεύθυνση Εφαρμογής Κανονισμών, Υποδομών και Ελέγχου της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης νοείται εφεξής η Γενική Διεύθυνση Βιομηχανίας και Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος.
- Η παρ. 6 του άρθρου 174 του ν. 4512/2018 (Α' 5) αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Από 17.4.2018 καταργούνται η περίπτ. β' της παρ. 1, η περίπτ. δ' της παρ. 2 και η περίπτ. δ' με τις υποπεριπτώσεις τής της παρ. 3 του άρθρου 50 του π.δ. 147/2017 (Α' 192)».

Άρθρο 48
Τροποποίηση άρθρου 7 ν. 4302/2014 (Α' 225)

Στο άρθρο 7 του ν. 4302/2014 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Η περίπτ. α' της παρ. 2 αντικαθίσταται ως εξής:
 «2. Το Συμβούλιο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας Εφοδιαστικής απαρτίζεται από τον Πρόεδρο και τα εξής μέλη:
 α) δύο υπαλλήλους του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, και συγκεκριμένα:
 αα) έναν υπάλληλο της Γενικής Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή, ο οποίος αναλαμβάνει και τη γραμματειακή υποστήριξη του Συμβουλίου, και
 ββ) έναν υπάλληλο της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας»
 2. Η παρ. 6 καταργείται.

Άρθρο 49
Διατάξεις ν. 3325/2005 (Α' 68)

Η παρ. 7 του άρθρου 20 του ν. 3325/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Σε περίπτωση διαχωρισμού υφιστάμενων βιομηχανικών - βιοτεχνικών μονάδων, επαγγελματικών εργαστηρίων, μηχανολογικών εγκαταστάσεων παροχής υπηρεσιών και αποθηκών που λειτουργούν νόμιμα εντός των ορίων της Περιφέρειας Αττικής, για τη δημιουργία δύο ή περισσότερων δραστηριοτήτων που ανήκουν σε διαφορετικά φυσικά ή νομικά πρόσωπα και λειτουργούν σε πλήρως διακεκριμένους χώρους, οι προκύπτουσες από τον διαχωρισμό μονάδες θεωρούνται υφιστάμενες δραστηριότητες και δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 17 του παρόντος, εφόσον η συνολική όχληση που προκύπτει από τη δραστηριότητα όλων των επιμέρους μονάδων δεν υπερβαίνει αθροιστικά την όχληση από τη λειτουργία της αρχικής διαχωριζόμενης μονάδας κατά το χρόνο της τελευταίας αδειοδότησής της. Προκειμένου περί διαχωρισμού ναυπηγοεπισκευαστικών δραστηριοτήτων, για την έκδοση ή τροποποίηση της άδειας λειτουργίας και της ΑΕΠΟ για κάθε προκύπτουσα δραστηριότητα, δεν ισχύουν οι περιορισμοί του άρθρου 16 του ν. 3325/2005, υπό την προϋπόθεση ότι κάθε προκύπτουσα δραστηριότητα λειτουργεί σε έκταση που αποτελεί τμήμα του χώρου εγκατάστασης της δραστηριότητας πριν από τον διαχωρισμό».

2. Στο άρθρο 20 του ν. 3325/2005 προστίθεται παρ. 8 ως εξής:

«Σε περίπτωση διαχωρισμού υφιστάμενων βιομηχανικών - βιοτεχνικών μονάδων, επαγγελματικών εργαστηρίων, μηχανολογικών εγκαταστάσεων παροχής υπηρεσιών και αποθηκών που λειτουργούν νόμιμα, για τις επιμέρους μονάδες που προκύπτουν από τον διαχωρισμό εξακολουθεί να ισχύει κατά περίπτωση και αναλόγως του αδειοδοτικού

καθεστώτος που διέπει τη δραστηριότητά της, η άδεια ή έγκριση ή γνωστοποίηση εγκατάστασης ή η υπεύθυνη δήλωση της διαχωριζόμενης επιχείρησης. Η έγκριση λειτουργίας των επιμέρους μονάδων, εφόσον προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις, χορηγείται, χωρίς να απαιτείται νέα έγκριση εγκατάστασης, με τροποποίηση της άδειας ή έγκρισης ή γνωστοποίησης λειτουργίας ή της υπεύθυνης δήλωσης της διαχωριζόμενης μονάδας. Για την τροποποίηση της άδειας ή έγκρισης ή γνωστοποίησης λειτουργίας ή της υπεύθυνης δήλωσης, ως προς την αλλαγή του φορέα εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 23 του ν. 3982/2011. Αν για τη διαχωριζόμενη μονάδα έχει εκδοθεί απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ), οι όροι αυτοί καλύπτουν και τις επιμέρους μονάδες και δεν απαιτείται νέα ΑΕΠΟ για την άδεια, έγκριση, γνωστοποίηση ή υπεύθυνη δήλωση λειτουργίας τους. Στις πράξεις που εκδίδονται ή στις δηλώσεις που γίνονται για τη λειτουργία των προκυπτουσών μονάδων τίθεται όρος για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων που αναφέρονται στην ΑΕΠΟ. Μετά τη λήξη ισχύος της ΑΕΠΟ για καθεμία από τις επιμέρους μονάδες εκδίδεται, εφόσον προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις και με τροποποίηση της ΑΕΠΟ της διαχωριζόμενης μονάδας, διακριτή ΑΕΠΟ για κάθε δραστηριότητα και φορέα. Λοιπά πιστοποιητικά και εγκρίσεις της διαχωριζόμενης μονάδας τεκμαίρεται ότι καλύπτουν τις μονάδες που προκύπτουν μετά το διαχωρισμό και εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι τη λήξη τους, οπότε και καθεμία από αυτές οφείλει να εφοδιαστεί με αυτά ξεχωριστά».

Άρθρο 50

Ρυθμίσεις νομικών προσώπων δημόσιου τομέα

- Οι διατάξεις των άρθρων 4, 6 και 9 του ν. 3429/2005 (Α' 314) εφαρμόζονται σε όλα τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου της Κεντρικής Κυβέρνησης κατά την έννοια της περίπτ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143).
  - Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3429/2005 προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Τα επιχειρησιακά σχέδια κοινοποιούνται και στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης».
  - Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 4369/2016 (Α' 33) εφαρμόζονται σε όλα τα μονομελή και συλλογικά όργανα διοίκησης και τους εν γένει επικεφαλής:
    - φορέων της Κεντρικής Κυβέρνησης, κατά την έννοια της περίπτ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), με την εξαίρεση της Κεντρικής Διοίκησης κατά την έννοια της περίπτ. στ' της ίδιας παρ.,
    - Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης κατά την έννοια της περίπτ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 και
    - νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου εκτός Γενικής Κυβέρνησης, ανεξάρτητα από τον τρόπο επιλογής και διορισμού τους.
- Μονομελή και συλλογικά όργανα διοίκησης, καθώς και εν γένει επικεφαλής της περίπτ. γ' του προηγουμένου εδαφίου, που παραπέμπονται αμετάκλητα για κακούργημα και εφόσον έχει επιβληθεί η προσωρινή τους κράτηση, τίθενται αυτοδικαίως σε αργία για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η προσωρινή κράτηση αυτή ή η εκτέλεση πρωτοβάθμιας καταδικαστικής απόφασης.

4. Από 1.7.2019 καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη κατά το μέρος που αντίκειται στις διατάξεις της παρ. 1. Ειδικές διατάξεις για θέματα οργάνωσης δομών, καθώς και εσωτερικών κανονισμών λειτουργίας νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, τα οποία εμπύπτουν στη ρύθμιση της παρ. 1 του παρόντος, παραμένουν σε ισχύ, υπό την προϋπόθεση ότι σε αυτές περιλαμβάνονται κατ' ελάχιστο τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 3429/2005. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη κατά το μέρος που αντίκειται στις διατάξεις των παρ. 2 και 3.
5. Η ισχύς της παρ. 1 άρχεται από 1.7.2019.

Άρθρο 51 Διάταξη για πολιτιστική πρωτεύουσα Ελευσίνας

Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 107 του νόμου 3852/2010 (Α' 87) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι επιχειρήσεις που συστήνονται για την φιλοξενία του θεσμού «Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης» απαλλάσσονται από την υποχρέωση λήψης εγγυήσεων συμμετοχής, σύμφωνα με την το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. 4412/2016, και εγγυήσεων καλής εκτέλεσης, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. 4412/2016, κατά την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, στόχος των οποίων είναι οποιοσδήποτε από τους κατωτέρω λόγους: α) δημιουργία ή απόκτηση μοναδικού έργου τέχνης ή καλλιτεχνικής εκδήλωσης, όπως ορίζεται στην υποπερίπτ. αα' της περίπτ. β' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 ή β) προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, όπως ορίζεται στην υποπερίπτ. γγ' της περίπτ. β' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016.»

Άρθρο 52 Διατάξεις σχετικά με το Συνήγορο του Καταναλωτή

Οι παρακάτω κενές οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού, όπως αυτές περιγράφονται κατά κατηγορία και κλάδο στην παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 3297/2004 (Α' 259), ανακατανέμονται μέσω της σύστασης - κατάργησης θέσεων ως εξής:

- α. Οργανικές θέσεις που καταργούνται:
  - αα. Πέντε (5) θέσεις του κλάδου ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού
  - ββ. Μία (1) θέση του κλάδου ΔΕ Οδηγού
  - γγ. Μία (1) θέση του κλάδου ΥΕ Κλητήρα
- β. Οργανικές θέσεις που συνιστώνται: Επτά (7) θέσεις ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, κλάδου ΠΕ Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού.

Ως εκ τούτου, οι ανωτέρω κλάδοι διαμορφώνονται ως ακολούθως:

ΚΛΑΔΟΣ

ΘΕΣΕΙΣ

Ειδικοί Επιστήμονες Τριάντα πέντε (35)

ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού Πέντε (5)

ΔΕ Οδηγού Μηδέν (0)

218

ΥΕ Κλητήρα Μηδέν (0)

Κατά τα λοιπά εξακολουθεί να ισχύει η κατανομή των οργανικών θέσεων μόνιμου προσωπικού και με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου όπως περιγράφεται στην παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 3297/2004.

Άρθρο 53

Οργανισμός και Κανονισμός Λειτουργίας Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Α. Θεσπίζεται ως σύνολο ο «ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.)», οι διατάξεις του οποίου έχουν ως εξής:

«ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.)

Άρθρο 1

Αποστολή και φύση της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.)
Η Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων [στο εξής η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. ή Αρχή], όπως προβλέπεται στον ιδρυτικό της νόμο (ν.4013/2011-Α'204), αλλά και στις σχετικές διατάξεις των ν. 4412/2016 (Α'147) και 4413/2016 (Α'148), έχει ως κύρια αποστολή την προώθηση μιας ολοκληρωμένης εθνικής στρατηγικής και ανάπτυξης των συναφών πολιτικών, τη διασφάλιση της εναρμόνισης του εθνικού με το δίκαιο δημοσίων συμβάσεων της Ένωσης, την υποβολή προτάσεων για τη μεταρρύθμιση και βελτίωση του θεσμικού πλαισίου, ώστε η ανάθεση και εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων να γίνονται με διαφάνεια και αποτελεσματικότητα, καθώς και την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την αξιολόγηση του τομέα αυτού και των επί μέρους δράσεων του. Επίσης, αποτελεί πρωτεύουσα εθνική αρχή επικοινωνίας των ελληνικών αρχών με τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την ανταλλαγή απόψεων, πληροφοριών και στοιχείων που αφορούν την εθνική στρατηγική, το νομικό πλαίσιο και τις διαδικασίες προκήρυξης, ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων και συμμετέχει στην εκπροσώπηση της χώρας σε διεθνείς οργανισμούς και συναντήσεις στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.

Οι ανεξάρτητη αρχή, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. απολαύει λειτουργικής ανεξαρτησίας, διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας και δεν υπόκειται σε έλεγχο ή εποπτεία από κυβερνητικά όργανα ή άλλη ανεξάρτητη ή διοικητική αρχή, παρά μόνον στον έλεγχο της Βουλής των Ελλήνων, σύμφωνα με το άρθρο 138Α του Κανονισμού της Βουλής. Ο Πρόεδρος της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. καλείται στα αρμόδια για θέματα δημοσίων συμβάσεων κυβερνητικά όργανα προς ενημέρωσή τους.

ΤΙΤΛΟΣ Α'

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.)

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ - ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Άρθρο 2

Διοικητική διάρθρωση της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

- Οι οργανικές μονάδες της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. διακρίνονται σε αυτές που υπάγονται απευθείας στον Πρόεδρο της Αρχής και σε αυτές που υπάγονται στη Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων.

2. Οι οργανικές μονάδες που υπάγονται απ' ευθείας στον Πρόεδρο της Αρχής είναι οι εξής:
- Γραφείο Προέδρου
  - Γραφείο Δημόσιων και Διεθνών Σχέσεων
  - Γραφείο Νομικού Συμβούλου.
3. Η Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων (Γ.Δ.Δ.Σ.) απαρτίζεται από πέντε (5) Διευθύνσεις, ένα Αυτοτελές Γραφείο και μία διοικητική δομή επιπέδου γραφείου:
- Διεύθυνση Συντονισμού, η οποία συγκροτείται από το Τμήμα Συντονισμού και το Τμήμα Εκπαίδευσης και Πιστοποίησης
  - Διεύθυνση Μελετών και Γνωμοδοτήσεων, η οποία συγκροτείται από το Τμήμα Μελετών και το Τμήμα Γνωμοδοτήσεων.
  - Διεύθυνση Ελέγχου, η οποία συγκροτείται από το Τμήμα Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης και το Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχου.
  - Διεύθυνση Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων και Ηλεκτρονικής Υποστήριξης, η οποία συγκροτείται από το Τμήμα Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων και Στατιστικών Αναλύσεων και το Τμήμα Ηλεκτρονικής Υποστήριξης.
  - Διεύθυνση Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης, η οποία συγκροτείται από το Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης και Ανθρώπινου Δυναμικού, το Τμήμα Οικονομικής Υποστήριξης και το Τμήμα Προμηθειών.
  - Αυτοτελές Γραφείο Θεσσαλονίκης.
  - Τεχνική Υπηρεσία του άρθρου 14 του παρόντος.

Άρθρο 3

Γραφείο Προέδρου

Το Γραφείο Προέδρου υποστηρίζει γραμματειακά, οργανωτικά και επιτελικά τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και τα μέλη της Αρχής. Στο πλαίσιο αυτό, οι αρμοδιότητες του Γραφείου διακρίνονται σε εκείνες που έχουν οργανωτικό και γραμματειακό χαρακτήρα (Γραμματεία Προέδρου) και σε εκείνες με επιτελικό χαρακτήρα (Επιτελικός Τομέας).

- Στις οργανωτικού και γραμματειακού χαρακτήρα αρμοδιότητες (Γραμματεία Προέδρου) περιλαμβάνονται οι ακόλουθες:
  - Η παροχή γραμματειακής και οργανωτικής υποστήριξης προς τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και τα μέλη της Αρχής.
  - Η τήρηση πρωτοκόλλου Γραφείου Προέδρου, η τήρηση σχεδίων των αποφάσεων και εν γένει πράξεων της Αρχής και η τήρηση των Πρακτικών των Συνεδριάσεων της Αρχής.
  - Η επιμέλεια έκδοσης των εκθέσεων και κάθε άλλου πληροφοριακού εντύπου της Αρχής.
- Στις επιτελικού χαρακτήρα αρμοδιότητες (Επιτελικός Τομέας) περιλαμβάνονται οι ακόλουθες:
  - Η παρακολούθηση των επί μέρους δράσεων της Εθνικής Στρατηγικής στο πεδίο των δημοσίων συμβάσεων.
  - Ο συντονισμός των συναρμόδιων υπηρεσιών της Αρχής σε ζητήματα σχεδιασμού ή απολογισμού, όπως και στη σύνταξη της ετήσιας έκθεσης πεπραγμένων και προτάσεων για την βελτίωση του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου που υποβάλλει η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. στον Πρόεδρο της Βουλής, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περίπτ. ιγ' του ν. 4013/2011, καθώς και κάθε έκθεσης που προβλέπεται στο πλαίσιο της Διακυβέρνησης, σύμφωνα με τα άρθρα 340 έως 344 του ν. 4412/2016 και 56 του ν. 4413/2016.

γγ) Η μέριμνα για τη δέουσα δημοσίευση ή με οποιοδήποτε τρόπο εκτέλεση των αποφάσεων, γνωμοδοτήσεων, συστάσεων, οδηγιών, αξιολογήσεων, πορισμάτων και των άλλων εκθέσεων και δράσεων της Αρχής.

δδ) Ο συντονισμός των συναρμόδιων υπηρεσιών της Αρχής για την απάντηση στα ερωτήματα κοινοβουλευτικού ελέγχου που υποβάλλονται μέσω του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης.

εε) Κάθε άλλη σχετική αρμοδιότητα που προβλέπεται στον εκάστοτε ισχύοντα Κανονισμό Λειτουργίας της Αρχής.

Άρθρο 4

Γραφείο Δημόσιων και Διεθνών Σχέσεων

Το Γραφείο Δημόσιων και Διεθνών Σχέσεων έχει ως αποστολή την υποστήριξη των δημόσιων και διεθνών σχέσεων της Αρχής καθώς και τα θέματα εθιμοτυπίας.

Οι αρμοδιότητες του Γραφείου είναι οι ακόλουθες:

α) Η προεργασία και ο σχεδιασμός της εκπροσώπησης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. στα αρμόδια θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανταλλαγή απόψεων, πληροφοριών και στοιχείων που αφορούν στην εθνική στρατηγική, στο νομικό πλαίσιο και στις διαδικασίες προκήρυξης, ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων, καθώς και την εν γένει ερμηνεία και εφαρμογή του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων.

β) Η προεργασία και ο σχεδιασμός για τη συμμετοχή του Προέδρου των μελών ή του προσωπικού της Αρχής, κατόπιν εντολής του Προέδρου, στην εκπροσώπηση της χώρας σε διεθνείς οργανισμούς και συναντήσεις στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.

γ) Η επιμέλεια και εν γένει υποστήριξη σε κάθε επαφή με κρατικό ή διεθνή οργανισμό στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.

δ) Ο σχεδιασμός και προγραμματισμός των δράσεων δημοσιότητας της Αρχής, καθώς και η οργάνωση και συντονισμός της συμμετοχής της Αρχής σε συνέδρια.

ε) Ο σχεδιασμός, η εισήγηση και η υλοποίηση των προγραμμάτων δημοσίων σχέσεων της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. και της επικοινωνίας της με άλλους φορείς.

στ) Η παρακολούθηση, επισήμανση και συλλογή ειδήσεων και δημοσιευμάτων, τα οποία αφορούν αρμοδιότητες και δραστηριότητες της Αρχής, η δημιουργία αρχείου δημοσιευμάτων, καθώς και η σχετική ενημέρωση, των υπηρεσιακών μονάδων για θέματα που ανήκουν στις αρμοδιότητές τους.

ζ) Η ενημέρωση του κοινού για το έργο και την αποστολή της Αρχής και ειδικότερα η μέριμνα για την επικοινωνία και τις σχέσεις της Αρχής με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η πληροφόρησή τους για τις αρμοδιότητες και το έργο της, η οργάνωση συνεντεύξεων τύπου, καθώς και η κατάρτιση και διανομή των δελτίων τύπου, των ενημερωτικών φυλλαδίων, ενημερωτικών δελτίων.

η) Η επιμέλεια διοργάνωσης των εκδηλώσεων της Αρχής.

θ) Η διαχείριση θεμάτων πρωτοκόλλου και εθιμοτυπίας.

Άρθρο 5

Γραφείο Νομικού Συμβούλου

1. Το Γραφείο Νομικού Συμβούλου έχει ως αρμοδιότητα τη νομική υποστήριξη της Αρχής. Το εν λόγω Γραφείο στελεχώνεται από το Νομικό Σύμβουλο, ο οποίος ως προς όλες τις έννομες συνέπειες, πλην του επιδόματος ευθύνης, εξομοιώνεται με προϊστάμενο Διεύθυνσης της Αρχής.. Ο Νομικός Σύμβουλος, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, επικουρείται από μέλη του Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού (ΕΕΠ) καθώς και του

Διοικητικού Προσωπικού που μπορεί να τοποθετούνται στο Γραφείο με απόφαση του Προέδρου της Αρχής.

2. Στην Αρχή μπορεί να απασχολούνται έως τρεις (3) ασκούμενοι δικηγόροι, μετά από απόφαση της Αρχής, σύμφωνα με τον Κώδικα περί Δικηγόρων και τα εκάστοτε προβλεπόμενα σε σχετική απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης. Οι ασκούμενοι δικηγόροι τοποθετούνται με πράξη του Προέδρου στο Γραφείο Νομικού Συμβούλου.

Ο Νομικός Σύμβουλος καθορίζει το πρόγραμμα άσκησης των ασκούμενων δικηγόρων και σε αυτό το πλαίσιο μπορεί αυτοί να διατίθενται από τον ίδιο ή τον Πρόεδρο της Αρχής σε υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης.

3. Οι ειδικότερες αρμοδιότητες του Γραφείου Νομικού Συμβούλου διακρίνονται σε δύο τομείς: (α) σε εκείνες που σχετίζονται με την αντιμετώπιση δικαστικών υποθέσεων και την έκδοση γνωμοδοτήσεων και (β) στις αφορώσεις σε ζητήματα δικαίου της Ένωσης.

α) Στον τομέα των δικαστικών υποθέσεων και έκδοσης γνωμοδοτήσεων ανήκουν οι ακόλουθες αρμοδιότητες:

αα) Η σύνταξη γνωμοδοτήσεων που ανατίθενται από τον Πρόεδρο ή τα μέλη της Αρχής καθώς και από υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης, κατόπιν εντολής του Προέδρου.

ββ) Ο συντονισμός και η προετοιμασία των διοικητικών φακέλων και των εκθέσεων απόψεων της Αρχής, τις οποίες υποχρεούνται να συντάσσουν οι αρμόδιες Διευθύνσεις, προς αποστολή στα δικαστήρια για την εκδίκαση υποθέσεων στις οποίες η Αρχή είναι διάδικος.

γγ) Η άσκηση και υποστήριξη ενδίκων βοηθημάτων και μέσων προς προάσπιση των συμφερόντων της Αρχής.

δδ) Η εκπροσώπηση της Αρχής σε δικαστικές και διοικητικές διαδικασίες.

εε) Ο νομικός έλεγχος των εγγράφων των συμβάσεων που συνάπτει η Αρχή, μετά από παραγγελία της τελευταίας ή του Προέδρου της.

στστ) Η νομική υποστήριξη στελεχών της Αρχής, κατόπιν ειδικής εντολής του Προέδρου, ενώπιον των Δικαστηρίων ή των Δικαστικών Αρχών, σε περίπτωση ποινικής δίωξης αυτών για αδικήματα που τους αποδίδεται ότι διέπραξαν κατά την ενάσκηση των καθηκόντων τους, εφόσον η ανωτέρω δίωξη δεν έχει κινηθεί με ενέργειες της Αρχής

β) Στον τομέα που άπτεται των ζητημάτων του δικαίου της Ένωσης ανήκουν οι ακόλουθες αρμοδιότητες:

αα) Η σύνταξη γνωμών και εισηγήσεων, κατόπιν παραγγελίας της Αρχής ή του Προέδρου, ως προς την ανάγκη ασκήσεως παρεμβάσεως επί προδικαστικών ερωτημάτων που έχουν τεθεί στο Δικαστήριο Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ).

ββ) Η εισήγηση προς την Αρχή και η σύνταξη των σχετικών δικογράφων για την υποβολή παρατηρήσεων σε θέματα δημοσίων συμβάσεων, ιδίως για την ερμηνεία του δικαίου των δημόσιων συμβάσεων, είτε γραπτά, είτε προφορικά με πρωτοβουλία της Αρχής ή ύστερα από αίτημα των αρμόδιων δικαστηρίων σε δίκες που διεξάγονται ενώπιον τους, καθώς και στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ).

γγ) Η εισήγηση προς την Αρχή και σύνταξη σχεδίων δικογράφων για κάθε θέμα που απαιτεί προσφυγή, παρέμβαση ή άλλο ένδικο βοήθημα ή μέσο ενώπιον ευρωπαϊκών ή διεθνών δικαστηρίων σε θέματα δημοσίων συμβάσεων κατόπιν ερωτήματος ή σε συνεννόηση με τις αρμόδιες υπηρεσίες.

4. Ο Νομικός Σύμβουλος, ως επικεφαλής του Γραφείου Νομικού Συμβούλου, μπορεί να αναθέτει την άσκηση καθηκόντων του σε μέλη του Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού της Αρχής, τα οποία έχουν τοποθετηθεί στο εν λόγω Γραφείο.
5. Ο Νομικός Σύμβουλος μπορεί, κατόπιν εντολής του Προέδρου, να υποστηρίζει τις Διευθύνσεις της Αρχής επί νομικών ζητημάτων που τις απασχολούν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.
6. Στο Γραφείο Νομικού Συμβούλου τηρούνται βάσεις δεδομένων της ελληνικής, ευρωπαϊκής και διεθνούς νομολογίας περί δημοσίων συμβάσεων, όπως και άλλων ανεξαρτήτων αρχών, για εσωτερική χρήση της Αρχής.

Άρθρο 6

Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων

1. Η Γενική Διεύθυνση επικουρεί τον Πρόεδρο της Αρχής που έχει την ευθύνη για τη λειτουργία της Αρχής, καθώς και τα μέλη της. Επιχειρησιακοί στόχοι της Γενικής Διεύθυνσης είναι η παρακολούθηση του συντονισμού και του ελέγχου των Διευθύνσεων και των λοιπών υπηρεσιών που την απαρτίζουν, καθώς και η διασφάλιση της έγκαιρης περαιώσης των ανατεθειμένων σ' αυτές εργασιών και καθηκόντων και της εν γένει οργανωτικής αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών αυτών. Επίσης, κεντρικός επιχειρησιακός στόχος της Γενικής Διεύθυνσης, μέσω και της, σύμφωνα με το δημόσιο λογιστικό, άσκησης αρμοδιοτήτων Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών, είναι η συνεχής μέριμνα για την χρηστή δημοσιονομική διαχείριση της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. και την ομαλή λειτουργία των υπηρεσιών της μέσω της διασφάλισης όλων των αναγκαίων πόρων και υπηρεσιών με τον πιο αποδοτικό τρόπο αλλά και των ειδικών θεμάτων διοικητικής πρακτικής της Αρχής.
2. Το Αρχείο της Γενικής Διεύθυνσης τηρείται σε επίπεδο κάθε Διεύθυνσης χωριστά.»

Άρθρο 7

Γενικός Διευθυντής

1. Ο Γενικός Διευθυντής προΐσταται των Διευθύνσεων και Τμημάτων που υπάγονται στη Γ.Δ.Δ.Σ. και συντονίζει και κατευθύνει το έργο αυτών.
Οι αρμοδιότητες του Γενικού Διευθυντή είναι οι ακόλουθες:
 α) Η μέριμνα για την τήρηση του προγραμματισμού, καθώς και για την υλοποίηση των στόχων και των κατευθύνσεων που τίθενται στη Γ.Δ.Δ.Σ. από τον Πρόεδρο και την Αρχή. Προς τον σκοπό αυτό, ο Γενικός Διευθυντής παρακολουθεί τις εργασίες των Διευθύνσεων και των Τμημάτων, συντονίζει και ελέγχει την δραστηριότητά τους.
 β) Η κατανομή των εργασιών και των υποθέσεων μεταξύ των Διευθύνσεων της Γ.Δ.Δ.Σ., η περαιτέρω παρακολούθηση και έλεγχος της περαιώσης των εργασιών και υποθέσεων από τους χειριστές τους, καθώς και της σύνταξης των σχετικών εισηγήσεων εντός των προβλεπόμενων ή οριζόμενων προθεσμιών και τέλος η απόφαση για την τηρητέα πορεία επί των υποθέσεων όταν εκδηλώνεται διάσταση απόψεων μεταξύ των συναρμοδίων υπηρεσιών.
 γ) Η μέριμνα για την εμπρόθεσμη και ορθή εισαγωγή ενώπιον του αρμοδίου οργάνου των υποθέσεων, των εισηγήσεων ή εκθέσεων επί των σχεδίων γνωμοδοτήσεων, επί μέρους διατάξεων, αποφάσεων, συστάσεων, αξιολογήσεων, πορισμάτων της Αρχής και κάθε άλλης δράσης αυτής.

- δ) Η εισήγηση προς τον Πρόεδρο της Αρχής για την τοποθέτηση του προσωπικού στις οργανωτικές μονάδες της Αρχής και τη μετακίνησή του μεταξύ των μονάδων αυτών.
- ε) Ο έλεγχος για την εφαρμογή και την τήρηση από το προσωπικό της Γενικής Διεύθυνσης των νόμων, των κανονισμών και των αποφάσεων που το αφορούν.
- στ) Η μέριμνα, σε συνεργασία με τις λοιπές συναρμόδιες υπηρεσίες, για τη σύνταξη της ετήσιας έκθεσης πεπραγμένων και προτάσεων που υποβάλλει η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. στον Πρόεδρο της Βουλής, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περίπτ. ιγ' του ν. 4013/2011, του προϋπολογισμού της Αρχής, καθώς και των άλλων εκθέσεων και εγγράφων που υποβάλλονται σε κάθε εθνικό και διεθνές όργανο ή Οργανισμό.
- ζ) Η συγκρότηση ομάδων εργασίας από υπαλλήλους που ανήκουν σε διαφορετικές Διευθύνσεις, Τμήματα ή Γραφεία, για την αντιμετώπιση και επεξεργασία συγκεκριμένου ζητήματος ή την εκτέλεση διοικητικού έργου ή εργασίας που ανήκει στην αρμοδιότητα οποιασδήποτε υπηρεσιακής μονάδας της Γενικής Διεύθυνσης καθώς και ο ορισμός συντονιστή της ομάδας εργασίας.
2. Ο Γενικός Διευθυντής, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, μπορεί να επικουρείται γραμματειακά από μέλη του διοικητικού προσωπικού που ορίζονται με απόφαση του Προέδρου της Αρχής.
3. Ο Πρόεδρος της Αρχής μπορεί να ορίσει ως αναπληρωτή του Γενικού Διευθυντή, όταν απουσιάζει ή κωλύεται, έναν από τους προϊσταμένους των υποκείμενων Διευθύνσεων της Γενικής Διεύθυνσης. Το αυτό ισχύει και σε περίπτωση κένωσης, καθ' οιονδήποτε τρόπο, της θέσης Γενικού Διευθυντή της Αρχής μέχρι την επιλογή και τοποθέτηση νέου προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης.

Άρθρο 8

Διεύθυνση Συντονισμού

- Οι επιχειρησιακοί στόχοι της Διεύθυνσης Συντονισμού αναφέρονται κυρίως α) στην παρακολούθηση και το συντονισμό κάθε είδους φορέα που εμπλέκεται στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, β) στην οργάνωση της επικοινωνίας και ανταλλαγής πληροφοριών με τις αρμόδιες υπηρεσίες και θεσμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για θέματα που άπτονται της αρμοδιότητας της Διεύθυνσης, γ) στην οργάνωση της συμμετοχής της Αρχής σε επιτροπές διαφόρων καθηκόντων, δ) στη συλλογή και επεξεργασία σχετικών δεδομένων και ε) στην ανάπτυξη της κατάλληλης αρχιτεκτονικής της πολιτικής για την επαγγελματοποίηση και την εν γένει κατάρτιση και πιστοποίηση του προσωπικού των αναθετουσών αρχών και αναθετόντων φορέων σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΓΓΕ και της ΓΓΥ.
- Η Διεύθυνση Συντονισμού συγκροτείται από τα εξής Τμήματα:
  - Τμήμα Συντονισμού καθώς και
  - Τμήμα Εκπαίδευσης και Πιστοποίησης.
- Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Συντονισμού είναι οι ακόλουθες:
  - Η παρακολούθηση των φορέων της κεντρικής διοίκησης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο της εποπτείας και του συντονισμού της δράσης τους, και ειδικότερα στο πλαίσιο της προαγωγής της εθνικής στρατηγικής, πολιτικής και δράσης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, καθώς και η εκπόνηση των δράσεων της Εθνικής Στρατηγικής, για τις οποίες η Αρχή φέρει τη σχετική υποχρέωση.
  - Η επικοινωνία και ανταλλαγή πληροφοριών με τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κάθε άλλου κράτους μέλους για ζητήματα αρμοδιότητας της Διεύθυνσης.

- γ) Η προετοιμασία της συμμετοχής της Αρχής σε συλλογικά κυβερνητικά και άλλα όργανα με αρμοδιότητα επί των δημοσίων συμβάσεων.
- δ) Η προετοιμασία συσκέψεων συντονισμού με εκπροσώπους των φορέων της κεντρικής διοίκησης και η συγκρότηση ομάδων εργασίας με τη συμμετοχή εκπροσώπων όλων των συναρμόδιων φορέων με σκοπό την ενοποίηση και ομοιόμορφη ανάπτυξη και εφαρμογή του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Μελετών και Γνωμοδοτήσεων.
- ε) Η παρακολούθηση του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων και ιδίως της εφαρμογής των κανόνων περί δημοσίων συμβάσεων, που περιλαμβάνει δραστηριότητες όπως τη συλλογή, ανάλυση και επεξεργασία δεδομένων σχετικά με τον προγραμματισμό και τις διαδικασίες προκήρυξης, ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων, καθώς και η, κατόπιν συνεργασίας με τη Διεύθυνση Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων και Ηλεκτρονικής Υποστήριξης, επεξεργασία, ανάλυση αυτών των δεδομένων και εξαγωγή σχετικών συμπερασμάτων. Τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων της παρακολούθησης αυτής τίθενται στη διάθεση του κοινού με υποχρεωτική ανάρτησή τους στην επίσημη ιστοσελίδα της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων.
- στ) Η προεργασία, σε συνεργασία με τη συναρμόδια Διεύθυνση Μελετών και Γνωμοδοτήσεων, για την παροχή οδηγιών σε αναθέτουσες αρχές ως συνέπεια της προαναφερόμενης αρμοδιότητας της παρακολούθησης των συμβάσεων.
- ζ) Η σύνταξη, σε συνεργασία με τις λοιπές Διευθύνσεις και Γραφεία, της ετήσιας έκθεσης πεπραγμένων και προτάσεων για την βελτίωση του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων και τη συμμόρφωση των αρμόδιων φορέων με τις προτάσεις και τις οδηγίες αυτές που υποβάλλει η Αρχή στον Πρόεδρο της Βουλής, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περίπτ. ιγ' του ν. 4013/2011, καθώς και κάθε έκθεσης που προβλέπεται στο πλαίσιο της Διακυβέρνησης, σύμφωνα με τα άρθρα 340 επ. του ν.4412/2016 και 56 του ν.4413/2016.
- η) Η παρακολούθηση του ετήσιου προγραμματισμού των αναγκών της κεντρικής και αποκεντρωμένης διοίκησης, καθώς και της περιφερειακής και τοπικής αυτοδιοίκησης σχετικά με την εκτέλεση έργων, παροχή υπηρεσιών και προμήθεια αγαθών.
4. Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Εκπαίδευσης και Πιστοποίησης είναι οι ακόλουθες:
- α) Η συμμετοχή, σε συνεργασία με εκπαιδευτικούς φορείς και, ιδίως, με το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης (ΙΝ.ΕΠ.) του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, στο σχεδιασμό και την υλοποίηση πιστοποιημένων ή μη προγραμμάτων κατάρτισης του προσωπικού των αναθετουσών αρχών και αναθετόντων φορέων, των εκπαιδευτών του προσωπικού αυτού, καθώς και η εν γένει παρακολούθηση των εκπαιδευτικών δράσεων και των διαδικασιών πιστοποίησης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.
- β) Η ανάπτυξη και παροχή εργαλείων και μεθοδολογίας για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων, γνώσεων και ακεραιότητας που απαιτούνται για την επάρκεια των αναθετουσών αρχών, των αναθετόντων φορέων και του προσωπικού τους και η εισήγηση προς τους αρμόδιους φορείς για την ανάπτυξη και εφαρμογή αποτελεσματικής πολιτικής επαγγελματοποίησης, καθώς και συστήματος πιστοποίησης δομών και φυσικών προσώπων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.
- γ) Η ανίχνευση των εκπαιδευτικών αναγκών του προσωπικού της Αρχής και η κατάρτιση προτάσεων και εισηγήσεων για τη συμμετοχή τους σε προγράμματα επιμόρφωσης και δια βίου μάθησης.

Άρθρο 9

Διεύθυνση Μελετών και Γνωμοδοτήσεων

1. Οι επιχειρησιακοί στόχοι της Διεύθυνσης Μελετών και Γνωμοδοτήσεων αναφέρονται α) στην έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών και εγκυκλίων, β) στην προετοιμασία των ζητημάτων εναρμόνισης του εθνικού με το δίκαιο της Ένωσης, γ) στην τεκμηρίωση και την εκπόνηση μελετών για την υποστήριξη θεσμοθέτησης ρυθμίσεων και λοιπών δράσεων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, δ) στη σύνταξη πρότυπων ή υποδειγμάτων εγγράφων σύμβασης, ε) στην παροχή κάθε είδους συμβουλής ή γνωμοδοτήσεως σύμφωνης ή απλής επί ερωτημάτων ή διατάξεων σχεδίων νόμων ή κανονιστικών πράξεων που αφορούν στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.
2. Η Διεύθυνση Μελετών και Γνωμοδοτήσεων συγκροτείται από τα εξής Τμήματα:
  - α) Τμήμα Μελετών καθώς και
  - β) Τμήμα Γνωμοδοτήσεων.
3. Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Μελετών είναι οι ακόλουθες:
  - α) Η τεκμηρίωση και η εν γένει προετοιμασία των εισηγήσεων της Αρχής προς τα αρμόδια εθνικά όργανα με σκοπό την θεσμοθέτηση ρυθμίσεων για την προσήκουσα εναρμόνιση της εθνικής έννομης τάξης προς το δίκαιο της Ένωσης, την απλούστευση, κωδικοποίηση και ενοποίηση των σχετικών νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων του εθνικού δικαίου, καθώς και τον εξορθολογισμό των διοικητικών πρακτικών και διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων.
  - β) Η σύνταξη, σε συνεργασία με τις λοιπές Διευθύνσεις κατά τον λόγο αρμοδιότητάς τους, κανονισμών, κατευθυντήριων οδηγιών, καθώς και εισηγήσεων για εγκυκλίους, που αναφέρονται σε τεχνικά ή λεπτομερειακά θέματα σχετικά με ζητήματα δημοσίων συμβάσεων που αφορούν ιδίως στην ερμηνεία της σχετικής εθνικής νομοθεσίας και της νομοθεσίας της Ένωσης, κατόπιν μελέτης και συνεκτίμησης της εθνικής νομολογίας και της νομολογίας των δικαστηρίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
  - γ) Η σύνταξη σχεδίων πρότυπων ή υποδειγμάτων εγγράφων της σύμβασης, ιδίως διακηρύξεων και σχεδίων συμβάσεων μετά από διαβούλευση με τους κατά περίπτωση αρμόδιους δημόσιους φορείς.
  - δ) Η συγκέντρωση υλικού και η σχετική τεκμηρίωση για την υποβολή γραπτών ή προφορικών παρατηρήσεων από την Αρχή σχετικά με θέματα δημοσίων συμβάσεων, ιδίως για την ερμηνεία του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων.
  - ε) Η εκπόνηση μελετών σε κλάδους του δικαίου δημοσίων συμβάσεων, με στόχο τον εντοπισμό των αποτελεσματικότερων επιλογών για την εναρμόνιση, απλούστευση και εξορθολογισμό των διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων.
  - στ) Η μέριμνα για την οργάνωση και λειτουργία βιβλιοθήκης με εκδόσεις, ελληνικές και ξενόγλωσσες, σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή, σχετικές με την εφαρμογή της νομοθεσίας των δημοσίων συμβάσεων και με οποιοδήποτε άλλο έντυπο ή ηλεκτρονικό υλικό, που υποβοηθά το έργο της Αρχής.
  - ζ) Η συλλογή και η μέριμνα για τη δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων και τη συναφή νομολογία των ευρωπαϊκών και εθνικών δικαστηρίων.
  - η) Η επικοινωνία και ανταλλαγή πληροφοριών με τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κάθε άλλου κράτους μέλους για ζητήματα αρμοδιότητας της Διεύθυνσης.

5. Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Γνωμοδοτήσεων, είναι οι ακόλουθες:

- α) Η σύνταξη εισήγησης για τη διατύπωση γνώμης επί των διατάξεων σχεδίων νόμων που αφορούν στις δημόσιες συμβάσεις πριν από την κατάθεση τους στη Βουλή.
- β) Η προετοιμασία των συσκέψεων με εκπροσώπους όλων των συναρμόδιων Υπουργείων ή και με τρίτους, ειδικούς σε θέματα δημοσίων συμβάσεων για την σύγκλιση διισταμένων απόψεων σε περίπτωση διαφωνίας του Υπουργού με την γνώμη της Αρχής.
- γ) Η σύνταξη εισήγησης για τη διατύπωση γνώμης επί των προεδρικών διαταγμάτων, κατά το μέρος που ρυθμίζουν θέματα δημοσίων συμβάσεων.
- δ) Η σύνταξη εισήγησης στο πλαίσιο της διαδικασίας για την παροχή ή μη της απαιτούμενης σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την έκδοση των λοιπών, πλην των διακηρύξεων, κανονιστικών πράξεων καθώς και των κανονισμών άλλων δημόσιων οργάνων και αναθετουσών αρχών ή αναθετόντων φορέων, κατά το μέρος που οι πράξεις αυτές ρυθμίζουν θέματα δημοσίων συμβάσεων.
- ε) Η έρευνα, τεκμηρίωση και προεργασία για την παροχή οποιασδήποτε άλλης γνώμης, συμβουλής ή εν γένει συνδρομής στο πλαίσιο της συμβουλευτικής υποστήριξης της Αρχής προς τη Διοίκηση ή τις αναθέτουσες αρχές και αναθέτοντες φορείς.

Άρθρο 10

Διεύθυνση Ελέγχου

1. Οι επιχειρησιακοί στόχοι της Διεύθυνσης Ελέγχου είναι η εποπτεία, η παρακολούθηση, η αξιολόγηση και ο έλεγχος των δράσεων των εν γένει φορέων της διοίκησης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων σύμφωνα με όσα ο νόμος ορίζει.
2. Η Διεύθυνση Ελέγχου συγκροτείται από τα εξής Τμήματα:
  - α) Τμήμα Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης
  - β) Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχου
3. Η αρμοδιότητα του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης περιλαμβάνει την προετοιμασία έκθεσης του εισηγητή, η οποία διαλαμβάνει το ιστορικό, τα στοιχεία που βεβαιώνονται από τα έγγραφα και τα νομικά ζητήματα που ανακύπτουν στο πλαίσιο της διαδικασίας για την παροχή ή μη της απαιτούμενης σύμφωνης γνώμης της Αρχής, προκειμένου να εκδοθεί απόφαση αναθέτουσας αρχής ή αναθέτοντος φορέα που αφορά σε προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης.
4. Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Παρακολούθησης και Ελέγχου είναι οι ακόλουθες:
  - α) Η παρακολούθηση και αξιολόγηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των δράσεων των δημοσίων φορέων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων των συναρμόδιων Υπουργείων, των αρμόδιων διοικητικών οργάνων άσκησης ελέγχου και εποπτείας και των εσωτερικών ελεγκτικών τους κανονισμών, καθώς και των αναθετουσών αρχών και αναθετόντων φορέων, στο πλαίσιο του ισχύοντος εθνικού και ενωσιακού νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου περί ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων με σκοπό την εξαγωγή συμπερασμάτων για τη βελτίωση των ελεγκτικών μεθόδων και τον εντοπισμό των συνήθων και πλέον κρίσιμων πλημμελειών που παρουσιάζονται κατά τον προγραμματισμό και τις διαδικασίες προκήρυξης, ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων σύμφωνα με όσα ο νόμος ορίζει. Τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων της παρακολούθησης αυτής, σε συνεργασία με το Τμήμα Συντονισμού της Διεύθυνσης Συντονισμού, τίθενται στη διάθεση του κοινού με υποχρεωτική ανάρτησή τους στην επίσημη ιστοσελίδα της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

- β) Η διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων σε ευρισκόμενες σε εξέλιξη διαδικασίες προκήρυξης, ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων από τις αναθέτουσες αρχές και τους εμπλεκόμενους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς για την διαπίστωση παραβίασης ή μη του εθνικού δικαίου ή του δικαίου της Ένωσης.
- γ) Η προετοιμασία για την έκδοση πορίσματος της Αρχής σχετικά με την έρευνα επί των υπό το ανωτέρω στοιχείο (β) ελεγχόμενων διαδικασιών προκήρυξης, ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων και η κοινοποίηση τους στην οικεία αναθέτουσα αρχή.
- δ) Η προεργασία και η εισήγηση για την έκδοση απόφασης της Αρχής σχετικά με την διακοπή της προόδου των διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημόσιας σύμβασης σε περίπτωση διαπίστωσης παραβίασης του εθνικού ή του ευρωπαϊκού δικαίου ή η εισήγηση για την παροχή έγγραφης συναίνεσης για την συνέχιση αυτών.
- ε) Η μέριμνα για την διαβίβαση των ανωτέρω πορισμάτων στα αρμόδια δικαστήρια και τις εισαγγελικές αρχές, κατόπιν αιτήματος τους, καθώς και η ενημέρωση των αρμοδίων οργάνων εποπτείας και ελέγχου, προκειμένου αυτά να επιληφθούν για την άσκηση των κατά νόμο αρμοδιοτήτων τους.
- στ) Η εισήγηση για την αξιολόγηση, στο πλαίσιο της εποπτείας της Αρχής, των αρμόδιων ελεγκτικών οργάνων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων ως προς την άσκηση των καθηκόντων τους σύμφωνα με το ισχύον εθνικό και ενωσιακό νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο και τις κατευθυντήριες οδηγίες της Αρχής.
- ζ) Η μέριμνα για την εκπόνηση συστήματος ανάλυσης κινδύνων με συγκεκριμένους δείκτες επί των δημοσίων συμβάσεων, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων και Ηλεκτρονικής Υποστήριξης.
- η) Η σύνταξη σχεδίων των κατευθυντηρίων οδηγιών προς τους αρμόδιους δημόσιους φορείς και τις αναθέτουσες αρχές με αντικείμενο την ενοποίηση των διαδικασιών ελέγχου των σταδίων προκήρυξης, ανάθεσης και εκτέλεσης δημόσιων συμβάσεων, καθώς επίσης και η εισήγηση προς τους αρμόδιους Υπουργούς της έκδοσης σχετικών εγκυκλίων.

Άρθρο 11

Διεύθυνση Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων και Ηλεκτρονικής Υποστήριξης

- Οι επιχειρηματικοί στόχοι της Διεύθυνσης Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων και Ηλεκτρονικής Υποστήριξης είναι η τήρηση και η εύρυθμη λειτουργία και ανάπτυξη της Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων, η στατιστική επεξεργασία και ανάλυση των εισερχόμενων πληροφοριών επί των δημοσίων συμβάσεων και των δράσεων της Αρχής, καθώς και η τήρηση ή και παρακολούθηση σχετικών Μητρώων. Η Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Β.Δ.ΔΗ.ΣΥ.), η οποία προβλέπεται στο άρθρο 2 παρ. 2 περίπτ. Ι' ν.4013/2011, αποτελεί ενιαία συλλογή δεδομένων, με πηγές τόσο τα πληροφοριακά συστήματα που περιέχουν στοιχεία δημοσίων συμβάσεων, όσο και επεξεργασμένα δεδομένα που παράγει η ίδια η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.
- Η Διεύθυνση Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων και Ηλεκτρονικής Υποστήριξης συγκροτείται από τα εξής Τμήματα:
  - Τμήμα Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων και Στατιστικών Αναλύσεων
  - Τμήμα Ηλεκτρονικής Υποστήριξης
- Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων και Στατιστικών Αναλύσεων είναι οι ακόλουθες:

- α) Η τήρηση, επικαιροποίηση και παρακολούθηση του Μητρώου Αποκλεισθέντων Φορέων, του Μητρώου αναθετουσών αρχών και αναθετόντων φορέων.
- β) Η μέριμνα για την τήρηση της Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων, τη διαχείρισή της και τη διαλειτουργικότητα με υφιστάμενα ή και υπό ανάπτυξη πληροφοριακά συστήματα που σχετίζονται με τον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.
- Ειδικότερα η μέριμνα για την τήρηση της Ε.Β.Δ.ΔΗ.ΣΥ. περιλαμβάνει αα) τη συλλογή και δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων και τη συναφή νομολογία των ενωσιακών και εθνικών δικαστηρίων, ββ) την παρακολούθηση και αξιολόγηση της συλλογής, επεξεργασίας και δημοσίευσης στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων δεδομένων και στοιχείων από τις αναθέτουσες αρχές, τους αναθέτοντες φορείς και τους αρμόδιους δημόσιους φορείς σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 4013/2011, γγ) την τήρηση των κατωτέρω στοιχείων: i) προκηρύξεων των διαγωνισμών και προσκλήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος, ii) του αντικειμένου των διαγωνισμών και της διαδικασίας που τους διέπει, iii) των προϋπολογισμών και της πηγής χρηματοδότησης, iv) των σχετικών χρονοδιαγραμμάτων και προθεσμιών, v) τυχόν συμπληρωματικών ή τροποποιητικών συμβάσεων, vi) σχετικής νομολογίας, vii) στατιστικών στοιχείων, καθώς επίσης και όσων ειδικότερων στοιχείων προβλέπονται από τις διατάξεις του ν.4013/2011, των άρθρων 339 έως 344 του ν.4412/2016 και 56-57 του ν.4413/2016.
- γ) Η μέριμνα για την διαρκή επικαιροποίηση, σε συνεργασία με το Τμήμα Συντονισμού της Διεύθυνσης Συντονισμού και το Τμήμα Μελετών της Διεύθυνσης Μελετών και Γνωμοδοτήσεων, των πληροφοριών ως προς τα πιστοποιητικά και τις λοιπές μορφές αποδεικτικών εγγράφων που εισάγονται στο σύστημα του επιγραμμικού αποθετηρίου της Επιτροπής (e-certis).
- δ) Η ανάπτυξη, ενημέρωση και εν γένει επιμέλεια της ηλεκτρονικής πύλης της Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Π.Η.Δ.-Β'1301/12.4.2012), όπως εκάστοτε ισχύει.
- ε) Η ομογενοποίηση των δεδομένων που προβλέπονται στα ως άνω στοιχεία ώστε να επιτυγχάνεται η μοναδικότητά τους και η παραγωγή πληροφοριών.
- στ) Η μέριμνα για τη λειτουργία συστήματος ανάλυσης κινδύνων με συγκεκριμένους δείκτες επί των δημοσίων συμβάσεων σε συνεργασία με τις λοιπές υπηρεσιακές μονάδες της Αρχής.
- ζ) Η υλοποίηση, σε συνεργασία με το Τμήμα Συντονισμού της Διεύθυνσης Συντονισμού, των αναφορών επί των δεδομένων δημοσίων συμβάσεων.
- η) Η εφαρμογή μεθοδολογιών στο σύστημα επιχειρηματικής ευφυΐας (Business Intelligence System) της Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων, για την υποστήριξη του έργου της Αρχής.
- θ) Η εκπόνηση, κατόπιν αιτήματος της Αρχής ή του Προέδρου της, κάθε είδους στατιστικής ανάλυσης και επεξεργασίας δεδομένων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.
4. Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Ηλεκτρονικής Υποστήριξης είναι οι εξής:
- α) Η ανάπτυξη, τήρηση, ενημέρωση και εν γένει επιμέλεια του ιστοτόπου της Αρχής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Π.Η.Δ.).β) Η υποβολή προτάσεων, σε συνεργασία με τις λοιπές υπηρεσιακές μονάδες, για θέματα πληροφοριακών συστημάτων, η παρακολούθηση της

τεχνικής υλοποίησής τους και η εισήγηση για τις αναγκαίες τροποποιήσεις και προσαρμογές σε συνεργασία με τους τελικούς χρήστες.

- γ) Η υποβολή τεχνικών προδιαγραφών για την προμήθεια υλικών και υπηρεσιών που αφορούν στη χρήση, την επέκταση, την αναβάθμιση και τη βελτίωση των Πληροφοριακών και Τηλεπικοινωνιακών Συστημάτων της Αρχής και η διαβίβασή τους στο Τμήμα Προμηθειών της Διεύθυνσης Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης.
- δ) Η μέριμνα για την απρόσκοπη λειτουργία των πληροφοριακών συστημάτων και του τηλεφωνικού κέντρου της Αρχής σε σχέση με τον εξοπλισμό, το λειτουργικό σύστημα, τα συστήματα διαχείρισης των Βάσεων Δεδομένων και τα δίκτυα.
- ε) Η εν γένει υποστήριξη των χρηστών των πληροφοριακών συστημάτων της Αρχής και η εξασφάλιση της ορθής λειτουργίας του εξοπλισμού της Αρχής.

Άρθρο 12

Διεύθυνση Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης

1. Οι επιχειρησιακοί στόχοι της Διεύθυνσης Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης είναι η εύρυθμη διοικητική λειτουργία της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. με το συντονισμό και τη διαχείριση των θεμάτων που άπτονται της διοικητικής υποστήριξης των υπηρεσιών της Αρχής, της διοίκησης του ανθρώπινου δυναμικού και της υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων, καθώς και η αποτελεσματική άσκηση της λειτουργίας της οικονομικής διοίκησης της Αρχής και της με διαφάνεια προμήθειας έργων, αγαθών και υπηρεσιών με σύγχρονες διαδικασίες και κριτήρια κόστους – οφέλους.
2. Η Διεύθυνση Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης συγκροτείται από τα εξής Τμήματα:
  - α) Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης και Ανθρώπινου Δυναμικού
  - β) Τμήμα Οικονομικής Υποστήριξης και
  - γ) Τμήμα Προμηθειών
3. Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Διοικητικής Υποστήριξης και Ανθρώπινου Δυναμικού είναι οι ακόλουθες:
  - α) Η οργάνωση και η τήρηση του πρωτοκόλλου εξερχόμενων και εισερχομένων εγγράφων, η παραλαβή και διακίνηση της αλληλογραφίας των εγγράφων και των τηλεφωνικών κλήσεων της Αρχής καθώς και η μέριμνα για την κοινοποίηση και επίδοση κάθε εγγράφου, στα οποία περιλαμβάνονται οι κλήσεις, αποφάσεις, συστάσεις, αξιολογήσεις, πορίσματα και γνωμοδοτήσεις της Αρχής.
  - β) Η οργάνωση, ταξινόμηση και τήρηση αρχείου εγγράφων της Διεύθυνσης καθώς και η αρχειοθέτηση, η ταξινόμηση και η φύλαξη των αποφάσεων της Αρχής.
  - γ) Η βεβαίωση της ακρίβειας αντιγράφων εγγράφων, καθώς και η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του προσωπικού της Αρχής.
  - δ) Η μέριμνα για την εξυπηρέτηση του κοινού, και την επικοινωνία του με την, κατά περίπτωση, αρμόδια υπηρεσία της Αρχής.
  - ε) Η εισήγηση για το πρόγραμμα αναγκών σε ανθρώπινο δυναμικό της Αρχής σε συνεργασία με τις επιμέρους υπηρεσιακές μονάδες, καθώς και η διενέργεια των απαραίτητων διαδικασιών για τη στελέχωση αυτής και γενικά ο χειρισμός θεμάτων που αφορούν σε προσλήψεις, αποσπάσεις και μετατάξεις προσωπικού.
  - στ) Η έκδοση εγκυκλίων και οδηγιών, σχετικών με θέματα προσωπικού της Αρχής.
  - ζ) Ο χειρισμός των θεμάτων της υπηρεσιακής κατάστασης του προσωπικού της Αρχής, καθώς και των θεμάτων που αφορούν στη χορήγηση των κάθε φύσης αδειών του

προσωπικού, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και τις αποφάσεις των, κατά περίπτωση, αρμόδιων οργάνων, στη σύνταξη σχετικών εισηγήσεων προς το Υπηρεσιακό και Πειθαρχικό Συμβούλιο και στη μέριμνα για την έκδοση των αντίστοιχων πράξεων.

η) Η συγκέντρωση, η συμπλήρωση και η διαβίβαση των δικαιολογητικών συνταξιοδότησης και η παρακολούθηση των θεμάτων σύνταξης και ασφάλισης του προσωπικού της Αρχής.

θ) Η τήρηση αρχείου των ατομικών φακέλων και ηλεκτρονικής βάσης με τα στοιχεία του υπηρετούντος προσωπικού, προκειμένου να ενημερώνεται το Μητρώο του Προσωπικού με τη συγκέντρωση και καταγραφή των μεταβολών του, καθώς και το Τμήμα Οικονομικής Υποστήριξης με τις απαραίτητες πληροφορίες, για τον προσδιορισμό των τακτικών και έκτακτων αποδοχών του προσωπικού της Αρχής.

ι) Η διεκπεραίωση των διαδικασιών που απαιτούνται για τη μετακίνηση υπαλλήλων στο εσωτερικό και το εξωτερικό, για εκτέλεση υπηρεσίας και η έκδοση των σχετικών αποφάσεων.

ια) Η πρόταση για την κατανομή των οργανικών θέσεων, η διαδικασία αξιολόγησης του προσωπικού σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, η παρακολούθηση τήρησης του ωραρίου και της υπερωριακής απασχόλησης, η μέριμνα για τη διακίνηση του υπηρεσιακού οχήματος, η τήρηση των διατάξεων για την απλούστευση των διαδικασιών, καθώς επίσης για την προσβασιμότητα σε άτομα με αναπηρία.

ιβ) Κάθε άλλο θέμα που άπτεται της εύρυθμης λειτουργίας της Αρχής και αφορά στην υπηρεσιακή κατάσταση του Προσωπικού της Αρχής.

4. Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Οικονομικής Υποστήριξης είναι οι ακόλουθες:

α) Η έκδοση εντολής πληρωμής των δαπανών της Αρχής, εντός των καθοριζομένων χρονικών ορίων πληρωμών και η έκδοση χρηματικών ενταλμάτων εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας.

β) Η τακτοποίηση των χρηματικών ενταλμάτων προπληρωμής και η έκδοση συμψηφιστικών ενταλμάτων (τακτικών και προπληρωμής) για την εμφάνιση των εξόδων που βαρύνουν το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων στη δημόσια ληψιδοσία, καθώς και η έκδοση λοιπών συμψηφιστικών χρηματικών ενταλμάτων, όπου προβλέπεται.

γ) Η μέριμνα για τη σύνταξη, την έγκριση, την εκτέλεση και την παρακολούθηση του Προϋπολογισμού της Αρχής, σύμφωνα και με τους προβλεπόμενους δεσμευτικούς στόχους.

δ) Η σύνταξη των απολογιστικών οικονομικών καταστάσεων και του ισολογισμού και η υποβολή τους για έγκριση και δημοσίευση τους.

ε) Ο έλεγχος και η παρακολούθηση της είσπραξης του ειδικού τέλους υπέρ της Αρχής.

στ) Η μέριμνα για την εκκαθάριση των αποδοχών, των λοιπών αποζημώσεων και των εξόδων μετακίνησης του Προέδρου, των Μελών και του Νομικού Συμβούλου της Αρχής, του Προσωπικού της Αρχής, καθώς και για την καταβολή των αμοιβών των εξωτερικών συνεργατών της. Η τήρηση των μισθολογικών Μητρώων και η χορήγηση ατομικών δελτίων μισθοδοσίας και πάσης φύσεως βεβαιώσεων μισθολογικού περιεχομένου.

ζ) Η εντολή και εκκαθάριση κάθε άλλης δαπάνης.

η) Η χορήγηση πάσης φύσεως βεβαιώσεων οικονομικού περιεχομένου.

θ) Ο έλεγχος νομιμότητας και κανονικότητας, καθώς και η εκκαθάριση των δαπανών της Αρχής, με βάση τα νόμιμα δικαιολογητικά αυτών.

ι) Η σύνταξη έκθεσης επί διαφωνιών με τον διατάκτη κατά την διενέργεια ελέγχου νομιμότητας και κανονικότητας της δαπάνης και η υποβολή της, μαζί με τον σχετικό φάκελο, στη Διεύθυνση Συντονισμού και Ελέγχου Εφαρμογής Δημοσιολογιστικών

Διατάξεων με σχετική κοινοποίηση στη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 26 του ν.4270/2014.

ια) Η οργάνωση, η λειτουργία και η παρακολούθηση του Ταμείου και η εισήγηση για τη διαχείριση των διαθεσίμων της Αρχής.

ιβ) Η οργάνωση, η λειτουργία και η παρακολούθηση του Λογιστηρίου και η τήρηση των προβλεπόμενων από την κείμενη νομοθεσία βιβλίων και στοιχείων, καθώς και του Μητρώου Δεσμεύσεων.

ιγ) Η κατάρτιση του σχεδίου απόφασης ανάληψης υποχρέωσης, κατόπιν τεκμηριωμένου αιτήματος από τον διατάκτη και η καταχώριση των αναλαμβανόμενων δεσμεύσεων στα οικεία λογιστικά βιβλία και στο Μητρώο Δεσμεύσεων.

ιδ) Ο έλεγχος της τήρησης των περί ανάληψης υποχρεώσεων διατάξεων και η παροχή βεβαίωσης επί των σχεδίων των σχετικών πράξεων για την ύπαρξη της απαιτούμενης πίστωσης και τη μη υπέρβαση του οριζόμενου κάθε φορά από το αρμόδιο όργανο ποσοστού διάθεσης της πίστωσης.

ιε) Η παραγωγή στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα εντολών μεταφοράς και πίστωσης λογαριασμού προς τις συνεργαζόμενες τράπεζες για την εξόφληση των εκδιδόμενων χρηματικών ενταλμάτων (τακτικών και προπληρωμής) με πίστωση των τραπεζικών λογαριασμών των δικαιούχων και η απόδοση των διενεργούμενων κρατήσεων υπέρ τρίτων σε αυτούς.

ιστ) Η μέριμνα για τη διενέργεια συμψηφισμών και η απόδοση στο Δημόσιο και στα οικεία ασφαλιστικά ταμεία των οφειλών των δικαιούχων που αναγράφονται στις σχετικές βεβαιώσεις φορολογικών και ασφαλιστικών οφειλών.

ιζ) Η ενημέρωση των δικαιούχων και των φορέων για την έκδοση χρηματικών ενταλμάτων και την πληρωμή των δικαιούχων.

ιη) Η καταχώριση των στοιχείων κατασχέσεων και εκχωρήσεων στα τηρούμενα μητρώα

5. Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Προμηθειών είναι οι ακόλουθες:

α) Η έγκαιρη συγκέντρωση αιτημάτων αναγκών προμηθειών από το σύνολο των υπηρεσιών της Αρχής και η κατάρτιση του Ενιαίου Προγράμματος Προμηθειών πάσης φύσεως υλικών, εξοπλισμού και εφοδίων για τις ανάγκες των υπηρεσιών και για τη συντήρηση και αποκατάσταση κάθε είδους εξοπλισμού.

β) Η συγκρότηση και τήρηση φακέλου δημόσιας σύμβασης και σε ηλεκτρονική μορφή σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων καθώς και η τήρηση του αρχείου προμηθευτών αγαθών και υπηρεσιών της Αρχής.

γ) Η κατάρτιση, η παρακολούθηση και η εκτέλεση του προγράμματος και των συμβάσεων προμηθειών αγαθών, παροχής υπηρεσιών και εκπόνησης μελετών της Αρχής και η υποστήριξη της διενέργειας των σχετικών διαδικασιών.

δ) Η παρακολούθηση της παραλαβής των αγαθών και υπηρεσιών που προμηθεύεται η Αρχή και η διανομή ή διακίνηση αυτών προς τους αποδέκτες τους.

ε) Η μέριμνα για την καθαριότητα, τη φύλαξη (ασφάλεια), τη συντήρηση και την επισκευή των κτιριακών εγκαταστάσεων και του λοιπού εξοπλισμού, εκτός από τα πληροφοριακά συστήματα.

στ) Η μέριμνα για τη λειτουργία αποθήκης αναλώσιμων και μη υλικών, καθώς και για τη συγκέντρωση του παλαιού και άχρηστου υλικού και για την επισκευή του, εκποίηση του ή καταστροφή του, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

ζ) Η μέριμνα για την απογραφή και διασφάλιση της κινητής και ακίνητης περιουσίας της Αρχής, καθώς και για τη συγκέντρωση και διασφάλιση των τίτλων κτήσης της ακίνητης περιουσίας και για την τήρηση του Μητρώου παγίων στοιχείων.

η) Η συγκέντρωση του συνόλου των απαιτούμενων δικαιολογητικών για τις δαπάνες προμηθειών και σύνταξη κατάστασης πληρωμής δαπάνης και στη συνέχεια διαβίβαση αυτών με έγγραφο για έλεγχο, εκκαθάριση, ενταλματοποίηση και πληρωμή στο αρμόδιο τμήμα.

Άρθρο 13

Αυτοτελές Γραφείο Θεσσαλονίκης

Το Αυτοτελές Γραφείο Θεσσαλονίκης υπάγεται απ' ευθείας στον Γενικό Διευθυντή και έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) Τη διεκπεραιώση υποθέσεων αρμοδιότητας των Διευθύνσεων Συντονισμού, Μελετών και Γνωμοδοτήσεων, καθώς και Ελέγχου της Αρχής μετά από εντολή του Γενικού Διευθυντή και σε συνεργασία με τον Προϊστάμενο του Τμήματος.

β) Τη διενέργεια έκτακτων ελέγχων σχετικά με ζητήματα δημοσίων συμβάσεων που αφορούν ιδίως στις περιφέρειες της Μακεδονίας και της Θράκης, όταν συντρέχουν σοβαροί λόγοι, κατόπιν σχετικής εντολής του Γενικού Διευθυντή, και επί του σχετικού πορίσματος συντάσσεται εισηγητικό σημείωμα προς την αρμόδια Διεύθυνση της Αρχής.

2. Οι ανωτέρω αρμοδιότητες ανατίθενται στο Αυτοτελές Γραφείο Θεσσαλονίκης με κριτήρια ιδίως την χωρική εγγύτητα του Τμήματος προς τις αρμόδιες κατά περίπτωση υπηρεσίες, τη μεγαλύτερη ευχέρεια συλλογής και επεξεργασίας των αναγκαίων στοιχείων ή και οποιοδήποτε άλλο κριτήριο η Αρχή προκρίνει με γνώμονα την αποτελεσματικότερη άσκηση των καθηκόντων της. Σε κάθε περίπτωση, οι αρμοδιότητες του Αυτοτελούς Γραφείου μπορεί να ασκούνται παράλληλα ή συμπληρωματικά με τις αρμοδιότητες των κεντρικών υπηρεσιών της Αρχής.

3. Το Αυτοτελές Γραφείο συνεργάζεται με τις καθ' ύλην αρμόδιες Διευθύνσεις της Αρχής από τις οποίες λαμβάνει οδηγίες και κατευθύνσεις για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του και στις οποίες διαβιβάζει τα πορίσματα των ελέγχων που διενέργει κατόπιν εντολής του Γενικού Διευθυντή και τα στοιχεία και πληροφορίες που εν γένει συλλέγει.

Άρθρο 14

Τεχνική Υπηρεσία

1. Στον Γενικό Διευθυντή υπάγεται απευθείας η Τεχνική Υπηρεσία της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., ως διοικητική δομή επιπέδου γραφείου.

2. Η Τεχνική Υπηρεσία έχει τις αρμοδιότητες που σύμφωνα με τη κείμενη νομοθεσία για τα δημόσια έργα και τις μελέτες έχουν οι τεχνικές υπηρεσίες αναθετουσών αρχών. Η καθ' ύλην αρμοδιότητά της καθορίζεται για έργα και μελέτες αξίας έως εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ. Με απόφαση της Αρχής που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως επιτρέπεται η αύξηση αυτού του ορίου. Έργα ή μελέτες άνω του ως άνω ορίου εκτελούνται με την κατάρτιση προγραμματικής σύμβασης με άλλη αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

3. Η Τεχνική υπηρεσία στελεχώνεται από μέλη του ειδικού επιστημονικού προσωπικού ειδικότητας μηχανικού ή του διοικητικού προσωπικού της Αρχής, στα οποία ανατίθενται τα ανωτέρω καθήκοντα με απόφαση του Προέδρου, σύμφωνα με τις εκάστοτε υφιστάμενες ανάγκες, σε παράλληλη τοποθέτηση με τις διευθύνσεις της Αρχής, όπου και ασκούν τα κύρια καθήκοντα τους. Με απόφαση της Αρχής ορίζεται μεταξύ αυτών ο επικεφαλής

υπάλληλος, ο οποίος δεν λαμβάνει επίδομα θέσεως ευθύνης, αλλά ο χρόνος ασκήσεως των σχετικών καθηκόντων του λογίζεται ως χρόνος άσκησης καθηκόντων Προϊσταμένου Γραφείου ως προς όλες τις λοιπές συνέπειες.

**ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ**

Άρθρο 15

Σύσταση νέων θέσεων – Κατηγορίες και υπηρεσιακή κατάσταση προσωπικού

1. Στις οργανικές θέσεις που έχουν συσταθεί στην Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ με βάση το άρθρο 9 του ν. 4013/2011 και το άρθρο 13 του π.δ. 123/2012, καθώς και τις θέσεις αφ' ενός μεν Γενικού Διευθυντή που συστάθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 238 του ν. 4072/2012 (Α' 86), αφ' ετέρου δε Νομικού Συμβούλου που συστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4013/2011, προστίθενται με το παρόν άρθρο δέκα επτά (17) νέες θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού και καταργείται μία (1) θέση διοικητικού προσωπικού.

Η πλήρωση των θέσεων ειδικού επιστημονικού και διοικητικού προσωπικού γίνεται είτε με πρόσληψη σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2190/1994 (Α' 28) όπως ισχύουν, ύστερα από προκήρυξη της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., στην οποία εξειδικεύονται τα εκάστοτε απαιτούμενα προσόντα, είτε με μετακίνηση στο πλαίσιο των διατάξεων του ν. 4440/2016 (Α' 224) όπως ισχύουν, διατηρώντας τις διαδικασίες επιλογής που προβλέπονται στα άρθρα 19 έως και 24 του παρόντος.

2. Οι νέες θέσεις που συνιστώνται με το παρόν, μαζί με τις συσταθείσες με το ν. 4013/2011 και το π.δ. 123/2012 θέσεις, συμπεριλαμβανομένων των θέσεων του Γενικού Διευθυντή και του Νομικού Συμβούλου, αναβιβάζουν το σύνολο των θέσεων του προσωπικού της Αρχής σε εκατόν δώδεκα (112), κατανέμονται δε ως ακολούθως:

Α. Θέσεις Διοικητικού προσωπικού:

α) Κατηγορία Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ), θέσεις δεκατέσσερεις (14), ως εξής:
Κλάδος ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού: θέσεις δεκατέσσερεις (14), από τις οποίες επτά (7) έχουν συσταθεί με το άρθρο 9 παρ. 3 ν. 4013/2011, έξι (6) με το π.δ. 123/2012 και μία (1) με το παρόν.

β) Κατηγορία Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ), θέσεις εννέα (9), ως εξής:

Κλάδος ΤΕ Πληροφορικής: θέσεις τέσσερεις (4), οι οποίες έχουν συσταθεί με το π.δ. 123/2012.

Κλάδος Διοικητικού - Λογιστικού: θέσεις πέντε (5) που έχουν συσταθεί με το π.δ. 123/2012.

γ) Κατηγορία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ), θέσεις δυο (2), ως εξής:

Κλάδος ΔΕ Διοικητικών Γραμματέων: διατηρούνται θέσεις δυο (2) και καταργείται μια (1) επί συνολικά τριών (3) που έχουν συσταθεί με το π.δ. 123/2012.

δ) Κατηγορία Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ), θέσεις δύο (2), ως εξής:

Κλάδος Επιμελητών: θέσεις δύο (2) που έχουν συσταθεί με το π.δ. 123/2012.

Β. Θέσεις Διοικητικού Προσωπικού Γραμματέων: διατηρείται μια (1) θέση από τις δύο (2), που έχουν συσταθεί με το άρθρο 9 παρ. 4 του ν. 4013/2011 και καταργείται μια (1) η οποία καλύπτεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο αυτό. Η διατηρούμενη θέση καλύπτει ανάγκες του Γραφείου Προέδρου της Αρχής.

Γ. Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό (Ε.Ε.Π.)

Οι θέσεις του ειδικού επιστημονικού προσωπικού είναι ογδόντα δυο (82), καλύπτονται είτε από μονίμους δημοσίου υπαλλήλους είτε από υπαλλήλους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αφού έχουν τα αναγκαία προσόντα που ορίζονται στο άρθρο 2 του π.δ. 50/2001 (Α' 39), και επιμερίζονται στις παρακάτω ειδικότητες:

α) Νομικοί: θέσεις σαράντα (40), από τις οποίες οκτώ (8) συστάθηκαν με το ν. 4013/2011, είκοσι δυο (22) με το π.δ. 123/2012 και δέκα (10) συνιστώνται με το παρόν.

β) Διπλωματούχοι μηχανικοί: θέσεις δέκα τρεις (13), από τις οποίες τρεις (3) συστάθηκαν με το ν. 4013/2011, οκτώ (8) με το π.δ. 123/2012 και δύο (2) συνιστώνται με το παρόν.

γ) Χημικοί, Βιολόγοι και λοιποί επιστήμονες με ειδικότητες αντίστοιχες με τις περιγραφόμενες στα άρθρα 7 και 8 του π.δ. 50/2001: θέσεις τέσσερεις (4), από τις οποίες μία (1) συστάθηκε με το ν. 4013/2011 και τρεις (3) με το π.δ. 123/2012.

δ) Επιστήμονες πληροφορικής: θέσεις δέκα (10), από τις οποίες (2) συστάθηκαν με το ν. 4013/2011, τέσσερεις (4) με το π.δ. 123/2012 και τέσσερεις (4) συνιστώνται με το παρόν.

ε) Οικονομολόγοι: θέσεις έντεκα (11), από τις οποίες η μία (1) συστάθηκε με το ν. 4013/2011, εννέα (9) με το π.δ. 123/2012 και μια (1) συνιστάται με το παρόν.

στ) Στατιστικολόγοι: θέσεις δυο (2), οι οποίες συστάθηκαν με το π.δ. 123/2012.

ζ) Ιατροί – Οδοντογιατροί - Φαρμακοποιοί και άλλοι ειδικού επιστημονικού προσωπικού του τομέα υγείας: δυο (2) θέσεις οι οποίες συστάθηκαν με το π.δ. 123/2012.

3. Στο Αυτοτελές Γραφείο Θεσσαλονίκης μπορεί να τοποθετούνται με απόφαση του Προέδρου στελέχη του επιστημονικού προσωπικού της Αρχής από τις υφιστάμενες ή συνιστώμενες με το παρόν θέσεις, ειδικοτήτων ιδίως νομικού ή οικονομολόγου ή μηχανικού. Επίσης, με απόφαση του Προέδρου μπορεί να τοποθετούνται έως δύο (2) μόνιμοι ή ιδιωτικού δικαίου αφού έχουν υπάλληλοι διοικητικού προσωπικού.

4. Οι ειδικότητες, με τις οποίες καλύπτονται όλες οι ανωτέρω θέσεις, ορίζονται κάθε φορά με την προκήρυξη πλήρωσής τους.

5. Πριν από την έκδοση απόφασης μετάταξης ή απόσπασης προσωπικού για την πλήρωση των θέσεων του ειδικού επιστημονικού και διοικητικού προσωπικού, διεξάγεται αξιολόγηση των τυπικών και ουσιαστικών προσόντων ενός εκάστου, από οριζόμενη με απόφαση του Προέδρου της Αρχής τριμελή επιτροπή, η οποία απαρτίζεται από μέλη ή και αναπληρωματικά μέλη της Αρχής προκειμένου να αξιολογηθεί υποψήφιος για την πλήρωση θέσης του Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού και από δύο (2) μέλη ή και αναπληρωματικά μέλη της Αρχής και τον Γενικό Διευθυντή ή Προϊστάμενο της αμέσως υποκείμενης οργανικής μονάδας για την αξιολόγηση των προσόντων του διοικητικού προσωπικού, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στο άρθρο 7 του ν. 4440/2016 όπως ισχύει. Στις εργασίες της τριμελούς επιτροπής παρίσταται, χωρίς δικαίωμα ψήφου, αιρετό μέλος του Υπηρεσιακού Συμβουλίου της Αρχής οριζόμενο από τον Πρόεδρο. Εφόσον τούτο έχει νομίμως κληθεί, η τριμελής επιτροπή συνεδριάζει νομίμως και χωρίς την παρουσία του.

Άρθρο 16

Προϊστάμενοι οργανικών μονάδων

1. Της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων προΐσταται Γενικός Διευθυντής, ο οποίος επιλέγεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 20.

2. Των Διευθύνσεων Συντονισμού, Μελετών και Γνωμοδοτήσεων και Ελέγχου, καθώς και των Τμημάτων των Διευθύνσεων αυτών, προΐστανται υπάλληλοι με την ιδιότητα του Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού. Των Διευθύνσεων Εθνικής Βάσης Δεδομένων

Δημοσίων Συμβάσεων και Ηλεκτρονικής Υποστήριξης και Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης προϊστανται υπάλληλοι με την ιδιότητα του Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού ή κατηγορίας ΠΕ, ενώ των Τμημάτων των Διευθύνσεων αυτών, προϊστανται υπάλληλοι με την ιδιότητα του Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού ή κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ.

3. Οι θέσεις των Προϊσταμένων των Γραφείων αντιστοιχούν σε θέσεις Προϊσταμένου Τμήματος της Αρχής πλην του επιδόματος ευθύνης.

Άρθρο 17

Κατανομή του προσωπικού

- Οι θέσεις του προσωπικού αποτελούν ενιαίο σύνολο και η εκάστοτε κατανομή τους, καθώς και η μετακίνηση του προσωπικού, σε όλες τις επί μέρους υπηρεσιακές μονάδες και κάθε σχετική λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του Προέδρου της Αρχής.
- Σε περίπτωση που στέλεχος του προσωπικού της Αρχής αναλαμβάνει θέση οργάνου σε δημόσια αρχή ή οργανισμό, ή αιτείται και λαμβάνει άδεια άνευ αποδοχών, επιτρέπεται η κάλυψη της οργανικής του θέσεως με απόσπαση προσωπικού για διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει το χρόνο λήξεως της θητείας του ή της άδειας άνευ αποδοχών. Οι αποσπάσεις αυτές λύονται αυτοδίκαια με την εκ νέου ανάληψη υπηρεσίας από το στέλεχος στην Αρχή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΘΕΣΕΩΝ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΩΝ

Άρθρο 18

Περίγραμμα θέσης Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης

- Τα καθήκοντα της Γενικής Διεύθυνσης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. είναι τα παρακάτω:
  - Η ευθυγράμμιση των επιχειρησιακών στόχων της Γενικής Διεύθυνσης με την αποστολή της Αρχής.
  - Ο συντονισμός των Προϊσταμένων των οργανικών μονάδων που υπάγονται στη Γενική Διεύθυνση για την επίτευξη των επιχειρησιακών τους στόχων.
  - Η παροχή εμπειριστωμένων εισηγήσεων στην Αρχή, μετά από ανάλυση δεδομένων και αξιολόγηση κινδύνων, καθώς και η διαμόρφωση εναλλακτικών επιλογών, βάσει της ανάλυσης του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος λειτουργίας του φορέα.
  - Η διασφάλιση συνθηκών οριζόντιας συνεργασίας μεταξύ των Διευθύνσεων του φορέα και λοιπών φορέων της Δημόσιας Διοίκησης.
  - Η ανάληψη πρωτοβουλιών για τη διαχείριση κρίσεων.
  - Η διαχείριση και αξιοποίηση του προσωπικού, ώστε να επιτυγχάνονται οι θεσπισμένοι στόχοι.
  - Η έγκριση των Περιγραμμάτων Θέσεων Εργασίας (ΠΘΕ) των υποκείμενων οργανικών μονάδων.
  - Η εισήγηση της ετήσιας στοχοθεσίας και η παρακολούθησή της βάσει των θεσπισμένων δεικτών απόδοσης, καθώς και η συνεχής βελτίωση του τρόπου λειτουργίας των οργανικών μονάδων με την υποβολή προτάσεων οργανωτικού και επιχειρησιακού ανασχεδιασμού.
  - Η αξιολόγηση του προσωπικού σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.
  - Η εκπροσώπηση της Γενικής Διεύθυνσης, όπου απαιτείται.
- Επιτρέσθετα καθήκοντα που απορρέουν από αρμοδιότητες που περιγράφονται σε ειδικότερη κείμενη νομοθεσία ή σε ειδικότερες σχετικές κανονιστικές διατάξεις διατηρούνται σε ισχύ.

Άρθρο 19

Περιγράμματα Θέσεων Προϊσταμένων Διευθύνσεων

1. Τα καθήκοντα των προϊσταμένων Διευθύνσεων είναι τα παρακάτω :

- α) Η ευθυγράμμιση των επιχειρησιακών στόχων της Διεύθυνσης με την ευρύτερη στόχευση της Γενικής Διεύθυνσης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.,
  - β) Η παροχή οδηγιών και κατευθύνσεων βάσει των επιχειρησιακών στόχων,
  - γ) Η διασφάλιση συνθηκών οριζόντιας συνεργασίας μεταξύ των οργανικών μονάδων της Διεύθυνσης και λοιπών φορέων της Δημόσιας Διοίκησης,
  - δ) Η παρότρυνση του προσωπικού για την επίτευξη των επιχειρησιακών στόχων της Διεύθυνσης,
  - ε) Η διαχείριση, ανάπτυξη και αξιοποίηση του προσωπικού, ώστε να επιτυγχάνονται οι προγραμματισμένοι στόχοι και η εισήγηση προτάσεων βελτίωσης για την κατανομή του ανθρώπινου δυναμικού,
  - στ) Η έγκριση των Περιγραμμάτων Θέσεων Εργασίας (ΠΘΕ) των υποκείμενων οργανικών μονάδων και η εισήγηση τυχόν τροποποιήσεων,
  - ζ) Η διαμόρφωση της ετήσιας στοχοθεσίας και ο προσδιορισμός των δεικτών μέτρησης αυτής σε συνεργασία με τους Προϊσταμένους των Τμημάτων,
  - η) Η αξιολόγηση του προσωπικού σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο,
  - θ) Η παρακολούθηση βέλτιστων πρακτικών και ο προσδιορισμός οργανωτικών, λειτουργικών και επιχειρησιακών βελτιώσεων των οργανικών μονάδων της Διεύθυνσης
  - ι) Η εκπροσώπηση της Διεύθυνσης όπου απαιτείται.
2. Επιπρόσθετα καθήκοντα που απορρέουν από αρμοδιότητες που περιγράφονται σε ειδικότερη κείμενη νομοθεσία ή σε ειδικότερες σχετικές κανονιστικές διατάξεις διατηρούνται σε ισχύ.

Άρθρο 20

Περιγράμματα Θέσεων Προϊσταμένων Τμημάτων ή Γραφείων

1. Τα καθήκοντα των προϊσταμένων Τμημάτων ή Γραφείων είναι τα παρακάτω:

- α) Η λειτουργική διασύνδεση των ασκούμενων αρμοδιοτήτων με τους επιχειρησιακούς στόχους της υπερκείμενης Διεύθυνσης.
- β) Η συγκέντρωση, επεξεργασία, σύνθεση και παρουσίαση των απαραίτητων δεδομένων για την υποστήριξη της διαδικασίας λήψης αποφάσεων.
- γ) Η παρότρυνση των υπαλλήλων για την υλοποίηση των δράσεων του Τμήματος ή του Γραφείου.
- δ) Η ορθολογική κατανομή του αντικειμένου και των εισερχομένων στους υπαλλήλους του Τμήματος ή του Γραφείου.
- ε) Η διασφάλιση συνθηκών συνεργασίας με άλλες υπηρεσίες της Αρχής και λοιπών φορέων της Δημοσίας Διοίκησης.
- στ) Η ανίχνευση επιμορφωτικών αναγκών του προσωπικού και η διαμόρφωση ευκαιριών μάθησης για το σύνολο αυτού.
- ζ) Η εισήγηση στον Προϊστάμενο της υπερκείμενης οργανικής μονάδας για ζητήματα σύστασης, τροποποίησης και κατάργησης θέσεων εργασίας και των σχετικών Περιγραμμάτων Θέσεων Εργασίας (ΠΘΕ) του Τμήματος ή του Γραφείου.
- η) Η εφαρμογή και η παρακολούθηση της θεσπισμένης στοχοθεσίας σε ατομικό επίπεδο και η ανάληψη πρωτοβουλιών για τη βελτίωση της αποδοτικότητας των υπαλλήλων.
- θ) Η αξιολόγηση του προσωπικού σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο

ι) Η ανάληψη πρωτοβουλιών για τη βελτίωση της λειτουργίας του Τμήματος και η τήρηση των προβλεπόμενων προθεσμιών.

ια) Η μέριμνα για την τήρηση του Αρχείου του Τμήματος ή του Γραφείου.

2. Επιπρόσθετα καθήκοντα που απορρέουν από αρμοδιότητες που περιγράφονται σε ειδικότερη κείμενη νομοθεσία ή σε ειδικότερες σχετικές κανονιστικές διατάξεις διατηρούνται σε ισχύ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Άρθρο 21

Προσόντα διορισμού Γενικού Διευθυντή

Τα προσόντα διορισμού στη θέση του Γενικού Διευθυντή είναι τα προβλεπόμενα στην παρ.

6 του άρθρου 9 του ν. 4013/2011. Επιπλέον απαιτείται άριστη γνώση της αγγλικής γλώσσας, όπως αυτή αποδεικνύεται κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 28 του π.δ. 50/2001 (Α'39). Περαιτέρω, συνεκτιμάται η γνώση της γαλλικής ή γερμανικής ή άλλης γλώσσας.

Άρθρο 22

Τρόπος επιλογής και διορισμού Γενικού Διευθυντή

1. Η επιλογή του Γενικού Διευθυντή γίνεται μετά από δημόσια ανακοίνωση-πρόσκληση σε δύο (2) ημερήσιες εφημερίδες ευρείας κυκλοφορίας, με παράλληλη ανάρτηση στον ηλεκτρονικό ιστότοπο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» που πραγματοποιούνται το ενωρίτερο έξη (6) μήνες πριν από τη λήξη της θητείας του προηγούμενου επιλεγέντος Γενικού Διευθυντή και το αργότερο είκοσι (20) ημέρες μετά από αυτήν. Με τη δημόσια ανακοίνωση-πρόσκληση, η Αρχή καλεί τους ενδιαφερομένους να υποβάλλουν αίτηση για επιλογή, μέσα σε προθεσμία που ειδικώς ορίζεται στη δημόσια ανακοίνωση-πρόσκληση και που δεν μπορεί να είναι μικρότερη από δεκαπέντε (15) ημέρες από τη δημοσίευση. Στη δημόσια ανακοίνωση-πρόσκληση προσδιορίζονται η ειδικότητα, τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των υποψηφίων, καθώς και τα δικαιολογητικά που πρέπει να συνυποβληθούν.

2. Ο Γενικός Διευθυντής είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και διορίζεται για τριετή θητεία, η οποία μπορεί να ανανεωθεί μία φορά με απόφαση της Αρχής. Η θητεία του Γενικού Διευθυντή μπορεί να διακόπτεται πριν από τη λήξη της για λόγους που ανάγονται σε αδυναμία ή σε πλημμελή εκπλήρωση των καθηκόντων του, με πράξη του Προέδρου, που εκδίδεται ύστερα από ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Αρχής.

3. Η θέση του Γενικού Διευθυντή μπορεί να πληρούται από υποψηφίους εγγεγραμμένους στο Μητρώο του άρθρου 1 του ν.4369/2016, καθώς και υποψηφίους που δεν υπηρετούν στον δημόσιο τομέα, όπως ο τελευταίος ορίζεται στο άρθρο 14 παρ. 1 περίπτ. α' του ν.4270/2014 (Α'143). Ο Γενικός Διευθυντής επιλέγεται από την Αρχή και διορίζεται με απόφαση του Προέδρου, κατά παρέκκλιση των διατάξεων περί ελέγχου προσλήψεων, όπως ισχύει κάθε φορά. Για την επιλογή εισηγείται στην Αρχή τριμελής επιτροπή, η οποία συγκροτείται με απόφασή της και αποτελείται από τον Πρόεδρο της Αρχής, ένα μέλος της και ένα μέλος του ΝΣΚ.

Άρθρο 23

Προσόντα Προϊσταμένων Διευθύνσεων

1. Για την πλήρωση της θέσης Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Συντονισμού απαιτούνται:

- α) Τίτλος σπουδών ελληνικού ΑΕΙ ή αναγνωρισμένος ισότιμος τίτλος της αλλοδαπής σε οποιαδήποτε από τις ειδικότητες που περιγράφονται στην υποπαρ. Γ' της παρ. 2 του άρθρου 15 του παρόντος και μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών ή διδακτορικό δίπλωμα.
- β) Επαγγελματική εμπειρία σε συναφές αντικείμενο με αυτό της Αρχής, στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, τουλάχιστον πέντε (5) ετών.
- γ) Πολύ καλή γνώση σε θέματα δημοσίων συμβάσεων σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο.
- δ) Άριστη γνώση της αγγλικής με συνεκτίμηση γνώσης άλλης ξένης γλώσσας.
2. Για την πλήρωση της θέσης Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Μελετών και Γνωμοδοτήσεων απαιτούνται:
- α) Τίτλος σπουδών Νομικής Σχολής ελληνικού Α.Ε.Ι. ή αναγνωρισμένος ισότιμος τίτλος της αλλοδαπής και μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών ή διδακτορικό δίπλωμα.
- β) Επαγγελματική εμπειρία σε συναφές αντικείμενο με αυτό της Αρχής, στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, τουλάχιστον πέντε (5) ετών.
- γ) Πολύ καλή γνώση στα θέματα εθνικού και ενωσιακού δικαίου δημοσίων συμβάσεων.
- δ) Άριστη γνώση της αγγλικής με συνεκτίμηση γνώσης άλλης ξένης γλώσσας.
3. Για την πλήρωση της θέσης Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Ελέγχου απαιτούνται:
- α) Τίτλος σπουδών ελληνικού ΑΕΙ ή αναγνωρισμένος ισότιμος τίτλος της αλλοδαπής σε οποιαδήποτε από τις ειδικότητες που περιγράφονται στην υποπαρ. Γ' της παρ. 2 του άρθρου 15 του παρόντος και μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών ή διδακτορικό δίπλωμα.
- β) Επαγγελματική εμπειρία σε αντικείμενο παρόμοιο με αυτό της Αρχής στον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, τουλάχιστον πέντε (5) ετών.
- γ) Άριστη γνώση της αγγλικής με συνεκτίμηση γνώσης άλλης ξένης γλώσσας και
- δ) Πολύ καλή γνώση των θεμάτων των δημοσίων συμβάσεων σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο.
4. Για την πλήρωση της θέσης Προϊστάμενου της Διεύθυνσης Εθνικής Βάσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων και Ηλεκτρονικής Υποστήριξης απαιτούνται:
- α) Τίτλος σπουδών ελληνικού ΑΕΙ ή αναγνωρισμένος ισότιμος τίτλος της αλλοδαπής από τους τίτλους σπουδών που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 6 του π.δ. 50/2001 ή Διοίκησης Επιχειρήσεων ή Στατιστικού ή διπλωματούχου ΠΕ μηχανικού και μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών ή διδακτορικό δίπλωμα στα αντικείμενα αυτά.
- β) Επαγγελματική εμπειρία σε αντικείμενο παρόμοιο με αυτό της Αρχής στον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, τουλάχιστον πέντε (5) ετών.
- γ) Άριστη γνώση της αγγλικής με συνεκτίμηση γνώσης άλλης ξένης γλώσσας.
5. Για τη θέση Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης απαιτούνται:
- α) Πανεπιστημιακός τίτλος σπουδών ελληνικού ΑΕΙ ή αναγνωρισμένος ισότιμος τίτλος της αλλοδαπής.
- β) Επαγγελματική εμπειρία σε παρόμοια προς το αντικείμενο της Διεύθυνσης θέματα, στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα τουλάχιστον πέντε (5) ετών.
- γ) Πολύ καλή γνώση της αγγλικής με συνεκτίμηση γνώσης άλλης ξένης γλώσσας.
6. Τα προσόντα των Προϊσταμένων που απαιτούνται κατά τις προηγούμενες παρ.ς, αποδεικνύονται κατά τα προβλεπόμενα στο π.δ. 50/2001.
7. Για την επιλογή των Προϊσταμένων Διευθύνσεων, επιπλέον των προαναφερομένων απαιτήσεων, συνεκτιμώνται η γενικότερη επιστημονική κατάρτιση, η δραστηριότητα στην υπηρεσία, η επαγγελματική ευσυνειδησία, η παραγωγικότητα, οι διοικητικές ικανότητες, η

ικανότητα ανάληψης πρωτοβουλιών, η ικανότητα για συνεργασία και συλλογική εργασία και η συμπεριφορά του υπαλλήλου.

Άρθρο 24

Τρόπος επιλογής Προϊσταμένων Διευθύνσεων

- Οι Προϊστάμενοι των Διευθύνσεων της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων, επιλέγονται από την Αρχή, μετά από δημόσια προκήρυξη του Προέδρου της Αρχής, που λαμβάνει την προσήκουσα δημοσιότητα, και αξιολόγηση των τυπικών και ουσιαστικών προσόντων των υποψηφίων, ύστερα από γνώμη τριμελούς επιτροπής που συγκροτείται με απόφαση του Προέδρου της Αρχής και η οποία απαρτίζεται από δυο (2) μέλη της Αρχής και ένα μέλος του ΝΣΚ.
- Οι Προϊστάμενοι των Διευθύνσεων επιλέγονται και τοποθετούνται στις θέσεις αυτές με θητεία τριών ετών, η οποία μπορεί να ανανεωθεί μία φορά με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Αρχής, μετά τη λήξη της οποίας εξακολουθούν και ασκούν τα καθήκοντά τους έως την επανατοποθέτηση τους ως προϊσταμένων ή την τοποθέτηση νέου προϊσταμένου, σύμφωνα με την προβλεπόμενη στην παράγραφο 1 διαδικασία, η έναρξη της οποίας, με τη δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης, λαμβάνει χώρα το ενωρίτερο έξη (6) μήνες πριν από τη λήξη της θητείας του προηγούμενου επιλεγέντος Προϊσταμένου και το αργότερο είκοσι (20) ημέρες μετά από αυτήν.
- Άρση της ανάθεσης καθηκόντων Προϊσταμένου Διεύθυνσης μπορεί να γίνεται με αιτιολογημένη απόφαση της Αρχής και πριν τη λήξη της τριετίας, για λόγους που ανάγονται στην άσκηση των καθηκόντων του.
- Σε περίπτωση που επιλέγεται ως Προϊστάμενος Διευθύνσεως υποψήφιος που δεν είναι υπάλληλος της Αρχής και δεν υφίσταται κενή οργανική θέση, με την υπουργική απόφαση αποσπάσεώς του συνιστάται και προσωποπαγής οργανική θέση έως την λήξη της θητείας του.

Άρθρο 25

Προσόντα και τρόπος επιλογής προϊσταμένων λοιπών οργανικών μονάδων

- Για τις θέσεις Προϊσταμένων των Τμημάτων και των Γραφείων, επιλέγονται κάτοχοι τίτλου σπουδών πανεπιστημιακής ή τεχνολογικής εκπαίδευσης που έχουν επαγγελματική εμπειρία σε σχετικό αντικείμενο, στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, τουλάχιστον δύο (2) ετών. Ειδικά για τις θέσεις Προϊσταμένων των Τμημάτων της Διεύθυνσης Μελετών και Γνωμοδοτήσεων απαιτείται πανεπιστημιακός τίτλος σπουδών Νομικής Σχολής ελληνικού Α.Ε.Ι. ή αναγνωρισμένος ισότιμος τίτλος της αλλοδαπής.
- Για την επιλογή των Προϊσταμένων Τμημάτων και Γραφείων συνεκτιμάται η επιστημονική κατάρτιση, η προϋπηρεσία σε δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα σε συναφές αντικείμενο, η γνώση ξένων γλωσσών, η δραστηριότητα στην υπηρεσία, η επαγγελματική ευσυνειδησία, η παραγωγικότητα, οι διοικητικές ικανότητες, η ικανότητα ανάληψης πρωτοβουλιών, η ικανότητα για συνεργασία και συλλογική εργασία και η συμπεριφορά του υπαλλήλου.
- Οι Προϊστάμενοι των Τμημάτων και Γραφείων της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων, καθώς και των Γραφείων Προέδρου και Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων, επιλέγονται από την Αρχή, μετά από δημόσια προκήρυξη του Προέδρου της Αρχής, που λαμβάνει την προσήκουσα δημοσιότητα, και αξιολόγηση των τυπικών και ουσιαστικών προσόντων των υποψηφίων, ύστερα από γνώμη τριμελούς επιτροπής που συγκροτείται με απόφαση του Προέδρου της Αρχής. Οι Προϊστάμενοι των Τμημάτων και Γραφείων

276

διορίζονται στις θέσεις αυτές με θητεία τριών ετών, η οποία μπορεί να ανανεωθεί μία φορά με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Αρχής, μετά τη λήξη της οποίας εξακολουθούν και ασκούν τα καθήκοντά τους έως την επανατοποθέτηση τους ως προϊσταμένων ή την τοποθέτηση νέου προϊσταμένου, σύμφωνα με την προβλεπόμενη στο προηγούμενο εδάφιο διαδικασία, η έναρξη της οποίας, με τη δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης, λαμβάνει χώρα το ενωρίτερο έξη (6) μήνες πριν από τη λήξη της θητείας του προηγούμενου επιλεγέντος προϊσταμένου και το αργότερο είκοσι (20) ημέρες μετά από αυτήν.

4. Άρση της ανάθεσης καθηκόντων Προϊσταμένου Τμήματος ή Γραφείου μπορεί να γίνεται με αιτιολογημένη απόφαση της Αρχής και πριν τη λήξη της τριετίας, για λόγους που ανάγονται στην άσκηση των καθηκόντων του.

5. Σε περίπτωση που επιλέγεται ως Προϊστάμενος Τμήματος ή Γραφείου υποψήφιος που δεν είναι υπάλληλος της Αρχής και δεν υφίσταται κενή οργανική θέση, με την υπουργική απόφαση αποσπάσεώς του συνιστάται και προσωποπαγής οργανική θέση έως την λήξη της θητείας του.

Άρθρο 26

Προσόντα διορισμού λοιπού προσωπικού Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

1. Τα προσόντα διορισμού στις θέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 15 του παρόντος είναι τα οριζόμενα στο Π.Δ. 50/2001.
2. Με την δημόσια προκήρυξη ή με σχετική απόφαση της Αρχής μπορεί να εξειδικεύονται, εφόσον απαιτούνται, οι μεταπτυχιακοί τίτλοι σπουδών ή τα διδακτορικά διπλώματα που γίνονται δεκτά για την κάλυψη των προκηρυσσόμενων θέσεων.
3. Ως προς τις ξένες γλώσσες, ελάχιστο προσόν για το ειδικό επιστημονικό προσωπικό, ορίζεται η πολύ καλή γνώση, όπως αυτή αποδεικνύεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 28 του π.δ. 50/2001.

ΤΙΤΛΟΣ Β'

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.)

Άρθρο 27

Αρχές λειτουργίας της Αρχής

1. Η Αρχή ασκεί τις αρμοδιότητες και εν γένει λειτουργεί σύμφωνα με τις αρχές της διαφάνειας, της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας.
2. Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της η Αρχή: α) δύναται να συνεργάζεται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και άλλες αρμόδιες εθνικές ή διεθνείς αρχές, όπως και με πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα της ημεδαπής και της αλλοδαπής, β) δύναται να δημοσιεύει μελέτες με συγκεντρωτικά και συγκριτικά στοιχεία, να απευθύνει συστάσεις και να υποβάλλει προτάσεις στους αρμόδιους δημόσιους φορείς και αναθέτουσες αρχές.
3. Όπου στη κείμενη νομοθεσία περί Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. γίνεται λόγος για αναθέτουσες αρχές νοούνται και οι αναθέτοντες φορείς.
4. Τα μέλη της Αρχής κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους ενεργούν συλλογικά, εκτός αν άλλως προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 28

Ατομικοί φάκελοι

1. Για κάθε μέλος της Αρχής τηρείται στο γραφείο του Προέδρου ατομικός φάκελος, στον οποίο περιλαμβάνονται όλα τα στοιχεία και έγγραφα που αναφέρονται στον διορισμό και την προσωπική υπηρεσιακή του κατάσταση.

2. Δικαίωμα να λάβουν γνώση των παραπάνω φακέλων έχουν μόνο α) ο Πρόεδρος της Αρχής, β) σε περίπτωση άσκησης πειθαρχικής δίωξης, ο Πρόεδρος, τα μέλη της Αρχής και του Πειθαρχικού Συμβουλίου και γ) το μέλος το οποίο αφορά ο φάκελος.

Άρθρο 29

Συνεδριάσεις της Αρχής

1. Η Αρχή συνεδριάζει τακτικά τουλάχιστον δύο (2) φορές το μήνα και έκτακτα με απόφαση του Προέδρου ή αν το ζητήσουν τέσσερα (4) τουλάχιστον τακτικά μέλη της. Σε εξαιρετικά επειγόνουσες περιπτώσεις, και εφόσον υπάρχει ανάγκη να ληφθεί απόφαση, ο Πρόεδρος της Αρχής συγκαλεί αμέσως την Αρχή χωρίς την τήρηση προδικασίας.

2. Στις συνεδριάσεις της Αρχής μετέχουν τα τακτικά μέλη της. Οι αναπληρωτές του Προέδρου και των μελών καλούνται, αντ' αυτών, σε περίπτωση προσωρινής απουσίας ή κωλύματος του αντίστοιχου τακτικού.

Σε περίπτωση αδυναμίας σχηματισμού απαρτίας λόγω κωλύματος οποιασδήποτε φύσεως μέλους ή αναπληρωματικού μέλους, προς επέλευση της προβλεπόμενης απαρτίας, ο Πρόεδρος μπορεί να καλεί αναπληρωτές άλλων μελών της Αρχής, κατά τη σειρά διορισμού τους, ανεξαρτήτως αν συμμετέχει στη συνεδρίαση το μέλος το οποίο αναπληρώνουν.

3. Με απόφαση του Προέδρου, τα αναπληρωματικά μέλη μετέχουν σε συνεδριάσεις της Αρχής, ανεξάρτητα από την παράλληλη παρουσία του τακτικού μέλους χωρίς δικαίωμα ψήφου, εφόσον η παρουσία τους κρίνεται απαραίτητη. Στην περίπτωση αυτή τα αναπληρωματικά μέλη μπορούν να μετέχουν και στο τελικό στάδιο της διαλογικής συζήτησης.

Στις συνεδριάσεις μπορεί να καλείται μετά από πρόσκληση του Προέδρου και να παρίσταται χωρίς δικαίωμα ψήφου ο Γενικός Διευθυντής ή και ο Νομικός Σύμβουλος της Αρχής. Ο Πρόεδρος μπορεί να καλεί να παραστούν κατά τη συζήτηση ειδικών θεμάτων και μέλη του προσωπικού της Αρχής ή τρίτοι, εκπρόσωποι του Δημοσίου ή αλλοδαπών αρχών, δημόσιων ή ιδιωτικών φορέων και επαγγελματικών οργανώσεων, καθώς και εμπειρογνόμονες.

Χρέη γραμματέα ασκεί μέλος του διοικητικού προσωπικού της Αρχής που ορίζεται με απόφαση του Προέδρου της. Σε περίπτωση κωλύματος, τον Γραμματέα αναπληρώνει προσωρινά μέλος του διοικητικού ή επιστημονικού προσωπικού της Αρχής που ορίζεται για συγκεκριμένη συνεδρίαση ή διάστημα.

4. Οι συνεδριάσεις της Αρχής συγκαλούνται στην έδρα της. Με απόφαση της, η Αρχή μπορεί να συνεδριάσει οπουδήποτε άλλού εντός της Ελληνικής Επικράτειας. Οι συνεδριάσεις της Αρχής είναι μυστικές, εκτός αν άλλως αποφασιστεί από την Αρχή για συγκεκριμένο ζήτημα με αιτιολογημένη απόφαση.

5. Την σχετική πρόσκληση απευθύνεται στα μέλη ο Πρόεδρος, 2 ημέρες τουλάχιστον πριν από τη συνεδρίαση. Σε αυτήν αναφέρονται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, όπως αυτά καθορίζονται από τον Πρόεδρο ή από τα τακτικά μέλη που ζητούν να συγκληθεί έκτακτη συνεδρίαση κατά την παρ. 1 του παρόντος άρθρου. Στην πρόσκληση για τη συνεδρίαση καθορίζεται και το αν είναι δυνατή η συμμετοχή των μελών με τηλεδιάσκεψη.

6. Το Γραφείο Προέδρου της Αρχής κοινοποιεί την πρόσκληση στα μέλη με κάθε πρόσφορο μέσο, ιδίως μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τηλεομοιοτυπίας ή τηλεφωνικής

επικοινωνίας. Μαζί με την πρόσκληση κοινοποιείται και η εισήγηση, εφόσον υπάρχει. Αν τακτικό μέλος της Αρχής κωλύεται να παραστεί στη συνεδρίαση, οφείλει να ειδοποιήσει αμέσως το Γραφείο Προέδρου της Αρχής με κάθε πρόσφορο μέσο, οπότε, στην περίπτωση αυτή καλείται ο αναπληρωτής του. Κλήση στα τακτικά μέλη δεν απαιτείται, αν ο Πρόεδρος έχει ορίσει ημέρα και ώρα τακτικής συνεδρίασης της Αρχής. Η ίδια διαδικασία τηρείται και σε περιπτώσεις έκτακτης συνεδρίασης της Αρχής.

7. Κατ' εξαίρεση, εφόσον συντρέχουν έκτακτες περιστάσεις, η πρόσκληση των μελών μπορεί να γίνει τηλεφωνικά και χωρίς τήρηση της προθεσμίας της παρ. 5, αλλά με σχετική καταχώριση σε ειδικό βιβλίο που τηρείται στο Γραφείο Προέδρου της Αρχής.

8. Έλλειψη της πρόσκλησης καθώς και οποιεσδήποτε άλλες πλημμέλειες της θεραπεύονται και η Αρχή συνεδριάζει νόμιμα εάν το μέλος ή τα μέλη που δεν προσκλήθηκαν ή προσκλήθηκαν πλημμελώς παρίστανται και δεν αντιλέγουν στη συνεδρίαση.

9. Εφόσον μέλος της Αρχής έχει δηλώσει εγγράφως κώλυμα συμμετοχής σε συνεδριάσεις που θα διεξαχθούν κατά τη διάρκεια συγκεκριμένης χρονικής περιόδου, δεν απαιτείται πρόσκληση του μέλους αυτού στις συνεδριάσεις της εν λόγω περιόδου.

10. Αν κάποια από τα μέλη της Αρχής εκλείψουν ή αποχωρήσουν για οποιονδήποτε λόγο και εφόσον τα λοιπά μέλη μαζί με τους αναπληρωτές των μελών που εξέλειψαν ή αποχώρησαν επαρκούν ώστε να υπάρχει απαρτία, η Αρχή μπορεί να λειτουργήσει. Ο μη διορισμός ή η ανυπαρξία αναπληρωματικού μέλους δεν επηρεάζει τη νομιμότητα της συγκροτήσεως της Αρχής. Μέλος που εκλείψει ή αποχωρήσει αντικαθίσταται με μέλος με θητεία πέντε ετών. Το αυτό ισχύει και για τα αναπληρωματικά μέλη.

Η νομιμότητα της σύνθεσης της Αρχής δεν επηρεάζεται από την τυχόν εναλλαγή των μετεχόντων μελών σε διαδοχικές συνεδριάσεις. Αν η συζήτηση της υπόθεσης διαρκεί περισσότερες από μία συνεδριάσεις, η απόφαση λαμβάνεται από τα μέλη που μετέχουν στην τελευταία συνεδρίαση, αφού προηγουμένως, τα μέλη που δεν μετείχαν στις προηγούμενες συνεδριάσεις ενημερωθούν πλήρως ως προς τα ουσιώδη σημεία των κατ' αυτές συζητήσεων.

11. Η Αρχή συνεδριάζει νομίμως όταν παρίστανται τέσσερα τουλάχιστον μέλη της, στα οποία συμπεριλαμβάνεται ο Πρόεδρος ή ο αναπληρωτής του. Παρόν θεωρείται και το μέλος που μετέχει με τηλεδιάσκεψη, εφόσον κατά την κρίση του Προέδρου της Αρχής η φύση της υπόθεσης επιτρέπει την κατά αυτόν τον τρόπο αποτελεσματική συμμετοχή του.

12. Θέμα εκτός ημερήσιας διάταξης μπορεί να συζητηθεί εάν συμφωνούν τα παριστάμενα μέλη.

13. Η συζήτηση αρχίζει με την ανάγνωση της έκθεσης του εισηγητή, εφόσον υπάρχει. Στη συνέχεια δίδεται ο λόγος στους τυχόν παριστάμενους τρίτους, οι οποίοι κατόπιν αποχωρούν.

Άρθρο 30

Πρακτικά

1. Με ευθύνη του Γραφείου Προέδρου τηρούνται πρακτικά όλων των συνεδριάσεων της Αρχής. Στα πρακτικά καταχωρίζονται τα θέματα που συζητήθηκαν, η άποψη που πλειοψήφησε και οι γνώμες των μελών που τυχόν μειοψήφησαν. Τα πρακτικά υπογράφονται από τον Πρόεδρο και από τον υπάλληλο που άσκησε καθήκοντα γραμματέα. Εάν δεν κριθεί σκόπιμη η παρουσία γραμματέα, τα πρακτικά υπογράφονται μόνον από τον Πρόεδρο.

2. Τα πρακτικά και οι εισηγήσεις καταχωρίζονται σε βιβλίο. Με απόφαση της Αρχής μπορεί να χαρακτηρίζονται ως εμπιστευτικά τμήματα των πρακτικών ή των εισηγήσεων εφόσον, κατά την αιτιολογημένη κρίση της, θίγονται επιχειρηματικά συμφέροντα ή παραβλάπτεται ο υγής ανταγωνισμός ή συντρέχουν λόγοι που προβλέπονται στο ν. 2690/1999.

Άρθρο 31

Λόγοι αποκλεισμού και αποχή ή εξαίρεση Μέλους

- Τα μέλη της Αρχής αποκλείονται από την άσκηση των καθηκόντων τους ή οφείλουν να απέχουν από κάθε ενέργεια ή διαδικασία που συνιστά συμμετοχή σε λήψη απόφασης ή διατύπωση γνώμης ή πρότασης εφ' όσον: α) η ικανοποίηση προσωπικού συμφέροντός τους συνδέεται με την έκβαση της υπόθεσης, ή β) έχουν αναμιχθεί στην υπόθεση αυτή αυτοπροσώπως ή δια παρένθετου προσώπου με οποιονδήποτε τρόπο, όπως με την ιδιότητα του πληρεξουσίου, αντιτροσώπου, εκπροσώπου, συμβούλου, μάρτυρα, πραγματογνώμονα ή νομικού παραστάτη ή γ) είναι σύζυγοι ή συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, κατ' ευθεία μεν γραμμή απεριορίστως, εκ πλαγίου δε έως και τετάρτου βαθμού, με κάποιον από τους ενδιαφερομένους, ή δ) έχουν ιδιαίτερο δεσμό ή ιδιάζουσα σχέση ή εχθρότητα με τους ενδιαφερόμενους.
- Μέλος το οποίο κρίνει ότι συντρέχει στο πρόσωπό του λόγος που επιβάλλει την αποχή του, οφείλει να το δηλώσει αμέσως στην Αρχή ή στον Πρόεδρο ή τον εκάστοτε προεδρεύοντα και να απέχει από οποιαδήποτε ενέργεια. Ομοίως, αιτήσεις εξαίρεσης μέλους της Αρχής μπορεί να υποβάλουν στα ίδια όργανα οι ενδιαφερόμενοι σε όλα τα στάδια της διαδικασίας Στις περιπτώσεις αυτές, η Αρχή αποφαίνεται το ταχύτερο δυνατόν.
- Η εξαίρεση μπορεί να διατάσσεται και αυτεπαγγέλτως από την Αρχή.
- Τα οριζόμενα στις προηγούμενες παρ.ς δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση που δηλώνεται αποχή, ή ζητείται η εξαίρεση, τόσων μελών ώστε τα απομένοντα να μη σχηματίζουν απαρτία.

Άρθρο 32

Προδικασία

- Ο Πρόεδρος της Αρχής για την αποτελεσματικότερη προετοιμασία απόφασης, γνωμοδότησης ή άλλης ενέργειας της Αρχής, ορίζει εισηγητή ένα ή περισσότερα από τα τακτικά μέλη της, πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, ή άλλο από τα μέλη της ή τον Γενικό Διευθυντή ή μέλος του ειδικού επιστημονικού προσωπικού ή το Νομικό Σύμβουλο, τάσσοντας και τη σχετική προθεσμία υποβολής της εισήγησης. Ο εισηγητής έχει την ευθύνη κατάρτισης του σχετικού φακέλου της υπόθεσης. Για την εκτέλεση της αποστολής του, επικουρείται από τις αρμόδιες Διευθύνσεις. Η προθεσμία που χορηγείται στον εισηγητή μπορεί να παρατείνεται με απόφαση του Προέδρου της Αρχής.
- Σε δυσχερείς ή γενικότερου ενδιαφέροντος περιπτώσεις και ιδίως όταν πρόκειται για έκδοση κανονιστικών αποφάσεων της Αρχής, ο Πρόεδρος μπορεί να συγκροτήσει ομάδα εργασίας για τη σύνταξη εισήγησης. Στην ομάδα αυτή μετέχουν ένα η περισσότερα μέλη της Αρχής ή του τακτικού προσωπικού αυτής ή και ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες.

Άρθρο 33

Διαδικασία ακρόασης

- Όταν κρίνεται αναγκαίο, η Αρχή δύναται: α) να καλεί τα εξουσιοδοτημένα πρόσωπα δημοσίων φορέων και αναθετουσών αρχών σε ακρόαση για την παροχή διευκρινίσεων επί ζητημάτων που άπτονται των αρμοδιοτήτων της, β) να καλεί ιδιωτικούς οικονομικούς φορείς σε ακρόαση για την παροχή διευκρινίσεων επί ζητημάτων που άπτονται των

αρμοδιοτήτων της Αρχής και σχετίζονται με την άσκηση των καθηκόντων της Αρχής στο πλαίσιο ελέγχου συγκεκριμένης δημόσιας σύμβασης, στην οποία άμεσα ή έμμεσα έχουν μετάσχει οι εν λόγω οικονομικοί φορείς.

2. Η κατά τα ανωτέρω προθεσμία κλήτευσης δεν μπορεί να είναι μικρότερη των πέντε (5) εργάσιμων ημερών, εκτός αν συντρέχουν λόγοι κατεπείγοντος, οπότε και η προθεσμία μπορεί να συντμηθεί σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες.

3. Η Αρχή μπορεί, κατά περίπτωση, να καλεί τα παραπάνω πρόσωπα ή τον εκπρόσωπο τους να υποβάλλουν μέσα σε τακτή προθεσμία και γραπτό υπόμνημα.

4. Η κλήση για ακρόαση επιδίδεται με επιμέλεια του Γενικού Διευθυντή ή εξουσιοδοτημένου από τον Πρόεδρο της Αρχής υπαλλήλου. Η επίδοση διενεργείται από αρμόδιο υπάλληλο της Αρχής ή άλλο δημόσιο όργανο, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

5. Υπόμνημα μπορούν να υποβάλλουν και μετά την ακρόαση, εντός προθεσμίας τριών (3) εργάσιμων ημερών, δημόσιοι φορείς, αναθέτουσες αρχές, οικονομικοί φορείς και άλλα πρόσωπα τα οποία κλήθηκαν και συμμετείχαν στην ακρόαση.

Άρθρο 34

Λήψη αποφάσεων

1. Η διάσκεψη για τη λήψη αποφάσεων γίνεται είτε αμέσως μετά τη συζήτηση, είτε σε χρόνο που ορίζει ο Πρόεδρος.

2. Οι αποφάσεις της Αρχής λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου ή του αναπληρωτή του.

3. Τα αναπληρωματικά μέλη δεν έχουν δικαίωμα ψήφου, εφόσον παρίστανται τα αντίστοιχα τακτικά.

4. Η ψηφοφορία είναι φανερή. Κατ' εξαίρεση, η ψηφοφορία είναι μυστική στις περιπτώσεις που πρέπει να ληφθεί απόφαση για κωλύματα ή ασυμβίβαστα μελών της Αρχής.

5. Αν διατυπώνονται περισσότερες από δύο γνώμες και δεν μπορεί να ληφθεί απόφαση, η ασθενέστερη μειοψηφία οφείλει να προσχωρήσει σε μια από τις δύο επικρατέστερες γνώμες.

6. Αν πρόκειται για συνεδρίαση της Αρχής προς διατύπωση απλής γνώμης, στο οικείο πρακτικό καταχωρίζονται υποχρεωτικώς όλες οι επί μέρους γνώμες που διατυπώθηκαν και τέθηκαν σε ψηφοφορία.

Άρθρο 35

Αποφάσεις - Γνωμοδοτήσεις

1. Οι αποφάσεις της Αρχής είναι ειδικά αιτιολογημένες.

Τυχόν γνώμη της μειοψηφίας αναφέρεται στην απόφαση με μνεία των μελών που μειοψήφησαν.

2. Οι αποφάσεις της Αρχής υπογράφονται από τον Πρόεδρο ή τον νόμιμο αναπληρωτή του, από τον συντάκτη της απόφασης και από τον υπάλληλο που άσκησε καθήκοντα γραμματέα. Στη συνέχεια καταχωρίζονται στο Βιβλίο Αποφάσεων της Αρχής κατά αύξοντα αριθμό, ο οποίος αποτελεί και τον αριθμό της απόφασης.

3. Οι αποφάσεις της Αρχής κοινοποιούνται στα εκάστοτε ενδιαφερόμενα μέρη και τις εκάστοτε αναθέτουσες αρχές.

4. Στην περίπτωση κοινοποίησης αποφάσεων και δημοσίευσης αυτών, η Αρχή, με πράξη του Προέδρου της, κατόπιν προτάσεως του ορισθέντος εισηγητή ή, σε περίπτωση μη

ορισμού εισηγητή, κατόπιν προτάσεως της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων, παραλείπει από το προς κοινοποίηση ή και δημοσίευση κείμενο τα στοιχεία εκείνα που κρίνεται ότι αποτελούν είτε απόρρητο που αφορά την εθνική ασφάλεια και δημόσια τάξη είτε επιχειρηματικό ή εμπορικό απόρρητο για τα ενδιαφερόμενα μέρη.

5. Η Αρχή τηρεί ειδικό Βιβλίο Γνωμοδοτήσεων, όπου καταχωρίζονται κατά αύξοντα αριθμό οι γνωμοδοτήσεις της. Οι γνωμοδοτήσεις της Αρχής αναρτώνται στην ιστοσελίδα της, υπό την επιφύλαξη των εξαιρέσεων της ανωτέρω παρ..

6. Αποφάσεις της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. περί διακοπής διαδικασίας αναθέσεως ή εκτελέσεως δημοσίας συμβάσεως κοινοποιούνται υποχρεωτικά ατελώς από την αναθέτουσα αρχή στους μετέχοντες στη διαδικασία ανάθεσης ή στον ανάδοχο αντισυμβαλλόμενο. Η αναθέτουσα αρχή ενημερώνει πάραυτα την Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. σχετικά με την ημερομηνία κοινοποίησεως της αποφάσεως. Οι υποψήφιοι ανάδοχοι ή ο αντισυμβαλλόμενος δικαιούνται να αιτηθούν και από την Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. την λήψη σχετικού αντιγράφου της αποφάσεως πληρώνοντας το σχετικό κόστος αναπαραγωγής της απόφασης, εφόσον αυτή υπερβαίνει τις είκοσι (20) σελίδες.

7. Στην περίπτωση που η Αρχή, κατά την ενάσκηση της γνωμοδοτικής της αρμοδιότητας, κρίνει ότι διατάξεις σχεδίου νόμου, προεδρικού διατάγματος, άλλης κανονιστικής πράξης ή κανονισμού λειτουργίας εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 2 του άρθρου 2 περίπτ. γ' υποπερίπτ. αα), ββ), γγ), αλλά δεν της έχουν κοινοποιηθεί, δύναται και αυτεπαγγέλτως να ασκήσει την κατά περίπτωση γνωμοδοτική της αρμοδιότητα, ακόμα και αν η σχετική διάταξη, πράξη ή κανονισμός έχει ήδη δημοσιευτεί.

8. Κατά των εκτελεστών πράξεων της Αρχής που εκδίδονται στο πλαίσιο της ασκήσεως των κατά το άρθρο 2 του ν.4013/2011 αρμοδιοτήτων της χωρεί απευθείας αίτηση ακυρώσεως ενώπιον των αρμόδιων διοικητικών δικαστηρίων.

Άρθρο 36

Υποχρέωση συνδρομής των δημοσίων οργάνων και αναθετουσών αρχών

Τα αρμόδια δημόσια όργανα και οι αναθέτουσες αρχές οφείλουν να συνεργάζονται με την Αρχή, να παρέχουν σε αυτήν κάθε αναγκαία σχετική πληροφορία και να τηρούν τις υποδείξεις της, στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων της. Ειδικότερα, όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο, η Αρχή διά του Προέδρου της, δια του Γενικού Διευθυντή της ή διά εξουσιοδοτημένου από τον Πρόεδρο της προσώπου μπορεί με επιστολή της να ζητεί κατά προτεραιότητα την παροχή πληροφοριών και τη χορήγηση εγγράφων που σχετίζονται με την άσκηση των καθηκόντων της Αρχής, τάσσοντας σχετική προθεσμία.

Η μη χορήγηση όπως και η απόκρυψη πληροφοριών ή στοιχείων, καθώς επίσης και η χορήγηση εν γνώσει ανακριβών στοιχείων και γενικά η παρακώλυση και παραπλάνηση του ελεγκτικού έργου της Αρχής συνιστά αυτοτελές πειθαρχικό παράπτωμα.

Τα στελέχη της Αρχής κατά την άσκηση ελέγχων στις αναθέτουσες αρχές και φορείς έχουν τις εξουσίες που η νομοθεσία, σε αντίστοιχες περιπτώσεις, χορηγεί εκάστοτε στα στελέχη του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.).

Άρθρο 37

Υποχρέωση συνδρομής των ιδιωτικών οικονομικών φορέων

1. Οι καθ' οιονδήποτε τρόπο και σε οποιοδήποτε στάδιο εμπλεκόμενοι σε μία διαδικασία δημόσιας σύμβασης οικονομικοί φορείς έχουν την υποχρέωση να συνδράμουν την Αρχή κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της. Ειδικότερα, όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο, η Αρχή διά του Προέδρου της, διά του Γενικού Διευθυντή της ή διά εξουσιοδοτημένου από

τον Πρόεδρο της προσώπου μπορεί με επιστολή της να αιτείται την παροχή πληροφοριών και τη χορήγηση εγγράφων που σχετίζονται με την άσκηση των καθηκόντων της Αρχής στο πλαίσιο ελέγχου συγκεκριμένης δημόσιας σύμβασης, στην οποία άμεσα ή έμμεσα έχουν μετάσχει οι οικονομικοί φορείς. Η επίδοση της επιστολής ενεργείται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, σε κάθε δε περίπτωση μπορεί να πραγματοποιείται και με συστημένη επιστολή ή ταχυμεταφορά.

2. Στην επιστολή αναφέρονται οι διατάξεις, οι οποίες θεμελιώνουν το αίτημα παροχής πληροφοριών και εγγράφων, ο σκοπός της αίτησης, η προθεσμία που τάσσεται για την παροχή των πληροφοριών, η οποία δεν μπορεί να είναι βραχύτερη των δέκα (10) ημερών.

3. Οι οικονομικοί φορείς προς τους οποίους απευθύνεται η αίτηση οφείλουν να παράσχουν πλήρεις και ακριβείς πληροφορίες και στοιχεία.

Άρθρο 38

Εχεμύθεια

1. Οι πληροφορίες και τα στοιχεία που συλλέγονται στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων της Αρχής χρησιμοποιούνται μόνο για τον σκοπό που επιδιώκεται με την αίτηση παροχής πληροφοριών ή την ακρόαση ή τη διενέργεια ελέγχου.

2. Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος, τα μέλη της Αρχής και οι αναπληρωματικοί τους, ο Γενικός Διευθυντής, ο Νομικός Σύμβουλος και όλα τα στελέχη και υπάλληλοι της Αρχής τηρούν την εμπιστευτικότητα και το καθήκον εχεμύθειας.

Άρθρο 39

Βιβλία - Πρωτόκολλο

1. Η Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων τηρεί ηλεκτρονικό πρωτόκολλο εισερχομένων εγγράφων. Κάθε έγγραφο που περιέρχεται στην Αρχή με οποιονδήποτε τρόπο, καταχωρίζεται αυθημερόν στο ανωτέρω πρωτόκολλο, κατ' αύξοντα αριθμό. Στο ίδιο πρωτόκολλο αναγράφονται επίσης το όργανο προς το οποίο το έγγραφο απευθύνεται, καθώς και η ημερομηνία εισόδου του. Η Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων υποχρεούται να χορηγεί βεβαίωση καταχώρισης του εγγράφου με όλα τα παραπάνω στοιχεία.

2. Η Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων της Αρχής τηρεί Βιβλίο Αποφάσεων και Βιβλίο Γνωμοδοτήσεων, καθώς και οποιοδήποτε άλλο βιβλίο αποφασισθεί να τηρείται για την εύρυθμη λειτουργία της Αρχής.

Άρθρο 40

Πειθαρχικές διατάξεις

1. Τα μέλη και το προσωπικό της Αρχής υπέχουν πειθαρχική ευθύνη για παράβαση των υποχρεώσεων τους που απορρέουν από την ισχύουσα νομοθεσία. Η πειθαρχική αγωγή ασκείται ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου, με ανάλογη εφαρμογή των γενικών διατάξεων του Υπαλληλικού Κώδικα.

2. Την πειθαρχική εξουσία επί των μελών της Αρχής και του προσωπικού αυτής, συμπεριλαμβανομένου του Γενικού Διευθυντή, ασκεί ο Πρόεδρος της Αρχής.

Άρθρο 41

Υπεύθυνος Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων

Με απόφαση της Αρχής ορίζεται μέλος του τακτικού προσωπικού της ως Υπεύθυνος Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων για την τήρηση των υποχρεώσεων που τίθενται με τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας των Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

και του Συμβουλίου της 27^{ης} Απριλίου 2016 (ΕΕ L 119) και κάθε άλλη διάταξη που έχει θεσπιστεί προς εκτέλεση του Κανονισμού αυτού.»

Β. Οι διατάξεις του παρατιθέμενου στην προηγούμενη παράγραφο Α' Οργανισμού και Κανονισμού Λειτουργίας της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. τροποποιούνται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 4 και του άρθρου 7 του ν. 4013/2011 (Α' 204), με τις οποίες παρέχεται εξουσιοδότηση για τη ρύθμιση με προεδρικό διάταγμα, αντιστοίχως, των ζητημάτων της Οργάνωσης και του Κανονισμού Λειτουργίας της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Γ.1. Δύο (2) μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως καταργούνται στο σύνολό τους (α) το π.δ. 122/2012 (Α' 215) και (β) το π.δ. 123/2012 (Α' 216). Έως τότε εκδίδονται οι πράξεις κατανομής του προσωπικού στις οργανικές μονάδες που προβλέπονται στον παρατιθέμενο στην παράγραφο Α' Οργανισμό και Κανονισμό Λειτουργίας της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., οι οποίες τίθενται σε ισχύ από την κατάργηση των κατά το προηγούμενο εδάφιο διαταγμάτων.

2. Προϊστάμενοι διευθύνσεων και τμημάτων ή γραφείων, οι οποίοι έχουν τοποθετηθεί ή επιλεγεί μέχρι σήμερα, μπορούν με απόφαση της Αρχής να ασκούν τα καθήκοντά τους έως την λήξη της θητείας τους ή τον ορισμό νέων σύμφωνα με τις κείμενες για την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. διατάξεις. Σε περίπτωση δημιουργίας νέων οργανικών μονάδων οι υπηρετούντες μπορεί να τοποθετούνται με απόφαση της Αρχής σε μία από τις συνιστώμενες οργανικές μονάδες. Έως την πλήρωση των θέσεων αυτών σύμφωνα με τις προβλεπόμενες για την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. διαδικασίες, ορίζονται με απόφαση της Αρχής προσωρινοί προϊστάμενοι των νέων οργανικών μονάδων και αναπληρωτές προϊστάμενοι εκείνων των οργανικών μονάδων των οποίων η θητεία των προϊσταμένων έχει λήξει.

Δ. Η διαδικασία επιλογής προϊσταμένων των οργανικών μονάδων της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. κινείται το ενωρίτερο έξη (6) μήνες πριν από τη λήξη της θητείας του προηγούμενου επιλεγέντος Προϊσταμένου και το αργότερο είκοσι (20) ημέρες μετά από αυτήν.

Άρθρο 54

Αποσπάσεις στη Γενική Γραμματεία Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 4440/2016 (Α' 224) προστίθεται και ισχύει από την έναρξη ισχύος του περίπτ. κοτ' ως εξής:

«κστ) στη Γενική Γραμματεία Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.».

2. Η απόσπαση προσωπικού στη Γενική Γραμματεία Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, χωρίς να απαιτείται απόφαση ή σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων Υπηρεσιακών Συμβουλίων, με την ίδια σχέση εργασίας και με το ίδιο μισθολογικό καθεστώς, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4354/2015 (Α' 176), με κοινοποίηση στην υπηρεσία του υπαλλήλου και στο αρμόδιο τμήμα περί αποσπάσεων και μετακινήσεων του Υπουργείου Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Ο χρόνος υπηρεσίας των αποσπασμένων λογίζεται ως χρόνος υπηρεσίας στην οργανική τους θέση και οι αποδοχές τους βαρύνουν τις υπηρεσίες από τις οποίες αποσπώνται.

3. Η απόσπαση γίνεται για δύο (2) έτη με δυνατότητα παράτασης για μία φορά για ίσο χρονικό διάστημα, ύστερα από αξιολόγηση των υποψηφίων από τον Γενικό Γραμματέα Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων. Η απόσπαση προσωπικού διενεργείται ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων υπαλλήλων, ύστερα από δημόσια πρόσκληση που εκδίδει ο Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης».

Άρθρο 55

1. Στο πλαίσιο της πολιτικής «Μένω Ελλάδα – Επιστρέφω Ελλάδα – Γέφυρες Συνεργασίας/Γνώσης», που στόχο έχει την αντιμετώπιση του φαινομένου της «διαρροής εγκεφάλων» (brain drain) στο εξωτερικό, χορηγούνται χρηματικά έπαθλα, κατόπιν αξιολόγησης των υποβαλλόμενων προτάσεων από ειδική Επιτροπή, σε:
  - α. διακρατικά δίκτυα επιστημονικής-ερευνητικής συνεργασίας στα οποία συμμετέχουν κάτοχοι τίτλου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης οι οποίοι είναι είτε (α) ελληνικής καταγωγής είτε (β) πολίτες της ΕΕ ή τρίτων χωρών που είχαν μόνιμη κατοικία την Ελλάδα επί τουλάχιστον τρία (3) έτη, και οι οποίοι (α, β) διαμένουν και απασχολούνται στη χώρα που εκπροσωπούν για τουλάχιστον ένα (1) έτος κατά το χρόνο υποβολής της σχετικής αίτησης υποψηφιότητας. Σε κάθε δίκτυο θα πρέπει να εκπροσωπούνται τουλάχιστον δύο (2) χώρες, εκ των οποίων μία υποχρεωτικά είναι η Ελλάδα.
  - β. προτάσεις επιχειρηματικών συνεργασιών που αφορούν την παραγωγή συγκεκριμένου προϊόντος ή υπηρεσίας στην Ελλάδα, και στις οποίες συμμετέχουν κάτοχοι τίτλου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης οι οποίοι είναι είτε (α) ελληνικής καταγωγής είτε (β) πολίτες της ΕΕ ή τρίτων χωρών που είχαν μόνιμη κατοικία την Ελλάδα επί τουλάχιστον τρία (3) έτη, και οι οποίοι (α, β) διαμένουν και απασχολούνται στο εξωτερικό για τουλάχιστον ένα (1) έτος κατά το χρόνο υποβολής της σχετικής αίτησης υποψηφιότητας.
2. Η δράση υλοποιείται από το Υπουργείο Οικονομίας & Ανάπτυξης σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης.
3. Τα χρηματικά έπαθλα δεν κατάσχονται, δεν υπόκεινται σε κανενός είδους παρακράτηση και δεν συμψηφίζονται με τυχόν οφειλές του δικαιούχου προς το Ελληνικό Δημόσιο. Η χρηματοδότηση του συνολικού διανεμόμενου χρηματικού ποσού πραγματοποιείται από το εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Το συνολικό ποσό χρηματοδότησης δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό των τριών (3) εκατομμυρίων ευρώ κατ' έτος. Το συνολικό ετήσιο ποσό ενίσχυσης αποτελεί τον προϋπολογισμό του ενάριθμου έργου στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης.
4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας & Ανάπτυξης ρυθμίζεται οποιοδήποτε σχετικό θέμα με το ως άνω πρόγραμμα βραβείων, όπως η διάρκεια του προγράμματος, η διαδικασία και η συχνότητα απονομής των βραβείων, οι κατηγορίες απονεμόμενων βραβείων, τα κριτήρια και η διαδικασία συμμετοχής, τα κριτήρια και η διαδικασία αξιολόγησης των υποβαλλόμενων προτάσεων, η σύνθεση της ειδικής Επιτροπής αξιολόγησης ανά κατηγορία βραβείων, ο καθορισμός του ύψους και του τρόπου καταβολής των χρηματικών βραβείων, καθώς και κάθε άλλη, σχετική με την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, λεπτομέρεια.

Άρθρο 56
Δομές Στήριξης Επιχειρήσεων

1. Στα κατά τόπους Επιμελητήρια δύναται να δημιουργούνται Δομές Στήριξης Επιχειρήσεων (ΔΣΕ). Σκοπός των ΔΣΕ είναι η υποστήριξη των επιχειρήσεων μέσω της παροχής συμβουλών και της ενημέρωσης και διευκόλυνσης των ενδιαφερομένων για πάσης φύσεως επιχειρηματικά θέματα που αφορούν την πραγματοποίηση και την περαιτέρω ανάπτυξη των επενδυτικών τους σχεδίων.
2. Το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ) του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών αναλαμβάνει την ανάπτυξη της κεντρικής ψηφιακής πλατφόρμας, μέσω της οποίας θα παρέχονται με οργανωμένο τρόπο επεξεργασμένη πληροφόρηση και υπηρεσίες για την υποστήριξη των χρηματοδοτικών εργαλείων που διατίθενται για τις επιχειρήσεις. Στο ΕΚΤ δημιουργείται ΔΣΕ, όπου σε συνεργασία με τις άλλες κατά τόπους ΔΣΕ θα παρέχονται συμβουλευτικές υπηρεσίες στις επιχειρήσεις
3. Οι κατά τόπους ΔΣΕ συντονίζονται και εποπτεύονται στο έργο τους από την Επιτελική Δομή Στήριξης Επιχειρήσεων (ΕΔΣΕ), στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος, του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης, της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών, Βιοτεχνών, Εμπόρων Ελλάδος (ΓΣΕΒΕΕ), της Ελληνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας (ΕΣΕΕ).
4. Η ΕΔΣΕ ορίζει ετησίως συγκεκριμένους, μετρήσιμους στόχους βάσει των οποίων οι ΔΣΕ αναπτύσσουν τη δραστηριότητά τους και δύναται να παύει τη λειτουργία κατά τόπον ΔΣΕ σε περίπτωση μη ανταπόκρισης στους τιθέμενους στόχους. Επίσης η ΕΔΣΕ προτείνει στον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης δράσεις σχετικά με τη στήριξη επιχειρήσεων, ιδίως στους εξής τομείς:
  - α. Ενσωμάτωση ή ανάπτυξη καινοτόμων μεθόδων παραγωγής
  - β. Προώθηση εξαγωγών
  - γ. Αναδιάρθρωση επιχειρήσεων
  - δ. Δημιουργία συνεργατικών σχηματισμών
 και υποβάλλει ετήσια έκθεση σχετικά με την πορεία υλοποίησης των ανωτέρω δράσεων.
5. Η χρηματοδότηση του προγράμματος Δομών Στήριξης Επιχειρήσεων πραγματοποιείται από το εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Το συνολικό ποσό χρηματοδότησης δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ κατ' έτος.
6. Η μορφή της δημιουργούμενης δομής στήριξης, η σύσταση και οι αρμοδιότητες της ΕΔΣΕ, ο κανονισμός οι όροι και κανόνες λειτουργίας της ΕΔΣΕ και των κατά τόπους ΔΣΕ, το ύψος και ο τρόπος καταβολής της κατ' έτος χρηματοδότησης της δομής, τα θέματα απασχόλησης και αμοιβών προσωπικού, καθώς και κάθε άλλο σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας διάταξης ζήτημα ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Άρθρο 57
Ρύθμιση μισθολογικών ζητημάτων

Η παρ. 1 του άρθρου 45 του ν. 4569/2018 (Α' 179) αντικαθίσταται ως εξής:

«1.α. Η προσωπική διαφορά της παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 4354/2015 (Α' 176), όπως αυτή διαμορφώθηκε κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 29 του ν. 4024/2011 (Α' 226), χορηγείται, από 1.9.2018, σε όλους τους υπαλλήλους με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, συμπεριλαμβανομένων των αποφοίτων της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.Α.), που έχουν διοριστεί ή μεταταχθεί μετά την 1.11.2011 έως και την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, στις υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών και των εποπτευομένων από αυτό νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), του Ελληνικού Δημοσιονομικού Συμβουλίου, της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), καθώς επίσης και ως διοικητικό προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.) και του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Ελ.Συν.).

β. Η προσωπική διαφορά της παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 4354/2015 (Α' 176), όπως αυτή διαμορφώθηκε κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 29 του ν. 4024/2011 (Α' 226) και η οποία προέκυψε από την εφαρμογή του άρθρου 57 ν. 2324/1995 (Α' 146) όπως επαναφέρθηκε σε ισχύ και τροποποιήθηκε με το άρθρο 44 του ν. 2873/2000 (Α' 285) και διατηρήθηκε σε ισχύ με τις παρ. 8 και 9 του άρθρου 12 του ν. 3205/2003 (Α' 297), από την 1.09.2018 καταβάλλεται σε όλους τους υπαλλήλους όλων των οργανικών μονάδων του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, συμπεριλαμβανομένων των αποφοίτων της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.Α.), με ημερομηνία διορισμού ή μετάταξης στο Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης έως 31.3.2019»

Μέρος Πέμπτο

Σύσταση Φορέα Διοίκησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ακινήτων και Εγκαταστάσεων της Πανελλήνιας Έκθεσης Λαμίας

Άρθρο 58 Σύσταση φορέα

- Συνιστάται ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Φορέας Διοίκησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ακινήτων και Εγκαταστάσεων Πανελλήνιας Έκθεσης Λαμίας Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία Ο.Τ.Α.» και το διακριτικό τίτλο «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.». Στις διεθνείς συναλλαγές η επωνυμία θα αποδίδεται ως «LAMIA CENTER S.A.».
- Η ανώνυμη εταιρεία «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.» λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος, σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού κανονιστικών αποφάσεων, τις διατάξεις του ν. 3463/2006 (Α' 11), καθώς και τις διατάξεις του ν. 4548/2018 (Α' 104).
- Έδρα αυτής ορίζεται ο Δήμος Λαμιέων.

281

4. Η διάρκεια της εταιρείας ορίζεται σε τριάντα (30) έτη και αρχίζει από την καταχώρηση του καταστατικού της στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο. Η διάρκεια δύναται να παραταθεί με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της Εταιρείας.

5. Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ορίζεται σε εκατόν εβδομήντα χιλιάδες ευρώ (170.000) ευρώ, διαιρεμένο σε χίλιες εφτακόσιες (1.700) ονομαστικές μετοχές των εκατό (100) ευρώ η κάθε μία, εκ των οποίων οι χίλιες είκοσι (1.020) ανήκουν στην αποκλειστική κυριότητα του Δήμου Λαμέων, οι τριακόσιες σαράντα (340) ανήκουν στην αποκλειστική κυριότητα της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας και οι τριακόσιες σαράντα (340) ανήκουν στην αποκλειστική κυριότητα του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Λαμίας.

6. Η ανώνυμη εταιρεία «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.» αποκτά νομική προσωπικότητα με την καταχώριση του καταστατικού της στο Γ.Ε.Μ.Η., το οποίο συντάσσεται σύμφωνα με την παρ. 2.

Άρθρο 59 Σκοπός

1. Σκοπός της ανώνυμης εταιρείας «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.» είναι:

α) Η διοργάνωση ετήσιας Πανελλήνιας Έκθεσης, στη Λαμία, με στόχο την ανάδειξη της έκθεσης σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο με κύρια έμφαση τον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης και της προώθησης των εθνικών αγροτικών προϊόντων .

β) Η ανάπτυξη δράσεων με φορείς και οργανώσεις με στόχο την προώθηση της τοπικής και περιφερειακής οικονομικής ανάπτυξης.

γ) Η αξιοποίηση των κτιρίων με στόχο να αποτελέσει ο νέος φορέας πόλο έλξης δράσεων έρευνας και καινοτομίας – συνεδρίων σε συνεργασία με το πανεπιστημιακά ιδρύματα και τους επαγγελματικούς φορείς της περιοχής.

δ) Η υποστήριξη των τοπικών επενδυτικών συνεργασιών.

ε) Η προώθηση της ευρύτερης περιοχής ως επενδυτικού προορισμού, μέσω ανάπτυξης θεσμικών συνεργασιών με διεθνείς φορείς.

στ) Η παροχή ενημέρωσης για την εξωστρεφή επιχειρηματικότητα και η παροχή πληροφόρησης, συμβουλευτικής βοήθειας και κάθε άλλης υποστηρικτικής υπηρεσίας προς τις τοπικές επιχειρήσεις με στόχο τη διευκόλυνση επιχειρηματικών επαφών και τη στήριξη των ελληνικών τοπικών εξαγωγών και της ελληνικής τοπικής επιχειρηματικότητας στις διεθνείς αγορές.

Για την εξυπηρέτηση των σκοπών της η ανώνυμη εταιρεία «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.» δύναται ιδίως:

α) να διαχειρίζεται και να λειτουργεί μόνιμο εκθεσιακό και συνεδριακό κέντρο,

β) να προβαίνει σε εκσυγχρονισμό και επέκταση όλων των υποδομών της έκτασης της ΠΕΛ,

γ) να διοργανώνει εκθέσεις, σεμινάρια, συνέδρια και συναντήσεις με θέματα οικονομικού, τεχνολογικού, ερευνητικού, πολιτιστικού και ψυχαγωγικού ενδιαφέροντος,

δ) να εκμεταλλεύεται κυλικέα, εστιατόρια και γενικά χώρους παροχής υπηρεσιών προς το κοινό και

ε) να προβαίνει σε κάθε άλλη συναφή δραστηριότητα που δεν αντίκειται στους παραπάνω σκοπούς.

2. Η ανώνυμη εταιρεία «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.» εφαρμόζει τις διατάξεις του ν. 4412/2016 (Α' 147).

Άρθρο 60
Διοικητικό Συμβούλιο

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ανώνυμης εταιρείας «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.» από πέντε (5) μέλη και αποτελείται από:
  - α) ένα πρόσωπο εγνωσμένου κύρους, επιστημονικής κατάρτισης και επαγγελματικής εμπειρίας επί των θεματικών πεδίων της εταιρείας ως Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος, ο οποίος ορίζεται από το Δήμο Λαμιέων,
  - β) δύο (2) εκπρόσωπους του Δήμου Λαμιέων,
  - γ) έναν (1) εκπρόσωπο της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας,
  - δ) έναν (1) εκπρόσωπο του Επιμελητηρίου Φθιώτιδας,
2. Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζεται σε τέσσερα (4) έτη και μπορεί να ανανεωθεί μια φορά για ισόχρονο διάστημα.

Άρθρο 61
Μετοχικό Κεφάλαιο – Μετοχές

1. Το μετοχικό κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρείας «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.» ανέρχεται στο ποσό των εκατόν εβδομήντα χιλιάδες ευρώ (170.000) ευρώ, διαιρεμένο σε χίλιες εφτακόσιες (1.700) ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας εκατό (100) ευρώ η κάθε μία. Το μετοχικό κεφάλαιο αναλαμβάνεται κατά το ποσό των 102.000 ευρώ από το Δήμο Λαμιέων, κατά το ποσό των 34.000 ευρώ από την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, κατά το ποσό των 34.000 ευρώ από το Επιμελητήριο Φθιώτιδας και καταβάλλεται με μετρητά το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.
2. Τα δικαιώματα των μετόχων στο πλαίσιο συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση ασκούνται από τον Δήμαρχο Λαμιέων, τον Περιφερειάρχη Στερεάς Ελλάδας, τον Πρόεδρο του ΔΣ του Επιμελητηρίου Φθιώτιδας.
3. Οι μετοχές της ανώνυμης εταιρείας «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.» είναι ονομαστικές, αδιαίρετες και αμεταβίβαστες.

Άρθρο 62
Πόροι

- Πόροι της ανώνυμης εταιρείας «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.» είναι οι εξής:
1. Οι πρόσδοι από την εν γένει διαχείριση και αξιοποίηση περιουσιακών στοιχείων από την εταιρεία σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2.
  2. Επιχορηγήσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, περιλαμβανομένων και προγραμμάτων τεχνικής βοήθειας, που συγχρηματοδοτούνται ή χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή Διεθνείς Οργανισμούς ή εθνικούς πόρους.
  3. Δωρεές, κληρονομιές, κληροδοσίες, χορηγίες και πάσης φύσεως ενισχύσεις νομικών ή φυσικών προσώπων, ημεδαπών ή αλλοδαπών για την επίτευξη του σκοπού της.
  4. Έσοδα από κάθε άλλη νόμιμη αιτία.

Άρθρο 63
Προσωπικό

1. Η ανώνυμη εταιρεία «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.» για την κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών προσλαμβάνει προσωπικό με σύμβαση εργασίας αορίστου και ορισμένου χρόνου, με σύμβαση μίσθωσης έργου και έμμισθης εντολής, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία.
2. Για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, ο Δήμος Λαμιέων, δια των αντιστοίχων υπηρεσιών του, θα παρέχει τεχνική και διοικητική υποστήριξη για την κάλυψη των αναγκών της ανώνυμης εταιρείας «Φορέας Π.Ε.Λ. Α.Ε.».
3. Η κάλυψη των αναγκών της ανώνυμης εταιρείας «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.» σε προσωπικό δύναται να γίνει και κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4440/2016 (Α' 224) περί Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας.

Άρθρο 64
Παραχώρηση ακινήτου Π.Ε.Λ.

1. Στην ανώνυμη εταιρεία «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.» παραχωρείται από το Ελληνικό Δημόσιο, κατά χρήση, χωρίς αντάλλαγμα, για χρονικό διάστημα τριάντα (30) ετών, προς αξιοποίηση, διαχείριση και εκμετάλλευση, το ακίνητο της Πανελλήνιας Έκθεσης Λαμίας (Π.Ε.Λ.), με έκταση αρχικής ιδιοκτησίας 167.457,00 τ.μ και περιτοχιζόμενης ιδιοκτησίας 118.010,061 τ.μ., μετά των υφισταμένων κτισμάτων και εγκαταστάσεων, το οποίο εμφαίνεται στο συνημμένο από Απριλίου 2005 τοπογραφικό διάγραμμα (Παράρτημα Β').
2. Η ανώνυμη εταιρεία «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.» αναλαμβάνει, καθ' όλη τη διάρκεια της παραχώρησης, τις κάτωθι ενδεικτικά αναφερόμενες υποχρεώσεις:
  - α. Να προβαίνει σε συντήρηση και αξιοποίηση των υφισταμένων εγκαταστάσεων του ακινήτου της Π.Ε.Λ.
  - β. Να λαμβάνει από τις αρμόδιες Υπηρεσίες, με αποκλειστικά δικής της ευθύνη, μέριμνα και δαπάνη, όλες τις άδειες οι οποίες απαιτούνται για την υλοποίηση του σκοπού της παραχώρησης, να τηρεί τις ισχύουσες πολεοδομικές διατάξεις, καθώς επίσης να καταβάλει την δαπάνη για την εκτέλεση των εργασιών που απαιτούνται.
  - γ. Να ενημερώνει άμεσα, μέσω των εντεταλμένων οργάνων των μετόχων της, την αρμόδια Περιφερειακή Διεύθυνση Δημόσιας Περιουσίας, σε κάθε περίπτωση που διαπιστώνονται καταπατήσεις ή αυθαίρετες επεμβάσεις επί του παραχωρούμενου ακινήτου, των υφιστάμενων εντός αυτού εγκαταστάσεων και των κτιρίων ή επί των κοινοχρήστων χώρων, προκειμένου να ληφθούν όλα τα προβλεπόμενα από την κείμενη νομοθεσία μέτρα προστασίας, για την διασφάλιση των δικαιωμάτων και των συμφερόντων του Δημοσίου.
3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι όροι της παραχώρησης και κάθε άλλη λεπτομέρεια. Με απόφαση του ίδιου Υπουργού η παραχώρηση δύναται να ανακληθεί εν όλω ή εν μέρει, σε περίπτωση παράβασης των όρων αυτής. Σε κάθε περίπτωση η παραχώρηση ανακαλείται εάν η ανώνυμη εταιρεία «Φορέας Π.Ε.Λ. Α.Ε.», εντός της πρώτης πενταετίας από την έκδοση της ως άνω υπουργικής απόφασης, δεν έχει προβεί σε ουδεμία ενέργεια σύμφωνα με τον καταστατικό σκοπό της και τους όρους της

παραχώρησης, για την αξιοποίηση και εκμετάλλευση της παραχωρηθείσας έκτασης και των υφιστάμενων εντός αυτής εγκαταστάσεων.

4. Η ανώνυμη εταιρεία «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.» δύναται να ενεργεί ως Κύριος Έργου και Αναθέτουσα Αρχή για την εκπόνηση μελετών και την εκτέλεση έργων στην παραχωρηθείσα έκταση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, συνεπικουρούμενη από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου Λαμίαν.

Άρθρο 65

Κατάργηση του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου «Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας» και μεταφορά των αρμοδιοτήτων του

1. Το Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας», με έδρα την Λαμία, το οποίο συνεστήθη με τις διατάξεις του ν. 214/1975 (Α' 259), καταργείται με τη δημοσίευση της απόφασης της παρ. 6, συνεχίζει δε να διατηρεί τη νομική προσωπικότητα του και να εκπληρώνει τους σκοπούς του μέχρι τη δημοσίευση της ανωτέρω απόφασης, από την επομένη της οποίας επέρχονται για το εν λόγω ΝΠΔΔ, αυτοδίκαια, τα αποτελέσματα της κατάργησης.

2. Οι σκοποί του ΝΠΔΔ «Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας», όπως προβλέπονται στο άρθρο 2 του ν. 214/1975 και τις λοιπές κείμενες διατάξεις, καθώς και κάθε αρμοδιότητα αυτού, μεταφέρονται και ασκούνται εφεξής από την συσταθείσα με τον παρόντα νόμο ανώνυμη εταιρεία «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.».

3. Η ανώνυμη εταιρεία «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.», υπεισέρχεται αυτοδικαίως σε όλα τα δικαιώματα, υποχρεώσεις και πάσης φύσεως εκκρεμότητες που υφίστανται κατά την κατάργηση του ΝΠΔΔ «Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας». Οι εκκρεμείς δίκες του μετατρεπόμενου νομικού προσώπου συνεχίζονται από την ανώνυμη εταιρεία, χωρίς να επέρχεται βίαιη διακοπή τους και χωρίς να απαιτούνται άλλες ειδικότερες διαταπώσεις ή ενέργειες για τη συνέχισή τους. Προβλήματα δικαιοδοσίας που μπορεί να προκύψουν, επιλύονται από τα δικαστήρια στα οποία εκκρεμούν οι υποθέσεις. Έργα, δράσεις και προγράμματα, συγχρηματοδοτούμενα ή χρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή άλλους Διεθνείς Οργανισμούς ή εθνικούς πόρους, τα οποία έχουν αναληφθεί και υλοποιούνται από το καταργούμενο νομικό πρόσωπο, καθώς και εκκρεμείς διαδικασίες ανάθεσης και εκτέλεσης συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών που σχετίζονται με τις μεταφερόμενες αρμοδιότητες, από την κατάργηση του ΝΠΔΔ «Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας» συνεχίζονται και ολοκληρώνονται από την ανώνυμη εταιρεία «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.».

4. Η κινητή περιουσία του ΝΠΔΔ «Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας» περιέρχεται αυτοδικαίως, χωρίς την τήρηση οποιουδήποτε τύπου, πράξης ή συμβολαίου και χωρίς αντάλλαγμα στην ανώνυμη εταιρεία «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.». Ταμειακά υπόλοιπα και υπόλοιπα τραπεζικών λογαριασμών του καταργούμενου ΝΠΔΔ «Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας», καθώς και το τυχόν αδιάθετο ποσοστό της κρατικής επιχορήγησης, μεταφέρονται, μέσα σε δύο (2) μήνες από την κατάργηση αυτού, με εντολή του Υπουργού Οικονομικών, σε λογαριασμό της ανώνυμης εταιρείας Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α. και αποτελούν έσοδα αυτής.

5. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών συγκροτείται, μέσα σε ένα (1) μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος, επταμελής επιτροπή, στην

οποία συμμετέχουν εκπροσώποι των ανωτέρω Υπουργείων, καθώς και εκπρόσωποι των μετόχων της ανώνυμης εταιρείας «Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α.» και του ΝΠΔΔ «Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας», για τη διενέργεια καταγραφής: α) των πάσης φύσεως απαιτήσεων και υποχρεώσεων του ΝΠΔΔ «Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας», β) της κατάστασης πάσης φύσεως έργων και εγκαταστάσεων, καθώς και γ) απογραφής των κινητών, τα οποία κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου περιέρχονται στην κυριότητα της ανώνυμης εταιρείας Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α..

Η έκθεση καταγραφής-απογραφής υποβάλλεται στους ανωτέρω Υπουργούς το αργότερο εντός εξαμήνου και εγκρίνεται με κοινή απόφασή τους μέχρι την ημερομηνία κατάργησης ΝΠΔΔ «Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας».

6. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών που εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την κατάργηση του ΝΠΔΔ «Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας», ρυθμίζονται όλα τα ειδικότερα θέματα της κατάργησης αυτού και ιδίως όσα αναφέρονται στον εξοπλισμό, στα αρχεία, στα έσοδα, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εξυπηρέτηση των σκοπών και των αρμοδιοτήτων αυτού από την ανώνυμης εταιρείας Φορέας Π.Ε.Λ. Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α..

Άρθρο 66

Αναστολή πληρωμών για οφειλές προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής

Αναστέλλεται για δύο (2) έτη από την ημερομηνία κατάργησης του ΝΠΔΔ «Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας» η πληρωμή των βεβαιωμένων κατά την κατάργηση του ΝΠΔΔ «Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας» οφειλών προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης.

Μέρος Έκτο

Άρθρο 67

Μεταβατικές – Τελικές διατάξεις

1. Η παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 3325/2005, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 70 του ν. 4549/2018 (Α'105), αναριθμείται σε 2α.
- 2.α. Η παρ. 1Α του άρθρου 25 ν. 3982/2011 καταργείται.
- β. Η φράση του πρώτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 25 του νόμου 3982/2011 «και για τις περιπτώσεις της παρ. 1Α μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών» καταργείται.
- γ. Η φράση του δεύτερου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 25 του νόμου 3982/2011 «και εντός δεκαπέντε (15) ημερών για τις περιπτώσεις της παρ. 1Α» καταργείται.
3. Η προθεσμία της παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 4442/2016 (Α'230) παρατείνεται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020.
4. α. Καταργούνται οι παρ. 5 έως 8 του άρθρου 83 του ν. 4442/2016, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 78 του ν. 4549/2018.
- β. Στο άρθρο 78 του ν. 4549/2018 μετά την παρ. 1 προστίθενται παρ. 2 έως 5 ως εξής:
- «2. Η απόφαση του εσωτερικού άρθρου 81 της παρ. 1 εκδίδεται εντός τεσσάρων (4) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος.

3. Από την έναρξη ισχύος των διατάξεων της παρ. 2 καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που ρυθμίζονται από αυτό.

4. Η ισχύς των διατάξεων της παρ. 1 αρχίζει από τη δημοσίευση της απόφασης του εσωτερικού άρθρου 81 στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως με τη επιφύλαξη των διατάξεων του εσωτερικού άρθρου 83.

5. Το άρθρο 77 του ν.4442/2016 αναριθμείται σε άρθρο 84.»

γ. Στο άρθρο 79 του ν. 4549/2018 (Α' 105) προστίθεται τρίτη παρ. ως εξής: «3. Η υπ' αριθμ. οικ. 12684/92/2014 κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Β' 3181), καταργείται».

5. Το προσωπικό με σχέση εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου του Δημοσίου, των ν.π.δ.δ και των ν.π.ι.δ., που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος υπηρετεί με απόσπαση στη Διεύθυνση Συντονισμού και Παρακολούθησης του κανονιστικού πλαισίου για το επιχειρηματικό περιβάλλον, που έχει συσταθεί με το άρθρο 133 του ν. 4512/2018, μετατάσσεται με την ίδια σχέση εργασίας, ύστερα από αίτησή του, σε κενή οργανική θέση κλάδου ή ειδικότητας του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης. Για τη μετάταξη απαιτείται οι υπάλληλοι να κατέχουν τα τυπικά προσόντα του κλάδου ή της ειδικότητας της οργανικής θέσης στην οποία μετατάσσονται. Η μετάταξη πραγματοποιείται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και του εκάστοτε συναρμόδιου Υπουργού, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων. Η αίτηση μετάταξης υποβάλλεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός (1) μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

6.α. Για αιτήσεις καθορισμού επιχειρηματικών πάρκων, που έχουν υποβληθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος και για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί η απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 3982/2011, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 45 του ίδιου νόμου.

6β. Για επιχειρηματικά πάρκα για τα οποία έχει εκδοθεί η απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 3982/2011 και δεν έχει εκδοθεί η απόφαση διαπίστωσης ολοκλήρωσης των έργων υποδομής του άρθρου 53 του ν. 3982/2011, τάσσεται προθεσμία εννέα (9) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, προκειμένου η ΕΑΝΕΠ να διαμορφώσει το μετοχικό της κεφάλαιο ώστε αα) το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου που έχει καταβληθεί να μην είναι κατώτερο του δέκα τοις εκατό (10%) του εγκεκριμένου προϋπολογισμού των έργων υποδομής, ββ) από το μετοχικό κεφάλαιο που έχει καταβληθεί, ποσό που αντιστοιχεί στο πέντε τοις εκατό (5%) τουλάχιστον του εγκεκριμένου προϋπολογισμού των έργων υποδομής να έχει πραγματοποιηθεί με καταβολή μετρητών. Η προθεσμία αυτή δεν μπορεί να παραταθεί διοικητικά.

Σε περίπτωση μεταβολής του εγκεκριμένου προϋπολογισμού των έργων υποδομής με τροποποίηση της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 3982/2011, ισχύουν οι σχετικές προβλέψεις της παρ. 4 του άρθρου 45 του ίδιου νόμου. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του πρώτου εδαφίου, ανακαλείται αυτοδίκαια η απόφαση έγκρισης ανάπτυξης του Επιχειρηματικού Πάρκου.

6γ. Στην περίπτωση ΒΙΠΕ του ν. 4458/1965 και ΒΕΠΕ του ν. 2545/1997, που αιτούνται την ένταξή τους στις διατάξεις του ν. 3982/2011, σύμφωνα με τις παρ. 1, 3 και 5 του άρθρου 63 του τελευταίου αυτού νόμου και για τις οποίες δεν έχουν ολοκληρωθεί τα έργα υποδομής ή, αντίστοιχα, δεν έχει διαπιστωθεί η ολοκλήρωσή τους για το σύνολο της οριοθετημένης

έκτασής τους, με την υποβολή της αίτησης, οφείλουν να πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 4 του άρθρου 45 του ν. 3982/2011. Το ποσοστό του απαιτούμενου μετοχικού κεφαλαίου υπολογίζεται με βάση τον προϋπολογισμό των ανωτέρω υπολειπόμενων έργων υποδομής, τα οποία περιγράφονται στα στοιχεία του φακέλου της αίτησης υπαγωγής στο ν.3982/2011 και οφείλουν να εκπληρώνουν τις ελάχιστες απαιτήσεις της παρ. 2 του άρθ. 4 της κοινής υπουργικής απόφασης Φ/Α. 15/3/2226/170/2012 (Β' 583).

7. Η ισχύς του άρθρου 44 αρχίζει από τις 23.1.2013.
8. Η διάταξη της περίπτ. β της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 4399/2016, όπως τροποποιείται με την παρ. 2 του άρθρου 28 του παρόντος, έχει εφαρμογή από τις 10-1-2018 και καταλαμβάνει και τις επιχειρήσεις που υπέβαλαν αιτήσεις υπαγωγής σε καθεστώτα ενισχύσεων του ν. 4399/2016, για τις οποίες δεν είχε εκδοθεί απόφαση υπαγωγής μέχρι την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις επιχειρήσεις που έχουν υποβάλει ή υποβάλλουν αιτήσεις υπαγωγής μετά την ημερομηνία αυτή. Οι επιχειρήσεις αυτές υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση με την οποία δηλώνουν ότι α) δεν έχουν προβεί σε μετεγκατάσταση σύμφωνα με όσα ορίζονται ανωτέρω και β) δεσμεύονται ότι δεν θα το πράξουν μέσα σε περίοδο δύο (2) ετών μετά την ολοκλήρωση της αρχικής επένδυσης για την οποία έχει υποβληθεί η αίτηση υπαγωγής.
9. Η διάταξη της περίπτ. δ' της παρ. 17 του άρθρου του άρθρου 85 του ν. 4399/2016, όπως η παρ. αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 33 του παρόντος, ισχύει από τις 13/3/2017.
10. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. Δ του άρθρου 14Β του ν. 3908/2011, που προστέθηκε με το άρθρο 34 του παρόντος, ισχύει από τις 22 Ιουνίου 2016.
11. Η ισχύς του άρθρου 46 αρχίζει από τη δημοσίευση του Ν. 4109/2013.

Άρθρο 68 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

289

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'

290
**ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΩΝ ΚΟΡΥΦΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
 ΠΟΥ ΧΡΗΖΕΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ**

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΩΝ			ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΩΝ		
A/A	X	Ψ	A/A	X	Ψ
1	465.975,745	4.240.951,639	51	466.893,729	4.242.146,746
2	466.000,062	4.240.991,704	52	466.900,310	4.242.163,094
3	465.998,556	4.240.992,815	53	466.908,990	4.242.194,987
4	466.015,628	4.240.997,127	54	466.916,740	4.242.215,536
5	466.045,981	4.241.105,084	55	466.921,245	4.242.223,177
6	466.038,616	4.241.128,111	56	466.946,084	4.242.264,988
7	466.041,242	4.241.144,343	57	466.954,292	4.242.281,015
8	466.075,460	4.241.285,833	58	466.954,976	4.242.298,523
9	466.080,530	4.241.352,335	59	466.961,005	4.242.318,238
10	466.147,875	4.241.342,916	60	466.986,928	4.242.289,569
11	466.225,088	4.241.332,116	61	466.998,435	4.242.273,570
12	466.242,558	4.241.489,111	62	467.005,803	4.242.263,074
13	466.270,640	4.241.529,466	63	467.008,864	4.242.258,562
14	466.234,666	4.241.554,499	64	467.013,598	4.242.252,082
15	466.224,230	4.241.561,623	65	467.021,745	4.242.242,914
16	466.175,689	4.241.594,951	66	467.025,240	4.242.239,300
17	466.185,254	4.241.603,889	67	467.030,666	4.242.236,686
18	466.189,228	4.241.607,603	68	467.040,975	4.242.232,993
19	466.290,427	4.241.582,198	69	467.055,891	4.242.226,549
20	466.311,907	4.241.577,051	70	467.081,375	4.242.216,906
21	466.313,675	4.241.584,471	71	467.097,624	4.242.210,605
22	466.320,392	4.241.610,794	72	467.114,367	4.242.204,146
23	466.328,877	4.241.615,387	73	467.118,849	4.242.201,015
24	466.344,290	4.241.616,747	74	467.123,026	4.242.197,121
25	466.386,376	4.241.616,449	75	467.125,552	4.242.190,562
26	466.401,087	4.241.617,141	76	467.145,527	4.242.142,001
27	466.428,621	4.241.617,894	77	467.149,609	4.242.132,708
28	466.490,373	4.241.620,321	78	467.150,484	4.242.129,746
29	466.495,914	4.241.620,376	79	467.160,439	4.242.104,197
30	466.498,588	4.241.622,158	80	467.163,681	4.242.097,575
31	466.501,091	4.241.628,024	81	467.177,284	4.242.034,680
32	466.507,771	4.241.628,905	82	467.179,038	4.242.021,616
33	466.566,028	4.241.633,286	83	467.180,950	4.242.010,408
34	466.597,412	4.241.627,282	84	467.184,511	4.241.995,963
35	466.619,320	4.241.625,568	85	467.186,967	4.241.987,475
36	466.660,033	4.241.625,651	86	467.197,223	4.241.969,853
37	466.661,372	4.241.627,435	87	467.205,376	4.241.957,341
38	466.660,746	4.241.661,728	88	467.216,393	4.241.943,877
39	466.668,863	4.241.760,270	89	467.227,503	4.241.927,904
40	466.684,261	4.241.874,501	90	467.238,293	4.241.913,821
41	466.701,698	4.241.976,640	91	467.248,027	4.241.902,609
42	466.757,156	4.241.976,688	92	467.266,167	4.241.882,599
43	466.754,228	4.241.953,207	93	467.274,787	4.241.873,374
44	466.808,689	4.241.954,987	94	467.292,448	4.241.857,765
45	466.811,823	4.241.960,081	95	467.305,955	4.241.845,139
46	466.811,479	4.241.987,779	96	467.311,045	4.241.839,425
47	466.824,508	4.242.018,537	97	467.317,139	4.241.834,065
48	466.834,720	4.242.032,266	98	467.323,059	4.241.829,577
49	466.856,543	4.242.071,100	99	467.329,445	4.241.826,241
50	466.875,084	4.242.113,336	100	467.333,907	4.241.823,134

281
**ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΩΝ ΚΟΡΥΦΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
 ΠΟΥ ΧΡΗΖΕΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ**

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΩΝ			ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΩΝ		
A/A	X	Ψ	A/A	X	Ψ
101	467.346,510	4.241.817,558	151	467.868,355	4.241.723,048
102	467.355,078	4.241.813,125	152	467.890,272	4.241.736,758
103	467.366,162	4.241.806,688	153	467.908,767	4.241.745,225
104	467.376,073	4.241.797,910	154	467.927,368	4.241.740,548
105	467.385,272	4.241.790,006	155	467.938,079	4.241.740,548
106	467.390,027	4.241.784,700	156	467.950,853	4.241.742,215
107	467.397,636	4.241.777,876	157	467.970,858	4.241.744,489
108	467.405,732	4.241.771,766	158	467.992,067	4.241.744,332
109	467.410,844	4.241.764,892	159	468.025,115	4.241.742,097
110	467.415,400	4.241.760,534	160	468.056,782	4.241.739,347
111	467.422,938	4.241.755,429	161	468.084,264	4.241.735,674
112	467.431,824	4.241.747,401	162	468.111,750	4.241.734,071
113	467.436,438	4.241.743,406	163	468.132,127	4.241.732,936
114	467.435,440	4.241.741,427	164	468.147,326	4.241.735,674
115	467.447,550	4.241.731,049	165	468.158,617	4.241.734,339
116	467.475,109	4.241.709,570	166	468.167,303	4.241.734,272
117	467.495,816	4.241.697,927	167	468.185,271	4.241.736,650
118	467.509,204	4.241.688,212	168	468.218,427	4.241.737,588
119	467.521,899	4.241.676,136	169	468.239,253	4.241.738,092
120	467.536,951	4.241.663,879	170	468.262,661	4.241.740,088
121	467.546,289	4.241.657,981	171	468.290,618	4.241.744,523
122	467.550,783	4.241.656,574	172	468.317,367	4.241.748,200
123	467.556,351	4.241.655,673	173	468.341,959	4.241.748,842
124	467.556,433	4.241.662,254	174	468.342,629	4.241.750,643
125	467.558,077	4.241.669,261	175	468.348,441	4.241.750,340
126	467.561,000	4.241.680,711	176	468.356,081	4.241.748,849
127	467.562,793	4.241.685,458	177	468.369,392	4.241.743,578
128	467.564,588	4.241.695,796	178	468.385,400	4.241.736,086
129	467.565,873	4.241.707,554	179	468.395,305	4.241.731,769
130	467.567,016	4.241.720,094	180	468.406,676	4.241.726,981
131	467.569,429	4.241.736,712	181	468.414,822	4.241.723,753
132	467.570,239	4.241.743,663	182	468.423,265	4.241.721,566
133	467.569,679	4.241.748,542	183	468.432,211	4.241.720,500
134	467.571,006	4.241.750,722	184	468.442,561	4.241.719,243
135	467.578,599	4.241.818,585	185	468.451,095	4.241.718,120
136	467.618,429	4.241.812,376	186	468.464,615	4.241.715,924
137	467.626,592	4.241.800,785	187	468.473,352	4.241.713,649
138	467.630,448	4.241.786,152	188	468.484,954	4.241.708,113
139	467.630,876	4.241.750,228	189	468.505,050	4.241.698,770
140	467.632,799	4.241.707,267	190	468.516,360	4.241.692,615
141	467.635,392	4.241.683,636	191	468.529,686	4.241.685,290
142	467.639,970	4.241.686,748	192	468.540,011	4.241.680,847
143	467.679,389	4.241.692,131	193	468.546,036	4.241.679,080
144	467.719,581	4.241.698,596	194	468.557,461	4.241.677,213
145	467.769,470	4.241.702,181	195	Ψηφιακά υπολογισμένο	4.241.674,536
146	467.801,728	4.241.709,897	196	από KONS	4.241.673,433
147	467.822,237	4.241.714,162	197	KALERGIS	4.241.671,897
148	467.825,178	4.241.714,225	198	Ημερομηνία: 2018-11-29	4.241.670,334
149	467.841,369	4.241.714,575	199	468.590,393	4.241.666,435
150	467.856,923	4.241.717,601	200	468.597,533	4.241.661,951

232

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΩΝ ΚΟΡΥΦΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
ΠΟΥ ΧΡΗΖΕΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΩΝ			ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΩΝ		
A/A	X	Ψ	A/A	X	Ψ
201	468.608,536	4.241.656,563	251	469.116,491	4.241.384,330
202	468.632,405	4.241.638,382	252	469.125,992	4.241.377,278
203	468.640,699	4.241.632,499	253	469.131,383	4.241.372,521
204	468.650,847	4.241.626,346	254	469.137,282	4.241.367,691
205	468.656,716	4.241.624,778	255	469.142,204	4.241.365,267
206	468.666,452	4.241.623,780	256	469.153,711	4.241.360,829
207	468.674,306	4.241.624,164	257	469.159,289	4.241.359,546
208	468.686,624	4.241.625,653	258	469.167,477	4.241.356,499
209	468.699,311	4.241.629,110	259	469.167,477	4.241.356,499
210	468.706,723	4.241.630,872	260	469.193,987	4.241.345,106
211	468.716,659	4.241.632,988	261	469.208,665	4.241.338,532
212	468.726,338	4.241.635,205	262	469.221,902	4.241.333,978
213	468.737,394	4.241.636,155	263	469.235,688	4.241.330,312
214	468.743,315	4.241.636,459	264	469.245,800	4.241.328,151
215	468.748,097	4.241.636,809	265	469.265,691	4.241.325,360
216	468.755,359	4.241.635,171	266	469.289,739	4.241.322,477
217	468.766,116	4.241.629,937	267	469.323,530	4.241.319,197
218	468.773,563	4.241.625,841	268	469.354,951	4.241.316,068
219	468.780,720	4.241.622,838	269	469.374,944	4.241.314,455
220	468.790,070	4.241.618,971	270	469.391,586	4.241.313,281
221	468.798,867	4.241.615,229	271	469.403,233	4.241.313,745
222	468.805,337	4.241.612,218	272	469.412,549	4.241.313,806
223	468.811,919	4.241.610,232	273	469.418,463	4.241.314,391
224	468.820,882	4.241.608,814	274	469.420,764	4.241.314,442
225	468.828,674	4.241.609,206	275	469.432,164	4.241.313,515
226	468.840,464	4.241.611,772	276	469.565,079	4.241.302,272
227	468.848,595	4.241.614,120	277	469.588,028	4.241.301,629
228	468.854,453	4.241.614,575	278	469.623,617	4.241.296,914
229	468.860,235	4.241.614,035	279	469.651,497	4.241.293,108
230	468.867,635	4.241.611,114	280	469.702,894	4.241.285,900
231	468.874,273	4.241.606,107	281	469.723,370	4.241.284,354
232	468.879,156	4.241.601,759	282	469.754,103	4.241.282,628
233	468.892,318	4.241.591,827	283	469.784,489	4.241.282,241
234	468.913,582	4.241.576,466	284	469.828,203	4.241.285,285
235	468.933,087	4.241.560,556	285	469.940,991	4.241.270,874
236	468.949,983	4.241.547,639	286	469.984,087	4.241.263,455
237	468.964,900	4.241.534,299	287	470.002,333	4.241.260,447
238	468.979,765	4.241.519,056	288	470.019,397	4.241.258,597
239	468.990,884	4.241.508,623	289	470.047,053	4.241.259,894
240	469.009,126	4.241.489,808	290	470.065,653	4.241.260,198
241	469.020,596	4.241.477,859	291	470.080,962	4.241.259,092
242	469.028,804	4.241.469,080	292	470.091,733	4.241.258,037
243	469.043,010	4.241.452,397	293	470.105,549	4.241.255,911
244	469.056,026	4.241.439,078	294	470.138,673	4.241.250,391
245	469.063,671	4.241.431,478	295	470.169,908	4.241.241,156
246	469.074,167	4.241.420,454	296	470.186,908	4.241.239,242
247	469.074,569	4.241.420,097	297	470.201,553	4.241.235,515
248	469.083,672	4.241.412,027	298	470.209,532	4.241.223,790
249	469.099,039	4.241.398,657	299	470.224,120	4.241.215,222
250	469.112,992	4.241.386,926	300	470.237,712	4.241.209,323

293

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΩΝ ΚΟΡΥΦΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
ΠΟΥ ΧΡΗΖΕΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΩΝ			ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΩΝ		
A/A	X	Ψ	A/A	X	Ψ
301	470.247,549	4.241.206,105	351	470.424,999	4.240.967,498
302	470.253,451	4.241.203,423	352	470.373,279	4.240.849,998
303	470.269,245	4.241.194,797	353	470.357,899	4.240.825,998
304	470.279,618	4.241.186,753	354	470.284,279	4.240.735,998
305	470.295,535	4.241.172,451	355	470.174,689	4.240.648,998
306	470.300,901	4.241.164,227	356	470.132,159	4.240.596,998
307	470.304,835	4.241.155,825	357	470.113,499	4.240.562,998
308	470.311,810	4.241.148,317	358	470.087,689	4.240.491,498
309	470.318,964	4.241.141,523	359	470.077,809	4.240.414,998
310	470.328,264	4.241.135,088	360	470.088,439	4.240.321,998
311	470.335,418	4.241.132,048	361	470.112,499	4.240.213,498
312	470.342,214	4.241.131,512	362	470.303,089	4.239.672,998
313	470.347,043	4.241.131,512	363	470.350,589	4.239.481,998
314	470.350,441	4.241.132,764	364	470.381,601	4.239.425,629
315	470.358,310	4.241.137,233	365	470.418,969	4.239.308,998
316	470.364,570	4.241.144,026	366	470.443,791	4.239.257,919
317	470.377,859	4.241.160,658	367	470.444,139	4.239.254,761
318	470.382,152	4.241.169,239	368	470.451,037	4.239.244,187
319	470.388,590	4.241.181,217	369	470.446,016	4.239.233,099
320	470.393,598	4.241.193,731	370	470.455,673	4.239.233,467
321	470.396,459	4.241.200,346	371	470.538,372	4.239.063,289
322	470.398,427	4.241.205,530	372	470.545,981	4.239.050,291
323	470.401,494	4.241.217,031	373	470.561,227	4.239.027,928
324	470.403,104	4.241.225,791	374	470.562,458	4.239.017,977
325	470.406,144	4.241.232,941	375	470.567,216	4.238.991,362
326	470.415,444	4.241.242,774	376	470.568,753	4.238.956,355
327	470.423,492	4.241.249,925	377	470.566,887	4.238.906,607
328	470.430,467	4.241.255,645	378	470.565,454	4.238.855,066
329	470.440,482	4.241.260,294	379	470.563,233	4.238.835,541
330	470.451,392	4.241.261,009	380	470.562,749	4.238.787,331
331	470.459,619	4.241.262,439	381	470.547,758	4.238.787,373
332	470.479,388	4.241.262,994	382	470.509,413	4.238.787,181
333	470.488,330	4.241.263,173	383	470.480,446	4.238.790,605
334	470.500,134	4.241.265,497	384	470.456,068	4.238.801,108
335	470.511,580	4.241.271,038	385	470.434,812	4.238.806,523
336	470.523,026	4.241.276,938	386	470.407,442	4.238.808,867
337	470.534,294	4.241.282,480	387	470.372,175	4.238.801,785
338	470.543,415	4.241.283,731	388	470.344,085	4.238.801,685
339	470.548,243	4.241.283,016	389	470.334,921	4.238.801,653
340	470.566,542	4.241.279,977	390	470.309,770	4.238.803,552
341	470.577,093	4.241.278,725	391	470.294,263	4.238.804,723
342	470.585,320	4.241.277,832	392	470.273,598	4.238.799,646
343	470.597,661	4.241.277,117	393	470.248,278	4.238.795,191
344	470.604,457	4.241.277,474	394	470.242,653	4.238.795,893
345	470.609,285	4.241.277,117	395	470.208,201	4.238.802,073
346	470.609,653	4.241.272,378	396	470.206,323	4.238.802,303
347	470.544,939	4.241.220,498	397	470.176,093	4.238.762,705
348	470.519,339	4.241.192,998	398	470.171,021	4.238.754,851
349	470.499,839	4.241.167,998	399	470.160,296	4.238.739,076
350	470.474,439	4.241.121,998	400	470.134,636	4.238.728,200

294

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΩΝ ΚΟΡΥΦΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
ΠΟΥ ΧΡΗΖΕΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΩΝ			ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΩΝ		
A/A	X	Ψ	A/A	X	Ψ
401	470.101,152	4.238.723,521	451	468.821,691	4.238.640,816
402	470.077,970	4.238.757,203	452	468.821,589	4.238.640,918
403	469.977,600	4.238.687,031	453	468.816,132	4.238.650,917
404	469.955,695	4.238.670,377	454	468.808,251	4.238.663,038
405	469.930,812	4.238.652,474	455	468.804,755	4.238.676,707
406	469.910,426	4.238.640,538	456	468.799,602	4.238.694,130
407	469.888,089	4.238.633,761	457	468.796,106	4.238.708,404
408	469.874,964	4.238.630,779	458	468.788,679	4.238.725,373
409	469.859,077	4.238.620,512	459	468.783,806	4.238.738,759
410	469.851,809	4.238.610,315	460	468.770,469	4.238.757,394
411	469.854,338	4.238.608,513	461	468.761,678	4.238.767,242
412	469.851,043	4.238.603,192	462	468.749,076	4.238.781,683
413	469.837,482	4.238.583,303	463	468.740,285	4.238.794,561
414	469.818,193	4.238.556,769	464	468.723,461	4.238.814,560
415	469.803,343	4.238.535,611	465	468.712,236	4.238.826,244
416	469.778,690	4.238.505,511	466	468.693,896	4.238.841,698
417	469.764,866	4.238.490,531	467	468.664,741	4.238.867,529
418	469.736,010	4.238.466,007	468	468.651,554	4.238.878,892
419	469.704,067	4.238.445,081	469	468.649,640	4.238.880,472
420	469.680,508	4.238.433,515	470	468.700,388	4.238.960,565
421	469.667,363	4.238.430,016	471	468.713,860	4.238.978,568
422	469.655,932	4.238.430,016	472	468.677,805	4.239.005,547
423	469.643,526	4.238.432,246	473	468.592,257	4.239.058,914
424	469.625,220	4.238.438,540	474	468.596,335	4.239.065,869
425	469.614,486	4.238.443,557	475	468.480,849	4.239.136,315
426	469.597,874	4.238.453,326	476	468.649,187	4.239.104,977
427	469.578,915	4.238.466,006	477	468.837,902	4.239.095,738
428	469.557,133	4.238.480,955	478	468.890,266	4.239.095,643
429	469.540,126	4.238.492,103	479	468.896,362	4.239.106,765
430	469.519,635	4.238.506,037	480	468.910,343	4.239.131,626
431	469.500,499	4.238.519,594	481	468.924,422	4.239.152,065
432	469.487,800	4.238.528,521	482	468.938,812	4.239.171,070
433	469.475,254	4.238.534,234	483	468.941,348	4.239.185,207
434	469.461,872	4.238.537,857	484	468.944,879	4.239.199,848
435	469.452,253	4.238.538,832	485	468.947,035	4.239.220,329
436	469.438,453	4.238.539,390	486	468.945,148	4.239.249,703
437	469.421,885	4.238.540,532	487	468.943,694	4.239.285,966
438	469.399,116	4.238.532,543	488	468.947,292	4.239.319,078
439	469.360,813	4.238.541,991	489	468.954,788	4.239.361,807
440	469.337,479	4.238.538,737	490	468.966,793	4.239.413,069
441	469.333,004	4.238.537,877	491	468.972,792	4.239.429,443
442	469.265,223	4.238.516,551	492	468.986,192	4.239.453,270
443	469.176,450	4.238.522,210	493	469.020,359	4.239.516,992
444	469.068,034	4.238.590,186	494	469.039,957	4.239.551,043
445	468.997,190	4.238.571,163	495	469.064,167	4.239.593,107
446	468.991,980	4.238.591,096	496	468.570,838	4.239.933,517
447	468.966,182	4.238.584,353	497	468.555,831	4.239.948,302
448	468.932,721	4.238.576,307	498	468.545,385	4.239.960,487
449	468.907,400	4.238.624,907	499	468.510,849	4.239.992,703
450	468.828,604	4.238.643,773	500	468.494,304	4.240.002,111

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΩΝ ΚΟΡΥΦΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
ΠΟΥ ΧΡΗΖΕΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ

295

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΩΝ			ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΩΝ		
A/A	X	Ψ	A/A	X	Ψ
501	468.461,135	4.240.016,836	551	467.615,111	4.239.525,684
502	468.440,060	4.240.027,098	552	467.613,570	4.239.512,151
503	468.422,186	4.240.038,144	553	467.606,002	4.239.462,590
504	468.414,985	4.240.043,505	554	467.606,224	4.239.460,343
505	468.379,462	4.240.067,361	555	467.612,367	4.239.460,555
506	468.363,336	4.240.078,191	556	467.629,951	4.239.462,884
507	468.348,503	4.240.088,152	557	467.649,864	4.239.468,178
508	468.331,317	4.240.099,694	558	467.681,981	4.239.482,964
509	468.311,183	4.240.113,215	559	467.721,881	4.239.503,305
510	468.299,949	4.240.120,760	560	467.738,539	4.239.512,904
511	468.273,902	4.240.138,252	561	467.752,061	4.239.517,606
512	468.257,025	4.240.149,586	562	467.760,096	4.239.517,606
513	468.235,101	4.240.164,854	563	467.765,780	4.239.512,904
514	468.232,607	4.240.166,591	564	467.771,659	4.239.502,130
515	468.216,694	4.240.178,008	565	467.788,696	4.239.480,787
516	468.135,052	4.240.236,582	566	467.797,081	4.239.473,914
517	468.129,261	4.240.241,379	567	467.791,882	4.239.448,265
518	468.047,801	4.240.297,781	568	467.790,367	4.239.433,285
519	467.975,652	4.240.347,737	569	467.793,721	4.239.409,983
520	467.842,659	4.240.439,820	570	467.800,272	4.239.379,035
521	467.569,015	4.240.629,289	571	467.806,981	4.239.345,842
522	467.541,168	4.240.589,070	572	467.811,678	4.239.316,660
523	467.544,194	4.240.519,253	573	467.813,416	4.239.287,889
524	467.486,518	4.240.519,378	574	467.845,972	4.239.284,282
525	467.507,211	4.240.467,780	575	467.878,154	4.239.279,288
526	467.505,508	4.240.414,603	576	467.893,576	4.239.328,314
527	467.507,973	4.240.398,609	577	467.930,132	4.239.316,814
528	467.475,255	4.240.392,911	578	467.899,641	4.239.169,905
529	467.476,411	4.240.366,624	579	467.899,150	4.239.167,412
530	467.500,200	4.240.370,466	580	467.940,033	4.239.156,273
531	467.528,109	4.240.268,507	581	467.940,015	4.239.153,548
532	467.526,261	4.240.235,340	582	467.928,750	4.239.111,939
533	467.554,694	4.240.241,949	583	467.922,227	4.239.113,345
534	467.549,503	4.240.193,836	584	467.907,061	4.239.068,745
535	467.534,902	4.240.154,479	585	467.868,300	4.239.071,271
536	467.533,330	4.240.129,326	586	467.847,363	4.239.068,885
537	467.543,499	4.240.083,533	587	467.851,703	4.239.077,973
538	467.528,106	4.240.083,872	588	467.844,694	4.239.085,839
539	467.522,747	4.240.008,284	589	467.826,354	4.239.087,719
540	467.532,101	4.239.941,730	590	467.809,051	4.239.091,856
541	467.515,438	4.239.912,628	591	467.791,296	4.239.100,369
542	467.536,491	4.239.900,574	592	467.760,188	4.239.113,950
543	467.610,477	4.239.856,966	593	467.745,176	4.239.116,403
544	467.611,912	4.239.856,120	594	467.713,996	4.239.115,249
545	467.659,439	4.239.818,546	595	467.679,280	4.239.110,919
546	467.650,339	4.239.718,911	596	467.670,475	4.239.108,322
547	467.648,835	4.239.702,447	597	467.650,266	4.239.102,406
548	467.656,245	4.239.643,659	598	467.615,333	4.239.107,023
549	467.609,814	4.239.642,540	599	467.577,139	4.239.111,235
550	467.591,477	4.239.529,035	600	467.552,889	4.239.112,966

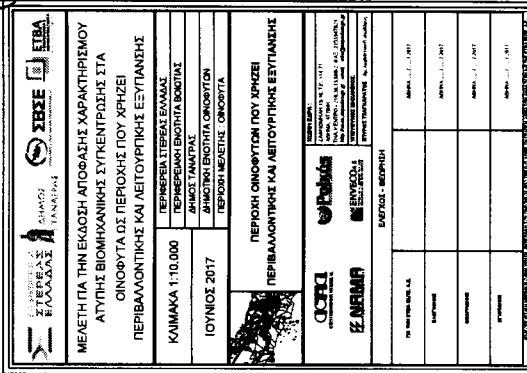
ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΩΝ ΚΟΡΥΦΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
ΠΟΥ ΧΡΗΖΕΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΩΝ			ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΩΝ		
A/A	X	Ψ	A/A	X	Ψ
601	467.528,926	4.239.118,449	651	466.647,308	4.239.428,129
602	467.516,512	4.239.126,962	652	466.616,446	4.239.430,311
603	467.502,500	4.239.138,991	653	466.572,486	4.239.434,362
604	467.489,290	4.239.154,357	654	466.541,615	4.239.409,691
605	467.458,352	4.239.192,365	655	466.511,805	4.239.388,892
606	467.431,062	4.239.222,183	656	466.473,231	4.239.354,868
607	467.410,765	4.239.232,728	657	466.441,887	4.239.329,412
608	467.367,180	4.239.251,037	658	466.372,657	4.239.278,061
609	467.354,228	4.239.253,840	659	466.351,739	4.239.256,645
610	467.337,269	4.239.253,173	660	466.327,365	4.239.235,611
611	467.304,419	4.239.259,714	661	466.311,897	4.239.222,579
612	467.266,693	4.239.269,746	662	466.297,876	4.239.211,708
613	467.246,262	4.239.278,823	663	466.280,853	4.239.206,752
614	467.205,872	4.239.298,486	664	466.259,840	4.239.202,337
615	467.186,910	4.239.306,494	665	466.227,226	4.239.202,735
616	467.170,752	4.239.308,630	666	466.190,415	4.239.210,701
617	467.141,442	4.239.310,782	667	466.146,095	4.239.213,584
618	467.115,670	4.239.313,184	668	466.115,426	4.239.214,667
619	467.103,251	4.239.315,320	669	466.096,625	4.239.209,046
620	467.091,716	4.239.319,620	670	466.070,081	4.239.195,592
621	467.062,605	4.239.336,972	671	466.037,503	4.239.177,127
622	467.025,165	4.239.358,120	672	466.015,874	4.239.168,978
623	467.009,942	4.239.368,398	673	465.983,441	4.239.165,755
624	467.000,995	4.239.376,407	674	465.955,298	4.239.169,832
625	466.996,989	4.239.383,348	675	465.937,392	4.239.179,207
626	466.993,250	4.239.394,427	676	465.907,051	4.239.196,896
627	466.988,028	4.239.411,433	677	465.871,111	4.239.209,883
628	466.984,155	4.239.422,645	678	465.848,875	4.239.212,457
629	466.972,938	4.239.444,269	679	465.835,456	4.239.210,873
630	466.958,630	4.239.469,676	680	465.782,803	4.239.206,252
631	466.949,016	4.239.491,033	681	465.754,676	4.239.201,638
632	466.942,041	4.239.504,555	682	465.738,541	4.239.200,207
633	466.930,691	4.239.511,763	683	465.725,344	4.239.206,742
634	466.915,067	4.239.513,365	684	465.700,911	4.239.235,202
635	466.905,453	4.239.516,435	685	465.677,548	4.239.259,792
636	466.895,437	4.239.522,041	686	465.658,273	4.239.278,072
637	466.885,947	4.239.528,722	687	465.639,542	4.239.304,195
638	466.871,399	4.239.526,782	688	465.630,207	4.239.317,351
639	466.851,848	4.239.524,544	689	465.595,322	4.239.364,678
640	466.835,534	4.239.518,366	690	465.574,082	4.239.393,955
641	466.806,646	4.239.501,702	691	465.561,775	4.239.397,774
642	466.772,222	4.239.490,630	692	465.522,437	4.239.414,865
643	466.740,836	4.239.479,249	693	465.482,097	4.239.440,240
644	466.739,105	4.239.478,485	694	465.435,600	4.239.426,966
645	466.736,247	4.239.471,328	695	465.407,326	4.239.420,024
646	466.717,184	4.239.466,664	696	465.379,547	4.239.422,008
647	466.708,159	4.239.445,483	697	465.354,745	4.239.429,941
648	466.688,311	4.239.432,860	698	465.324,486	4.239.436,387
649	466.671,776	4.239.434,323	699	465.295,220	4.239.446,304
650	466.665,562	4.239.433,499	700	465.281,331	4.239.456,716

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΩΝ ΚΟΡΥΦΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
ΠΟΥ ΧΡΗΖΕΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ

287

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΩΝ			ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΩΝ		
A/A	X	Ψ	A/A	X	Ψ
701	465.271,410	4.239.481,508	751	464.312,106	4.240.002,106
702	465.260,901	4.239.525,683	752	464.264,186	4.240.039,290
703	465.246,040	4.239.540,393	753	464.278,559	4.240.067,380
704	465.237,849	4.239.547,802	754	464.401,124	4.239.999,999
705	465.215,505	4.239.568,717	755	464.475,436	4.239.970,501
706	465.213,122	4.239.571,056	756	464.515,093	4.239.963,500
707	465.196,842	4.239.591,776	757	464.552,531	4.239.975,999
708	465.190,615	4.239.589,898	758	464.569,812	4.240.011,000
709	465.179,927	4.239.595,524	759	464.569,125	4.240.051,000
710	465.164,096	4.239.608,315	760	464.545,377	4.240.208,999
711	465.150,490	4.239.618,300	761	464.521,688	4.240.285,501
712	465.129,880	4.239.627,721	762	464.485,092	4.240.441,000
713	465.110,601	4.239.629,892	763	464.475,061	4.240.520,500
714	465.090,148	4.239.634,534	764	464.473,875	4.240.560,501
715	465.074,734	4.239.646,026	765	464.500,096	4.240.718,001
716	465.071,535	4.239.650,246	766	464.516,456	4.240.892,653
717	465.066,998	4.239.656,230	767	464.575,751	4.240.933,001
718	465.064,210	4.239.667,313	768	464.615,749	4.240.930,499
719	465.073,256	4.239.702,649	769	464.655,281	4.240.924,500
720	465.056,164	4.239.707,999	770	464.729,938	4.240.895,999
721	465.015,805	4.239.715,559	771	464.807,718	4.240.877,999
722	464.991,130	4.239.721,489	772	465.071,987	4.240.857,167
723	464.963,161	4.239.729,462	773	465.071,987	4.240.857,167
724	464.929,586	4.239.739,302	774	465.278,660	4.240.666,046
725	464.871,133	4.239.768,856	775	465.268,915	4.240.638,990
726	464.738,899	4.239.839,349	776	465.381,524	4.240.606,522
727	464.724,931	4.239.842,800	777	465.540,692	4.240.576,220
728	464.726,793	4.239.846,999	778	465.726,257	4.240.574,886
729	464.720,224	4.239.847,250	779	465.996,951	4.240.571,639
730	464.711,459	4.239.848,984	780	466.223,250	4.240.560,817
731	464.698,941	4.239.851,549	781	466.343,438	4.240.527,267
732	464.678,027	4.239.854,570	782	466.359,680	4.240.561,899
733	464.673,650	4.239.855,661	783	466.385,666	4.240.638,738
734	464.649,162	4.239.861,767	784	466.421,398	4.240.686,357
735	464.632,663	4.239.865,961	785	466.478,785	4.240.726,400
736	464.617,655	4.239.869,676			
737	464.608,790	4.239.872,088			
738	464.593,672	4.239.877,646			
739	464.580,871	4.239.883,522			
740	464.562,235	4.239.892,486			
741	464.531,172	4.239.905,713			
742	464.506,546	4.239.914,946			
743	464.484,306	4.239.922,601			
744	464.460,924	4.239.929,936			
745	464.440,789	4.239.935,609			
746	464.423,940	4.239.940,648			
747	464.386,192	4.239.950,605			
748	464.374,253	4.239.955,653			
749	464.364,005	4.239.962,571			
750	464.338,173	4.239.980,836			

299

ПАРАРТНМА В

300

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΓΗΠΕΔΟΥ-(ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ)
Ιδιοκτησία : ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΛΑΜΙΑΣ

Κλίμαξ 1 : 1000

ΑΡΧΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ 1977
Ε (Α.Β.Γ.Δ.Ε.Ζ.Η.Α) = 167.457,000 μ²

ΠΕΡΙΟΧΙΖΟΜΕΝΗ ΣΗΜΕΡΑ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ Ε (1,2,3,4,...,19,20,1) = 118.010,061 μ²

ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ (1) Ε = 7.249,811 μ²

ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ (2) Ε = 6.280,145 μ²

ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ (3) Ε = 5.987,722 μ²

ΧΩΡΟΙ ΣΕ ΚΟΙΝΗ ΧΡΗΣΗ (βρύσαι - πεζοδρόμια - πράσινο) Ε = 29.929,261 μ²

ΚΤΙΡΙΑ

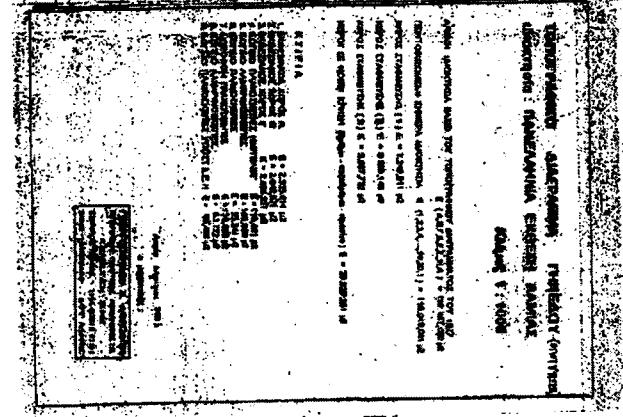
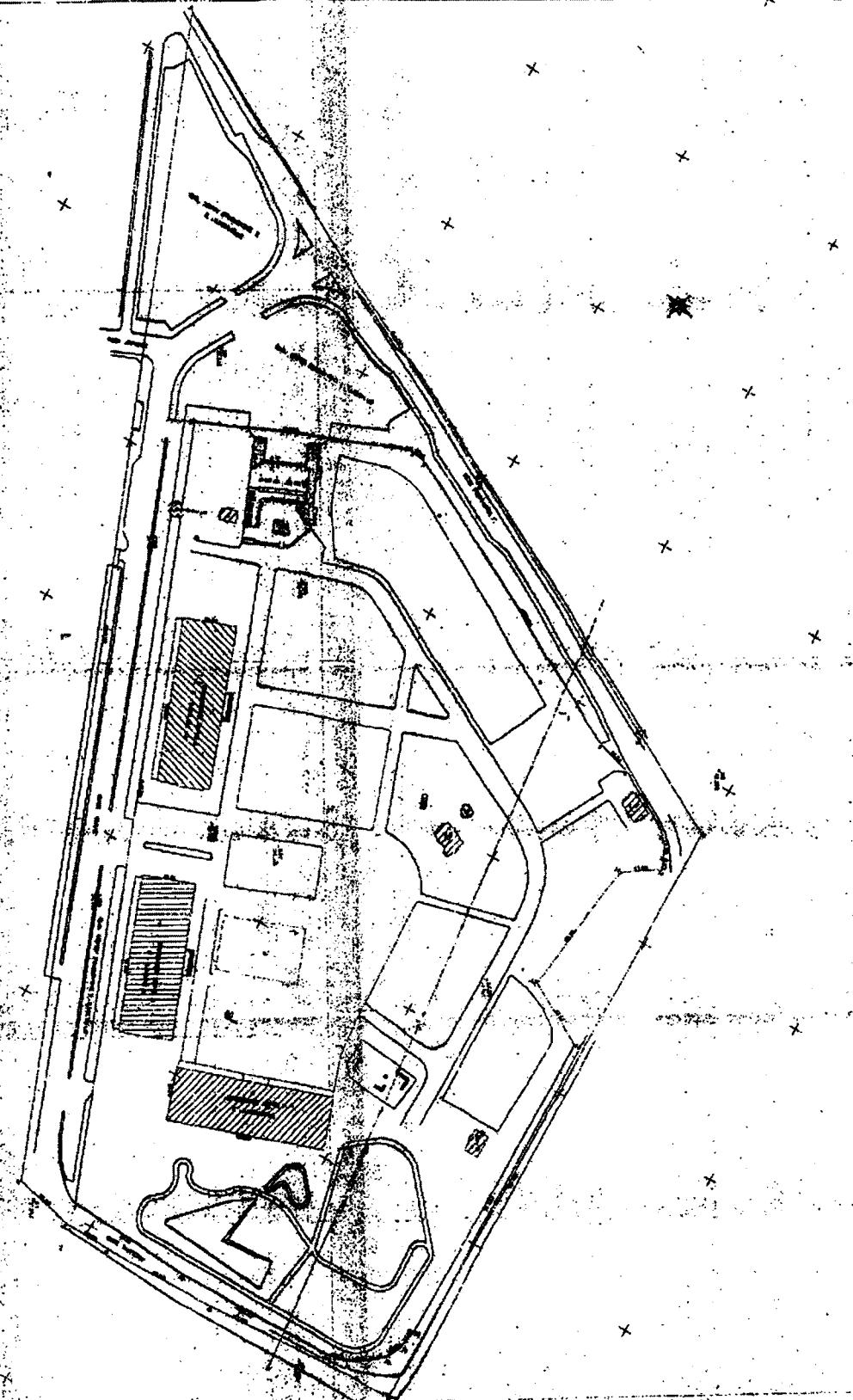
1. ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΣ ΧΩΡΟΣ Α Ε = 2.925,414 μ²
2. ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΣ ΧΩΡΟΣ Β Ε = 2.842,821 μ²
3. ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΣ ΧΩΡΟΣ Γ Ε = 2.898,237 μ²
4. ΙΣΟΓΕΙΟ ΠΛΑΚΟΣΚΕΠΕΣ ΗΜΙΤΕΛΕΣ Ε = 118,981 μ²
5. ΙΣΟΓΕΙΟ ΛΑΜΑΡΙΝΟΣΚΕΠΕΣ Ε = 165,089 μ²
6. ΙΣΟΓΕΙΟ ΠΛΑΚΟΣΚΕΠΕΣ Ε = 35,241 μ²
7. ΔΙΕΡΟΦΟΝ ΠΛΑΚΟΣΚΕΠΕΣ Ε = 138,088 μ²
8. ΙΣΟΓΕΙΟ ΛΑΜΑΡΙΝΟΣΚΕΠΕΣ Ε = 63,722 μ²
9. ΙΣΟΓΕΙΟ ΠΛΑΚΟΣΚΕΠΕΣ ΥΠΟΣΤ Δ.Ε.Η Ε = 45,480 μ²

Λαμία Απρίλιος 2005

ο μηχανικός

ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ Λ ΑΦΡΟΔΙΤΗ
ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Τ.Ε.
ΑΜΥΣ.Σ.Ε.Τ.Ε.Μ.: 34986
ΣΤΑΥΡΟΣ ΛΑΜΙΑΣ - ΤΗΛ. 22310 61191
ΑΦΜ 101925468 ΔΟΥ ΛΑΜΙΑΣ

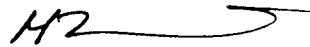
301

302

Αθήνα, . 7 - 3 - 2019
ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

ΜΑΡΙΑ - ΕΛΙΖΑ ΞΕΝΟΠΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΑΒΡΟΓΛΟΥ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

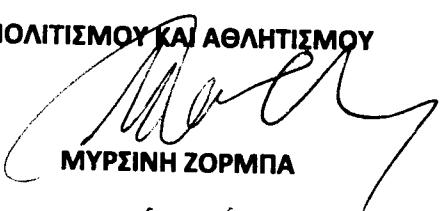

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

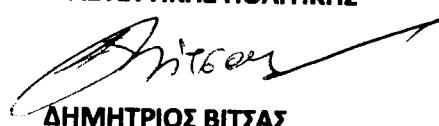
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΜΥΡΣΙΝΗ ΖΟΡΜΠΑ

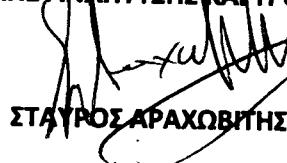
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΤΣΑΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

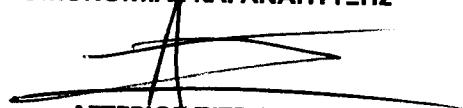

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΡΙΤΗΣ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΕΛΕΝΑ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ

ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

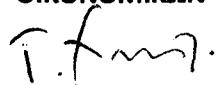

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΠΙΤΣΙΟΥΡΛΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΡΟΥΓΚΑΛΟΣ

303

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΙΔΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ